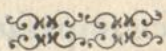

DE PHARMACA
SPECIATIM
CONFICIENDI, ET PARANDI
VERA METHODO,
Liber Secundus.

Totius huius Libri Divisio.

V^M de Delectu generatim simplicium
Medicamentorum : cum de modo ali
qua illorum parandi, aut Abluendo,
aut Nutriendo, aut Infundendo, aut
Macerando, aut Vrendo, aut Com-

burendo: cum de Trituratione, atque Decoctione,
quæ duo ab omnibus reputantur quammaximè ne
cessaria ad Medicamina componenda, orationem
fatis vberimam habuerim. Nunc ad eorum Stru-
cturam me conferre decreui. Quæ Medicamen-
ta ex varijs conflata simplicibus à Galeno, necnon
etiam à suis Maioribus Compositiones, Confectio-
nes, Pharmaca appellantur: etiam si Pharmaca nõ
tantum composita Galenus dixit, sed etiam simpli

Pharmacũ
etiã simplex
dicitur.

M 2 cia,

cia, cuius verba: *Granatorum succum liquidum ipsum expressum Pharmacum.* & subdit: *Ceterum ex aridis Pharmacis est Diphrige citra mordacitatem:* sic & aridas Rosas contusas Pharmacum vocauit lib. 4. per loc. c. 3. & lib. 1. cap. 1. & 2. & lib. 6. hæc: *Si cognouerit Simplicium Pharmacorum facultates.* Non rarò sub hoc nomine Pharmaci Medicamentum purgans exprimitur, & intelligitur, vt varijs in lib. à Galeno scribitur, & maximè lib. 5. Aphor. 1. vbi legitur: *Ob efficaciam Pharmaci fieri conuulsionem.* Interdum quoque Compositiones, quæ tamen per os desumuntur, Antidota appellantur, de quibus infra.

Variæ exstant Medicamentorum Formæ, atque Naturæ, quæ à Medicis imperantur; vt ab ipsis, aut ore desumptis, aut foris admotis tali modo paratis, sub tali Forma, vel Consistentia, vt multis placet, optatos illi assequantur fines: Aliqua enim sub liquoris natura continentur, vt Infusa, Decocta, Serapia, Miua, & Olea: Nonnulla sub Aridorum forma, vt pulueres, quæ recentiores species vocant, & Collyria, & Trochisci: & Quædam mediam naturam sortiuntur; cum in puluerem redigi non possint, nec fluuida exstant, talia sunt Electaria, seu Antidota, Pilulæ, Conseruæ, Eclegmata, Emplastræ, Vnguenta, & Cerata: horum tamen aliqua magis ad naturam aridorum accedunt, & aliqua liquidorum quoquomodo conditionem seruant. Sed hac distinctione silentio inuoluta, ne confundamus Serapia in nostra narratione cum Oleis, & Antidota cum Ceratis, vel Vnguentis, vel hæc cum Pilulis.

lulis. Diuidemus totum hunc librum in duodecim
Commentaria, sequentes Mesue vestigia, qui prius
de Medicamentis, quæ per os desumuntur, postea
de illis, quæ foris admouentur, orationem fecit.

- In I. De Infusis, & Decoctis.
- In II. De Speciebus, seu Pulueribus.
- In III. De Zulapijs, & Serapijs.
- In IIII. De Eclegmate, seu Lohoc.
- In V. De Electarijs.
- In VI. De Rotulis, & Conseruis.
- In VII. De Trochiscis.
- In VIII. De Pilulis.
- In IX. De Collyrijs.
- In X. De Oleis.
- In XI. De Vnguentis.
De Emplastris.
De Ceratis.
- In XII. De Salibus, & de illis quæ Destillatio-
ne parantur.

De quibus etiam si Mesue varijs in libris verba ha-
buerit: attamen aliquo loco particulari de his mini-
mè sermonem suscepit. Sed antequam ad narratio-
nem horum deueniamus, prius de Ponderibus, &
Mensuris à nobis aliquid in medium est afferendū;
his enim inalteratis optima Pharmacorum compo-
sitio intèrturbatur, & vitatur.

Duo

*Duo esse necessaria ad cuiuscunque Antidoti stru-
cturam, Simplicium, id est Delectum, et eorum
Mensuram, et Pondus à Scriptoribus præscri-
ptum demonstratur.*

NTEQVAM narrationem Medicami-
num Compositorum aggrediar, duo
memoria digna Pharmacopeis propo-
nere decreui, quæ perpetuò ab ipsis in
quacunque Antidoto paranda seruanda erunt, quæ
sunt, Simplicium omnium, quibus illa conficiun-
tur, Delectus, eorumq. tale Pondus, talisq. Men-
sura ab Autoribus præscripta; ab optimis enim, &
vigorosis Componentibus validum, & perfectum su-
scitatur Compositum, & ab horum tali Pondere, &
Mensura quædam determinata Proportio totius
Medicamenti emergit, quæ summo labore, sum-
maq. industria ab inuentoribus excogitata, adin-
uentaq. fuit; quæ si à Seplasiarijs negligantur, pro-
cul omni dubio, Pharmacum imbecille, imperfe-
ctum, & sine proportionem euadit; quod non raro
euenit; nam aliqui illorum, quos arbitror esse pau-
cos, humanitatis erga miseros infirmos omnino ex-
pertes Simplicia ad composita efficienda impro-
ba, adulterata, vitata, vetustate, carie, & putredi-
ne, aut situ contaminata sumunt; maximè si talia
è longinquis Regionibus ad nos deferantur, aut ma-
gno vendantur pretio. Sunt hæc Aromata omnia,
Rhabarbarum, Scammonium, China, Salsa, & si-
milis,

Errores va-
rij.

milia, necnon etiam Tamarindi, & Casia, quam humiditate propria priuatam aqua irrorant, aut cel-
lis subterraneis seruant, aut spongia aqua imbuta
saepe detergere fingunt, vt humescat. quænam gra-
uiora possunt isti committere peccata? & profectò
vix mente ego concipere possum adinueniri homi-
nes ita arrogantes, impios, & scelestos, sicuti etiam
mihi persuadere non possum reperiri aliquos, qui
audeant dedita opera loco alicuius simplicis medi-
camenti, aut *compositi*, quæ magno pretio emun-
tur, exhibere infirmis aliquod vile, & morbo fortè
repugnans. Viruperandi sunt etiam illi, qui negle-
ctis Ponderibus, aut Mensuris Simplicium ab Au-
ctoribus præfixis, oculo tantùm iudice medicamē-
ta conficiunt. Enimuerò aliqui cuiuscumque Pon-
deris determinatam grauitatem ignorant, & cuius-
cumque Mensuræ molem, & rerum in ipsis conten-
tarum pondus, necnon etiam nominum quorum-
dam ad pōdera attinentium significationem; ideo
*non solum vtile fore existimaui hæc omnia illis pa-
tefacere, sed etiam necessarium: ne ignorantia du-
cti in tam graues errores labantur.* De Ponderibus
igitur aliqua primò, & postea de Mensuris, ob ocu-
los à nobis ponenda erunt vobis.

Pondera, quæ pro Pharmacis componendis à
Medicis vsurpantur, & Pharmacopœis præscribun-
tur, sunt Libra, Vncia, Drachma, Scriptula, Oboli,
Siliquæ, & Grana. Attrarò hæc vsu veniunt Aureus
scilicet Deunx, Dextans, Dodrans, Bes, Septunx, Se-
xunx, Quicunx, Triens, Quadrans, & Sextans.

Libra

- Libra.** Libra habet vncias duodecim, vt Gal. multis in locis, Aet. & Paulus, vbi de Ponderibus.
- Vncia.** Vncia drachmas octo, teste Galeno 6. de Comp. Med. per loca, & 1. per genera, quod confirmatur à Paulo, & ab Aetio, quas Denarios Romani appellabant, vt legitur lib. 8. per loca, cap. 3. & lib. 2. per gen. cap. 2. hæc: *Denariorum pondo octo, hoc est vnciam vnā.* & 4. per genera: *Vnciæ duæ sunt denarij sexdecim.* Diuiditur igitur vncia vna in drachmas octo, & nō nouem, vt Seplasiarij Veneri somniant, sicuti sequēti capite patefaciam.
- Drachma.** Drachma in Scriptula tria distribuitur, quod reliquit scriptum Paul. & alij, vt lib. de Ponderibus Galeno adscripto narratur, at de drachmæ diuisione in Scriptula Gal. minimè sermonem habuit, sed eam in obolos secauit.
- Scriptulus.** Scriptulum duos obolos pendet, sicut Paul. vnde drachma sex obolos habet, quod ante ipsum cognouit Gal. lib. 6. per loca, c. 1. cuius verba: *Sandarachæ drachmæ dimidium, hoc est oboli tres.* quod etiam confirmauit Serap. in suo Antidotario sic: *Darchimet est oboli sex.*
- Obolus.** Obolus siliquas tres pendet, vt lib. de Ponderibus Galeno attributo.
- Siliqua.** Siliqua grana quattuor habet, sicuti ibi legitur, has Serapio Kirat vocauit, hæc dicens: *Omnis obolus ex Chirat tribus, & omnis Chirat est quattuor grana hordei.* Vtebatur interdum hoc pondere Kirat Mesue cap. de Colocynthide, vbi sic: *Dosis ipsius est à Karaētis sex, ad decem.*

Faba

Pharmaca parandi, Lib. II. 97

Faba Græca duos obolos pendet, vt Serap. & Aegyptia obolos quattuor.

Faba Græca, & Aegyptia.
Aureus.

Aureus excedit pondere drachmam, septem, aut sex granorum, vt multis recentioribus placet, etiā si aliqui decem excedere statuunt. Grauiorem esse secundum Mesue sententiam drachmam nemini est obscurum; nam varia Catapotiorum genera iubet exhibenda esse à drachma vna ad aureum vnum, & Confect. Hamech à drachmis duabus ad Aureos duos. At Serap. fuit anceps, nam primò affirmat Aureum pendere drachmam, postea Cochlearium esse aureum vnum & drach. vnam.

Est Mina pondus centum Denariorum, cuius quarta pars vigintiquinque denarios efficit, sicuti 5. per genera scribitur.

Mina.

Deunx	Denotat	Vncias	Vndecim	xj	11
Dextans		Vncias	Decem	x	10
Dodrans		Vncias	Nouem	ix	9
Bes		Vncias	Octo	viii	8
Septunx		Vncias	Septem	vii	7
Sexunx		Vncias	Sex	vi	6
Quincunx		Vncias	Quinque	v	5
Triens		Vncias	Quattuor	iiii	4
Quadrans		Vncias	Tres	iii	3
Sextans		Vncias	Duas	ii	2

Hæc ab Actio vsurpata sunt; sed etiam multa à Gal. vt lib. 4. de Comp. per genera, scribitur. De his, ne longam orationem suscipiam, satis; nam

N cuius-

cuiuscumque ponderis legitimam, ac veram gravitatem accuratè, & diligenter, quocumque ipse labore Excellentiss. Dom. Albertus Quatrocchi vestigavit, quam omnibus aperiet in libro, qui inscribetur de Ponderibus ad mentem Antiquorum,

Divisionem Vncie in nouem drachmas à Pharmacopœis Venetis nullo fundamento posito adinuentam fuisse affirmamus, et hanc Medicamentorum proportionem destruere demonstramus.

RAVES errores reuera à nonnullis Pharmacopœis in dies committuntur circa Simplicium Delectum, eorum Coctionem, Attritum, Ablutionem, Aduftionem, Structuram, aliaq. multa, quæ breuitati studens omitto. Sed omnes Veneti praua cōsuetudine ducti grauissimo in errore versantur perpetuò, dū Vnciam in nouem drachmas distribuunt; cum nullus adinueniatur Medicus, siue Græcus, siue Arabs, qui tali vsus sit diuisione: quoniam Galenus lib. 9. de Compon. Medic. per loca, cap. 2. sic: *Seminum Dauci drachmas octo, scilicet vnciam vnā*: è cuius verbis dilucidè patet Vnciam vnā drachmas octo pendere, quod multis alijs in locis affirmavit, vt i. per genera, im mo 8. de Comp. Med. iam dicto, narravit fortè ad mentem aliorum in drachmas septē cum dimidia diuidi vnciam; non discedit à sententia Galeni Paulus, sic etiam multi alij, qui in libello de Ponderibus, & Mensuris Galeno adscripto inueniuntur,

niuntur, & inter Arabes quifnam reperitur, qui vnciam in nouem drachmas distribuat? fortè Auic. Rhafis, Mefue, vel Serapio? qui in his ab oculos ponendis fatis diligens fuit: immo, fi eius dictis acquiefcendum, decernendum erit vnciam in octo fecaffe drachmas Græcorum Medicorum veltigia fequens; nam affirmat, ficut etiam Gal. drachmam pendere obolos ſex, & vnufquifque obolus Chiratii, ſeu filiquas tres, quarum grana vnaquaque quatuor habet. Quapropter ſtatuendum erit & in ponderibus, ſicut etiam in menſuris iſtos antiquorum Græcorum mandata ſequutos fuiſſe. At dicet aliquis, ſi Mefue pro firmo habuiſſet octo drachmas vnciam conſtituere, in ſuis deſcriptionibus octo drachmas alicuius ſimplicis non poſuiſſet, ſed huius vnciam vnā, quod tamen eſt falſum; nam in apozemate Adianti ſic: *Lupuli, violarum ſeccarum ana drach. octo*; multis in alijs Confectionibus drachm. quatuor, in alijs duodecim, & in multis ſexdecim, quibus in locis ſcripſiſſet vnciam mediam, vnciam vnā, & dimidiam, & vncias duas: quæ omnia quoquomodo deſtruere noſtram ſententiam videtur: at ſi ad memoriam reuocentur illa, quæ à Gale-
no, & à multis alijs, qui ante illum medicinam faciebant, circa talem ſcribendi modum prolata fuerunt, conſeſtim è medio tolluntur tales dubitationes; nam mille in locis Gal. loco vnciæ, drachmas octo deſcribit, dimidiæ quatuor, duarum ſexdecim, trium vigintiquatuor, & ſic de alijs; at tamen notum eſt omnibus, ſecundum eius ſenten-

tiam vnciam vnā drachmas octo pendere, quas & sæpe denarios dixit: exemplo sit nobis Theriacæ descriptio, in qua drachmæ, & non vnciæ pondus Simplicium denotant, etiam si multa eorum sub vncijs collocare potuisset autor, vt *Pastillorum Scillinorum drachmæ quadraginta octo*, quæ vncias sex constituunt, sic & aliorum subsequen-
ti quattuor, quæ tres vncias pendent: attamen antiqui illi rarò vncijs in descriptionibus utebantur; sed ferè semper drachmis; vt fortassè notam facerent lectoribus proportionem Simplicium quò ad pondus Antidotorum componentium: sicut in Theriaca videre licet, non est igitur in consonum rationi, affirmare, Mesuë & in hoc, sicut etiam in alijs seniores Medicos, & potissimùm Galenum imitatũ fuisse, præcipuè cum in Hiera ab ipso adinuenta scribat *Agarici drachmas nouem*, & nō vnciam vnā: si enim statuisset vnciam constitui ex nouem drachmis, scripsisset, vt verisimile est, vnciā vnā. hæc, ni fallor, possunt, nisi admodum pertinaces Pharmacopei existant, à tam graui errore ipsos auertere. Ab hoc enim Compositiones innumeræ, quarum pondus à Drachmis, & Vncijs, aut Libris desumitur & drachmis, ita peruertuntur, vt proportio illa Simplicium simul confusorum, à qua forma totius Antidoti confurgit, summa diligentia à Maioribus nostris adinuenta, pereat: nam priuantur determinata quantitate Simplicium ab Autore instituta: quod nobis Theriacæ exemplo euadet ad aptum. Pendent Simplicia omnia hanc confectio-

nem

nem componentia drachmas cccclij. quæ constituant uncias quinquaginta, & drachmas duas, si Venetos sequamur Sephasias, at si Gal. ceterosq. Medicos, qui hanc Antidotum adinuenerunt, & litteris prodiderunt, uncias quinquaginta sex cum dimidia, his addunt mellis libras decem Scriptores omnes referente Galeno, & Antidotum parant: nonne aperte patet minorem quantitatem Simplificium quò ad pondus existere in Theriaca, quæ Venetis drachmis conficitur, quàm in illa, quæ Græcis, aut Romanis? illa enim quinquaginta uncias, & duabus drachmis constituitur; & hæc quinquaginta sex cum dimidia: unde in singula mellis libra existunt aliorum ingredientium uncia quinque cum dimidia, & drachmæ duæ, & scriptulum circiter vnum, at in illa quinque solum uncia in libra vna mellis: quapropter confectio tota ignaua, & imbecillis redditur ad proprias obeundas operationes. hoc etiam euenit Confectioni Alchermes, Diasatirio, Diacimino, Triphera Persicæ, elect. Indo, Elefscoph, Hamech, Rosato, Dyacydoniti, & multis alijs, quæ, ne tempus verbis conteram, silentio inuoluo. Hi non tantum in componendis Antidotis dicta errata committunt; sed etiam minori eorum quantitate exhibitâ, postquam confecta fuerint, immaturum interitum ægris afferre possunt, aut morbum natura breuem protrahere, quod etiam euenire pro firmo est censendum in Simplificium medicamentorum pondere: si enim aliquis drachmam vnâ Dictamni præscribat, quæ uncia est

octaua

octaua pars, minorem quantitatem præbebunt; cū in nouem partes, seu drachmas diuidant vnciam. Ne igitur in tam graua peccata Seplasiarij Veneti rapiantur maximo cum detrimento egrotantium, in futurum statuendum erit secundum Gal. mentem, aliorumq. grauium Scriptorum vnciam in octo drachmas tantum diuidi, atque secari, quæ fortè vncia, vt nonnullis placet, grauior est vncia Veneta, sed his prætermisissis de Mensuris aliquid est dicendum à nobis.

De Mensuris.

ST Mensura capacitas quædam, seu Vasculi, vt Paulo placet, concauitas, quarum in ipsa contentarum moles iudicatur, quod reliquit etiam scriptū Gal. lib. 1. de Comp. Med. per genera, c. 12. sic: *Unciæ grauitatem corporum decernunt & mensurales molem.* Est tamen capacitas tam humidæ, quàm siccæ quantitatis mensura, si credendum Paulo, quarum omnium, sicuti etiam & ponderum exstant multæ differentię pro Regionum diuersitate, & vtentium cōsuetudine. Sed quoniam non rarò Scriptores in medicamentorum aliquorum descriptione Mensuris quibusdam vtuntur, quæ apud Pharmacopœos fabricactæ minimè inueniuntur: necessarium est in medium afferre Pondera, & potissimum Aquæ, Olei, Vini, & Mellis, quæ ipsis respondere possunt, & adaptari: nam etiam si eadem sit Olei, Vini, & Mellis

Mellis mensura: attamen horum omnium non idē pondus: *Liquidorum enim corporum, sicut etiam solidorū Gal. teste 6. de Comp. Med. per genera, cap. 8. alia grauiora, & alia leuiora existunt. Quapropter Paulus hac in re diligentissimus statuit Mensuras Medicas quorundam liquidorum grauitate inter se dissidentium proportionē quadam à melle desumpta pondere cognosci, cuius sunt verba: At si uoles & ponderum liquidorum mensuram scire, per multa liquidarum rerum in examine suo differentie habentur, ut in Olei, Vini, & Mellis exemplo dicemus. Mel igitur vino ponderosius quarta parte, itemq. decima. quo fit, ut ferè tertia ponderis pars melli accedat; capit enim integram huius mensuram, & insuper trientem. Mel autem oleo ex media parte grauius; continet enim totum olei modum, & ultra semissem. Vinum oleo nona parte supereminet; totum enim ipsius pondus continet, & nonam ipsius partem. Quò autem res fiat dilucidior, ceu exemplo, particularium Mensurarum Pondus subiungemus. Attamen sicuti ab experientia pater, Oleo non solùm ex media parte Mel est grauius, sed etiā excedit tale pondus, quod peroptimè perspectum fuit à frequenti nostro Collegio, dum de libra mensurali olei, & mellis periculum fecerunt: unde statuendum erit Paulum perfectissimam horum assequutum non fuisse cognitionem. Nunc autem ad particulares descendam mensuras.*

Est libra Mensuralis capacitas quædam decent vncias olei ponderales continens. quod litteris tradidit Gal. lib. 6. de Comp. Med. per genera, c. 8. sic:

Ego sanè libram olei Romæ vocatam, quam per dissecta cor-

Libra mensuralis olei quæ.

nua

*nua metiuntur, ponderaui quandoque cupiens scire quantum
grauitatis pondus contineret. inueni duodecim olei mensu-
rales decem vncijs ponderum equales esse.*

Pendet igitur libra vna mensuralis.

Olei vnc. x.

Aquæ vnc. xj.

Vini vnc. xj. & dr. j. scr. ij. & gr. viij.

*Mellis vnc. xv. cum dimidia, & grana xv. cir-
citer, & quandoque quadraginta pro diuer-
sitate mellis, aut eius cocturæ.*

Sextarius.

*Sextarius Olei capit vncias viginti mensurales, si
de Sextario loquimur Romano, quod nos docet
Galenus lib. i. de Comp. Med. per genera, cap. 16.
his verbis: Sextarij Romani Heram meminisse puto; nam
apud Athenienses, neque mensura, neque nomen erat. Sexta-
rius apud Romanos continet vncias viginti, quas cornibus
metiuntur: nonnulli autem falsò Romanum Sextarium opina-
ti sunt octodecim mensuralibus vncijs valere.*

Pendet Sextarius Olei vnc. xvj. β. dr. j. & scr. j.

Aquæ vnc. xvij. dr. ij. & scr. ij.

Vini vnc. xvij. β. dr. j. scr. ij.

Mellis vn. xxv. d. vj. β. scr. j. g. xv.

*Sed Paulus Ægineta decreuit oleum, quod in
Sextario cōtineretur, pendere vncias decem & octo,
Vini vnc. viginti, & Mellis vnc. viginti sex, in non-
nullis exemplaribus vigintiquinque cum dimidia,
quæ aduersatur proportioni ab ipso propositæ: nisi
dicamus Mensuras, aut Pondera ab illis à Galeno
differre; aut ab impressoribus aliqua errata com-
missa fuisse. Nec mirum; nam Oribasius secundum*

Adaman-

Adamantium statuit Sextarium Italicum *vini mensura unciarum vigintiquattuor esse, pondere verò uncias viginti; cum Sextarius mensuræ mellis duas libras, & semissem pendeat. Sed à Dioscoridis dictis elicitur pendere uncias vigintiseptem.*

Cyathus capit olei vnc.vnam, & dimidiā, quod pendet vnc.vnam, & drachmas duas.

Cyathus
quid.

Hemina olei in se continet uncias mensurales novem, ponderales autem septem cum dimidia, hoc nos docuit Gal. lib. 5. de Comp. Med. per genera, c. 6. sic: *Hemina Attica Italicas uncias novem conficit; pendent enim novem Italicae unciae mensurales septem uncias ponderales, & dimidiam, quæ sexaginta Denarij sunt, singulis uncijs octo denarios recipientibus, & lib. 6. hæc: Cum varie sint Heminae; multi enim novem uncijs Romanae libræ, & alij sexdecim illas conficiunt. Concludit novem Heminam esse unciarum mensuralium. at Heras, ut legitur lib. 1. per genera, cap. 16. putavit Heminam Sextarium medium, seu uncias decem ex libræ cornu indicare.*

Hemina
quid.

Hemina igitur capit uncias novem olei mensurales, quæ pendent uncias septem, & dimidiam.

Aquæ ponderales vnc. octo, & drach. duas.

Mellis vnc. vndecim cum dimidia, dr. j. & g. vj.

At Paul. uncias novem olei ponderales, vini decem, & Mellis terdecim esse Heminam putavit, quæ Galeni dictis aduersantur, cuius sententiam sequi decreuimus.

Cotyle, & Hemina idem est, quæ etiam Cotula à nonnullis vocatur. & hæc exstât pondera liquidorum,

Cotyle.

O rum,

106 De vera Meth. Phar. par. Lib. II.

rum, quę in iam dictis Menfuris contineri possunt, in quibus fortè aliquis error à nobis commissus fuit circa granorum numerum : cū perarduum sit Lancem omnino perfectam adinuenire.

Modius.

Est Modius Italicus, seu Ægyptius aridorū mensura Chēnices octo continens, quę decem solent æquare libras ponderales : *Sed huiusmodi Mensurę Ponderus exponere haud facile est ; quod aridarum rerum, (immo et Salis) infinite iuxta momenti Lancis rationem differentie existant, sicuti posteritati scriptum Paul. reliquit. Nos autem in Sale theriaco viginti libras Salis modium ad Aetij mentem pendere statuemus.*

DE PARANDI INFUSA ET DECOCTA RATIONE,

Et circa hæc de vera, ac legitima exercitatione,
COMMENTARIUM I.

Quid sit Infusio, et eam parandi modus proponitur. Cap. I.

NON paruum discrimen revera est inter Infusum, & Decoctum; in illo enim medicamenta tantum macerantur aliquo in liquore, & tamdiu, donec eorum vires illi distribuuntur: at in decoctionibus aut ebulliunt, aut decoquuntur. quæ omnia peroptimè cognovit *Mesue Distinct. 7. vbi de Infulis. Simplicia illa, quæ infunduntur, si radices, aut fructus, aut ligna, aut semina, aut lachrymæ fuerint, prius crassiusculè aut incidantur, aut contundantur; si verò folia, dilacerentur, & frangantur; deinde calido liquore, aut aqua macerentur: si verò flores integri infundantur, aut parum terantur, ut Mesue cap. de Infuso aquæ Casei. Tempus, quo hæc infusa manere debent, est varium pro diversitate medicamentorum: Galenus, ut cap. de Infusione diximus, libro primo, per diem, & noctem*

O 2 Mesue

108 De vera Meth. Pharm. par.

Mesue flores rosarum, & violarum per octo horas; medicamenta purgantia, vt Rhabarbarum, & Myrobalani, per noctem, vt eadem Distinctione scribitur, sic & Agaricus, & radicum cortices hellebori per noctem: si igitur nullum sit præfixum à Scriptoribus, aut à Medicis tempus, per noctem macerentur dummodo non sint flores; hi enim per octo horas: si radices, & ligna per diem, & noctem vase semper cooperto, quæ iterum tepescant, & colentur, & exprimantur: ita diligenter ne aliquid humoris in illis maneat, maximè si humida, & recentia fuerint Simplicia, à quibus potius augebitur liquor, quam secus, vt in Infuso Rosarum viderelicer. quæ si per aliquod temporis curriculum à putredine incontaminata feruare volueris, oleum superinfundatur, soli exponantur, & vase diligenter obturato recondantur. At de his abundè lib. primo, vbi de Infusione.

*De Rosarum Infuso à Mesue descripto, et eius
Exercitatione circa modum illud pa-
randi, Dist. vi. vbi de Syr.*

Rx. Foliorum Rosarum recentium lib. vi.
Aquæ puræ lib. xv.

Macerentur Rosæ aqua calefacta in vase terreo, stricti oris, operculato, per spatium octo horarum, postea colentur: Eidem aquæ iterum calefactæ, rosarum tantumdem immittatur, & tamdiu macere-
tur,

tur, & coletur. Id si velis seruare oleo affuso & vase eodē benè operculato dies quadraginta insola. Ab his à Mesue narratis sex eliciuntur memoratu digna, quæ veram infundendi methodum Pharmacopœis demonstrant. quæ. Aqua sit calida, vas angusti oris, spatium octo horarum, eius colo purgatio, quæ supponit Simplicium semper expressionē, & olei infusio, & insolatio, vt à putredine incontaminata seruentur. Rosæ à portiunculis illis albis forfice mudentur, Dioscor. non tantum præceptum cap. de Rosis, sed & Pauli, & Aetij, dum de Hydrorosato sermonem habent, quas exungulatas dicunt; nam talis alba portio incocta existens, vt gustus etiam indicat, aliquid acerbi, & adstringentis in se continet. Sint autem Rosæ perfectæ, atque completæ, vt cap. de Infuso, siue diluto aque Casei legitur. Non possum ego nisi admirari aliquorum audaciam, qui dum modum narrant hanc infusionem parandi ad Mesue mentē, affirmant aquæ accipendas esse libras viginti duas cum dimidia, qui tamen decreuit quindecim solum esse: at fortè dicent libram vnā aquæ secundum Mes. sententiam pendere decem & octo vncias; quod quidem me iudice est falsum; quo enim in loco hoc pronunciauit? præterea si hoc pro certo habent, cur in Infuso Myrobalanorum non ponunt libras quattuor cum dimidia, cum ibi sint tres, & in aqua mellis ab ipso instituta octo libras aquæ, & non duodecim? Non sint Rosæ, vt multi censent falsa opinione impulsī, matutino rore humentes; tormina quoniam affe-

Error multorum.

Error aliquorum.

Error alter.

runt,

110 De vera Meth. Pharm. par.

runt, & cruciatus infirmis, & ventriculum interturbant, experimēto sint nobis fructus ante Solis ortū decerpti, rorida illa humiditate perfusi: adde quātitatē aquæ augeri, qua illæ macerantur, & earum pōdus diminui: quapropter imbecille euadit infusum.

De Infusione Rosarum, ac Violarum, quæ Solutina appellatur.

R̄. Foliorum Rosarum, aut Violarum lib. vj.
Aquæ purę lib. xv.

Decies, aut duodecies reiteranda venit quantitas Rosarum descripta à Mesue eadem semper seruata aqua, & cerera alia ad vnguem agenda, quæ superius ille proposuit. quæ omnia in Violarum infusione seruanda veniunt; sed animaduertendum est folia tantum illarum sumenda esse, vt apertè ille reliquit scriptum dicens: *Foliorum Rosarum, aut Violarū.* Sed quis *Seplasiariorū* inuenitur, qui non infundat rotas violas vnā cum uiridibus recepraculis à cauliculis ortis? nemo, si verum dicere licet. & ideo infusum illarum aluum rarò subducit, aut languidè, & ægrè soluit; cum non libras sex foliorum Violarum tale infusum recipiat; sed solum aut vncias tres, vel duas, quarum etiam perfecta operatio à portionibus illis superfluis impeditur, aut interturbatur. Preterea quinam imponunt reiterando decies semper sex rosarum lib. in 15. aquæ libris? nemo reuera: & ideo infirma vt plurimū est Syr. ros. solut. operatio.

De

Error circa
violarū in-
fusionē gra-
uissimus.

Error Se-
plasiariorū.

Error ali-
quorum.

*De Infuso, seu Diluto Rhabarbari, et Rosarum
in aqua Casei ex Mesue.*

R̄. Foliorū Rosarum recentiu, completarū vnc. ij.
Rhabar. optimi Aur. j.β. idest drach. j. β. & g. x.
cum dimid. circiter.

Spicæ Aur. β.
Aquæ Casei lib. ij.

Rhabarbarū, & Rosæ parūm terantur, (vel Rhabarbarum incidatur) macerentur per noctem in aqua Casei præsertim caprini, deinde cola, & propina: Seruatis alijs iam capite primo dictis. in nonnullis codicibus hæc leguntur, Rhabarbari aureos duos, & dimidium, & spicæ aureum, & dimidium: sed hæc Medicis relinquenda.

De alijs Infusis.

Multa possunt eodem modo, quo illa Rosarum, & Violarum parantur infusa à Pharmacopæis confici, vt foliorum florum Persici, quod alium prorit, si quinquies macerentur, vel illarum rosarum albarum, quas recentiores Moschatas dicunt, vel florū Genistæ, idest Spartij Diosc. vel Fumariæ, ex quibus infusis & Serapia non rarò parantur; at non solum ex omni genere florum, sed cuiuscumque etiam herbæ hoc agere possunt diligentes, atque curiosi Pharmacopæi.

De

De Vinis Medicatis.

Inter Infusa etiam collocantur Vina medicata, quorum Prisci varia genera parabant pro diuersitate simplicium, quæ in ipsis macerabant; nunc enim Absinthium, nunc Saluiam, nunc Iuniperi Baccas, nunc Resinam, nunc Picem, nunc aromata quædam, sed vt plurimum Herbas narrante Dioscor. lib. 5. qui ita: *Hæc raro linteolo deligabant, & per spatium duorum mensum, aut quadraginta dierum dimittebant, & non rarò folia illo inuoluebant cum lapillis quibusdam, vt ille degranatus pondusculo fasciculus ima peteret vasis.* Quantitas Simplicium sit varia pro diuersitate affectionum; aliquæ enim eorum maiorem, vel minorem expostulant copiam, sed hoc onus est Medici iubentis: recentiores lignum Indum, Sassafrassi radicem, vel Chinæ immergunt. At non solum Antiqui Medici utebantur alterantibus vinis, ac roborantibus, sed etiam purgantibus, vt Aetius Ser. tertio, & Paul. qui multa genera vinorum parare docent humores e corpore extrudentia, sicuti bilem purgans, quod habet.

Scammonij,

Cassia lig. an. vnc. j.

Vini Sext. vj. vel lib. viij. vnc. iij. cum dimidia circiter.

Hæc tenuissimè trita linteolo illigentur, & hoc exactè in vino suspendatur, & sinatur ad quinque dies.

De

*De Vino Mulso Mesue quod Oenomeli
à Grecis appellatur.*

Rx. Vini antiqui, optimi lib. x.

Mellis optimi, despum. lib. ij.

Cinnamomi tenuis dr. v.

Spicæ Nardi dr. j.

Caryophyl.

Zingiberis,

Macis, an. vnc. β.

Cardamomi dr. ij.

Croci dr. j. β.

Moschi dr. iij.

Ingred. x.

Terantur omnia negligerter, & vino, & melle confundantur; deinde panno raro colentur, & Mosco aromatizentur. Est tamē arbitrandū saltem per curriculum quinque, aut septem dierum aromata illa maceranda esse, antequam colo traiciantur, vt eorum vires in liquorem transmittantur. at Diosc. diebus quadraginta quiescere sinebat, vinumq. recens, vel mustum sumebat, quod postquam deferbuerat, transfundebat: & sæpe Aromata simul trita, & linteo colligata in cadum musti demergebat. Oenomeli probatur etiam à Gal. lib. 5. de san. tuen. c. 5. sic: *Non veterem etiam nec ijs vinis, quæ melle condiuntur, senes uti, maximè quibus suspicio est calculi in renibus gignendi, aut podagræ, articularis ve morbi impetus futuri. Porro vinum huiusmodi compositioni aptissimum sue*

Vini Mulsi
usus à Gal.
probatur.

P rit

114 De vera Meth. Pharm. par.

rit Sabinum, aut simile aliquod. Coniicitur aut in id Petroselinum. atque id solum articularibus satisfaciat: ijs verò, qui calculo laborant, etiam aliquid Betonice, & Saxiphragie. qui verò curiosius id medicamentum componunt, Spicæ Nardi etiam aliquid iniiciunt.

Aliud Vinum simile, sed suavius.

Rx. Vini albi, odorati, & vigorosi lib. ij.
Cinnamomi elec. vnc. ij.
Sacchari albi vnc. vij.
Moschi script. j.

Ingred. iiii.

Saccharum, & Cinnamomū crassiusculè terantur, cum vino confundantur, per dies octo mace-
rentur; postea colo traiciantur, quibus moschum
aliqua eius portione dissolutum adde.

*De Aceto Scillino à Mesue descripto
Veterum consensu.*

Rx. Laminarum Scillæ lib. j.
Aceti albi lib. viij.

Ingred. ij.

Error quot
nō insolât.

Scillæ Laminas inter corticem, & cor medias acu
ligna filo confutas tanto interuallo, ne se contingant, siccabis in vmbra dies quadraginta; postea
cultello concisas ligneo in frustula dies alios quadra
ginta insolabis aceto iniectas in vase vitreato, stri-
cti orificij, benè obturato, postea colabis, & vte-
ris. Si verò accelerare cogeris, sepelire oportet vas
in

in

in calido cinere, vel fabuloso, non repente, sed paulatim horarum spatio intercedente. Mesue. Scilla sit alba, vt Dioscor.

De Hellebori Infuso densato, quod Recentiores Extractum dicunt, cuius exemplo, et Rhabbari, et aliorum parari potest.

R. Hellebori nigri corticū Radicū recentiu lib. ij.
Sem. Dauci vnc. β.
Aquæ communis lib. x. Incred. iij.

Macerentur Hellebori radices aqua calida per duos dies vnā cū Dauco, postea leuiter bulliant ad lib. j. consumpt. deinde exprimantur, ter hoc iteretur, semper nouas radices accipiendo, denique coletur, & Sole, aut diplomate euaporando, aut placidè ebulliendo exsicceetur colatum; sic enim non destruitur facultas medicamenti à feruido calore ignis; vt quotidie euenit mulcis. Extracto tali, aut Infuso utebantur Græci, & Arabes; nam Dioscor. nos hoc efficiendi docet modum cap. de Gentiana lib. 3. cap. 3. sic: *Contusa radix quinque diebus aqua maceretur, postea discoquitur, dum exstant radices, & ubi refrixerit aqua, linteo excolatur, mox discoquitur, dum mellis crassitudo fiat.* Et Mesue cap. de Myrob. hæc: *Alij ipsarum tritarum partem vnā octo diebus macerant sero lactis caprini in vase vitreo oris angustis, deinde semel feruefiant, manib. cōfricant, colant, qua aqua exsiccata trochiscos fingūt.* Hoc pacto parare iubet Rasis Rhabar. extractū.

Error aliorum.

Quid Decoctum, quis ordo in ipso faciendo seruandus, et Precepta quadam à Pharmacopœis memoria custodienda proponuntur. Cap. II.

DECOCTVM, seu Apozema, vt Actuario placet, atque Mesue, solent omnes appellare illum liquorem, siue sit simplex aqua, vel aliud, in quem facultates, necnon etiam interdum aliquæ substantiæ medicamentorum portiones transmissæ fuerint. Quorum vires, vt promptè, & secundum decoquibiliû naturam in ipsum à calore agente eliciantur, & foris educantur, is erit à Pharmacopœis in decoctis multa genera recipientibus Simplicium seruandus ordo, de quibus tamen cap. de Decoctionibus lib. primo egimus.

In aquam limpida, atque dulcem primò iniiciantur ligna, postea frumentacea, vt hordeû mundû, quod sit optimè panno detersum. paulò post, vel etiam eodem tempore, si times decoctum viscidius fieri, Radices à capillamentis mundatæ, deterfæ, si magnæ in frustula dissectæ, atque contusæ, & ab internis medullis, si illis inerunt, expurgatæ, tales sunt Appij, Feniculi, Capparis, Rumicis, & similia. Deinde fructus nucleis priuati, qui si adhæreant, vt in Sebesten, & Iuiubis, ictibus cultri placentur, at ficus in partes secetur, à Myrobalanis educuntur nuclei pistillo confractis. Post hos Semina, quæ

quæ cortice si aliquo sunt inuoluta, denudentur, & vix contendantur, si admodum exigua non fuerint: Post hæc Aromata crassiusculè fracta, & confestim Folia, & Herba dilaceratæ manibus, atque diuulsæ, & ramulis priuata: Deinde flores, qui leuissimam coctionem admittunt; & tandem si occasio postulabit illa, quæ blandè, & placidè aluum subducunt, vt sunt Manna, Cassia, ac Tamarindi, quæ paucis ebullitionibus indigent, vt interdum Mesue placet, etiam si Mannam cum succo rosarum ebullire facit ad Syrupi crassitiæ in elect. de Manna. Præterea Purgantia medicamina, vt Agaricus, Colocynthis, Turpethum, cortices radicum Hellebori, Rhabbarum, & Sena tempore seminum iniiciantur; mediocrem enim ferunt decoctionem; vel cum ab igne decoctum feruens remouetur, macerentur per noctem, vel per spatium sex, aut octo horarum, immo Mesue interdum fricat tantum aliqua purgantia, vt in decocto epithimi dicens: *Cola, frica, in eo Hellebori nigri drachmam unā, Agarici dimidiam, & Salis Indi aureum unum, & utere.* Attamen est arbitrandum deinde relinquenda esse per aliquod tempus, vt macerentur, vt eorum virtus decocto communicetur.

Sed circa hæc quædam à Pharmacopœis seruanda veniunt, quæ quoquomodo videntur methodum iam propositam peruertere, quod tamē est falsum. & primò Radices tenues, & odoratæ vt Afari, nec non & ligna comminuta odorata cum aromatis ad ebulliendum ponantur; longam enim non susti-

net

Radices q̄
non ferunt
longam co-
ctionem.

118 De vera Meth. Pharm. par.

Myrobala-
ni longam
non ferunt
coctionem.

net decoctionem, vt Mesue. Secundò Myrobala-
ni, quæ inter fructus existunt, tempore foliorum,
& herbarum; eorum enim coctio purgatoriam re-
soluit virtutem, & adstringens efficit decoctum, te-
ste Mesue; cum floribus autem non sunt ponendi;
quoniam cum admodum sint exsiccatæ, & duræ a-
liquo indigent tempore longiori, antequam humi-
ditas vnà cum calore, ipsas permeet, vel in decocto
feruenti ab igne deposito macerentur.

Semina q̃
non ferunt
coct. longā.

Semina quattuor frigida vnà cum floribus, sic
Adiantum, & Epithimum, vt Mes. sic & Cassuta,
vel Cuscuta. Semina verò viscedinem quandam cō-
tinentia cum radicibus reuera essent ebullienda;
cum difficillimè eorum virtus dissolui possit: sed
quoniam lentum, & viscidum reddunt decoctum,
quod ab infirmis interdum damnatur, atque vitu-
peratur, tempore, quo semina decoquantur, vel ali-
quo panno inuoluantur, vt minor viscedinis copia
per decoctum diffundatur, Mesue mādatur, cum
desideramus mitiorem medicaminis qualitatem in
decoctum distribui.

Glycyrrhi-
zæ radix lō
gā sustinet
coctionem.

Hoc etiam seruandum venit circa Glycyrrhizæ
radicem, ne insuaue, & iniucundum reddatur deco-
ctum, quæ cū crassa sint substantia donata, & succo
potius lēto imbuta longā possunt ferre cocturā. At
si ægri hoc nō vetent, bulliant & semina illa, & hæc
radix cum alijs radicibus, vt mucosum euadat de-
coctū; talis enim fuit finis Medici, qui medicamēta
cōfecit: sin minùs ante herbas, atque folia bulliant.

Coquantur hæc omnia, aut eorum maior pars,
aut

aut aliqua secundum medicamenti indigentiam, ordine iam dicto, in fictili vitreato, aut vase æreo perfectè stanno obducto, maxima cum diligentia, mediocri flamma, & æquali, fumo omnino priuata usque ad debitam liquoris, aut aquæ exhalationem; deinde exprimantur, & colo transfundantur denso, atque spisso: at si decoctum Cassiæ recipiat, aut aliud crassæ substantiæ, vt Mirobalani, Agaricum, & Rhabarbarum, sunt laxo, arque raro colo, vel panno raro, vt Mesue cap. de Mellicrato; à Medicis enim desideratur crassa etiam substantia per colum transferri: & maximè hoc agendum venit, si lentum, & mucosum fuerit decoctum. Post hæc si Moschum, aut Ambram, aut Opium, aut quid simile medicamentum in se contineat, pistillo cum aliqua portiuncula decocti dissoluantur, & læuigentur, & decocto immisceantur.

Quantitas aquæ, in qua simplicia decoquuntur, sit varia pro diuersitate decoquibilium, & interdum pro determinata quantitate decocti, quæ desideratur à Medico, cui interdum addito saccharo, exempli gratia, Serapia parantur. Duriora enim, & crassiora maiori copia aquæ indigent, talia exstant Ligna, Radices, & Frumentacea, vt Ordeum, vt, dum coquuntur, eorum vires in ipsam transmittantur, & ideo hæc coquenda ad consumptionem duarum partium: Fructus, & Semina, si odorata non existunt, paulò minori quantitate, usquequo dimidium exhalet aquæ. Fructuum si determinatum sit pondus, vel numerus, hi fumantur nucleis priuati.

Folia,

Quantitas
aquæ in de-
coctione.

Fructus nu-
cleis priuen-
tur.

120 De vera Meth. Pharm. par.

Folia, & Herbar, maximè si virides, & recentes ad consumptionem tertię partis. At Flores, si solitarij, ad quartę partis diminutionem bulliant. hæc autem proportionem quadam à duriori desumpta agatur: etiam si hoc non sit facile pro diuersitate, & varietate foliorum cum folijs, & fructuum cum fructibus. Desumitur præterea quantitas aquę, in qua decoqui debent simplicia, à quantitate Decocti, quod requiritur ad tale Serapium conficiendum habita consideratione ad sacchari pondus ab autore præscriptum; cum vt plurimum pro singula libra sacchari quindecim, aut decem & octo vnciæ, vel saltem duodecim decocti, aut succi accipiantur. Aliqui pro quacumque Seminum, aut Radicum libra, quattuor libras aquę imponunt, & pro quattuor Manipulis herbarum exsiccatarum libras duas, & viridiū vnam: attamen hoc à Mesue nõ seruatur.

Cap. de decoctione, libro primo.

Sit igitur talis ordo à nobis præfixus in decoctis parandis à placitis tamen Illustrium Virorum, qui vetustiori sæculo Medicinam faciebāt, desumptus, dummodo in descriptione alicuius Pharmaci à graui, & excellenti Medico instituta contrarium aliqua in re non adinueniatur, quæ Methodum iam dictam peruertere videatur; quoniam tali in compositione debent Pharmacopœi eius mandata ad vnguem exequi pro firmo statuentes aliqua causa impulsu hoc iussisse. & hæc satis; est enim ad exercitationē descendendum. Non est tamen ignorandum posse interdum illos, vt cap. de Decoct. ad mentem multorum demonstraui, omnia simul infundere,

fundere, & per aliquod temporis curriculum maccrare, & postea decoquere diligenter: at primus modus magis à nobis probatur.

*Exercitatio circa Thymi Decoctum à
Mesue descriptum.*

R̄x. Alhascæ, idest Thymi, in cuius defectu Saturiæ, vt Dioscor.

Cassutæ, idest Cuscutæ à vulgo.

Hyssopi ana vnc. j.

Passularum enucleatarum drach. xx.

Myrobalanarum Emblicarum,

Cepularum, idest Chebularum ana vnc. j.

Turpethi drach. iiij.

Stæcados,

Polypodij ana drach. v.

Eupatorij, Eupatorium Mesue est Ageratum
Dioscor.

Absinthij,

Sem. Anisi,

Dauci, eius loco semen Pastinacæ siluest.

ana drach. iiij.

Radicum Apij,

Feniculi ana drach. viij. *Ingr. xix.*

Coque omnia in lib. tribus aquæ ad duarum librarum consumptionem, cola, addecolato Turpethi, Agarici ana drach. j. Zingib. drach. mediam,
Q mace-

122 De vera Meth. Pharm. par.

macerari nocte sine, post ridie cola, & vrere. Mes.

Errores ali
quorum.

In aquam primò iniiciantur Radices Apij, & Feniculi ab internis medullis expurgatæ, & in frustula dissectæ, quo tempore & Polypodium cū Passis optimè mundatis, post aliquod tempus semina Feniculi, & Dauci, deinde folia, & herbæ, & Turpethum, & Myrobalani nucleis priuatæ deinde, & denique Cuscuta. drachma illa Turpethi, quæ Decocto per noctem maceratur, non sit ex illis quatuor, vt aliqui somniant. nec sint aquæ libræ quatuor; cum hæc omnia aduersentur mandatis Mes. qui re vera cognoscebat perfectissimè naturam decoquibulum, & cocturæ terminum, necnon purgantium omnium facultatem. In defectu Agerati, quod Herba Iulia dicitur, ponatur Absinthium, aut Asarum.

De Epithymi Decocto ex Mesue.

℞. Myrobalan. Indarum, idest nigrarum,
Stæcados,
Epithymi,
Passarum à nucleis purg. ana vnc. j.
Myrobalan. Cepularum, idest Chebul.
Fumariæ ana drach. iiij.
Folliculorum Senæ drac. viij.
Polypodij drach. vj.
Turpethi drach. iiij.
Eupatorij, idest Agerati Diosc. drach. v.
Seri lib. iij.

Ingred. xiiij.

Omnia

*Omnia præter Epithymum coquantur in Sero (ideſt Capri-
no) ad duarum librarum conſumptionem, tunc adde Epithy-
mum, & ſemel ſerueſac; cola, frica in eo Hellebori nigri drach-
mam vnā, Agarici dimidiam, Salis Indi aureum, & vte-
re. Meſ.*

Coquantur ſecundū artem in Seri nō quattuor
libris, vt quidam affirmant, ſed tribus, (vel omnia
per noctem macerentur excepto Epithymo) quod
in fine addatur decoctionis, & vnica ebullitione
bulliat, quo quidem tempore nec Myrobalani, nec
Sena, vt aliqui affirmant, iniicienda ſunt, cum vni-
ca ebullitione illi nec humeſcerent, nec Sena ſuas
vires in decoctum diffunderet; cum mediocrem fe-
rat decoctionem, Meſ. teſte, ſed tempore aliarum
Herbarum, & Myrobalani paulò poſt, conſractæ
tamen. Sint radices Hellebori medulla priuatę, quę
vnā cum Agarico, & Sale per noctem, vel per ſex ho-
ras macerentur in decocto illo; deinde manibus fri-
centur, & colentur, & exprimantur: per noctem e-
nim macerare iuſſit Turpethum, Agaricum, & Zin-
gib. in decocto Thymi. Meſ.

Error non-
nullorum.

Error ali-
quorum.

Decoctum Stacados ex Meſue.

Rx. Stacados,
Origani ana drach. iiij.
Sem. Apij,
Feniculi,
Eupatorii, ideſt Agerati Dioſc. ana drach. iiij.
Schænuanthus,
Hyſſopi ana drach. ij.

Q 2

Tur-

124 De vera Meth. Pharm. par.

Turpethi albi, arundinacei drach. iiij.

Passarum purgatarum drach. viij.

Aquæ communis lib. ij. *Ingred. x.*

Error Se-
plafiar.

Primò bulliant Passæ, postea Semina, deinde ce-
tera folia, & denique flores ad dimidii exhalatio-
nem, & exprimantur, & colo traiciantur. Passæ
nō sint ex illis, quæ à Zacyntho ad nos deferuntur;
hæ enim minimè à nucleis purgari possunt, sed Da-
mascenæ, ne discedant, sicut multis in aliis, Sepla-
fiarii à mandatis Mes. Diosc. & Gal. qui semper affir-
mant nucleos abiiciendos esse. Decoquitur ad di-
midium; cum nec ligna, nec radices, nec crassa sub-
stantia prædita in se recipiat.

*Decoctum Commune pro Clysteri, cuius exem-
plo omnia decocta herbarum recen-
tium parentur.*

℞. Foliorum Maluæ,
Mercurialis,
Violarum,
Blitis ana Man. j.

Aquæ communis lib. j. β. *Ingred. v.*

Folia dilacerentur, & disrumpantur, & bulliant
ad exhalationem tertiæ partis, & colentur: aliqui
addunt Parietariam, alii Furfur, & aliqui Salis ali-
quam portiunculam.

Decoctum

*Decoctum flatus discutiens, quod à vulgo
dicitur Carminatiuum.*

Rx. Seminum Anisi,
Fœniculi,
Fenugræci,
Amcos, in cuius def. Anisi ana drach. iij.
Baccarum Lauri vnc. β.
Florum Chamæmeli,
Stacados ana M. β.
Aquæ communis lib. ij. *Ingred. viij.*

Bulliant ad consumptionem dimidij secundum
artem : alij alia addunt, vt Rutam, & Cumi-
num.

Decoctum Cardiacum, seu Cordiale.

Rx. Glycyrrhizę,
Tamarindorum ana drach. ij.
Vuę passæ vnc. β.
Zizipha,
Pruna,
Myxa, idest Sebesten ana nu. v.
Florum Boraginis,
Buglossi,
Violarum ana Pug. j.
Aquæ communis lib. ij. *Ingred. x.*

Radix

126 De vera Meth. Pharm. par.

Radix dulcis incidatur, & contundatur, & secundum artem cum aliis fiat decoctio ad dimidiū, in fine addendo post flores Tamarindos, postea collo raro transmittantur. Aliqui ante flores addunt drachmas duas Senæ, vel tres, & nonnulli imponūt Hordeum, quæ agenda non veniunt, nisi Medici imperent.

Decoctum Pectorale.

℞. Ficus nu. vj.
Zizipha nu. x.
Mixa, idest Sebesten nu. xv.
Hordei mundi,
Vuæ passæ ana vnc. j.
Glycyrrhizæ vnc. β.
Capil. Veneris,
Hyssopi ana P. j.
Aquæ communis lib. iij.

Ingred. ix.

Bulliant omnia secundum artem ad cōsumptionem duarum partium, vel saltem dimidii; recipit enim Hordeum, quod indiget longa ebullitione.

Decoctum Hellebori à Montano descriptum.

℞. Omnium Mirobalanorum ana vnc. β.
Olei Amygd. dul. fricatar.
Infundantur in vj. lib. aquæ calidæ, & macerentur per diem, & noctem, cui adde

Poly-

Polypodij,
Epithymi,
Folliculorum Senæ an. vnc. iij.
Seminum citri,
Glycyrrhizæ ana vnc. ij.
Caryophyll. vnc. β.
Corticum helleb. nigri drac. iij. *Ingred. ix.*

Bulliant omnia simul secundum artem, ante epithymū semina Citri confusa, Caryophylli iniiciantur, & hellebori radices, absumatur aquæ dimidiū, postea exprimatur, & coletur. vel hellebori radices post decoctionem omnium per noctem macerentur. Hoc decocto potest parari Serapium.

*De aqua hordei ad mentem Mesue, ubi
de Morbis Pectoris.*

℞. Hordei optimi, mundi, & deterfi lib. j.
Aquæ communis lib. xx. circiter. *Ingred. ij.*

Decoquantur ad exhalationē dimidij, aut duarum partium spumam semper auferendo.

De Aqua Mellis ex Mesue, et prius à Paulo descripta, qua dicitur Mulsæ.

℞. Mellis optimi lib. j.
Aquæ fontanæ dulcis, & claræ lib. viij. *Ingr. ij.*

Deco-

128 De vera Meth. Phar. par. &c.

Decoquantur igne lento, vase lapideo, vel vi-
treo, continuò despumando, deinde panno den-
so colentur. Mes. quantum aquæ absumendum ve-
niat non decreuit; cum varij Medicorum sint fi-
nes; at si mox per se bibenda, aquosior fiat ipso iu-
bente. talis euadet, si quarta aquæ pars absumatur.
addunt nōnulli Aromata, & alij herbas, vt sunt Sal-
uia, Rorismarini Folia, & Flores, & Betonica.

Postea descriptio diluta.

℞. Aquæ communis lib. ij.

Aceti vnc. ij.

Incred. ij.

Misce, si non ita dilutam cupis, sint aceti vnc.
iiij. si vigorosiores, sint decem, sed hoc ad
Medicum.

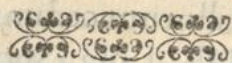

DE TRITVRANDI VERA RATIONE,

ET CIRCA PVLVERES,

Quos Recentiores Species quandoque vocant,
Exercitatio.

COMMENTARIUM II.

INTER arida Pharmaca omnino humoris expertia Pulueres primum locum tenent, quæ ab Actuaria lib. de Comp. Med. & Lomema dicuntur, & à Græcis, ipso referēte, Xeria, quæ forè Cataplasmata Paulus ab inspergendo appellauit. Recentiores autem, cum pulueres ex odoratis sæpe, & aromatis parentur, Species, nulla distinctione posita, vocant. *Circa triturbabilia varia sunt consideranda, Natura, scilicet rerū terendarū, Ordo in tritutando seruandus, Modus, & quæ solitaria, vel aliis admista in puluerem redigenda sint, quod ad naturam Simplicium reducitur; breuibus tamen verbis hæc agenda veniunt, cum lib. I. cap. de Triturandi ratione omnia longa oratione pertractauerim.*

Cum igitur parata fuerint, & selecta omnia triturbabilia diligenti arte exsiccata, si humentia fuerint, aut clibano, aut ignis calore non æstuantis, aut Solis, vt cap. de Radic. & mortaria deterfa, & pistilli,

R si

Quot circa
triturbabilia.

si ferrei, rubigine omnino priuati, vel si lignei, vt buxei, omnino mundati, hæc ratio seruanda erit in illis comminuendis.

Primò itaque in mortarijs iniicienda, atque terenda quæcumque crassa substantia, atque textura existunt, vt Ligna, Radices, Cortices, Nuclei, & alia, quæ quoquomodo ossea natura prædita sunt, & maximè si hæc erunt sub genere adstringentium.

Ordo tritandi.

Cum hæc crassiusculè contusa fuerint, illa addantur, quæ ictibus pistillorum cedunt, minimèq. resistunt, vt Sericum, Pili, Lana, Spongia, Papaueris cortices, & Colocynthis, quæ priùs tamen sint diligenter incisa, & exsiccata.

Deinde quæcumque varijs intertexuntur filamentis, atque membranulis, quâquam tenui sint substantia, ac resolubili, vt Cinnamomum, Casia, & Agaricum, & sic quæcumque quoquomodo tenacia, vt Caryophylli; hæc enim à duritie iam negliger contusorum defringuntur, & diuelluntur vnà cum pistillorum motu.

Postea Semina, si admodum dura non fuerint, vel oleaginosa; prima enim cum radicibus terantur; secunda verò optimè à cortice mundata, & minimas in partes dissecta; cum ferè omnia fuerint trita, paulatim tamen addantur; quia à polline aliorum impediuntur, ne in oleum transeant.

Post hæc Herbæ, & Folia, inter quæ, si aliqua fuerint tenaci cortice, ac fibroso insignita, vt Cauda equina, cum radicibus comminuantur.

Fructus minutim incisi, & quoad fieri potest exsicca-

siccati, frustatim hoc tempore terantur, vt humiditatem illorum ad se rapiât alia iam trita, & sicca.

Gummi, Mastix, & Thus quoque inijcienda, prius tamen contracta.

Postremò Flores, exceptis nonnullis, de quibus infra, vt Stæcados, qui cauliculis obduris adhærentes ægrè in puluerem rediguntur, & ideo cum duris imponendi.

Succi admodum exsiccati, & frustatim incisi post herbas.

Metallica, aut Lapilli pretiosi, aut cornu cerui vstum, post omnia inijciantur; iam enim fuere hæc omnia solitariè læuigata, & ideo non egent longa trituratione.

Denique addatur, & Moschus, & Ambra ceteris iam cretis, sic & Auri folia accuratè disrupta.

At si aliqua difficilè cum alijs comminuantur, aut crassiori egeant attritu, aut faciliùs, & expeditiùs hoc agatur, & vigorosa seruentur, solitaria in puluerem vertantur, & alijs postea diligentissimè misceantur. Hæc varia, atque multa existunt, vt Amygdalæ, Semina quattuor frigida, idest Cucumeris, Cucurbitæ, Melonis, & Citrulli, prius excoxiata, Gummi, Thus, & Mastix, ne tandem in placentiam, abeant, placidè terenda pistillo. Sic & omnia purgantia, ne aliqua eorum partium integra manens totâ compositionem contamine, vt Scammonium, quæ vt plurimum placidè pistillum duccendo, sunt terenda. Hoc pacto & Lapilli pretiosi iterum comminuendi.

Quæ sola terenda.

Purgantia solitariè terenda.

R 2 Hæc

Hæc omnia à mandatis Antiquorum sunt desumpta, vt cap. de Tritur. lib. 1. & ideo seruanda, dummodo aliqua in compositione aliquid diuersum ab his non reperiatur, in qua penitus parendū est illius auctori. Moschus, & Ambra sola comminuantur placidè tamen, vel cum aliqua portiuncula iam tritorum diligenter læuigentur.

Adstringen-
tia diligenter
terenda.

Error mul-
torum circa
purgantia.

Pulueres omnes, nisi à Medico imperante aliud fancitum sit, perfectissimè sint comminuti, ac læuigati, quod præceptum nobis tradidit Gal. lib. 1. de Antid. cap. 3. his verbis: *Sint admodum tenuissimi, vt ad intima permeent*, & ideo lib. 8. per loc. hæc: *Tundito Cinnamomum, & Carpobalsamum, & angustissimo cribro excernito*; Vel per linteolum excernantur, vt 6. per loca, c. 4. Sed maximè adstringentia in puluerem tenuissimum redigenda, veluti 2. per genera c. 16. aliter detrimentū afferunt. Hoc quoque agendum est in purgantibus, sicuti cap. de Tritur. patefecimus.

Omnia cum trita, & creta fuerint, vase recondantur, ita vt ne transpirent, & euanescant, iubente Galeno lib. 8. per loc. c. 3. quod maximè animaduertendum in gratum odorem redolentibus. At de his hæc tenus.

Flores, qui
egre teran-
tur.

Radices, q̄
facile.

Durant pulueres ad sex menses, ait Serapio. Inter flores difficilè comminuuntur Schænanthos, flos Stæcade, Violarum, Chamemeli, scilicet Anthemidis, Matricariæ, Origani, Hiperici, & similes, & ideo in principio cum duris ponendi.

Inter Radices faciliè in puluerem vertuntur Angelica

gelica tenuis, Meu, Spica Celtica, Hermodactili,
Pentaphilli radix, Assarum, Turpethum, Mechio-
cham, & similia.

Inter Herbas ægrè teruntur Cauda equina, Ab-
finthium, Anethum, Marrubium, Carduus San-
ctus, Fumaria, Polygonus, folia Myrti, & Sabinæ.

Herbæ quæ
difficile.

Inter Gummi hæc possunt teri, Bdelliū, Euphor-
bium, Mastix, Sarcocolla, Thus, Myrrha, & Tra-
gacanta, pistillo tamen læuiter, & placidè ducto.

*Descriptio Specierum de Galanga à Mesue,
ubi de Confectionibus, et circa eas
Exercitatio.*

℞. Galangæ,
Ligni Aloes ana drach. vj.
Caryophyl.
Macis,
Keisin, idest Ligustici ana drach. ij.
Zingiberis,
Macropiperis, idest Piperis longi,
Cinnamomi,
Piperis albi,
Calami aromatici ana drach. j. β.
Calaminthes siccæ, vel Mentastri eius defectu.
Menthæ siccæ,
Heyl, idest Cardamomi maioris,
Spicæ,
Sem. Apij,
Feniculi ana drach. j.

Sem.

134 De vera Meth. Pharm. par.

Sem. Carui, eius loco Cymini,

Anisi ana dr. j.

Sacchari albi drach. x.

Ingred. xix.

Galanga, lignum Aloes, Caryophylli, Cinnamomum, Calamus odoratus, Zingiber simul terantur, incipiendo à Galanga, cum semitrita fuerint, addantur Semina, & Piper paulò post, & Cardamomum, & Macis, & denique herbæ, & saccharum, & subtili cribro traijciantur interdum, antequam omnia perfectè sint comminuta, ne subtiliores partes dissipentur, & euaporent. Non inutile erit horum quædam prius in varia frustula secare, & præcipuè quæ fibrosa, vt Zingiber; sicuti etiam aliqua per se terere necessarium.

*De Speciebus Diamoschi dulcis ex Mesue,
et Exercitatio.*

℞. Croci,

Doronici, in eius def. Nucis mosch.

Zedoariæ,

Ligni Aloes,

Macis ana drach. ij.

Margaritarum albarum,

Serici crudi vsti,

Electri, idest Charabe,

Corallij rubri,

Galliæ Moschatæ,

Ozimi citrati, idest Sem. Basilici ana dr. ij. β.

Been

Been albi, & rubei, in eorum def. Cort. Citri,
Folij, vt Cinnamomi,
Spicæ Nardi,
Caryophylorum ana drach. j.
Zingiberis,
Cubebæ,
Piperis longi ana drach. j. β.
Moschi Script. ij. *Ingred. xx.*

Primò Zedoaria, lignum Aloes, Caryophylli,
Zingiber, Doronici, vnà terantur; deinde Cube-
bæ, & Piper, & postea Ozimum, Folium, & Spi-
ca Nardi, post hæc Macis, & Crocus, deinde Se-
ricum leuiter affatum; Corallia, & Margaritæ su-
per cotem paratæ iterum læuigatæ, & Electrum per
se tritum. Postremò Gallia, & Moschus solitaria
comminuta, & illis diligentissimè admista, quæ po-
stea omnia cribro excutiantur. Possunt Moschus,
& Ambra cum aliqua portiuncula iam tritorum læ-
uigari. At multi auaritia impulsī hæc nō imponūt.

Error mul-
torum.

*De speciebus confectiois de Gemmis ex Mesue,
et circa has Exercitatio.*

Rx. Margarit. alb. drach. ij.
Saphiri,
Hyacinthi,
Sardinis,
Granatorum,
Smaragdiana drach. j. β.

Zedoa-

136 De vera Meth. Phar. par.

Zedoaria,
 Doronici, Cubebæ eius loco,
 Corticum Citri,
 Macis,
 Sem. Ozimi Caryophyllati ana drach. ij.
 Corallij rubri,
 Electri, idest Charabæ,
 Limaturæ Eboris ana script. ij.
 Been albi, & rubri, in defectu Buglossi radic.
 Caryophylli,
 Zingiberis,
 Piperis longi,
 Spicæ Nardi,
 Folij, vel Cinnamomi foliorum,
 Croci,
 Cardamomi ana drach. j.
 Trochiscorum Diarhodon,
 Ligni Aloes ana drach. v.
 Cinnamomi,
 Galangæ,
 Zurumbet, loco eius, vt à Serap. elicetur, Casia
 lignea, vel ponatur Zedoaria ana dr. j. β.
 Auri
 Argenti foliorum ana aur. β.
 Moschi drac. β.
 Ambre drach. ij.

Ingred. xxxij.

Zedoaria, Galanga, lignum Aloes, Caryophylli,
 Cinnamomum, Zurumbet, seu Zedoaria, Zingi-
 ber, Been rubrum, & album, cortices Citri, & Do-
 ronicum

ronicum simul terantur à primis incipiendo, po-
stea Cardamomum, & Piper, deinde folium, Spi-
ca Nardi, semina Ozimi & Macis, & post hæc Lima-
tura Eboris, Electrum, & Crocus, his addantur Gē-
mæ per se cōminutæ, & Trochisci Diarhodon, sic
Moschus, & Ambra, & Auri, Argentiq. folia dila-
cerata, atque diuulsa.

*Species Diarhodonis ex Mesue descriptione,
quæ à nobis laudatur.*

R̄. Rosarum rub. drac. xxx.
Trochisci Diarhodi,
Trochisci ex Spodio,
Glycyrrhizæ, ana vnc. β.
Caryophyllorum,
Trium Santalorum,
Galliæ moschatæ, ana drach. iiij.
Spodij ex Ebore adusto, & parato,
Crocī,
Mastiches,
Ligni Aloes, ana drach. ij.
Asari, idest Baccharæ,
Spicæ Nardi,
Macis,
Cardamomi, scilicet maioris offic. ana dr. j.
Sem. Portulacæ,
Lactucæ,
Scariolæ, quæ dicitur Sereos, species En-
diuix, ana drach. j.
S Sem.

138 De vera Meth. Pharm. par.

Sem. Cucumeris,
Cucurbitæ,
Melonis,
Citrulli, idest Anguriæ,
Margarit. alb.
Ozimi Caryophylli, idest Basil.
Rasuræ Eboris,
Tragachanti,
Gummi Arab. ana drach. j.
Caphuræ dr. j. β.
Moschi script. β.

Ingred. xxxij.

Terantur secundum artem, & leui quantitate
conficiatur, ne semina illa totum Pharmacum con-
taminent.

Alia desumpta à Nicolao.

℞. Santalorum Alborum,
Rubeorum, ana drach. ij. β.
Tragacanthi,
Gummi Arab.
Spodij, ana script. ij.
Asari, idest Baccharæ,
Spicæ Nardi,
Mastiches,
Cardamomi,
Crocī,
Ligni Aloes,
Caryophylli, ana script. j.

Galliæ

Galliæ mosch.

Sem. Anisi,

Feniculi,

Cinnamomi,

Succi Glycyrrhizæ,

Rhabbarbari,

Sem. Berberi,

Ozimi, idest Basil.

Scariolæ,

Portulacæ,

Citrulli, idest Anguriæ,

Cucumeris,

Melonis,

Cucurbitæ, ana script. j.

Margaritarum,

Offis de corde Cerui, ana script. β.

Rosarum rub.

Sacchari candidi, ana vnc. j. & drach. iij.

Caphuræ gr. vij.

Moschi gr. iij. β.

Ingred. xxxij.

Santala, lignum Aloes, Caryophylli, Cinnamomum, & Os de corde Cerui in vnum terantur; postea iniiciantur semina Anisi, & Feniculi, deinde Asarum, & Rhabbarbarum, Spica Nardi, Mastix, Cardamomum, & Spodium, & Berberi, & semina illa paruula, & postea Rosæ, & cum hæc sunt ferè cōminuta Glycyrrhizæ succus, & semina illa maiora cortice priuata, & minutim incisa; à tritis enim illis, & aridis humida illa vinctuositas absumitur.

S 2

Denique

140 De vera Meth. Pharm. par.

Error Sep-
plasiariorū.

Denique solitaria diligenter detrita Gallia, Cap-
ra, & Moschus, & Tragacantha, & Gummi, vel e-
tiam Crocus. Sed Moschum non iniiciunt multi
auaritia ducti.

*Species Aromatici Rosati Gabrielis, refe-
rente Mesue.*

Rx. Foliorum Rosarum drach. xv.
Glycyrrhizæ rasæ drach. vij.
Ligni Aloes, ana drach. iij.
Santalorum citreorum, ana drach. iij.
Cinnamomi drach. v.
Macis,
Caryophylli, ana drach. ij. β.
Gummi Arabici,
Tragacanthi, ana drach. ij. & script. ij.
Nucis moschatæ,
Cardamomi,
Galangæ, ana drach. j.
Spicæ Nardi drach. ij.
Ambræ script. ij.
Moschi script. j. *Incred. xv.*

Fiat puluis, vt est artis. Quis Moschū imponit?

Species Aromatici Moschati Mesue.

Rx. Ligni Aloes drach. vij.
Darseni, idest Cinnamomi crassi drach. x.
Ambræ

Ambra drach. iij.

Moschi script. ij.

Ingred. iij.

Lignum Aloes, & Cinnamomum vnà terantur
priùs in frustula dissecta, Ambra, & Moschus per
se, & diligenter confundantur.

Species Aromatici Caryophyllati
Mesue.

Rx. Caryophyllorum drach. viij.

Macis,

Zedoariæ,

Galangæ,

Santali Citrei,

Trochiscorum Diarhodon,

Cinnamomi,

Ligni Aloes,

Spicæ Nardi,

Piperis longi,

Cardamomi, ana drach. j.

Rosarum vnc. β.

Glycyrrhizæ,

Galliæ mosch. ana drach. ij.

Folij, vt Cinnamomi,

Cubebæ, ana script. ij.

Ambra drach. j.

Moschi script. β.

Ingred. xvij.

Terantur.

Species

Species Diacymini Mesue.

Rx. Cymini pridie in aceto macerati, & siccati dr. x.
 Zingiberis,
 Cinnamoni, ana vnc. β.
 Caryophylli,
 Ligni Aloes,
 Macis, ana drach. ij. β.
 Galangæ,
 Piperis longi,
 Cardamomi, ana drach. ij.
 Moschi script. β.

Incred. x.

Fiat pulvis, vt est artis.

Species Dianisi.

Rx. Anisi drach. xx.
 Glycyrrhizæ,
 Mastiches, ana vnc. j.
 Sem. Fœniculi,
 Carui,
 Macis,
 Galangæ,
 Zingiberis,
 Cinnamomi, ana drach. v.
 Trium Piperum, scilicet albi, nigri, longi,
 Calaminthes, aut Nephitæ eius loco,
 Pyrethri,
 Casiæ officinarum, ana drach. ij.

Carda-

Cardamomi,
Caryophylli,
Cubebarum,
Croci,
Spicæ Nardi, ana drach. j. β.
Sacchari vnc. ij. *Ingred. xxj.*

Fiat puluis.

Species Diambra Mesue.

Rx. Cinnamomi,
Doronici, corticum Citri eius loco,
Caryophylli,
Macis,
Nucis moschatę,
Folii, in eius def. folia Cinnamomī, vel cortic.
Citri,
Galangæ, ana drach. iij.
Spicæ Nardi,
Cardamomi vtriusque, ana drach. j.
Zingiberis drach. j. β.
Santali citrei,
Ligni Aloes,
Piperis longi, ana drach. ij.
Ambræ aur. j.
Moschi drach. β. *Ingred. xv.*

Subtilissimè terantur, & cribro excutiantur tenui.

Species

Species trium Piperum Mesue, quæ Conf. Diatrion Pipereon dicitur.

℞. Trium Piperū, ana au. v. vid. albi, nigri, & lōgi,
Zingiberis,
Thymi,
Anisi, ana aur. ij.
Spicæ Nardi,
Amomi, in def. Caryoph. vel bac. Iunip. a. aur. j.
Cassia,
Asari, idest Baccharæ,
Enulæ siccæ,
Seminis Apii,
Seseleos communis, ana aur. β. *Ingred. xij.*

Fiat puluis, vt est artis, vel crassiusculus, vel tenuissimus ad Medicorum voluntatem.

Eadem à Galeno quarto de sanit. tuen. cap. 5.

℞. Trium Piperum drach. quinquaginta.
Anisi Cretici,
Thymi Attici,
Zingiberis non pertusi, ana dr. viij. *Ingred. vj.*

Error aliquorum.

Omnia simul tundantur, & per tenue cribrum transmittantur. Hæc ille, non per raram, vt multi balbutiunt.

Species

*Species Diacalaminthes Gal. eodem lib. c. 7.
descripta, et modus parandi.*

℞. Calaminthes Cretensis, eius def. Mentaſtri.
Pulegij Cretici,
Petroſelini Macedonici, vel communis,
Sefeleos Maſſilienſis, vel Sileris mont. ana vn. ij.
Sem. Apij,
Cacuminum Thymi Cretici, ana vnc. iiij.
Libyſtici, vel Liguſtici vnc. xvj.
Piperis vnc. octo & quadraginta. *Ingred. viij.*

Atque Herbarum quidem quidquid lignoſum,
durumq. eſt, id abiiciendum: accipienda verò ad
medicamentum folia, atque ex his maximè, quæ
ſubtiliſſima, virentiſſimaq. ſunt, atque in ſummis
herbis nata: ad hæc flores, & quæcumque cum iis
ſunt vnà, minutiſſimas, tenuiſſimasq. feſtucas.
Hæc omnia ſimul tundenda, cribrandaq. ſunt te-
nui cribro, vt per vniuerſum corporis habitum me-
dicamentum digeratur. Hæc Gal. qui hæc duo
Pharmaca Melle in formam Electuarii parabat. At
aliqui propria ſententia ducti affirmant hæc craſ-
ſuſculè terenda eſſe.

Error ali-
quorum.

Species Pliriſarcotici Nicolai.

℞. Cinnamomi,
Caryophylli, ana drach. j.
T Ligni.

Ligni Aloes,
 Galangæ,
 Spicæ Nardi,
 Nucis moschatæ,
 Zingiberis,
 Spodii, scilicet ex Ebore,
 Schænantii,
 Cyperi,
 Rosarum,
 Violarum, ana drach. j.
 Folii, eius loco Caryophyl. fol. vel Citri.
 Glycyrrhizæ,
 Mastiches,
 Styracis,
 Sanfuci, idest Maioranæ,
 Balsamitæ, idest Mentæ aquaticę,
 Seminum Ozimi,
 Cardamomi,
 Macropiperis, idest longi,
 Leucopiperis, scilicet albi,
 Myrtillorum,
 Corticum Citri, ana script. ij. & gr. v.
 Gemmarum omnium,
 Been albi, & rubei, in eius def. rad. Bugl. & Bor.
 Corallii,
 Serici assati, ana script. j. gr. ij.
 Moschi gr. vij. & β.
 Caphuræ gr. v.

Ingred. xxx.

Fiat puluis cum rebus duris, ac aridis immiscen
do

do Violas, & flores Schænanthos: ægrè enim, cum
pistillis cedant, minuuntur, sicut Cyperi, & Nux
moschata cum herbis.

Species Diamargariti Calidi Nicolai.

℞. Caryophylli,
Cinnamomi,
Spicę,
Galangę,
Ligni Aloes,
Glycyrrhizę,
Trochisci Diarhodon,
de Violis, ana drach. j. β.
Nucis moschatę,
Macis,
Aliptę, scilicet Moschatę Confect.
Zedoarię,
Rhabarbari,
Styracis calamitę, ana drach. j.
Margaritarum perforatarum,
& non perforatarum,
Zingiberis,
Ossis de corde Cerui,
Rasurę Eboris,
Blaetę Byfant. i. Vngulę odoratę, ana drach. β.
Moschi,
Ambrę,
Cardamomi,
Leuistici, ana script. j. minus gr. ij.

T 2 Sem.

148 De vera Meth. Pharm. par.

Sem. Ozimi Caryoph. idest Basil. ana script. j.
minus gr. ij.

Caphuræ gr. vj.

Ingred. xxvj.

Terantur, vt est artis.

Species Frigidi.

Rx. Trium Santalorum,

Violarum,

Sem. Melonum,

Trochiscorum Diarhodon, ana drach. ij.

Serici assati,

Ossis de corde Cerui,

Spodii, ex Ebore parati,

Florum Boraginis,

Buglossi, ana drach. j.

Rasuræ Eboris script. ij.

Margaritarum drach j. β.

Sem. Oxalidis, idest Acerosæ,

Ozimi Caryophyl. scilicet Basil.

Lactuce, ana drach. β.

Ligni Aloes,

Ambræ, ana gr. x.

Caphuræ gr. xx.

Folia auri nu. xv.

Ingred. xxviij.

Fiat puluis, vt est artis.

Species

Species ex tribus Santalis Nicolai Salernitani.

℞. Trium Santalorum,
 Rosarum rub.
 Sacchari, ana drach. ij.
 Rhabarbari,
 Spodij ex Ebore,
 Succu Glycyrrhizæ,
 Sem. Portulacæ, ana drach. j. β.
 Amiti,
 Gummi Arabici,
 Tragachanti, ana drach. j.
 Sem. Melonis,
 Cucumeris,
 Scariolæ,
 Citrulli, ana drach. j. à cortice priuati,
 Caphuræ script. j. *Ingred. x-vij.*

Triturentur diligenter simul, vel multa per se sola, si sit vtilius, & expeditius.

*Species Cardiacæ, vel Cordiales temperatæ
 ad Epithemata paranda.*

℞. Florum Boraginis,
 Buglossi,
 Violarum, ana drach. j.
 Rosarum rubearum,
 Trium Santalorum,
 Corticum Citri, ana drach. j. β.
 Serici

150 De vera Meth. Phar. par.

Serici crudi drach. β.

Croci script. j.

Ingred. x.

Fiat puluis .

Alia Calida.

Rx. Rosarum rub. vnc. iij.

Santalorum rubeorum,

alborum, ana vnc. ij.

Been albi, & rubei, in def. radicis Pastinacæ, sed
melius Buglossi.

Doronici, in def. Macis,

Corallij rubei,

Corticum Citri,

Ossis de corde Cerui,

Serici, ana drach. iiij.

Ligni Aloes,

Caryophylli,

Croci, ana drach. ij.

Ingred. xij.

Terantur subtilissimè.

*Alia per os desumenda temperata, quæ
à nobis probantur.*

Rx. Corallij rubei,

Spodii, idest ex Ebore

Ossis de corde Cerui,

Terræ Lemniæ, aut Sigillatæ, ana drach. β.

Mar-

Margaritarum præparatarum,
Cornu Cerui vsti, ana drach. j.
Trium Santalorum, scilicet alborum, citrino-
rum, & rubeorum,
Rosarum rubearum,
Florum Buglossi, ana drach. ij. β.
Corticum Citri, aut eius florū exsiccatōrū dr. ij.
Folia auri nu. x. *Ingred. xij.*

Omnia secundum artem in puluerem quamte-
nuem redigantur.

Pulvis Senæ Montagnanæ.

℞. Senæ elect. drach. xij.
Zingiberis,
Macis, ana drach. iij.
Cinnamomi,
Tartari albi, idest Vini fēcis densatæ, ana
drach. j. β. *Ingred. v.*

Subtilissimè terantur.

*Pulvis sanguinis fluores adstringens, quem
Constrictium dicunt.*

℞. Boli Armeni,
Gypsi,
Rosarum rubearum,
Balauft. ana drach. j.

Folio-

152 De vera Meth. Phar. par. &c.

Foliorum Myrti,
Gallarum immatur. ana drach. j. *Incred. vj.*

Fiat puluis, vt est artis, tenuissimus. Paratur à
Gal. lib. 5. Meth. c. 4. quæ constat ex vna parte Thu-
ris, media Aloes, & pilis Leporis.

Puluis ad caput roborandum.

℞ Stæcados,
Betonica,
Saluia,
Calamenti,
Florum Rorismarini, ana drach. j. β.
Ligni Aloes,
Caryophyllorum,
Nucis Myristicæ, i. Mosch. ana dr. j. *Ingr. viij.*

Diligenter læuigentur.

Puluis Hermodactylorum.

℞ Hermodactylorum drach. vj.

Sem. Anisforum,
Apij,
Cinnamomi, ana scrip. ij. *Incred. iiij.*

Hermodactyli sint albi colore; niger enim color
eorū, vel rubeus lethalis est, si Serap. lib. Simp. Hist.
est credendum. Post omnia terantur subtiliter.

DE

DE RATIONE ZVLAPIA, A C S E R A P I A

PRÆPARANDI,
COMMENTARIUM III.

*Quid Serapium, & quæ eorum materia; unde
de Saccharo, Sapa, et Melle quadam
narrantur. Cap. I.*

ERAPIUM, aut Zulapium barbara voce
solemus nominare quod cum Melle, aut Sac-
charo, aut Sapa decoctum ad bibendum præ-
bemus. Hanc descriptionem ad litte-
ram reliquit posteritati Actuar. lib. de
Comp. Med. & ideo à Grecis potius Potiones dulces
appellantur, atque suaves, inter quas Confectio de
Moris, ac de Capitibus Papaveris, & Oxymel, & Hi-
dromel, & alia multa à Gal. descripta collocantur.

Tria attulit in medium Actuarius, quæ exstant
tamquam materia, cui admiscuntur aut Decocta,
aut Infusa, aut Stillatitia, aut Succī, ex quibus Sera-
pia parantur: Sunt hæc Saccharum, Mel, & Sapa,
at quoniam non ex quocumque Saccharo, aut Mel-
le, aut Sapa est consonum rationi hæc parari; ideo
à nobis narrandum erit, duce tamen semper ali-
quo nobilium, ac veterum Scriptorum, qualia in-
ter hæc feligenda veniant, & quomodo paranda,

V

VI

154 De vera Meth. Phar. par.

vt accommodata sint ad hæc non tantum conficienda, sed etiam ad Electaria, ceterasq. Confectiones, quæ talibus indigent.

Saccharum quale.

Depurandi modus.

Error multorum.

Sit Saccharum purum, ac album, vt Mesue placet cap. de Syrupo acetoso: sed quoniam tale etiam in se continet adhuc aliquas partes impuras, & crassas, nos docet modum depurandi illud his verbis: *Accipe Sacchari boni, & albi partes quinque, aquæ fontis dulcis, & claræ partes quattuor, decoquantur in vase lapideo semper spumam abijciendo, donec clarificetur, ignis sit prunarum, aut tenuis flammæ sine fumo.* Tale postea erit decoquendum & ad Zulapij, aut Serapij formam: Recentiores, vt facilius, & citius depuræt & Saccharum, & Mel, iniiciunt vnum, aut duo ouorum albumina secundum quantitatem & Sacchari, & aquæ, vel succi, vel liquoris, quæ postea simul exagitant diligenter, & coquunt spumam continuo auferendo, qui quidem modus depurandi à Mesue, vt legitur, non fuit obseruatus, nec ab Albucasi; fortè enim timebant, nec præter rationem, ne aliqua qualitas ouorum communicaretur liquori. Discant Pharmacopolæ à dictis Mesue avaritia penitus neglecta assumere Saccharum purum, & album; vt Pharmaca postea sint & suauiora, & gratiora, & puriora: & prætereavt per longum temporis curriculum seruentur, ne acida fiant, quod sæpè euenit Syrupis, qui ab ipsis conficiuntur, nec non etiam Zulapijs, quæ turbata non rarò ob Sacchari sedimenta conspiciuntur, vel ob nouam ebullitionem spumantia; & ideo à miseris infirmis, vt insuauia, & nauseam

nauseam mouentia respuuntur; unde coacti sunt Medici inuitis Sepiasarijs diluta instituire.

*Mel deligatur, quod sit colore flauo, odore suauis, totum perlucidum, gustanti parum acre, incundissimumque, pretere-
rea sibi cohæreat, ut si digito attollatur, continuum sit sibi,
nec intercisum ad humum fluat. Hæc Galenus 7. Meth.
c. 6. & 1. de Antid. c. 2. & 4. quo reprobatur verus, & ad
modum recens, quæ omnia ferè narrantur à Diosc.
lib. 2. cap. 39. Modum depurandi, ac elixandi reli-
quit scriptum Gal. 3. de Alim. facult. sic: Aufertur a-
crimonia à Melle, si primùm multum illi aquæ admiscueri-
mus, deinde tantisper coxerimus, quod spumare desinat.
Oportet autem spumam statim, ut emerferit, continenter ab
ipso tollere, quod Mel elixum appellamus, coctum autem di-
citur, quod sine aqua. Decoquebat Paul. lib. 6. c. 15.
vel elixabat, usquequo spumofum, ac cerofum su-
pernatabat. Terminum decoctionis tradidit 2. ad
Glauc. c. 8. ita: Elixatur autem ad Emplastri consistentiam:
oportet enim ipsum, ne adeo durum esse, ut difficulter laba-
tur, nec ita humidum, ut circumfluat. Coquitur autem
Mel, & curiosè despumatur super prunas ex quercu, vi-
teve ad summum candentes, quo minus sit excrementitium,
ut 7. Meth. c. 6. Quantitatem spumæ auferendæ de-
creuit 4. de sanit. tuen. c. 6. his verbis: Optimum ve-
rò, ut brevissimo tempore coquitur, ita minimum spumæ eue-
nit: unde nec pari coctione ei est opus, plurimum certè quar-
tam partem eius, quod ab initio est inditum, amittit. Cu-
riosè autem, idest diligenter in medicamentis est de-
spumandum, sicuti cap. 7. Immo & duplici vase in
Pharmacis Arteriatis, ut 7. per loc. c. 2. Cognouerunt*

Mel eligen-
dum.

Mel quo-
modo elixa-
tur.

156 De vera Meth. Pharm. par.

Saccharum
à Græcis co-
gnitum.

Græci Scriptores etiam & Saccharum, etiam si, ut le-
gitur, apud ipsos in medicamentis conficiendis, nō
erat in usu, sed tantummodo Mel. Hoc cognouit
Dioscor. sicuti cap. de Melle, ubi scribuntur hæc :
*Est aliud Mellis genus, quod Saccharon nominatur, in
India verò, & Felici Arabia in arundinibus inuenitur Salis
modum coactum, dentibus, ut Sal, fragile. Quæ omnia
Galen. lib. 7. Simpl. confirmavit, & addidit. Porro
quatenus nec inimicum est stomacho, ceu nostrū
Mel, nec sitim afferens, eatenus ab illo substantia
differt.*

Sapa quo-
modo pare-
tur.

*Est Sapa mustum coctum, lenissimum Pharmacum, &
maximè meatus oblinens, quod à Græcis in nostra Asia Heps-
ma appellatur. Hæc 7. de Comp. Med. per loc. cap. 1.
Id nihil vinosum habeat, quale non ex austerarum uinarum,
sed quammaximè dulcium musto præparatur, nec ex primo
fluente, sed postremò, si igitur tale mustum extiterit, coquen-
dum ad dimidiam partem, vel ad tertias, (scilicet duarum
partium consumptionem.) & hæc 3. de Comp. per ge-
nera, cap. 2.*

De modo Zulapia, et Serapia parandi,
ac conficiendi. Cap. II.

GENERA multa Syruporum proposuit
Mesue Distinctione sexta his verbis: Sy-
rupus aut simplex est, ut Iuleporum species,
vel ex multis compositus. Item aliqui Syru-
porum sunt species Oxymellitis, alij etiam Aromata recipiunt,
quæ Condita dixit, inter quæ enumeravit aquam
Mellis,

Mellis, Oxymel, Vinum mulsum, Acetum scillinū, & tandem Succos quosdam densatos, quos Rob, aut Robus vocauit. Nos autem facilioris narrationis gratia, necnon etiam intelligentiæ, aut instructionis duo statuemus Serapiorum esse genera: primum, quod ex stillatio, aut infuso, aut succo, aut herbarum decocto paratur: secundum, quod ex multorum decocto, vel aridorum tritorum receptione conficitur.

Prima illa, quæ ex aqua exempli gratia rosarum, aut infusione componuntur, Zulapia à nobis etiā dicuntur, quæ ex tribus libris aquæ, aut infusionis, & duabus Sacchari, docente Mesue, optimè depurati, & clarificati parantur, diligenter decoquendo, & spumam remouendo ad debitam cōsistentiam, vt Actuarius placet lib. de Comp. Med. vel ad Mellis compagem liquidioris, veluti Act. Ser. 3. Ignis sit prunarum, aut leuis flamma sine fumo, imperante Mesue, debitè autem decocta existunt, cū solūm (loquor de Zulapijs) ex vna libra decocti, aut aquæ manent vnciæ quattuor, si aquosa, & diluta illa desideramus. At si ad formam veri, ac decocti Syrupi talia decoquere volumus, solūm vnciæ tres & vix, vt quotidiana experientia demonstrat, seruantur. At in Serapijs, quæ crassa in se recipiunt, vt Myrobalanos, Aromata, Tamarindos, Cassiam, & similia, manēt vnciæ sex pro qualibet Sacchari libra circiter. Sicut Zulapia parantur, sic & Syrupi, qui ex Succis, aut Infusione, qui Simples vocantur. Sumitur enim libra vna cum dimidia Succo optimè depu-

Zulapia.

Syrupi co-
ctura.

Succi sint
decocti q. b.
Serapia pa-
rantur.

depurati, & ad dimidium decocti, vt cap. de Suc-
cis patefecimus, & Sacchari albi depurati libra vna,
& decoquuntur spumã abijciendo ad exhalationẽ
quindecim ad minus succi vnciarum. Sed si dili-
genter Mesue verba perpendamus potiùs maiorem
copiam succorum imponit, quàm secus, veluti in
Syrup. de Pomis libras quinque succi depurati, &
tres Sacchari, cuius exemplo multa Serapia confi-
cere iubet: attamen in tanta quantitate solùm librẽ
dimidium excedit regulam illam. At in Syrupo de
acetositare Citri, qui est tamquam exemplar Syrup.
de Omphacio, & de Myrto, decreuit accipiendas
esse libras septem Succi clarificati, & quinque Iule-
pi clari, & depurati: vnde videre licet non semper
accipere eandem quantitatem, attamen paulò à
prima distantem. At Aet. Ser. 3. in descriptione
Mellis rosacei purgantis ponit lib. vnam Mellis, &
vnam Succi rosarum, & decoquit ad Mellis compa-
gem. Sed Gal. 6. de Comp. Med. per loc. c. i. vbi de
Med. ex succo Mororum ponit libras quinque Suc-
ci, & vnam Mellis; attamen si aliquis dulcioribus
delectatur, plus Mellis iniiciatur. Si verò nulla inue-
niatur descripta quantitas aut Succi, aut Decocti,
aut Infusionis, sit semper liquoris vna libra cum di-
midia pro singula Sacchari libra, quæ coquantur
ad consumptionẽ quindecim circiter vnciarũ. At
in illis, quæ in se admittunt aliquam substantiam
crassam, vt plurimùm maneant sex vnciæ pro sin-
gula Sacchari, & Mellis libra.

Si ex Decoctis Syrupi parentur, vel seruandus est
ordo

ordo decoquēdi secundū naturam Simplicium, quem capite de Decoctionibus, & Decoctis proposuimus; aut omnia simul infundenda, & postea coquenda, nisi aduersetur hoc Scriptorum sententiæ, quod obseruauit Mesue in Syr. de Glycyrrhiza, de Absinthio, Adianto, Syr. acetato Diarhodon, & in Oxymeli purgati melancoliā, in quib. macerat multa diuersi generis, quorum quædam longam possunt ferre coctionem, & quædam breuem, & quorum aliqua sunt purgantia, vt Agaricum, Polypodium, & Stæcados, quod sæpe etiam instituit Hally, vt in Syrup. Candari. Vel lenientia, vt Cassia, Manna, & Tamarindi, si hæc recipiat Syrupus, sicut etiam purgantia, veluti Rhabarb. & Hellebori radices prius in aliqua portione liquoris macerata in fine Decocto addantur, & colo laxo transmissa, & expressa cum Saccharo depurato coquantur; quod fortè præcepit Mesue in Syr. de Fumaria, qui recipit & Cassiam, & Tamarindos, & Myrobalanos; hæc enim omnia in Decocta & expressa decoquere iubet cum succo Fumariæ, & Saccharo. Vel dicta in aliqua parte Decocti colati dissoluantur, & macerentur, & colo raro traijciantur, & alijs liquoribus addantur, quod interdum ille imperauit, vt in Triphera Persica, quæ paulatim, & paulatim, dum Syr. coquitur, addantur. Aut purgantia, vt Scammonium, Hellebori radix, Agaricum, Turpethum, & Carthami semen, prius confecta, pan no lineo, raro, & laxo ligata, in Syrupo, dum decoquitur, mersa sæpe confricentur, quorum omnium meminit,

meminit Mes. vbi de varijs generibus Oxymelis, & de Infus. c. 74. cuius vestigia sequētes possumus nodulo imponere & Rhabarbarum, & similia; prius tamen frangantur, & Decoctis irrorentur, vt facilius eorum tenuior pars, & facultas foris, dum confricantur, labatur; vel hæc tenuissimè læuigentur, & Syr. addantur; vel cum aliqua portiuncula illius dissoluantur, & in fine coctionis illi admisceantur; parùm tamen bulliant, & maximè Scammonium, vt placet Aerio.

Si Acetum recipiat, quod quantitate sit paucū, in fine addatur, imperante Mes. in Syr. de quinque radicibus, & aceto: At si multum sit, inchoante coctione, vt in Oxymeli de radicibus, & de Ligustico: etsi in Syrupo aceto cholagogo in fine addit acetilib. ij. & succi Granatorum lib. j. β. & percoquit igni lento.

Si Penidia, vel Mel, vel Sapa Syrupus recipiat, vnà cum Saccharo, & liquoribus ponatur, quod seruauit Mes. in Syr. de Glycyrrhiza.

Nodulo detentus ebulliendus est Crocus, & inter coquendum fricandus, vt Mesue, vel hic addatur, cum aufertur Syrupus ab igne, optimè comminutus, vt Auic. lib. 5. S. 1.

Possunt & nodulo imponi Gummi, & Semina viscedinem continentia, de quibus iam diximus, vbi de Decocto, si ægri lentorem Serapij fugiant, talia sunt semina Cydoniorum, Maluæ, & Tragacathi.

Aromata, quæ Serapia ingrediuntur, aut macerentur per duos dies parùm contusa, deinde Saccharo

charo coquantur illa infusa, aut nodulo inclusa in Syrupo decoquendo suspendantur: Fricare autem oportet sæpe eum, donec crassescat. Hæc habemus à Mesue, vbi de Condito Cydoniorum, & Citri.

Si Moschus, & Ambra, aut Gallia, quæ etiam ab Arabib. inter Aromata locatur, aut Caphura in Syrupis ponenda erunt, postquã optimè decocti fuerint, & diligenter clarificati, accuratè illa læuigata non contundendo, sed pistillum leuiter exagitando, & ad latera ducendo in ipsos inijciantur: Mes. præceptum, sed prius ab igne illi remoueantur, vt Auic. loco iam citato, & Serap. & Haly, qui iubet dissoluere interdum hæc Melle, & nos aliqua portiuncula ipsius Serapij affirmamus: aut cum Sacchari aliqua parte terere.

Si optimè fuerint decocta, & loco conuenienti repofita seruantur Serapia ad duos annos, teste Serapione in Antid.

De Iulepi Rosati descriptione Mesue, quod Serapium à Recentioribus vocatur.

Rx. Aquæ, in qua Rosæ sint maceratae, & hæc dicitur Infusio Rosarum, lib.v.

Sacchari albi, & optimi lib. iiij. *Ingred. ij.*

Igni lento decoquantur ad exhalationem quatuor circiter librarum, infusionem semper despumando.

X *Iulepum*

Iulepum Rosatum Commune.

℞. Aquæ Communis,
 Aquæ Rosarum, ana lib. iij.
 Sacchari elect. lib. viij. *Ingred. ij.*

Decoquantur placidè spumam abijciendo, ut
 est artis.

Iulepum Rosatum Mesue ex aqua Rosata.

℞. Aquæ Rosarum lib. iij.
 Sacchari lib. ij. *Ingred. ij.*

Error ali-
 quorum.

Decoquantur ad debitam compagem. At quidā
 Recentiorum dicūt aque Rosarum esse libras quat-
 tuor, quod omnino repugnat Mesue dictis. Aliqui
 tale Zulapium parant Conferua Rosarum, & aqua
 Rosarum, vel communi aqua, & Saccharo, quæ
 cum decocta fuerint colo denso, ut optimè depu-
 rata sint, transmittunt.

Iulepum Violatum eo modo conficitur, quo Ro-
 satum, ut Mesue.

Descriptio Iulepi Rosati Purgatorij Mes. ibidem.

℞. Succi Rosarum lib. iij.
 Sacchari lib. ij. *Ingred. ij.*

Simul coquantur ad consumptionem duarum li-
 brarum cum dimidia circiter succi.

Syrus

Syrupus de succo Oxalidis Mesue.

Rx. Succu Oxalidis, idest Acetosæ diligenter depu-
rati lib. iij.

Sacchari lib. ij. *Ingred. ij.*

Fiat Serapium ex arte.

Et Syrupi cuiuscumque Simplicis eodem modo
parantur, vt è succo Oxalidis, sicuti

Endiuia,	Saluia,	Rutæ Caprariæ,
Agrimoni,	Betonica,	Nimpha,
Boraginis,	Portulacæ,	Lupulorum,
Fumariæ,	Buglossi,	Granatorum, &c.

Syrupus è succo Cucurbitæ Mesue.

Rx. Succu Cucurbitæ magnæ maza, idest ex farina,
& aqua inuolutæ, & clibano decoctæ lib. v.

Sacchari lib. ij. *Ingred. ij.*

Percoque secundum artem.

Syrupus ex Corticibus Citri Mesue,

et circa ipsum Exercitatio.

Rx. Corticum Citri lib. j.

Aquæ Fontis lib. v.

Coquantur ad duarum librarum consumptio-
nem, colentur & cum

X 2 Sacchari

Sacchari lib. j.

Moschi gr. iiij.

Ingrid. iiij.

Lento igne percoquantur ad Serapij formam, abijciendo spumam, deinde remoueat ab igne, & addatur Moschus diligenter læuigatus, aut aliqua Syrupi portiuncula accuratè dissolutus, Cortices sint odoratæ, & medulla illa candida penitus priuatæ. Alij referente Mesue: *Corticum quantitatem istam in Iulepum probè coctum proyiciunt, & fit delectabile; quod si aqua, cui cortices Citri sint incocti, Sericum cocco baphica tinctum maceraris, præstantius euadet.*

Syrupus ex acido succo Citri, et circa ipsum parandum Exercitatio Mesue.

℞. Succi Citrorum acidilib. xij.

Iulepi clari, & purg. lib. v.

Ingrid. ij.

Decoquatur succus igni lento prunarum ad tertiæ partis consumptionem, cola, residere, donec clarescat, permitte. Percoque ad iustam crassitudinem, aut si æstas, insola, donec aquosa eius substantia consumetur. Hæc Mesue. Nonnulli propria opinione ducti solùm libras septem succi non decocti sumunt, & cum Zulapio parant Syr. Ignorant hi succum ebullitione illa ad exhalationem tertiæ partis fieri præstantiorem, & puriorem, & præterea paruifaciunt auctoris sententiam: sicuti aliqui alij arbitrantur acidum illum saporem tali coctura euanescere, quod quidem fallum existit,

℞ Error aliorum.

℞ Error aliorum.

stet, vt experientia demōstrat. Quidam auaritia impulsi, succum à Citris putredine secūdum aliquam partem contaminatis eliciunt, qui insuaue, & amarum quoquomodo reddunt Serapium, adde & vix acidum existere: & alij, vt multum succum à parte acida educant, vnà cum membranulis, & cartilaginibus illam prælo exprimunt: quapropter & impurum, & minus acidum euadit Serapium, immo & quoquomodo amarum.

Error aliorum maximus.

Syrupus de Omphacio, et de Baccis Myrtorum.

Fit eo modo, quo ex succo Citrorum. Aliqui illos condiunt Caryophyllis. Hæc Mesue.

Syrupus Saporis Regis Persarum à Mesue descriptus, et eiusdem circa ipsum Exercitatio.

- ℞. Succi Pomorum redolentium lib. iij.
 Succu Buglossi domestici, & siluestris, scilicet flores purpureos producentis, ana lib. ij.
 Senæ vnc. iij.
 Croci drach. ij.
 Sacchari lib. iij.

Ingred. vj.

Fit sic. Sena contrita per horas vigintiquattuor succis maceretur, semel deinde feruetur, expressum post cū Sacch. percoquatur in Syr. Crocus aut panno ligatus lineo inter coquēdū infricetur. Mel. hæc.

Syrupus

*Syrupus è Ziziphis Mesue, quem Iulepum
Ziziphorum appellat.*

Rx. Zizipha magna, & pinguia nu. centum.
Sacchari lib. j.
Aquæ lib. iiij.

Ingred. iij.

Error ali-
quorum.

Zizipha illa optimè deterfa, & cultro plagata, vt capite de Fructibus & Decoët. diximus, macerentur in aqua calida; deinde bulliant ad consumptionem duarum librarum spumam auferendo, postea col. & leuiter exprimantur, quod decoëtum cum Saccharo decoquatur in Syrupum, quem Recentiores Simplicem dicunt. Aliqui, vt repugnēt autoris sententiæ, aquæ libras sex imponunt, vt fortè ne ita viscidus euadat, quod quidem ridiculum esset, cum ad lambendum institutus sit ab autore.

*Syrupus Ziziphorum compositus Mesue, et circa
viam ipsum preparandi Exercitatio.*

Rx. Zizipha sexaginta,
Violarum,
Seminum Maluæ, ana drach. v.
Adianti albi, i. Capil. Vener.
Glycyrrhizæ,
Hordei mundi, ana vnc. j.
Sem. Cydoniorum,
Papaueris, ana drach. iiij.

Sem.

Sem. Melonis.

Lactucæ,

Tragacanthi, ana dr. iij.

Aquæ fontanæ lib. iiij.

Sacchari lib. ij.

Ingred. xiiij.

Hordeum purum optimè mundum, & à pulvere deterfum in aquam ad ebulliendum iniiciatur; postea Glycyrrhiza, deinde semina Maluæ, Cydoniorum, & Tragacanthum, & paulò post semina Papaueris, Melonum, & Lactucæ leuiter contusa; post hæc Violæ, & Adiantum. Coquantur ad consumptionem dimidij; colo raro traijciuntur, & cū Saccharo decoquantur ad Serapij formam. Aliqui dedita opera, vt aduersentur Mesue placitis, aut videantur aliquid moliri, nodulo succum lentum in se continentia inuoluunt, ne viscidum euadat decoctum, hæc sunt semina Maluæ, Cydoniorum, & Tragacanthum; ignorât hi finem Mesue, ita enim fuit ab ipso institutum, ne facilè ad pectus labatur, & leniret fauces, & incrassaret fluidos humores. Sed illud agendum erit, si ægrotantes Serapium ita viscidum abhorreant, imperante tamen Medico.

Error multorum.

Syrupus Papaueris simplex Mesue.

℞. Capitem Papaueris albi, & nigri, ana drach. lx.

Aquæ pluuiæ lib. iiij.

Sacchari albi,

Penidiorum, ana vnc. iiij.

Ingred. v.

Deco-

Error multorum.

Error aliquorum.

Decoquantur capita prius tamen macerata, precipue si iam exsiccata, quę sint semine plena, ad consumptionem duarum lib. & dimidia, colentur, & percoquatur cum Saccharo, & Penidijs. In huius Serapij Confectione non pauci Seplasiarij, qui modum scripserunt illum parandi, errarunt, cum quantitatem Sacchari, & Penidiorum augeant, & decocti minuant, affirmantes fieri illum minus lentum: at hi assecuti non sunt veram sententiam Mesue, ac eius finem, vt superius, vbi de Serapio Zizipharum, narrauimus. & ideo ad Medicos modum medicamina parandi attinere certissimum est.

Syrupus Papaueris compositus Mesue.

℞. Caput Papaueris albi, & rubri, in cuius defectu nigri, ana drach. l.
 Capil. Veneris drach. xv.
 Glycyrrhizę, drach. v.
 Zizipha nu. xxx.
 Seminum Lactucę drach. xl.
 Sem. Maluę,
 Cydoniorum, ana dr. vj.
 Aquę lib. iiij.
 Sacchari,
 Penidiorum, ana vnc. viij.

Ingred. xj.

Error aliquorum.

Coquę ad dimidij consumpt. vt est artis: colatum percoque cum Saccharo, & Penidijs in Syrup. formam, Mesue. Nonnulli affirmant desumendas esse aduersus opinionem Mes. aquę lib. sex.

Syrupus.

Syrupus Violatus Mesue.

℞. Violarum vnc. ij.
 Sem. Cydonii,
 Maluæ, ana vnc. j.
 Zizipha,
 Myxa, i. Sebesten, ana n. xx. alij xxx. & alij viij.
 Aquæ Cucurbitæ lib. vj.
 Sacchari lib. j. β.

Ingred. viij.

Secundum artem fiat Syrupus. Aliqui, vt videan-
 tur corrigere Mes. mentem septem libras aquæ, &
 non sex esse statuunt.

Error ali-
 quorum.

Syrupus Portulacæ Mesue.

℞. Seminum Portulacæ tritorum lib. j.
 Succu Intybi, scilicet Endiuie cocti, & purga-
 ti, lib. iiij.
 Sacchari lib. ij.

Ingred. iiij.

Semina illa trita macerentur in succo horis vi-
 ginti quattuor, postea igni lento bulliant ad dimi-
 dias, & tunc expressum cum Saccharo coque in Sy-
 rup. additur interdum aceti libra vna, vel succi Gra-
 natorum libra vna cum dimidia. Hec Mesue.

Syrupus Adiantinus Mesue.

℞. Glycyrrhizæ vnc. ij.

Y

Adian-

Adianti albi, scilicet Capil. Ven. vnc. v.

Aquæ fontis lib. iiij.

Sacchari clarificati,

Aquæ Adianti, ana vnc. viij. *Ingred. v.*

Macera per spacium vigintiquattuor horarum
Adiantum, & Glycyrrhiza in dicta aqua, coque
ad dimidias, & expressum coque cum Saccharo, &
aqua Adianti. Hæc Mes.

*Syrupus Acetatus Mesue, et Exercitatio ipsius
circa methodum illum parandi.*

Rx. Sacchari lib. v.

Aquæ fontis lib. iiij.

Aceti albi, & clari lib. ij.

Ingred. iij.

Aqua, & Saccharum coquantur in vase lapideo
ad dimidias semper despumando carbonibus ac-
censis, aut flamma exigua sine fumo: tunc adde
Acetum, & percoque in Syrupum. Si autem valen-
tissimum vis, libras quattuor eius, si mediocri viri-
bus libras tres. Mes. Sed hoc ad Medicos attinet
decernere.

Syrupus Acetatus cum Radicibus.

Rx. Radicum Apii,

Feniculi,

Intybi, scilicet Endiuia, ana vnc. iij.

Sem.

Sem. Apii,
 Fœniculi,
 Anisi, ana vnc. j.
 Sem. Intybi, scilicet Endiuia vnc. β.
 Aquæ fontanæ lib. x.
 Sacchari q. s. videlicet lib. iij. *Ingred. x.*

Decoquantur omnia ad euaporationem dimidii, radices scilicet medullis illis internis priuate, & in frustula dissectæ, postea *Semina contusa*, expresso, & colato adde Saccharum clarificatum, deinde Acetum additur quantumlibet, vt extant vnciæ sex, vel octo circiter.

Syrupus quinque Radicum, qui est in usu.

℞. Cort. Radic. Apii,
 Fœniculi,
 Petroselini,
 Asparagi,
 Rusci, ana vnc. ij.
 Sem. Apii,
 Fœniculi,
 Petroselini, ana vnc. j.
 Aquæ fontis lib. x.
 Mellis optimi, & despumati lib. iij.
 Aceti lib. j. vel vnc. viij. *Ingred. xj.*

Fiat Syr. vt est artis.

Y 2 *Syrupus*

Syrupus Bizantinus Mesue, vel Dynari, quod nomen denotat auaritiam à bono Pharmacopæo esse alienam, et modus conficiendi.

℞. Succi Intybi, scilicet Endiuia,
 Apii, ana lib. ij.
 Succi Lupuli,
 Buglossi hortensis, multi statuunt esse Boraginem, vel siluestris, ana lib. j.
 Sacchari lib. ij. β. *Incred. v.*

Succi feruescant, & purgentur, & eius succi clarificati lib. iiij. igni lento cum Saccharo coque. Interdum Acetum mensura succorum purorum dimidia incoquitur. Interdum Rosarum vnciae duae, Glycyrrhizæ vncia dimidia, Spicae Nardi drachmæ duae, Sem. Anisi, Fœniculi, Apij, ana drach. tres, succis incoquantur, & mirus euadit. Postea, vt expostulat ratio, colètur, & exprimantur, & cum tali Decocto, & Saccharo fiat Serapium. Hoc, cum recipit acetum, dicitur cum aceto.

Syrupus Acetatus Diarhodon Mesue.

℞. Succi Intybi, scilicet Endiuia,
 Apii, ana lib. ij. & β.
 Cortic. Radic. Apii,
 Fœniculi,
 Intybi, ana vnc. ij.
 Rosarum, scilicet rubearum vnc. j.
 Gly-

Glycyrrhizæ vnc. β.

Spicæ Nardi drach. ij. β.

Sem. Apii,

Fœniculi,

Anisi, ana drach. vij.

Aquæ lib. vj.

Aceti lib. ij.

Sacchari lib. iiij.

Ingred. xiiij.

In Succis, & aqua primò proiiciantur omnia, & bulliât ad duarum partiû consumptionem, scilicet quattuor lib. deinde colo traijciantur, & expriman-
tur, & cum Saccharo, & Aceto fiat Sirupus. Ignoro
ego necessitatem addendi libram vnam aquæ, nisi
dicamus desiderium cōtradicens, aut aliquid ad-
iungendi huius fuisse in causa.

Error ali-
quorum.

Oxyfaccharum Simplex, quod Syrupus

Acetatus vocatur.

℞. Sacchari lib. v.

Aceti lib. ij.

Aquæ lib. iiij.

Ingred. iij.

Simul confusa igni lento, vase vitreato, spumã
diligenter auferendo percoquantur.

*Oxymelis descriptio à Galeno desumpta 4. de
sanitate tuenda cap. 6.*

℞. Aceri albi acerrimi lib. j.

Mellis

174 De vera Meth. Pharm. par.

Mellis optimi lib. ij.

Aquæ fontis lib. iiij.

Ingred. iij.

Geminum modū hoc parandi nobis reliquit Gal. dicēs: Cum aqua verò statim ita facies Oxymeli, Melli quadruplū optimæ aquæ miscebis, deinde coques modico igni, quoad spumare desinat, post verò aceto adiecto, rursus coquendum, donec qualitatum sit unitas, nec acetum crudum etiā appareat (hanc rationem conficiendi seruauit Mesue spumam tamen perpetuò abijcendo) conficitur præterea tribus illis ab initio mistis ad hunc modum, hæc ad tertiam partem coquantur, vel etiam quartam spuma interim detracta, quod si ualentius studere facis tantumdem iniicies aceti, quantum mellis. Hæc ille.

Secaniabin, idest Oxymeli de Radicibus Mes.

Rx. Corticum mundatarum, & incisarum radices

Apri,

Fœniculi, ana vnc. ij.

Sem. Apri,

Fœniculi,

Anisi, ana vnc. j.

Aceti lib. x.

Aquæ lib. xx.

Mellis lib. x.

Ingred. viij.

Macerentur omnia vase lapideo, horis viginti-quattuor, colato adde mel, & igni lento percoque. Fit Phlegmagogum id, si inter coquendum medulla

dulla feminis Cnici, idest Carthami, panno lineo raro ligata mergatur, & confricetur. Potentiùs euacuabit, si etiam Turpethum cum Zingibere nodo prædicto addatur. Hæc Mesue.

Oxymeli Scilliticum Mesue.

℞. Aceti Scillitici lib. ij.

Mellis despumati lib. iij.

Ingr. ij.

Coque despumando, vt in Oxymelite diximus. Quod interdum fit cū radicibus, sed addita aqua, vt superius diximus.

Syrupus de Mentha Mesue.

℞. Succy Cydoniorum Muzorum, i. acido dulciū,

Dulcium,

Succy Granatorum Muzorum, i. acido dulciū,

Acidorum,

Dulcium, ana lib. j. β.

Menthæ ficcæ lib. j. β.

Foliorum rosarum vnc. ij.

Mellis aut Sacchari lib. ij.

Aromatizetur cum Gallia, i. script. ij. *Ingr. ix.*

Macera Mentham ficcam, rosarumque folia in dictis succis, qui exstant libr. vij. cum dimidia, prius tamen manibus disrupta, & dilacerata, & lignulis illis, quibus folia adhærent, priuata, viginti.

176 De vera Meth. Pharm. par.

Error mul-
torum.

Alter error.

gintiquattuor horis, coque ad dimidias, deinde co-
latum cum Melle coquatur. Mirum est multos Se-
plasiarios affirmasse Mentham non posse illa succo-
rum quantitate macerari, quod quidem ridiculum
existit, dummodo Mentha sit dilacerata, & diligen-
ter exsiccata, & succi libře septem cum dimidia, &
non quinque, vt illi somniant. & in textu Antiquo
& Siluij legitur libra vna, & dimidia Menthæ, &
non dimidia, aut vna tantum. Aromatizetur cum
duobus scrupulis Galliæ.

Syrupus Absinthij Mesue.

Rx. Absinthij Romani, scilicet cōmunis ficci lib. ij.
Foliorum Rosarum, scilicet rubearum vnc. ij.
Spicæ Nardi drach. iij.
Vini albi, antiqui, boni, odori,
Succi Cydoniorum, ana lib. ij. β.
Mellis, aut Sacch. lib. ij. *Ingred. vj.*

Conficitur, vt Syr. de Mentha.

*Mina Cydoniorum, vel Conditum ex Cydonijs
Mes. et preparandi Exercitatio.*

Rx. Succi Cydoniorum acidorum lib. xx.
Vini antiqui, boni lib. x.
Mellis boni, & desp. lib. vj.
Cinnamomi,
Cardamomi, ana drach. iij.

Caryo-

Caryophyl. dr. ij.

Zingiberis,

Macis,

Ligni Aloes,

Mastiches, ana drach. j. β.

Crocī drach. ij.

Moschi script. j.

Galliæ drach. ij.

Ingred. xij.

Vinum, & Succus coque igni lento semper despu-
mando ad tertiæ partis consumptionem, cola, resi-
dendo clarescat, claro adde Mel, iterum coque de-
spumando, & in eo suspende nodulo ligata aroma-
ta parùm trita excepto Croco, fricando nodulum;
cum ad crassitiem fuerit, Aromatiza drach. vnius
tertia parte Moschi, & Galliæ drachmis duabus.
Hæc Mes. Quot sunt Pharmacopei, qui nec in Syr.
de Mentha, nec in hoc Cōdito Moschum, nec Am-
bram imponunt, maximo cum detrimento agro-
rantium, aut autoris contēptu. Gallia, & Moschus
aliqua Syrupi portione in mortario leuigetur.

Error mul-
torum.*Mina Cydoniorum simplex Mesue.*

℞. Succī Cydoniorum acidorum lib. xx.

Vini antiqui, boni lib. x.

Mellis despumati, aut Sacchari lib. vj.

Ingred. iij.

Coquatur, vt superius.

Z Syrupus

*Syrupus è granis Myrti compositus, qui apud
omnes est in usu.*

℞. Granorum Myrti drach. xx.
Santalorum Alborum,
Rubeorum,
Balauft. scilicet florum Granatorum,
Berberi,
Sumach, ana drach. xv.
Mespila immatura, & exsiccata nu. xxx. vel co-
rum drach. l.
Aquæ lib. viij.
Succi Granatorum acidorum,
Cydoniorum, ana vnc. vj.
Sacchari lib. iij. *Ingred. xj.*

Macerentur omnia in aqua per diem, & noctem,
postea coquantur ad dimidium, colentur, & expri-
mantur, & ex succis, & Saccharo, & expresso fiat
Syrupus.

Syrupus de Calaminthe Mesue.

℞. Calaminthes Domesticæ,
Siluestris, idest Nepitæ, ana vn. ij.
Ligustici,
Dauci,
Schænanthus, ana drach. v.
Vuarum passarum à nucleis purgatarum lib. β.
Mellis

Mellis lib. ij.

Aquæ q. s.

Incred. viij.

Coquantur, vt est artis, in quinque, aut sex libris aquæ, deinde cum Melle fiat Syr.

Syrupus de Thymo Mesue.

℞. Summitatum Thymi vnc. ij.

Calaminthes,

Menthæ siccæ, ana drach. v.

Sem. Apii,

Fœniculi,

Dauci, eius loco Sem. Pastinacæ siluestris.

Anisi, ana vnc. β.

Vuarum passarum purg. à nucleis vnc. iiii. β.

Mellis lib. ij.

Galliæ, scilicet Moschatæ drach. ij.

Cum libris sex Aquæ fiat Syr. ex arte. *Incred. xj.*

*Syrupus de Eupatorio Mesue, vel de Agerato,
vt Dioscorides.*

℞. Radic. Apii

Fœniculi,

Intybi, scilicet Endiuia, ana vnc. ij.

Glycyrrhizæ,

Schœnanthus,

Cassuthæ, idest Cuscutæ, ana dr. vj.

Z 2

Abfin-

180 De vera Meth. Phar. par.

Absinthii,

Rosarum, ana drach. vj.

Adianti albi,

Bedeguar, scilicet Spinæ albæ,

Succhaha, f. Spinæ Arabicæ, vel Ægyptiæ.

Florum Buglossi,

Sem. Anisi,

Fœniculi,

Eupatorii, idest Agerati Diosc. ana dr. v.

Rhabbari, ab Arabibus Rauedseni,

Mastiches, ana dr. iij.

Spicæ Nardi,

Afari, idest Baccaræ,

Folii, Caryophyllorum folia, aut Cinnamomi
eius loco, ana drach. ij.

Aquæ lib. viij.

Sacchari lib. iiij.

Succi Apii, & Intybi quantitatem sufficientē,
quæ est librarum duarum circiter pro vno-
quoque eorum. *Incred. xxiiij.*

Bulliant omnia secundum artem ad tertiam, po-
stea cum succis, & Saccharo fiat Syrupus.

Syrupus de Epithymo Mesue.

℞. Epithymi boni, hortensis drach. xx.

Myrobalanorum Indarum,

Citrearum, ana drach. xv.

Cassuthæ, idest Cuscutæ drach. x.

Fumariæ

Fumariæ drach. x.
 Thymi,
 Calaminthes,
 Buglossi,
 Stachados,
 Glycyrrhizę,
 Rad. Polypodii,
 Agarici,
 Myrobalan. Emblic.

Belliricarum, ana drach. vj.

Rosarum,

Sem. Feniculi,

Anisi, ana dr. ij. β.

Pruna xx.

Vuarum passarum purg. vnc. iiij.

Tamarindorum vnc. ij. β.

Sacchari lib. iiij.

Sapæ lib. ij.

Ingred. xxij.

Percoquantur in libris decem aquæ ad exhalationem tertiæ partis, & primò Pruna nucleis priuata, Polypodium, & cetera secundum artem.

Syrupus Stachados Mesue.

Rx. Florum Stachados drac. xxx.

Hæc, idest Thymi,

Calaminthes, Mentastri in eius defectu,

Origani, ana drach. x.

Anisi,

Pyretri, ana drach. vij.

Piperis

Piperis longi drach. iij.

Zingiberis drach. ij.

Vuarum passarum purg. vnc. iij.

Mellis lib. v.

Aquæ q. s.

Condiatur Cinnamomi,

Calami aromatici, idest Communis,

Spicæ Nardi,

Croci,

Zingiberis,

Piperis Nigri,

Longi, ana drach. j. β . *Ingred. xvij.*

Hæc ligata sint panno raro, & appensa in Syrupum. Datur vncia vna, cum aqua, cui incocta sint Spica, & Alchilil, idest Roremarius. Decoquantur in decē libris aquæ ad tertiā, & cum Sacch. fiat Syr.

Syrupus Fumariæ maior Mesue.

$\mathcal{R}$. Myrabol. Cepularum, idest Chebul.

Citrearum, idest Citrin. ana drac. xx.

Florum Violarum,

Boraginis, vel Buglossi,

Abinthii,

Cassuthæ, idest Cuscutæ, ana vnc. j.

Glycyrrhizæ,

Rosarum, ana vnc. β .

Epithymi,

Polypodii, ana drach. vij.

Pruna

Pruna num. centum,

Vuarum passarum purg. vnc. β.

Tamarindorum,

Cassiae fistulae, ana vnc. ij.

Aquae lib. x.

Succi Fumariae cocti, & purgati,

Sacchari, ana lib. iij.

Ingr. xvij.

Bulliant in aqua ad consumptionem septem librarum, & cum succis, & Saccharo fiat Syrupus. Mesue. Sint fructus omnes nucleis priuati, vt Myrob. Tamarindi, Pruna, & Cassia semine. Quidā Aquae libras duodecim paruifacientes autoris descriptionem imponunt.

Error aliorum.

Syrupus Glycyrrhizae Mesue.

℞. Glycyrrhizae vnc. ij.

Adianti, idest Capil. Vener. vnc. j.

Hyssopi sicci vnc. β.

Aquae lib. iij.

Penidiorum,

Sacchari,

Mellis, ana vnc. viij.

Aquae Rosarum vnc. vj.

Ingr. viij.

Macerentur horis vigintiquattuor Glyc. Adiantum, & Hyssop. & bulliant ad dimidias, expressum percoque cum Saccharo, Melle, & Penid. cui finem versus paulatim aqua rosacea addatur.

Syrupus

Syrupus de Betonica Compositus.

℞. Betonicæ M. iij.
 Maioranæ,
 Saluiæ,
 Roremarini, ana M. j.
 Thymi,
 Rosarum,
 Stæchados, ana M. β.
 Sem. Fœniculi,
 Ameos, loco eius Cumini,
 Anisi, ana vnc. β.
 Rad. Peoniæ,
 Fœniculi,
 Pyrethri, ana drach. v.
 Aquæ communis lib. vj.
 Succi Betonicæ lib. ij.
 Sacchari lib. iij. β. *Ingred. xvj.*

Macerentur in aqua, bulliant ad consumptionem dimidij, colentur, & cum Succo, expresso, & Saccharo fiat Syrupus.

Syrupus Nimpheæ.

℞. Florum Nimpheæ lib. j.
 Aquæ communis lib. iij.
 Sacchari lib. ij. *Ingred. iij.*

Mace-

Macerentur flores per noctem in aqua calida, & hoc ter reiteretur, semper libram vnā florum infundendo, postea colentur, & cum expresso, & Saccharo fiat Syrupus.

Syrupus de Cicorio cum Rhabarbaro

Nicolai Florentini.

℞. End. Domestica,
 Siluest. i. Cicorij, quod in agris nascitur,
 Cicorii,
 Taraxacon, idest Condrillæ, vel Sonci loco
 eius, ana M. ij.
 Cicerbitæ,
 Hepaticę,
 Scariolæ, idest species Endiuia Siluest. quæ di-
 citur Seris,
 Lactucæ,
 Fumariæ,
 Lupulorum, ana M. j.
 Hordei non excort. vnc. ij.
 Vesicariæ, idest Alkekengi, species Solani,
 Glycyrrhizæ,
 Capil. Veneris,
 Asplenii, à vulgo Citrach,
 Polytrichi,
 Adianti, hoc loco Gallitrici,
 Cassuthæ, ana dr. vj.
 Corticum Radic. Feniculi,
 Apii,
 Asparagi, ana vnc. ij.

A a

Sac-

186 De vera Meth. Pharm. par.

Sacchari lib. iiij.

Rhabarb. vnc. ij.

Spicæ drach. v. β.

Incred. xxv.

Error aliquorum.

Decoquantur omnia, vt est artis, in duodecim aquæ circiter libr. ad diminutionem dimidii, coloratiiciantur, & exprimantur, expressum cum Saccharo decoquatur, & inter bulliendum panno raro Rhabarbarum negligenter detritum, & Spica inuoluta suspendantur, & sæpe fricentur: aut, vt capite de Decoctis, & Serapiis diximus, in aliqua portiuncula Decocti macerentur, & Syrupo, dum decoquitur, addantur. Sed primus modus est autoris ad mētem, quam exequi debemus; etiā si multi affirmant Rhabarbarum nodulo illo detentum non distribui omnino in Syr. At hi fortē non confricabant sæpe nodulum, nec ipsum exprimēbant. Sit pannus lineus, & rarus, & latus, quo nodulus paratur.

Syrupus Cicorij Guilielmi Placentini.

℞. Folior. Cicorii M. j.

Boraginis,

Lactucæ,

Linguae Bouis, idest Buglossi,

Oxalidis, idest Acetosæ,

Scariolæ siluest.

Scariolę, species Endiuie, q̄ dicitur Seris.

Violarum, ana M. β.

Aquæ.

Aquæ communis lib. iij.

Sacchari lib. ij.

Ingred. x.

Bulliant secundum artem ad tertiæ partis consumptionem, colentur, & fiat Syrupus.

Syrupus de Arthemisia Matthæi de Gradi, vel de Matricaria, ut vulgo placet.

Rx. Artemisiæ M. ij.

Pulegii,

Calaminthes,

Origani,

Melissæ,

Dictamni Cretici,

Perficariæ,

Sabinæ,

Amaraci, idest Maioranæ,

Chamædryos,

Chamæpithyos, seu Iue Arther.

Hyperici, idest Perforatæ,

Centaurii parui,

Partenii cū flore, i. Matricarię, à vul. Amarella.

Rutæ,

Betonicæ,

Buglossi,

Rad. Feniculi,

Apii,

Petroselinì,

Asparagi,

Rufci, ana M. j.

A a 2

Rad.

188 De vera Meth. Pharm. par.

Rad. Saxifragiæ, in cuius def. Rad. Pimpinellæ,
Iridis,
Enulæ,
Rubiæ,
Peoniæ,
Cyperī, ana M. j.
Sem. Iuniperi,
Smyrni, seu Ligustici,
Petroselini,
Apii,
Anisi,
Agith, idest Nigellæ,
Calami Aromatici, eius loco Zedoariæ,
Cassiæ, scilicet Cinnamomi vulg.
Carpobalsami, loco eius Cubebæ,
Costi, eius loco Angelicæ,
Asari,
Phu, eius loco Valerianæ,
Pyrethri, ana vnc. β.
Percoquantur in xvj. libris Aquæ secundum ar-
tem, ad consumptionem viij. librarum, & cum v.
Sacchari lib. fiat Syr. *Ingred. xliij.*

Syrupus de Scolopendrio, qui est in usu.

Rx. Citrach, idest Scolopendrij,
Phyllitidis, idest Linguae Ceruinæ,
Endiuæ,
Hepaticæ,
Absinthii, ana M. β.

Cico-

Cicorij M. β.

Cassuthæ, idest Cuscutæ drach. j.

Sem. Commun. frig. maiorum, ana drach. ij.

Florum Boraginis,

Buglossi,

Capil. Veneris, ana M. j.

Rad. Fœniculi,

Petroselini,

Rusci, ana M. β.

Aquæ communis lib. vij.

Sacchari lib. iiij.

Fiat Serapium, & condiatur cum Laccæ Infecto-
rum, quæ est Gummi species.

Cassæ,

Folij, vt Caryophil. ana drach. ij. *Ingred. xxij.*

Quæ negligenter terantur, & panno raro ligen-
tur, & nodulus in Syr. dum coquitur, suspendatur,
& exprimatur.

*Syrupus acidus ex Manna Mesue, qui
à nobis laudatur.*

℞. Mannæ vnc. iiij.

Succi Intybi cocti, & purgati lib. j.

Maceretur Manna in dicto Succo, & vas sit lapi-
deum, manibus fricentur, colentur post cum

Aquæ Rosarum,

Succi Granat. acido dulcium, ana lib. j.

Succi Vuarum agræstium, lib. β.

Succi

190 De vera Meth. Pharm. par.

Succi acidi Citrorum, lib. β.

Sacchari lib. iij. *Ingred. vñ.*

Percoquantur.

*Syrupus de Polypodio, seu Filicula compositus,
qui à nobis probatur.*

Rx. Florum Buglossi,

Boraginis,

Violarum,

Rosarum, ana M. j.

Epithymi vnc. iij.

Cassuthæ, à vulgo Cuscutæ vnc. j.

Glycyrrhizæ,

Melissæ, ana drach. ij.

Sem. Fœniculi,

Anisforum, ana drach. iij.

Pruna num. xx.

Passarum purgatarum vnc. iij. β.

Polypodii lib. ij. β.

Senæ lib. β.

Turpethi,

Agarici, ana vnc. ij.

Myrobalan. Citr. & Nigrarum, ana vnc. iij.

Succi Borag.

Lupulorum,

Fumariæ, ana lib. iij.

Infusionis Rosarum solutiue lib. v.

Sacchari

Mellis, ana lib. iij.

Ingred. xxiiij.

Infun-

Infundantur Polypodii Radices mundatæ, & contusæ in dictis liquoribus per diem, & noctem; deinde bulliant ad consumptionem dimidii, cetera addendo secundum artem, colentur, & exprimantur, & cum Saccharo & Melle fiat Syrupus, cui dū decoquitur, addatur infusum, & expressum Agari- ci, Turpethi, & Myrobal. quæ omnia in aliqua portione succorum, & infusionis sint prius mace- rata, & nonnullis ebullitionibus feruefacta. Vel hæc crassiusculè detrita, & dictis liquoribus irrorata lineo panno, raro, & laxo ligata inter coquendū Syr. sæpe fricentur, & exprimantur. Possumus etiā omnia eodem tempore, & etiam purgantia infun- dere, macerare, decoquere, & exprimere, & cum Saccharo, & Melle Syr. conficere. At primus mo- dus nobis magis arridet.

*Syrupus de Polypodio Gentilis Fulig. qui
Mirachinus vocatur.*

Rx. Polypodij recentis vnc. iij.

Buglossi,

Melissæ, ana M. j.

Ciperi,

Acori, in eius defectu Calami Arom.

Asari,

Cort. radic. Cappar. ana vnc. β.

Senæ,

Epithymi, vnc. ij.

Sem. Endiuia,

Lactucæ, ana vnc. β.

Sem.

192 De vera Meth. Phar. par.

Sem. Scariolæ vnc. j. β.

Aquæ lib. v.

Mellis Rosati lib. ij.

Ingred. xiiij.

Crassiuscule terantur, & secundum artem bulliant ad consumptionem duarum librarum, & cum Melle fiat Syr.

*Syrupus de Polypodio Augustini Sueffani,
qui etiam laudatur.*

℞. Polypodii lib. j.

Fumariæ,

Lupulorum, ana vnc. j. β.

Corticum Myrobal.

Rhabarbari,

Foliorum Senæ,

Epithymi, ana vnc. j.

Florum Boraginis,

Buglossi,

Violarum,

Camepith. idest Iuæ Artericæ, ana vnc. β.

Glycyrrhizæ,

Vuarum passarum, ana drach. iiij.

Succi Fumariæ,

Lupulorum, ana lib. ij.

Sacchari lib. iiij.

Aquæ com. lib. x.

Ingred. xvij.

Infundantur omnia per noctē, coquantur ad dimidium, & cum Succis, & Saccharo fiat Syrupus.

Syrupus

Syrupus è Succo Iridis.

Rx. Iridis Succo depurati, & cocti lib. iij.
 Rosarum purpurearum,
 Absinthij, ana M. j.
 Ligni Aloes,
 Caryophyl.
 Cinnamom. ana drach. β.
 Sacchari lib. j.
 Mellis lib. β.

Ingred. viij.

Macerentur Rosæ, & Absinth. per noctē in succo, bulliant ad consumptionem tertiæ partis, & fiat Syrupus, qui condatur ligno Aloes, & aliis nudo detentis.

*Syrupus de Iua Artetica Nicolai Florentini,
 seu Chamæpythio.*

Rx. Iuæ Arteticæ, idest Chamæpyth. M. ij.

Saluæ,
 Maioranæ,
 Rorismarini,
 Polij,
 Origani,
 Calaminthes,
 Mentast.
 Pulegii,
 Hyssopi, ana M. j.

Bb Thymi,

194 De vera Meth. Pharm. par.

Thymi,

Rutæ Siluestris,

Domesticæ,

Betonicæ,

Serpilli, ana M. j.

Rad. Acori, Calami Aromatici offic. eius loco,

Aristolochiæ Longæ,

Rotondæ,

Phu, idest Valerianæ,

Cucurbitæ siluest. idest Brionia,

Gentianæ,

Dictamni, ana vnc. β.

Cort. Rad. Fœniculi,

Petroselini,

Apii,

Asparagi,

Brusci, ana vnc. j.

Stæcados,

Sem. Anisi,

Fœniculi,

Leuistici,

Ameos, scilicet communis, vel Cumini,

Carui,

Siler. Mont. ana drach. iij.

Pyretri drach. j. β.

Passarum vnc. ij.

Aquæ commun. lib. xij.

Sacchari lib. iij. β.

Ingred. xxxviij.

Infundantur omnia per noctem, bulliant ad di-
midium,

midium, & cum Saccharo fiat Serapium, aut fiat Decoctione secundum naturam Simplicium, quæ dicitur secundum artem.

Syrupus Rosatus Solutivus.

℞. Infusionis Rosarum Solutivæ lib. vj.

Sacchari lib. iiij.

Ingred. ij.

Decoquantur simul spumam abiiciendo ad Syrupi consistentiam: non sit autem minor Infusionis quantitas; ægrè, & imbecillè alium subducat, quod non rarè evenit ob aliquorum Seplasiariorum avaritiam: qui tantum quattuor, aut quinque Infusionis libras sumunt, quæ imperfecta non rarè existit: Illa enim optima re vera censetur, quæ colore suffusa est rubro, sapore amara, & Rosarum odorem redolens: à quibus omnibus necesse est inivcundum, & insuavem reddi Syrupum, si sufficientem Infusionis quantitatem in se recipiat. Attamen multi extant Medici, qui arbitrantur Syrupum quemdam Rosarum Solutivum, quæ Auri nomine decorant, minus amarum, minus odorem, & colore non rubeum, sumptum eadem quantitate, vel paulò maiori eandem efficere operationem: Ignorant hi, mihi parcant, purgatricem facultatem in crassiori parte Infusionis consistere; exemplo sit nobis *Aqua Rosarum per sublimationem facta*, quæ narrante Mesue, multum roborat, sed non purgat, at *aqua Infusionis tergit, & purgat*. In hac enim servatur odor, ama-

Seplasiario-
rum avaritia.

Error quo-
rūdam Me-
dicorum.

Bb 2 ritudo,

ritudo, & color, quæ sunt præcipuæ Rosæ conditiones, vt Mesue, qui hæc: *Igneæ denique substantia tenui, à qua est amaritudo, rubor, perfectio, & forma, ob quam amaritudinem Rosæ recentes purgant.* Si igitur rubeo colore priuetur Infusio, (quo ablato fortè Infusū Rosarum non erit vocandum; cum Rosa nō rubea, sit tamquam homo mortuus, qui non est homo, teste Mes.) & amaro sapore: inconsonum est rationi alium proritare, nisi magna copia eius desumatur. Medici isti, ni fallor, sunt in causa, vt aliqui Seplasia rij animo illos irridentes, aliquid Scammonii in tale Serapium iniiciant; vt eorū placitis indulgeant. Mesue Syrupum Rosatum ex Infusione, & Saccharo non descripsit, sed ex Succo, & Saccharo, vt capite de Rosis legitur.

De Syr. Rosato Simplici, vel Iulepo Rosato Mes.

℞. Infusionis Rosarum simpl. lib.v.
Sacchari lib.iiij.

Ingred. ij.

Fiat Syr. vt est artis. Mes. sub Zulapiis locauit.

Mel Rosatum Solutiuum.

℞. Infusionis Rosarum solutiue lib.vj.
Mellis despumati lib.iiij.

Ingred. ij.

Decoquantur spumam auferendo, & colo denso transmittantur.

Mel

*Mel Rosatum Simplex, vel Rhodomel
ab Aëtio vocatum.*

Fit, vt Syrupus Rosatus.

Mel Rosatum Saccharinum.

℞. Infusionis Rosarum lib.v.

Sacchari lib.j.

Mellis lib.ij.

Ingred. iij.

Coquantur ex arte, ad compagem Syrupi.

Syrupus Violaceus Solutiuus.

℞. Infusionis Violarum solutiuae lib.vj.

Sacchari lib. iij.

Ingred. ij.

Fiat vt Rosatus.

Mel Violatum Simplex.

℞. Infusionis Violarum simpl. lib. v.

Mellis lib. iij.

Ingred. ij.

Decoquantur, vt est artis.

*Syrupus de Scabiosa, quæ non est Stabe, vt aliqui
credunt, si Diosc. descriptioni credendum.*

℞. Succu Scabiosæ lib. iij.

Gly-

Glycyrrhizę vnc. j.

Corallii albi, & rubei præp. ana drach. j.

Sacchari lib. ij.

Aceti vnc. iij.

Incred. vj.

Minutissimè incidatur Glycyrrh. & infundatur per noctem in succo calido, colentur, & fiat Syrupus, qui condiatur Coral. panno raro inuolutis, & dum decoquitur irroretur aceto, vel hoc succo misceatur.

Syrupus de Rosis siccis.

℞. Infusionis Rosarum siccarum,

Sacchari elect. ana partes æquales. *Ingr. ij.*

Fiat Infusio, vt illa recentium, sed minor sit Rosarum copia.

Syrupus de Prassio Mesue.

℞. Prassij vnc. ij.

Hyssopi,

Adianti, scilicet Capil. Ven. ana dr. vj.

Glycyrrhizę vnc. j.

Calaminthes,

Anisi,

Rad. Apii,

Fœniculi, ana drach. v.

Ireos drach. iij.

Sem.

Sem. Maluæ,

Fenugreci, ana drach. iiij.

Sem. Lini,

Cydoniorum, ana drach. ij.

Vuarum passarum purg. vnc. v.

Ficus passas nu. xv.

Penidiorum,

Mellis despumati, ana lib. ij. *Ingred. xviij.*

Decoquantur omnia secundum artem in nouē lib. aquæ ad consumptionem dimidij, colentur, & cum Penidiis, & Melle fiat Syrupus.

*Syrupus de Moris, qui Diamoron à Mesue,
et à multis appellatur.*

℞. Succi Mororum Domesticorum,

Battinorū, i. Rubi, ana lib. j. β.

Sapæ,

Mellis, ana lib. j.

Ingred. iiij.

Igni lento coquantur ad Mellis spissitudinem.

*Diamoron à Galeno lib. vi. Comp. Med.
per loca cap. i.*

℞. Succi Mororum lib. v.

Mellis lib. j.

Ingred. ij.

Decoquantur. At Heras Cappadox in lib. Medica-
camenta-

200 De vera Meth. Pharm. par. &c.

camentario, referente Gal. ponebat Mellis lib. vnā,
& Succī libr. vj. addit Galenus interdum Crocum,
Myrrham, & Omphacium.

*Dyacarion, siue Syr. de Nucibus, inuentum à
Gal. vt scribitur lib. 6. de Comp. Med.
per loca, cap. 1.*

℞. Succī corticis externi Nucum in vigore existē-
tium lib. v.
Mellis lib. j. *Ingred. ij.*

Cortices in mortario contundantur, & succus
linteo excoletur; est enim aquosus, & compage te-
nuis. Hæc Gal.

Dyacarion Mesue, quod est suauius.

℞. Succī ex corticibus Nucum viridium diebus ca-
nicularibus extracti lib. iiij.
Mellis lib. ij. *Ingred. ij.*

Coquantur ad Mellis crassitiem.

DE MODO ECLEGMATA
P R A E P A R A N D I,
SEV LINCTVS,
Quos Arabes Lohoc dicunt,
COMMENTARIVM IIII.

CLEGMATA, seu Linctus ab Arabi-
bus Lohoc vocata, appellant Græci il-
la Medicamina, quæ delingi pro vitij
thoracis solent, quæ à Recentioribus
Lambetiuæ vocantur. patefecit iam di-
cta Gal. 7. de Comp. Med. per loca c. i. dicens: Phar-
macum Electon, hoc est delingibile: talia etiam Ar-
teriaca dicuntur; quia medentur illis affectibus,
qui asperam arteriam infestant, sic dicta à meatu
in pectus descédente, vt lib. de Theriaca ad Pisonē.

Modus hæc conficiendi sit talis. Mel curiosè, vel
Saccharum ad spissitudinem, vel crassitiem Syrupi
redigatur optimè decocti. Mel esse percoctum delu-
mendum scribitur per loc. vbi de Arteriicis. Cui a-
lia per optimè trita, & læuigata addantur: Conti-
nuò permiscendo: Quæ confestim ab igne auferan-
tur, hæc omnia potissimùm leguntur Arteriaca
quartadecima Andromachi. Sed varia sunt memo-
ria custodienda, dum hæc miscentur liquefactis,
vt oblata occasione talia medicamina Pharmaco-

Cc præus

pæus parare sciat. Si Penidia Eclegma recipiat sola, cum aliquo liquore, vt Violarum aqua dissoluatur, & ad crassitiem decoquantur Mellis, vt Mesue, Hally. lib. 10. & Serap. lib. de Antid. At si Mel præterea, aut Sapa, simul bulliant, & coquantur. Et si Penidia sint pauca, cum terendis terantur.

Amygdalæ, Pinci, Semina Papaueris, & similia in mortario lapideo diligenter comminuantur, & cum istis Penidia si pauca, & per cribrum traiciantur. Sic & Dactylorum caro prius maceratorum, & aliorum fructuum. Similiter Radices decoquantur, & per cribrum transmittantur.

Error aliquorum.

Gummi, Tragacantha, Myrrha, Thus, Hypocistidis succus macerentur Passi aliqua portione, veluti 7. secundum loc. ex Asclepiade per diem, vt in Arteriis variis narratur: si non Passo, aut Farfare decocto, aut Violarum, aut Maluæ, vel similibus dissoluantur. Possunt etiam trituri, sed non ita suaue, ac blandum, vel lene redditur medicamentum; immo temporis tractu arefcit; cum talia humiditate totius medicamenti ad se rapiant, quod multis fuit ignotum; & ideo eorum triturationem probarunt.

Maceranda etiam sunt Semina lentore prædita, atque mucoso succo, vt Psyllium, aut Cydoniorum semen, & Lini, & huiusmodi, vel nodulo inuolunda, si Eclegma liquorem in se contineat, sin minus terantur lapideo mortario.

Si Crocus sit vnum ex componentibus, & Linctus aliquo liquore conficiatur, linteolo mudo ligetur, & in liquorem iniiciatur, qui cum crassescit, Crocum

cum expreſſum reiicito, veluti 7. per loc. quod etiã
legitur in med. Aſclepiadis: Vel ſolitarium tritus a-
liis admiſceatur ſublato ab igne vaſe.

Reſina cum Melle decoquatur, & diſſoluatur im-
perante Galeno eodem loco, ſic & Chalbanum, quę
in fine addantur, ſic & Myrrha, & ab igne auferan-
tur, vt Andromachus.

Opium, cum ſit ſuccus, diſſoluendum, & poſt
omnia addendum.

Si igitur aliquod ſit Eclegma parandum: poſt-
quam Saccharum, aut Mel fuerint diſſoluta vnà cū
Penidiis aliquo liquore ad Serapij formã decocta,
in ipſum inijciantur Mucagines, & Radices deco-
ctę; poſtea Amygdalę, Pinei, & ſimilia; deinde pul-
ueres, poſt has Gummi, Succu, & Lacrymę diſſolu-
tę, & denique Crocus, ſi tritus: & Opium diligen-
ter læuigatum. Vaſe fictili coquantur ad ignem
mollem, & non ſumantem: ſed meliùs erit hoc age-
re duplici vaſe iubente Gal. 7. per loc. Leuiter bul-
liant, ſed potiùs aliqua eorum fiat euaporatio, & ab
ignere moueantur, ſemper accuratè piſtillo buxo
permiscendo. Sit tritorum maior copia, quàm il-
lorum, quę in Electariis imponitur, loquor pro
ſingula libra Sacchari, vel Mellis; ſint pulueres vnà
cum illis, quę increſcant, ſaltem vnciæ quattuor,
dummodo aliud nõ ſit à Scriptoribus Medicamen-
ti decretum. Vaſis Argenteis, aut Vitreis ſeruentur
iubente Galeno 7. per loca. Facile inalterantur, &
contaminantur putredine.

*Eclegma de Pineis Mesue, et circa ipsum
Exercitatio.*

Rx. Nucleorum Pinearum drach. xxx.
 Amygdal. dulcium,
 Auellandarum assatarū, i. diligenter exsiccatarū,
 Tragacanthi,
 Gummi Arabici,
 Glycyrrhizæ,
 Succu ipsius,
 Amyli,
 Adianti,
 Radic. Ireos ana drach. iiij.
 Carnis Dactylorum fuluorum drach. xxxv.
 Amygdal. amararum drach. iiij.
 Mellis passarum,
 Sacchari albi,
 Buthyri recentis ana drach. iiij.
 Mellis q. s. scilicet lib. ij. at si corpulentius desi-
 deras, lib. j. β. Ingred. xvj.

Nuclei Pinorum, Amygdal. dulces, & amaræ,
 Auellanzæ, & carnes Dactylorū in mortario lapideo
 diligentissimè aut simul, aut aliqua solitaria teran-
 tur, prius tamē omnia & ab inuolucris, corticibus,
 & membranulis sint purgata, ac priuata, & postea
 per cribrum rarum transmissa, Succus Glycyrrhi-
 zæ, Gummi, Tragacanthum dissoluantur, ac ma-
 cerentur Violarum decocto, vel terantur placidè,

ne

ne in vnum coeant, Radices Ireos, Adiantum subtilissimè læuigentur, & Amylum: Mel optimè sit decoctum, & curiosè despumatum, in quod iniiciantur primò Mel Passarum, postea Gummi si dissoluta, deinde Amygd. & huiusmodi, & tandem pulueres, & Butyrum immisceatur, & cum euaporata fuerit superflua humiditas ignis calore placido, aut leuissimè ebulliendo, ab igne remoueatur confectio, & vitreo vase, aut argenteo recondatur.

Linctus de Scilla ex Asclepiade, Gal. referente 8. per loc. c. 6.

℞. Succī Scillæ crudi,
Mellis Attici ana lib. j.

Ingred. ij.

Ad prunas admota coquito. Mesue similem reliquit descriptionem, sed Mel statuit despumatum esse, quod forte tamquam notum reliquit Asclepiades. At si mitius à Medicis desideretur, seruentur quæ à Gal. lib. 8. Simpl. cap. de Scilla, quæ: *Præstat autem, aut assam, aut elixam sumere; sic enim virium eius vehementia exsoluitur.* At Mesue absolutè Scillæ succum imposuit; garriant quidquid nonnulli imaginantur, cum enim optat assatam esse, hoc apertè scribit, vt in Lohoc ad asthma sic, Recipe Scillæ assatæ drach. quattuor.

Error aliquotum.

Linctus

Linctus è Succo Caulium Mesue.

℞. Succi Caulium lib. v.

Sapæ,

Mellis ana lib. j.

Penidior. vnc. iiij.

Ingred. iiij.

Coquatur succus auferendo spumam ad consumptionem trium librarum, aliis admisceatur, & coquantur ad Mellis compagem optimè cocti.

*Eclegma de Pulmone Vulpis Mesue
capite de Phtisi.*

℞. Pulmonis Vulpis,

Succi Glycyrrhizæ,

Adianti,

Sem. Anisi,

Fœniculi ana vnc. j.

Sacchari in aqua decocti, aut Myrtorum succo
q. s. vt libra vna cum dimidia. *Ingred. vj.*

Saccharum cum sex vnciis aquæ, aut Myrtorum succi liquefcat, & decoquatur ad crassitiem, cui cetera trita diligenter addantur: Pulmo sit optimè exficcat, & in frustula dissectus, qui cum aliis semitritis comminuatur.

Eclegma

*Eclegma sanum, et expertum Mesue,
et ordo conficiendi.*

Rx. Cinnamomi,

Hyssopi sicca,

Glycyrrhizę ana drach. β.

Zizipha,

Myxa, idest Sebesten ana nu. xxx.

Vuarum passarum, à semine purg.

Ficuum passarum siccarum,

Dactylorum ping. ana vnc. ij.

Fenugræci drach. v.

Adianti, scilicet Capil. Vener. M. j.

Sem. Anisi,

Fœniculi,

Lini,

Ireos,

Calaminthes ana drach. iij.

*Coque omnia in quattuor libr. aque ad consumptionem
duarum librarum, colatum coque cum duabus lib. Penidio-
rum ad Mellis crassitiem, tunc adde*

Nucleorum Pinearum depellatorum drac. v.

Amygd. mundatarum,

Glycyrrhizę,

Tragacanthi,

Gummi Arabici,

Amyli ana drach. iij.

Ireos drach. ij.

Ingred. xxiiij.

Misce

Misce omnia probè, donec album fiat medicamentum. Coquantur illa prima secundum ordinem, & naturam decoquibilibus, & circa finem addatur Cinnamomum, & postremò Adiantum. Tragacanthú, & Gummi aliqua decocti portione macerentur, & per cribrum rarum transmittantur.

Eclegma de Papauere Mesue.

Rx. Sem. Papau. albi drach. xxv.

Amygd. dul. excortic.

Nucleorum Pinearum,

Gummi Arabici,

Tragacanthi,

Succi Glycyrrhizæ,

Amyli ana drach. x.

Sem. Portulacæ,

Lactucæ,

Cydoniorum ana dr. iiij.

Croci drach. j.

Penidiorum alborum vnc. iiij.

Syrupi papaueris quantitatem sufficientem præfertim albi, & nigri cum semine Lactucæ, & Violis facti. Quantitas sit duarum librarum cum dimidia.

Incred. xij.

Papaueris semina, ut iam diximus cū Amyg. Pineis, & Penidijs terantur in lapideo mortario, succus Glycyrrh. in Syrupi aliqua portiuncula dissoluatur, Crocus post oīa optimè leuigatus addatur.

Eclegma

Eclegma de Radicibus Farfaræ.

℞. Radicum Farfaræ, idest Tussilaginis, aut vnguis Caballinæ lib. β.

Sacchari, aut Mellis lib. j. β.

Nucleorum Pinearum vnc. j. β.

Vuarum passarum purg. vnc. ij.

Coquantur in aqua Tussilaginis radices, & per cribrum transmittantur, Pinorum nuclei, & Vuæ passæ simul terantur, & cū Melle, aut Saccharo ad Mellis cōpagem decocto, aliqua portione decocti radicis liquefacto, fiat Eclegma; cui aliqui addunt

Croci,

Macis,

Cinamomi,

Caryophil. ana scrip. j.

Succi Glycyrrizæ scrip. iiij.

Ingred. x.

Succus dissoluatur decocti leuissima quantitate, & cetera læuigentur.

Eclegma ex Mucagine Psyllij.

℞. Mucaginis Psyllij secundum artem factæ vn. ij.

Sacchari albi, clarificati cum Violarum aqua lib. j.

Ingred. iij.

Coquatur Saccharum donec candidum fiat, addatur Mucago, & ab igne remoueantur semper vigorosè agitando, donec optimè vnita sint.

D d

Sic

210 De vera Meth. Pharm. par.

Sic parantur Eclegmata, vel potius Linctus,
ex Semine Lini,
Fenugræci,
& Cydoniorum.

*Linctus è Capitibus Papaueris, seu Diacodion à
Galeno appellatum, et descriptum lib. 7. de
Comp. Med. secundum locos, et etiam
à Mesue relatum.*

℞. Capita Papaueris x.
Aquæ pluuiæ sextarium vnum, idest vnc. xviii.
dr. ij. & scrip. ij.
Mellis Attici sextarium β. idest vnc. xij. dr. vij.
fcrip. j. & g. viij. Ingred. iij.

*Pramacero autem ea non ad triduum, velut Heras, sed
neque statim coquo, sed si quidem humidiora, & molliora fue-
rint ad vnum diem, accipienda autem est etiam nox in hu-
iusmodi sermonibus: si verò duriora, & sicciora longiori tem-
pore, accipienda verò non sunt indurata, nec valdè mollia;
sicciora enim exiguum succum habent, humectiora crassum,
& crudum. Sint hæc mediocria; terminus coctura sit, non
ut tertia, aut quarta, aut aque aliqua talis pars fiat reliqua,
sed cum in totum flaccida fuerint facta, deinde exprimantur,
admisceatur Mellis dimidia mensura, & simul coquenda ad
lentum ignem ad compagem Attici Mellis. Miscenda etiam hu-
iusmodi Pharmaco, dum coquitur, radix dulcis, aut eius suc-
cus, interdum loco Mellis Sapa, & quandoque & Sapa, &
Mel. Gal. hæc. Sed hæc à Medicis decernantur.
deco-*

decoquit Mes. capita Pap. ad duarum partium consumptionem.

Diacodyon cum Sapa Mesue.

℞. Capita Papaueris cum seminibus n. x.

Aquæ pluuiæ sext. j. videlicet vnc. xvij. dr. ij. scrip. ij.

Sapæ sext. β. videlicet vnc. xij. dr. vij. scrip. j. & g. viij. circiter.

Ingred. ij.

Macerentur horis vigintiquattuor, decoquantur ad ipsorum dissolutionem: seu ad duarum partium consumptionem, cola, & cum Sapa dimidio prunis percoque. Mel.

Quot exstant Seplasiarij, qui capita semine priuata, & admodum exsiccata in quacūque aqua macerant? & non per longum tempus, sed per sex, aut octo horas tantum? & hoc maximo cum detrimento agrotantium: si dicam omnes, fortè erratum non committam. Sextarium non semper pendet exempli gratia vnc. xx. sed interdum & magis, & minus pro diuersitate mensurabilium, & quandoque secundum varia genera sextarii.

Error multorum.

Eclegma Diatragacanthi frigidi Nicolai Alexandrini.

℞. Tragacanthi vnc. ij.

Gummi Arab. albi vnc. j. & drach. ij.

Amyli à vulgo Farina Amidi drach. iij.

Glycyrrhizæ drach. ij.

Dd 2 Sem.

212 De vera Meth. Pharm. par.

Sem. Melonum,
Cucumeris,
Citrulli, idest Anguriæ ana drac. ij.

Penidiorum vnc. iij.

Caphurę scrip. β.

Syrupi Violacei quantitatem sufficientem, id
est lib. ij. *Ingred. x.*

Fiat, vt est artis.

Eclegma de Penidijs Nicolai eiusdem.

℞. Nucleorum Pincarum,

Amygd. dulc.

Sem. Papauer. albi ana drach. ij. & scrip. j.

Cinnamomi,

Zingiberis,

Caryophyl.

Succi Glycyrrh.

Gummi Arabici,

Amyli,

Sem. Melonum,

Cucumeris,

Citrulli, idest Anguriæ,

Cucurbitæ ana drach. j.

Caphuræ scrip. j.

Violarum vnc. iij.

Aquæ puræ lib. j.

Penidiorum drach. xvj.

Sacchari lib. j.

Ingred. xviij.

Violæ

Viola coquantur in aqua ad diminutionem tertiae partis, & colentur, colato adde Saccharum, & bulliant ad Mellis crassitiem; deinde pulveres, & Penidia adiungantur.

Eclegma pectoris vitia mulcens, quod Saponeam multi vocant.

Rx. Nucleorum Pinearum vnc. iij.

Amyli vnc. j.

Sacchari decocti ad Serapii formam lib. j.

Ingr. iij.

Pinei diligenter irrorati Violarum aqua comminuantur, & Serapio calido vnà cū Amylo addatur.

Aliud.

Rx. Penidiorum vnc. ij.

Amyli vnc. j.

Amygd. dulc. vnc. iij.

Serapii expuro Saccharo aqua Violarum dissoluto lib. j. si liquidius optas lib. j. β.

Sacchari in glaciei formam concreti, quod à Vulgo Candi dicitur, crassiusculè triti vncia j. β.

Ingr. v.

Miscè.

ORDO

ORDO CONFICIENDI
ELECTARIA,
COMMENTARIUM V.

*Quid sit Electarium, et Antidotus, et quot
genera eorum existant. Cap. I.*

SOLENT Medici Electaria illa Pharma-
maca vocare, quæ inter illa, quæ per
os desumuntur, mollem consisten-
tiam, seu substantiam ob variorum
mulsionem adeptæ sunt socio tamen
Melle, aut Saccharo, aut vtrisque simul, aut alio si-
mili, vt Manna, quibus cetera excipiuntur. Sunt
tamen nonnulli arbitantes hoc nomen Electarij
Cõfectionibus quibusdam inditum fuisse; quoniã
illæ electis, atque perfectis simplicibus debent con-
fici, atque parari. Hæc cuiuscumque sint generis
Antidota ab Actuar. lib. de Comp. Medic. per ge-
nera, dicuntur, cuius verba: *Excogitata sunt Antidota
ex Herbis, Succis, Lacrymis, Seminibus, Radicibusq. con-
gestis, operosèq. tritis in unum cum Melle coactis.* At Ga-
leni tempore Antidota appellabantur solùm à Me-
dicis, etiam si Melle non excipiebantur, illa Medi-
camenta, quæ non extrinsecus admota, sed intus
assumpta erant: quod ita scribitur lib. 1. de Antid.
& 2. cap. 1. & 6. *Mos itaque iunioribus Medicis est Anti-
dotos*

dotos appellare, non modò quæ aduersus mortifera medicamenta, sed etiã quæ contra corporis malas affectiones. Quorum aliqua, si libros iam dictos percurramus, sub forma potio-
nis existunt; quedam in puluerem detrita, & quedam Melle, aut Sapa excipiuntur. Aliqui Recentiorum solùm Antidota vocant illa Electaria, quæ ex Aromatis conficiuntur.

Sed his prætermis- sis descendamus ad rationem ea componendi, quæ ex Melle, aut Saccharo, aut vtrisque, aut similibus conficiuntur. Horum duo statuemus esse genera. Vnum erit illorum, quæ aluum aut leniendo, aut purgando subducunt, atque mouent: alterum illorum, quæ alterant, atque roborant maximè principes partes, quorum quædam Opium, aut huiusmodi genera medicamentorum, aut simplicium recipiunt.

Via preparandi Illa, quæ aluum mouent, siue leniendo, siue purgando. Cap. II.

QUOD conficiendi Antidota, seu Pharmaca aluum subducentia, & humores expurgantia sit talis, sed supponamus parandum esse Electarium aliquod, omnes in se continens Simplicium species, siue ingredientia, quibus solent hæc interdum parari; quæ si omnia in aliquo non suscipiantur, in eorum defectu suppleant illa, quæ subsequuntur. Circa quem sunt hæc obseruanda, quæ numero sunt decem.

I. Mel, aut Saccharum, aut vtraque simul, aut Manna

216 De vera Meth. Pharm. par.

Manna si multa, illis admista, aut sola diligenter cum decocto, aut aqua, aut alio succo, & liquore, qui in descriptione contineatur, placidè, ac diligenter semper despumando, suavi igne decoquatur ad Serapij formam, atque lentorem.

II. In quæ, dum ebulliunt, si Mucagines adfuerint, iniiciantur, & lentè coquantur.

III. Postea addantur, vel eodè tempore Amygdalæ, Pineorum nuclei, semina maiora frigida in lapideo mortario simul comminuta, & aqua pauca, aut decocto irrorata, & per cribrum setaceum rarum traiecta.

III. Post hæc, si ingrediantur, Dactylorū caro diligentissimè mundatorū, Prunorum, & Passarū, quæ omnia sint nucleis priuata, & per cribrum transmissa superflua humiditatis expertia.

V. Deinde Cassiæ pulpa, & Tamarindorū per cribrum traiecta, & à superfluitatibus expurgata, aut aliqua decocti portione dissoluta, & manibus confricata, cum qua possumus & imponere Mannam, deinde bulliant cum alijs ad Mellis crassitiem, & cetera addantur: vel absumere Cassiæ humiditatem non ebulliendo, sed euaporando debemus.

VI. Post hæc Purgantia medicamenta solitariè detrita, vt Scammonium, Rhabarbarū, Sena, Turpethum, Polypodium, Helleborus, Agaricum, Myrobalani, & similia: & parui refert me quidem iudice, si hæc alijs iam tritis diligentissimè misceantur, & maximè Scammonium, ne in vnum cogatur: immo ego semper cetera simplicia detrita purgantibus

bus permiscerem, vt in qualibet parte esset quodlibet vase in terra deposito.

VII. Penidia si multa cum Saccharo, aut Melle, aut alijs in principio liquefiant, si pauca aut cū Amygd. & similibus terantur, aut vnā cum pulueribus ipsa etiam detrita imponantur.

VIII. Si Moschus, aut Ambra, aut Caphura in aliqua harum confectiōe desideretur, placidissimè pistillo cōminuantur, aut aliqua leuissima portione Syrupi, quod melius erit, aut liquoris læuigentur, ac dissoluantur, & post omnia addantur, vel tritis misceantur igne subtracto.

IX. Dum hæc aguntur, pistillo ligneo accuratè semper admisceantur, vt quæcumque particula cuiuscumque simplicis alteram tangat, & inalteret.

X. Mellis autem, aut Sacchari quantitas, si non sit ab Autore præfixa, incerta reuera admodū existit, cum hæc puluerata, atque species tantum non recipiant, sed interdum multa alia, quæ confectiōnes corpulentas, & crassitie præditas reddunt, vt Cassia, Pruna, Tamarindi, Amygdalæ, Semina alia, Mucagines, Manna, Nuces, Auellanæ, Penidia, Dactyli, Vua passa, necnon etiam interdum ipsa decocta crassa, atque viscida, quæ omnia inter arida non enumerantur; adde varios esse Scriptorum fines; nam Mef. ille doctissimus Medicus, ac peritissimus Pharmacopeus, interdum magnam copiā horum iubet imponendam esse, & tritorum paucam, vt in Diamanna, in quo Electario instituit vnā libram Mannæ cum vna succi Rosarum ebulliendam

E c liendam

liendam esse ad consistentiam, cui addit solum Scammonii vnciam vnam, & Mastiches tres drachmas. & in Dyacyd. purganti in duabus Mellis libris vncias tres cum dimidia tritorum, in quibus nullum reperitur incrassans, & in Elect. Rosato vncias tres cum dimidia tritorum cum lib. j. β . Sacchari. Attamen ut plurimum sint tritorum ultra iam incrassantia pro singula libra Mellis tres vncie: vel Mel sit tanta quantitate, quanta requiritur ad acquirendam consistentiam convenientem: etiam si nec hoc seruatur à Mes. cum in Hiera Hermetis imperat tantam quantitatem Mellis imponendam esse, qua fiat, ut pasta, totum Electarium; quapropter ad naturam potius Pilularum accederet. & vice versa Elect. Rosatum liquidum conspicitur, atque fluxibile. Quæ omnia iam dicta agantur, dummodo non repugnent descriptioni alicuius Scriptoris, cuius sententiæ semper obtemperandum.

Ordo parandi talia Electaria à nobis propositus sententijs grauium Scriptorum comprobatur.

I. Coquere imperat, ac dissoluere Mel, Saccharum, aut Mannam, aut per se, aut simul vnita aliquo in liquore Mes. pluribus in locis, sed potissimum cap. de Diamanna, & in Diacoccu Gnidiu, & in Diaphysalidon: in primo enim cum succo Rosarum ipsam decoquit ad Mellis crassitiem: in secundo cum Saccharo, & sero lactis: in tertio in parte colati.

Muca-

II. Mucagines ipso docente capite de Electario de Psyllio in decocto parentur, & cum Saccharo decoquantur, quibus cetera addantur.

III. Penidia si multa, cum Saccharo liquecant, vt Auic. lib. 5. aut decocto iam colo transmissio, sicut Mesue, & Haly lib. 10. cap. 6. si pauca tritis immisceantur.

III. Addatur Dactylorum pulpa à nucleis, & membranulis purgata, & per cribrum traiecta iubente Serap. lib. de Antid. & Haly.

V. Ante pulueres addit Pineorum nucleos, & huiusmodi à tuniculis purgatos, sic & Actuar. lib. de comp. Med. quo tempore, & Amygdalæ iniiciantur in mortario lapideo diligenter trita, & per cribrum traiecta.

VI. Post hæc, vel ante trita iniiciantur iubente Mes. Cassia, Tamarindi, (& interdum Manna) quæ duabus ebullitionibus bulliant, aut semel feruefiat mundata tamen à seminibus, & aliis, vel prius aliqua liquoris parte dissoluatur, & bulliant ad Mellis crassitiem; hæc leguntur in confect. Hamech, in Diaphysalidon, in Triphera Persica, & in Diacoccu Gnidiu Mannam imponit.

VII. Deinde subtracto igne, aut æneo ab illo remoto trita, & pulueres addantur, vt placet Serapioni, Haly, Actuar. & aliis, & maximè si aromata, sicuti Gal. lib. 6. per loc. qui trita illa addit, *cum probè fuerit coctum Pharmacum olla iam in terra deposita*. Paulatim tamen hæc addantur docente Mesue, vbi de Triphera Persica.

Ee 2 Odorata

VIII. Odorata vt Moschus, & Gallia, aliis tritis admiscet ille in Electario Rosato.

IX. At post trita instituunt Purgantia inspergenda esse Aetius, & Serap. & inter hæc Scammonium, vt Auicen. quod interdum post omnia addit Mes. veluti in Confectione Hamech, quod ab ipso perpetuò non seruatur: quandoque enim Scammonium ebullire facit, vt in Rosato, in Elect. de Psyllio, & de Manna. Sed quandoque ceteris tritis purgantia admiscet, vt in Alchanzi, cuius verba: *Coquantur ad Mellis crassitiem, deponantur ab igne, puluerizentur super illa Trochisci Diarhodon, de Eupatorio, Scammonium, folia Thymeleæ, Mirobalani, Turpethum, Agaricus, Iris, &c. prius inuoluta oleo Thymeleæ.* Quandoque infundit aliquod Purgantium in aliquo liquore, postea exprimit, vt Agaricus, & cum Saccharo, & Manna decoquit, vt in Diacoccu Gnidiu.

X. Decoquantur omnia Electaria igni lento, vel exigua flamina narrante Mesue, ne à feruido calore humiditas propria medicamentorum absumatur, & hæc satis, quæ numero sunt decem ab antiquis circa Electaria, aut lenientia, aut purgantia seruata.

Scammonium, et Colocynthidem non semper corrigenda esse.

Cum multa sint Electaria, & Catapotia, quæ Scammonium, aut Colocynthidem in sui structura recipiant: consonum erit rationi neglectis aliorum
senten-

sententijs à nobis etiam mentis acie indagare si talia effrenia purgantia priùs castiganda, & corrigenda veniant, vel sic synceris, minimèq. emendatis vti debeamus in illis descriptionibus loquor, quæ à Mesue, aliove graui Scriptore proponuntur. Hoc facilè nobis euadet adaperum, si diligenti animo, & accuratè consideremus, & naturam Purgantium illorum, quæ insolenti, effreniq. motu morbidos humores extrudere solent; & præterea facultatem aliorum, è quibus tale Electarium, vel Pilulæ, confi ciuntur; his enim duobus optimè perspectis in certam deueniemus cognitionem huius dubitationis.

Sunt Scammonium, & Colocynthis insignita æstuant, feruidoq. Calore, Morfu, & Vellicatione, & denique qualitate quadam naturæ humanæ aduersanti, quam aliqui Deleteriam, vel Malignā, vel quoquomodo Venenatam dicunt. Cognouit Galenus illa admodum calida esse lib. de vict. rat. com. 4. & 7. in morbis acut. & 4. Aphor. 45. & libro de Purg. Med. facult. Morsum inferre partibus eorum acrimonia, & acutiescribitur eodem lib. de vict. rat. & aliis in locis, quæ breuitati studens silentio inuoluo. Inimica esse humanæ naturæ elicitur ab Hip. dictis, cum affirmer repentinas, & modum excedentes euacuationes naturæ admodum esse molestas, quæ quidem ab huiusmodi purgantibus excitantur; quod fortè etiam decreuit Arist. Sect. i. Probl. 48. dum affirmat *Coctionem nullā illa admittere, immo si iusto plus data sint, perimere egrotantes.* Et ideo non est mirum, si Mes. peritissimus ille Purgantium

In Cano.

In Cano.

gantium Medicamentorum Magister, autoritate Democriti impulsus hæc pronunciauit memoratu digna: *Aut enim malitiam à proprietate innatam, ut qualitatem venenosam, & vite nostræ inimicam emendamus.*

Quam qualitatem, ut videre licet, & Malignam, & Deleteriam vocauit. Quod fortè innuit Gal. lib. 3. de Simpl. Med. facult. c. 23. dicens: *Alia verò in corruptionem, ac tamquam in venenum vertuntur, non autem perpetuò his permista est vis venenosa.* Et lib. de vict. rat. com. 2. & c. 12. *Purgantia nature contraria, atque ut quispiam dixerit lethalia, & deleteria.* Attamen non est statuendum Purgantia inter venena collocari; Venenum enim dicitur, vel toxicum, Arist. teste libro iam dicto, quod exiguè datum necat: sicuti etià narrat Gal. varijs in locis, sed potissimùm lib. j. de Semine; affirmandum tamen erit imaginem quandam veneni corporibus inferre: cum varios cruciatus, atque offensas suscitare soleant: quas, ut iam diximus, non tantum à tali purgatrice facultate pendere affirmamus, sed etiam & ab immoderato eorum Calore, Mordacitate, & Deleteria qualitate, quibus insignita existunt Scammonium, Colocynthis, & similia: à Calore enim exsiccantur partes, inflammantur, & squalidæ redduntur; unde inexhausta siti infirmi excruciantur: à Morfu, atque eorum acrimonia irritatur expultrix facultas, quæ adaucta insolenti motu ora venarum referat, & humores à calore liquatos extrudit inferendo ventriculi angores, animi deliquia, & anxietates, & tandem vlcuscula quædam, tenellas, sensitivasque illas partes

partes vexantia: à Maligna qualitate cordis passion-
 nes suscitantur, vt Tremor, Palpitatio, & Syncope.
 Hæc omnia cognouit Mesue, & in medium attulit
 eorum causas; quarum aliqua etiam litteris prodit
 Gal. 3. de facult. Simpl. c. 26. dicens: *Euenire so-
 let, cum purgans medicamentum usque adeo inualuit, ut
 in vasorum ad ventrem pertinentium osculis mordicationē,
 apertionemq. multam relinquat, assidueq. irritans, conuel-
 lensq. corpora, quæ in vasis sunt, vires dissoluat, atque de-
 iiciat; nam quod in ventre euenire conspiciamus, ubi vires
 eius in extremam inciderunt infirmitatem, id in venis acci-
 dere putandum.* Hæc omnia nocumenta cum co-
 gnouissent grauiores Medici, placidè corpora fa-
 nandi cupidi, toto pectore excogitarunt, & vesti-
 garunt illa genera medicamentorum, quæ tribus
 illis iam allatis oppugnare, & aduersari possent: vt
 castigata ignauam, tardam, ac mitem in actum e-
 derent suam operationem; neminem enim eorum
 latebat purgantium Calorem, & Acrimoniam in-
 citamenta, & irritamenta esse Purgatricis faculta-
 tis; cum hæc ab ipso calore maximè distet, si mul-
 tis Medicis, & maximè Auer. lib. 1. cap. 21. colligi-
 tur est credendum. Omnia illa, quæ retardare pos-
 sunt effrenium horum Purgantium operationem
 ante oculos nobis posuit Mesue, sedulus ille Phar-
 macopæus, necnon etiam illa, quæ Deleterix quali-
 tati resistunt, & quæ non paucas nobiles partes ro-
 borant, atque firman. Hæc sub terno locantur ge-
 nere: Aliqua illorum feruidū Calorem remittunt:
 Alia eorum acrimoniam, atque morsum obtun-
 dunt,

dunt, & cohibēt: & Nonnulla ab illorū praua qualitate partes quasdā nobiles custodiunt, & incolumes feruant. Calorem æstuantem reprimūt, & remittunt frigida, & humida, à quibus etiam & acrimonia minuitur, & ideo Galenus, ut scribitur 14. Metho. exhibuit Scammonium cum sero, tamquam corrigens illud. Morsum frenant, & acrimoniam obtundunt varia, quorum meminit Mesue dicens c. 3. Amara substantia sua acrimoniam purgantium quadatenus frangunt, & reprimunt, & ob id rectè quidam Scammonio Aloen miscuerunt, & stomachum firmant. Vnctiosa lubricant, morsum frangunt, & asperitatem leniunt. Hoc præstant & Dulcia, quæ & celerant purgationem, & morsum ferrantem frangunt. Sic & Insipida, & Acida, & Stiptica, & Glutinosa omnia, atque Lenta; sed inter hæc omnia duo ad sidera Stiptica videlicet, & Glutinosa extollit, cuius verba: *Stiptica tribus modis melius reddunt medicamentum. Primò, quia substantia sua purganti repugnat, non modo crassa sed frigida, qua illius acrimoniam, & inflammationem frangunt: & ob id Maiores Scammonium in Malo Cydonio coxerunt. Secundò, facta ventriculi compressione, citius & facilius Purgatorium è corpore propellitur: Stiptica denique Ventriculum, & reliquas partes nutritioni destinatas roborant, & ventriculi nauseam sedant. Postremò Glutinosa omnia sua substantia medicamentorum malignitatem frangunt, & exulcerari viscera, Venarumque ora aperire interpositu suo prohibent. Quapropter Tragacanthum, aut Mastiche, aut Bdellium rectè miscentur Colocynthidi & alijs. Hæc ille, quod et Mu-*
cagines

cagines efficiunt, vt particularibus locis adapertè demonstrat. Cognouerunt etiam hæc ante ipsum Græci Medici. Hip. enim lib. de vict. rat. cō. 2. r. 12. exhibet protinus post medicamentū purgans Ptissia nam: quæ sui lentore, atque leni qualitate mordicationem, & calorem sui frigiditate, & humiditate frangere, & remittere potest. Dioscor. lib. 4. c. 182. exhibendum esse Scammonium cum Sesami, aliove semine, vel Mulsæ: illa enim vinctuosa, & hæc dulcis existit. Sic & Aetius Ser. 3. Colocynthidem infundebat Sapa, aut Vino per diem. & Paul. lib. 7. & Rhas. Melicrato. Probantur à Galeno, & Adstringentia, & Stiptica, quoniam ab his effrenis illa purgatio, ignaua & imbecilla redditur, cum contraria sint purgantibus, sicut 3. de Simpl. facult. scribitur, & lib. 1. cap. 2. dum de Scammonio Pomo Cydonio decocto, *quod quidem Pomum reiecto Scammonio aliqui mandendum exhibebant.* Qui præterea lentorem habentia probauit lib. 1. cap. 1. de Comp. Medic. per loca, dum Scammonio, & Colocynthidi Mastichen, & Bdellium admiscuit. Aduersantur Deleteriae qualitati, vel naturæ humanæ oppugnanti Alexiterium, quod Zezchar Arabes vocant, necnon etiam Aromata omnia, & odorata; nam hæc, vt reliquit scriptum Mes. c. 3. *Flatus tenuant, & dissipant, incidunt materiam crassam, & attenuant, obstructions aperiunt, penetrandi virtutem impertiunt, & suo calore, cum quædam sint acria, purgationem celerant, & quæcumque odore iucundo prædita existunt, nauseam non tantum sedant, ventriculiq. subuersionem;*

Ff

sionem;

Gal. et de
Alim. c. 1.

Orib. 1.
Sinop.

Lib. de sim
pli. cap. de
Scammon.

sionem; sed cerebrum, & cor roborant, animumq. exhilarant. Hæc ille. Cognouit etiam Galen. varijs in locis benè olentia admiscenda esse purgantibus; sed præcipuè Comment. 2. de Morb. acutis, cuius verba: Quo item modo in horum medicamentorum potu seminum aliqua, quæ boni sint odoris miscemus, quæ etiam malitiam obtundere nata sint, & operationem suam non prohibeant, tenuandi, incidendique facultatem obtinentia, ita ut & crassos incidant humores, & vias, quibus euacuatio fiat, aperiant. His omnibus addit Mesue. Elixationem; quoniam hæc excrementosum coquit humorem, flatus crassos, mordaces, & ventriculum subuertentes dissipat, eiusque denique acrimoniam, motus in corpore molestos, vimque excoriantem frangit. Propterea Scammonium coctum est præstantius in vase vitreo cum succo Rosarum, & oleo Amygdalarum dulcium. Ab his omnibus etiam si diuersa ratione castigantur, & corrigantur Purgantia illa medicamenta, quæ effrenia vocantur, quæ omnia Mesue peritissimus Medicus etiam particularibus purgantibus adaptauit, ut Scammonio. Cuius hæc exstant dicta. Quinque sunt noxæ, & nocumenta, quæ infert Scammonium corporibus. Primò subuertit flatu mordaci ventriculum ad nauseam, & ideo coquitur in Pomo, præsertim cum Dauco, Galanga, Semine Apij, Fœniculi, & similibus. Secundò accendit calore vehementi corpus, febres interdum accendit, inextinguamque sitim, hæc noxa tollitur refrigerantibus, & flammæ caliditatem frangentibus, ut Mucagine Pyllij, succo & carne Prunorum, succo & aqua Rosarum,

farum, & Violarum recentium, Cydoniorum succo, Spodio, oleo Rosaceo, aut Violato. Tertio loco, cum immodicè ora venarum aperiat, Stiptica excogitata sunt, quæ acrimoniam tollunt, & permeandi facultatem reprimunt, talia sunt Mastiche, caro Cydoniorum, Mirobalani, & Aloe. Quarto loco, conueniunt illa quæ leniendo, & lubricando aluum subducant, vt celeriter descendant, ne corpus deturbent, vt Psyllij mucago, & similia. Postremò, cum suæ substantiæ proprietate oblædat cor, ventriculum, & hepar, corrigatur Cardiacis, Stomachicis, & Hepaticis. Hæc omnia à Mesue tam diligenter narrata demonstrant hoc in particulari corrigendo purganti totam illam vniuersalem Methodum elucere. His narratis redeamus ad initium nostræ orationis, & dicamus, nisi affirmamus casu à Mesue, ceterisq. Medicis antiquis Electaria, atque Pilulas purgantes confectas fuisse, loco Scammonij Dachrydium, & Colocynthis Trochiscos Alhandal sumēdos non esse, quotiescumque in descriptionibus adinueniantur corrigentia, nisi autor Medicamenti hoc decernat, eius enim dictis, atque mandatis est acquiescendum: varij enim eius exstant scopi, atque fines: quoniam interdum studet non tantum euacuare, sed etiam alterare, aut scindere humores, attenuare, aut discutere, aut roborare: & ideo adauget numerum purgantia castigantium: interdum à propinquis euacuare humores subtiles, & fluidos, vel quoquomodo lentos cupit blandè,

Ff 2 &

& placidè; quapropter multa Stiptica illis immiscet, vt ignaua, atque lenta fiat eorum operatio: quandoque à remotis optat educere humores, vt videre licet in Pilulis nonnullis, in quibus minima sunt corrigentia: nemini enim est obscurum, ad multitudinem castigantium, & præcipuè Stipticorum, & incrassantium minui purgantium effræniū actionem, & ideo Galen. ni fallor, lib. 1. de Comp. Medic. secundum loca, c. 1. vbi de Pil. ex Colocyntide, hæc: *Cum succo Absinthij fiat massa, antea verò & Mastichen Chiam, & Bdellium adieci; hoc enim modo Quintus utebatur, verum propter quid illa reiecerim, alio loco explicabo, & 5. Meth. c. 14. Sanè satisfaciunt ad usum, quæ sine Gummi componuntur.* Reiecit autem illa, si danda fides est iam dictis, vt assequeretur Pilulis illis completam, atque vehementem euacuationem, quæ à viscidis illis, & Gummi vetabatur; & ideo interdum vitur ille aliquo effræni medicamento minimè castigato, cupiens validam eius operationem, vt cap. de Quartana, lib. 1. ad Glaucon. dū de Elleboro, sic: *Elleborum album exhibendum infixum & permistum radiculis, quod si nihil fecerit, Elleborum ipsum.* Hæc patefaciunt corrigentia non tantum minuere purgatricem facultatem; sed quandoque ipsam auferre. Si igitur Galenus, vel Mesue, vel alius celebris Medicus iubeat parandas esse Confectiones aliquas, quæ Scammonium, aut Colocyntidem recipiant, non debet Pharmacopæus eorum loco vti Dachrydio, aut Trochiscis Alhandal; vt ille, qui ignorat varios Scriptorum scopos, atque

que fines; nisi in descriptione contineantur; semper enim in dictis Compositionibus à Mesue descriptis, aut vnum, aut duo, aut plura sunt castigantia talia medicamenta: etiamsi & quandoque nullo corrigenti exhibeantur, teste Galeno supradicto loco: & ideo mandata Scriptorum sunt exequenda illo modo, atque conditione, qua imperantur: nunc enim plenam cupiunt, atque perfectam purgationem, nunc imbecillem, et mancā, nunc roborare, nunc relaxare, nunc alterare, nunc discutere, et quandoque incidere, et attenuare vnā tamen cum humorum euacuatione tentāt: et ideo Mesue, Rufo tamen impulsore, dum de varijs modis Scammonij parandi hæc: *Non solum minuenti, sed etiam aut augenti, vel mutanti vires Scammonij pro scopis varijs, si affectus postulat, & res patitur.* Cum igitur fines, atque scopi varij Medicorum Seplasiarijs sint ignoti, et præterea ignorent naturam medicamentorum illorum, quibus Scammonium, Colocynthis, et similia castigantur, quorum aliqua ferè semper in descriptionibus existunt, non audeant Trochiscis Alhandal, vel Dachrydium Colocynthidis, vel Scammonij loco vti.

Error multorum Seplasiariorum, ac et Med.

Electarium aluum leniens Rhafi adscriptum, quod Lenitium dicitur, et circa ipsum parandum Exercitatio.

Rx. Passarum enucleat. vnc. ij.
Capil. Veneris M. β.

Viola-

230 De vera Meth. Phar. par.

Violarum,

Hordei mundi ana M. β.

Zizipha,

Mixa, idest Sebesten ana nu. xx.

Glycyrrhizæ mundæ vnc. β.

Prunorum,

Tamarindorum ana dr. vj.

Senæ,

Polipodij ana vnc. ij.

Aquæ lib. v.

Decoquantur saltem ad consumptionem dimidij, in aquam prius iniiciendo Pruna, Sebesten, Polypodium, et Vuas passas, quæ sint nucleis priuatæ, aut discissæ, sic & Glycyrrhizâ, deinde Senam, post hæc Violas, Capil. Ven. & Tamarindos, colentur, & exprimantur, expresso adde

Pulpæ Cassiæ,

Tamarindorum,

Sacchari violati,

Sacchari optimi,

Pulpæ Prunorum ana vnc. vj.

Incred. xvij.

Quæ omnia lento igne agitando placide bulliât, vel potius euaporando perueniant ad formam, ac consistentiam Electarij, cui adde pro singula libra Senæ optimè tritæ, & cretæ vnciam vnam, & ab igne remoueatur. Aliqui addunt Penidiorum vnc. tres, & aliqui Mannæ vncias sex: sed hæc imperentur à Medicis.

Diacassia

*Diacasia Ioannis Concoreg. et modus ipsam
conficiendi ab ipso institutus narratur.*

℞. Prunorum,
Violarum ana vnc. vj.
Aquæ commun. lib. vj.
Coquantur ad consumptionem tertiæ partis, co-
lentur, & addantur
Mannæ Elect.
Pulpæ Cassiæ ana vnc. vj.
Tamarindorum vnc. v.
Bulliant hæc igni lento agitando, donec crasse-
scent, quibus addantur
Sacchari rubei lib. j.
Sacchari candi pul. vnc. iij.
Penidiorum vnc. ij. *Ingr. ix.*

Quæ iterum bulliant. At si secundum ordinem
à me descriptum agere volumus, cum illo decocto
bulliat Saccharum ad Syrupi consistentiam, cui im-
ponantur Cassiæ pulpa, Manna, & Tamarindo-
rum pulpa, & denique Saccharum Candi, & Peni-
dia solitaria trita.

*Diacasia Mesue fortè adscripta illi
pro Clysteri.*

℞. Succi Violarum,
Beræ, seu Blitis ana vnc. iij.
Mercu-

232 De vera Meth. Pharm. par.

Mercurialis,

Maluæ,

Herbæ Muralis, à vulgo Vitrioli ana vnc. iij.

Succi Absinthij vnc. ij.

Mellis quātitatē sufficientem .f. lib. j. Ingr. viij.

Coque ad crassitiem Mellis, tunc adde Medul-
læ Cassiæ libram vnam.

Diaprunum simplex Nicolai Mirepsij.

Rx. Pruna Damascena recentia num. centum nu-
cleis priuata.

Decoquantur in sufficienti quantitate aquæ, ita
vt coperta sint, deinde per cribrum setaceum trans-
mittantur. in decocto bulliāt vncia vna florum Vio-
larum, coletur, colatum coquatur cum duabus li-
bris Sacchari ad crassitiem Syrupi, cui adde
Pulpæ Prunorum iam dictæ lib. j.

Cassiæ,

Tamarindorum ana vnc. j.

Quæ dissoluantur aliqua leui decocti portione,
& iterum bulliant placidè semper agitando spatha
lignea, ab igne remoueantur, & addantur hæc

Santalorum Alborum,

Rubeorum,

Spodii,

Rhabbarbari electi,

Cinnamomi ana drach. iij.

Rosarum rubearum drach. ij.

Viola-

Violarum,
Sem. Portulacæ,
Scariolæ. f. Endiuix minoris,
Berberis,
Succi Glycyrrhizæ,
Tragacanthi ana drach. ij.
Sem. Cucurbitæ,
Cucumeris,
Melonum ana drach. j. *Ingred. xx.*

Fiat puluis, vt est artis. Sint semina cortice priuata. Quot inueniuntur Seplasiæ, qui ex Prunis iam exsiccatis neglecta ægrotantium vtilitate, & Scriptoris sententia hoc parant? Error aliquorum.

Diaprunum Solutiuum, quod Completum dicunt.

Rx. Iam dicti Diaprunis lib. j.
Dachrydii drach. vij. *Ingred. ij.*

Diligentissimè permisceantur longè ab igne, atamen sit calidū, sed melius erit vti loco Dachrydij Scámonio; cum à multis corrigatur ingredientib.

Electarium de Myxis, vel Diasēbesten Bartholomai Montagnana, et via parandi ipsum ab ipso instituta.

Rx. Sebesten, scilicet Myxa vnc. v.
Aquæ Violarum lib. j.

Gg Infun-

234 De vera Meth. Pharm. par.

Infundantur cultro plagata Myxa in dicta aqua calida per duodecim horas; postea bulliant ad dimidium, & colentur colo raro, & laxo, cui adde

Aquæ Ireos,

Anguriæ ana vnc. vj.

Sem. Commun. frigidorum,

Violarum ana vnc. j.

Succi Mercurialis vnc. iiij.

Bulliant ad exhalationem dimidii, colentur, cui adde

Penidiorum vnc. viij.

Diaprunis non solutiui lib. j. β.

Dachrydij drach. iiij. β.

Incred. xij.

Error aliquorum.

Error alter.

Fiat Electarium. Aliqui non leue committunt erratum, dum affirmant Myxa non esse ita maceranda, & ebullienda, ne eorum lentor decocto communicetur, immo hoc cum ratione factum fuit ab inuentore Medicamēti, vt leniat, & humores acres compescat; sed hoc non est Seplasiarij. Aliqui, vt aduersentur Scriptoris menti, aquæ Violarum libras duas recipiunt.

Descriptio Diasenæ Nicolai.

Rx. Senæ vnc. iiij.

Auellanas assatas. s. valde igni exsiccat nu. quingenta.

Serici torrefacti, idest valdè exsiccati drach. ij.

Lapidis

Lapidis Armeni, à Pictoribus dicitur Viride
Ceruleum drach. j.

Lapidis Lazuli drach. iij.

Cinnamomi vnc. j.

Galangæ,

Caryophyl.

Cardamomi maioris, & minoris,

Sem. Ozimi, s. Basil.

Croci,

Zingib.

Zedoariæ,

Foliorum Caryophyl.

Florum Rorismarini,

Piperis,

Piperis longi,

Spicæ ana drach. ij.

Sacchari vnc. vj.

Mellis quantum satis, scilicet libræ duæ cum di
midia. *Incred. xxj.*

Lapides sint abluti eo modo, quem capite de La
pidibus narrauimus, Auellanæ exsiccatae, & à corti
ce mundatae comminuantur solitariæ, & cum Mel
le iam decocto misceantur cetera secundum artē,
aut aliqua per se sola terantur, & cribro tenui excu
tiantur. Sena optima seligatur, vt Folliculi à Mesue
celebrati, & non folia, vt multi Seplasiarij, pallen
tia, & vetustate disrupta faciunt.

Error mul
torum.

Gg 2 Triphera

*Triphera Persica Mesue, et circa modum illam
conficiendi Exercitatio ipsius.*

℞. Succi Solani, idest Solatri,

Endiuia, scilicet Intybi,

Apii,

Lupulorum depuratorum analib. ij.

Quibus hæc immitte

Violarum recentium, aut exsiccatarum in de-
fectu recentium lib. j.

Folliculorum Senæ vnc. ij.

Agarici vnc. j.

Pruna Damascena nu. quinquaginta.

Cassuthæ, idest Cuscutæ vnc. β.

Myrobal. Cepularum, idest Chebul.

Indarum,

Citrearum, idest Citrin.

Oleo Amygd. frixarum, aut Violato ana dr. ij.

Spicæ Nardi drach. iij.

Coque igni prunarum lento, donec libra vnica,
aut duæ, aut vt aliqui sex supersint, quibus iniice
Epithimi drachmas quadraginta, & Mirobalanos,
prius autem oleo Amygd. dulcium mersas, ferue-
fiant, tollantur ab igne, & colentur, in parte cola-
ti dissolue

Tamarindorum recentium vnc. iij.

Pulpæ Cassiæ vnc. iij.

Mannæ vnc. β.

Sacchari Violati vnc. xij.

Cola,

Cola, vt mundata sint à feminibus, & alijs. In parte reliqua, & Aceti libra vna coque igni lento Sacchari albissimi libras tres, adde quod prius in succis est dissolutum, scilicet Manna, Cassia, Tamarindi, & Sacch. Viol. Misce, percoque ad Mellis crassitudinem. Postremò adde paulatim

Rhabbari boni vnc. ij.

Mirobal. Citrearum vnc. β.

Cepularum, scilicet Chebul.

Indarum ana vnc. j.

Bellericarum,

Emblicarum ana drach. iiij.

Sem. Fumariæ,

Trochisci Diathodon,

Macis,

Mastiches,

Cubeborum,

Spodij, eius loco ex Ebone assato, & aqua Rosa cea parato,

Santali Citrei,

Sem. quattuor frigid. ana drach. ij. β.

Anisi drach. iiij.

Spicæ Nardi drach. ij.

Ingred. xxxix.

Omnia in pollinem redigantur, & oleo Violato inuoluantur. Hæc Mesue, qui reuera in hoc Electario conficiendo nos docuit certam Methodum cetera alia præparandi, quæ aut hæc omnia, aut maiorem partem in se recipiant. Arbitrantur aliqui illa prima decoquenda esse in illis succis secundum

artem,

Error aliquorum.

238 De vera Meth. Pharm. par.

artem, sed decipiuntur; prius enim immittit simplicia in succis, deinde coquit.

Electarium Indum mains Mesue.

℞. Cinnamomi,
Caryophyl.
Spicæ Nardi,
Rosarum,
Cassia,
Macis,
Cyperi ana drach. iiij.
Santalorum Citreorum drach. ij. β.
Ligni Aloes,
Nucis mosc. ana drach. ij.
Turpethi boni, gummosi, albi, & arundina-
cei drac. quinquaginta.
Sacchari,
Penidiorum ana vnc. xx.
Galangæ,
Cardamomi, vtriusque scilicet maioris, & mi-
noris,
Asari, scilicet Baccharæ,
Mastiches ana sesquidrachmam.
Scammonii boni, in Malo Cydonio decocti
drach. xij.
Omnia cum oleo Amygdalino frizentur, dein-
de accipe
Succi Cydoniorum,
Granatorum lib. β.

Succi

Succi Apii,

Fœniculi ana lib. β.

Ingred. xxv.

Mellis quantitatem conuenientē, quæ erit quatuor saltem librarum. Fiat Electarium, vt est artis. Studet magis Mesue inalterare, quàm aluum subducere, & ideo Scammonium in Pomo coctum imponit: nam ad copiam corrigentium minuitur purgatio. Sed hoc non est Seplasiarij.

*Electarium Diaphenicum à Zeſar descriptum
relatore Mesue, & secundum nostram Me-
thodum Exercitatio, quod sit in usu.*

Rx. Phenicon Cyrron .i. Dactylorum Fuluorum,
tales sunt immaturi, Aceto per triduum ma-
ceratorum drach. centum.

Penidiorum hordeatorum, eorum loco com-
mun. drach. quinquaginta.

Amygd. purg. s. dulcium, vt Auicē. dr. xxx.

Turpethi drach. xxxv.

Scammonij drach. xxij.

Zingiberis,

Piperis longi,

Foliorum Rutæ siccæ,

Cinnamomi,

Macis,

Ligni Aloes,

Sem. Anisi,

Fœniculi ana drac. ij. β.

Sem.

240 De vera Meth. Pharm. par:

Sem. Dauci, Sem. Pastinacæ filu. eius loco,
Galangē ana drach. ij. β. *Ingred. xvj.*

Melle despumato sufficienti excipe, sufficiens autem quantitas, si pro singula libra Mellis vnc. tres Specierum sumantur, trium librarum existit.

Cum Melle diligenter despumato Penidia, cum sint multa, liquecant, & ad spissitudinem idoneā bulliant, his adduntur Dactyli macerati, prius à nucleis, & à membranulis mundati, & postea per cribrum traiectioni, sic & Amygdalæ in mortario lapideo accuratè detritæ, & per cribrum transmissæ, cum horum humiditas euanuerit, remoueantur ab igne, & addantur Species, & denique Turpethum, & Scammonium; vel hæc duo cum aliqua portione Specierum diligētī manu læuigentur. Scammoniū non sit in Pomo coctum, vt multi credunt; nam hoc aduersatur sententiæ Scriptoris; cum enim desiderat paratum esse, hoc liberè, & adaperre dicit, vt in Electario Indo. Præterea quis ignorat multa existere corrigentia, & castigantia illud, vt Dactyli, Amygdalæ, & Aromata, sicuti manifestò ab ipso Mesue scribitur capite de Scammonio.

Error aliquorum.

Daetylorum pondus sit drachmarum centum ante macerationem, vt reliquerunt scriptum

Auicen.

& Serap. qui prius diligenter sint mundati.

Electarium

*Electarium de Psyllio, et modus parandi
à Mesue descriptus.*

℞. Succī Buglossi domestici,
siluestris,
Intybi, scilicet Endiuīæ,
Appij cocti, ac despumati ana lib. ij.
His infunde per spaciū vigintiquattuor ho-
rarum
Cassuthæ,
Anisi,
Folliculorum Senæ ana vnc. β.
Adianti, scilicet Capil. Vener. M. j.
Succi Fumariæ vnc. iiij.
Asari vnc. iiij.
Spicæ Nardi drach. ij.
Semel feruefiant, & adde
Violarum viridium, vel siccarum vnc. iiij.
Epithymi vnc. ij.
Et semel quoque feruefiant, cola, & exprime, &
colato macera vigintiquattuor horis, in singulas
horas rudicula agitando
Psyllii vnc. ij.
Post exprime totam mucaginē, in cuius libris
quattuor coque igni lento
Sacchari lib. β.
Scammonii in Malo Cydonio cocti vnc. iiij. β.
His omnibus coctis adde pulueris
Trochiscorum Diarhodon vnc. j.
Hh Trochisc.

242 De vera Meth. Pharm. par.

Trochisc. de Spodio,

de Rhabarb. ana vnc. j.

Berberis .f. Oxyacanthæ vnc. β.

Hæc Mesue.

Incred. xx.

Prius tamen remoucantur ab igne. Timet in hoc maximam agitationem humoris biliosi, & effrænem euacuationem, qua non indiget ille, cum fluidus, & subtilis existat; & ideo Scammonium Pomo castigatum imponit; etiamsi multa sint corrigentia, ut mucago Psyllii, & Trochisci; & ideo si leant, qui audent descriptiones Mes. corrigere.

Electarium Rosatum Mesue.

℞. Succi Rosarum rubrarum perfectarum lib. iiij.

Sacchari lib. j. β.

Mannæ puræ, & recentis vnc. j.

Scammonii Antiocheni vnc. j. β.

Coque flamma lenta ad Mellis crassitudinem, tunc adde

Trochiscorum Spodii vnc. j.

Galliæ,

Croci ana drach. ij.

Trochis Oxyacanthæ .f. Berber. dr. iiij. *Ingr. viij.*

Error aliquorum.

Repone vitreo vase. Hæc Mes. Ponunt aliqui loco Scammonii Dachrydium, non considerantes à coctura, à succo Rosarum, & à Trochiscis illis castigari, si dictis Mes. cap. de Scam. præstanda venit aliqua

aliqua fides, hoc diligentissimè leuigetur, quod facile est, cum optimum existit; tale enim frangibile, vel aliqua succi Rosarum, & Sacchari portione dissoluatur, & paulatim addatur perpetuò rudicula agitando, ne in vnum & Manna, & Scammoniū coeant; quæ quidem Manna simul bulliat cum succo, & Saccharo à principio, fit enim coctione melior, vt Mesue cap. de Manna; dicant quidquid volunt nonnulli voluntate, & non ratione ducti.

Error aliorum.

Electarium de Succo Rosarum Nicolai.

℞. Succi Rosarum,
Sacchari ana lib. j. & vnc. iiij.
Santalorum Rubeorum,
Alborum,
Citrinorum ana drach. vj.
Spodii drach. iiij.
Dachrydii drach. xij.
Caphuræ scrip. j.

Ingred. vity.

Coquantur succus, & Saccharum ad idoneam crassitiem, quibus ab igne remotis cetera addantur, Caphura aliqua Syrupi portione dissoluatur.

Electarium Mannæ à Mesue descriptum, et ab ipso attributum Galeno.

℞. Mannæ puræ, & recentis,
Succi Rosarum rub. ana lib. j.
Hh 2 Diffol-

244 De vera Meth. Pharm. par.

Dissoluatur Manna, & coquatur igni lento ad
crassitudinem conuenientem, tunc adde

Scammonii vnc. j.

Mastiches drach. iij.

Ingred. iij.

Sed in antiquo exemplari decoquit Scammo-
nium cum Saccharo, & Manna, ferre enim coctu-
ram Mannam, & Scammonium adaperitè legitur
cap. de Scammonio, maximè si cum succo Rosa-
rum, aut earum aqua decoquatur: & ideo coquere
iubet illud in Elect. Hamech, & Rosato. Emenda-
tur Scammonium à Mastiche, succo Rosarum, &
coctura: & ideo frustra Dachrydium à nonnullis
probatum.

Error ali-
quorum.

Electarium Hamech à Mesue descriptum.

℞. Miobal. Citrearum vnc. iij.

Cepularum, idest Chebul.

Nigrarum,

Rhabarb. ana vnc. ij.

Agarici,

Colocynthidis,

Polypodii ana drach. xvj.

Absinthij,

Thymi,

Senæ ana vnc. j.

Violarum drach. xv.

Epirhymi vnc. ij.

Anisi drach. vj.

Rosa-

Rosarum ,
 Fœniculi ana drach. vj.
 Pruna lx.
 Vuarum passarum mund. vnc. vj.
 Succī Fumariæ lib. j.
 Macera dies quinque Sero lactis (scilicet Capri-
 ni) sufficiente, (Quantitas accommodata erit duo-
 decim circiter librarum) in vase vitreo, stricti oris,
 & obturati, semel deinde feruefiant, manibus fri-
 centur, & colentur. Colato adde
 Cassiæ fistulæ purgatæ vnc. iiij.
 Tamarindorum vnc. v.
 Mannæ vnc. ij.
 Frica manibus, cola, percoque ad Mellis crassi-
 tiem cum Sacchari libra vna, & dimidia, & Scam-
 monii vncia & dimidia.

Postremò adde

Mirobal. Citrearum ,
 Cepularum ,
 Indarum ana vnc. β.
 Bellericarum,
 Emblicarum,

Rhabarbari,
 Sem. Fumariæ ana drach. iiij.

Anisi,

Spicæ Nardi ana drach. ij.

Et fiat Electarium. *Ingred. xxxij.*

Multi, sicuti eorum est mos, quærentes aliorum
 famam destruere, & potissimum viri huius celebris,
 affirmant

Error mul-
 torum.

246 De vera Meth. Pharm. par.

Error alio-
rum.

Error alter.

affirmant Cassiam, Tamarindos, & Mannam non esse ebullienda cum Saccharo, sed prius parare illud ad Mellis compagem redactum, & postea addere iam dicta; ignorant hi finem Mesue, & ideo eius mandata castigare tentant. Alij Scammonium post omnia addunt, quod aduersatur eius dictis, nec coquunt illud, cum postremo addat pulueres. Sunt denique quidam qui Scammonium in Pomo coctum imponere iubent; ad quid quaeso, nisi dicamus, ut contradicant Magistro; nonne decoquit illud? nonne omnia genera Myrobalanorum medicamentum recipit? Præterea quot principes partes roborantia in se continet hoc Electarium? si timeamus Seri aliquam putredinem, sæpè agitur; sed hoc prohibetur ab amaris ingredientibus, maxime si sit Oxymele Serum paratum.

Electarium Elefscoph, siue Episcopi Mes.

Rx. Scammonij Antiocheni,
Turpethi albi ana drach. vj.
Caryophyllorum,
Cinnamomi,
Zingiberis,
Nucis moschatæ,
Myrab. Emblicarum,
Polypodii ana drach. ij. β.
Sacchari vnc. vj.

Ingred. x.

Mellis quantitatem sufficientem, quæ erit si com-
putum

putum faciamus cum quantitate Specierum libra
vna cum aliqua portione. Multa exstunt corrigen-
tia Scammonium, & Turpethum; & ideo frustra
aliqui Dachrydium eius loco imponunt.

Error ali-
quorum.

Electarium Diacatholicum Nicolai.

Rx. Pulpæ Cassiæ,
Tamarindorum,
Senæ mundæ ana vnc. ij.
Rhabarbari,
Polypodii,
Violarum,
Anisi ana vnc. j.
Glycyrrhizæ rasę,
Penidiorum,
Sacchari Candi,
Quattuor Sem. frigid. maiorum ana dr. ij.
Hæc omnia terantur, & cribro excutiantur, &
sume
Polypodii recentis vnc. iiij.
Sem. Fœniculi drach. vj.
Aquæ communis lib. ix.
Coquantur hæc duo ad dimidii consumptionē,
& colentur, & colaturæ adde
Sacchari albi lib. ij. *Incred. x-vij.*

Coquantur ad Syrupi consistentiā, & supradicta
trita addantur, Cassia aut, Tamarindi, & Māna ali-
qua portione Decocti dissoluant prius, & colentur.

Alia

*Alia descriptio efficacior, quæ magis est in usu,
et à nobis laudatur.*

℞. Folliculorum Senæ,
Castiæ fistulæ mundæ,
Tamarindorum ana vnc.viij.
Rhabarbari,
Violarum,
Polypodii,
Anilorum ana vnc. iiij.
Glycyrrhizæ rasæ,
Penidiorum,
Sacchari Candi ana drach. iiij.
Quattuor Sem. Frigid. maiorum mundato-
rum ana vnc. j.

Quæ sunt terenda, terantur, & dissoluenda in
aliqua quantitate decocti huius infra scripti, dissol-
uantur, fume

Polypodii lib. j.

Sem. Feniculi vnc. j.

Aquæ communis lib. xij.

Sacchari lib. viij.

Incred. xviiij.

Bulliant illa duo ad exhalationem dimidii, dein-
de colentur, & cū Saccharo fiat Syrupus, cui adde
iam dicta. Anisi semina in Antidotario Nicolai
non reperiuntur.

Benedicta

Benedicta Laxativa Nicolai.

℞. Turpethi,

Efulæ,

Sacchari ana drach.x.

Caryophylli,

Spicæ,

Zingiberis,

Croci,

Saxifragiæ,

Macropiperis,

Amomi, eius loco Calam. Arom.

Cardamomi,

Macis,

Petroselini, vel Selini spermatis,

Sem. Apii,

Salis Gemmei,

Galangæ,

Sem. Carui,

Fœniculi,

Asparagi,

Brusci,

Milij Solis ana drach.j.

Dachrydii,

Hermodactyl.

Rosarum ana drach. v.

Ingred. xxv.

Mellis lib.ij. & vnc. duas circiter. Aliqui autores
negligentes illud, quod semper audaci fronte affir-

Error ali-
quorum.

li mant,

250 De vera Meth. Pharm. par.

mant, ponunt libras tres; quamquam trita huiusmodi quantitati Mellis non conueniant; cum non sint vnciæ nouem, etiam si Saccharum in illis tritis collocetur, quod est à ratione alienum, vt illi alii in locis scribunt.

*Electarium Turpethi cum Rhabarbaro Suardi,
quod Diaturbit dicunt.*

Rx. Turpethi albi drach. x.
Zingiberis drach. v.
Galangæ,
Piperis longi,
Cardamomi maioris,
Croci ana scrip. j.
Macis scrip. β.
Rhabarb. optimi drach. iiij.
Dachrydii per noctē aqua Rosacea infusi dr. β.
Sacchari vnc. xv. Ingrēd. x.

Fiat Confectio secundum artem.

Electarium de Carthamo Nicolai Florentini, seu de Cnico.

Rx. Diatragacanthi frigidi vnc. j.
Carnis Cydoniorum vnc. ij.
Zingiberis albi drach. j.
Medullæ Sem. Carthami vnc. β.
Turpethi elect. drach. ij. Dachry-

Dachrydii drach. β.

Mannæ,

Mellis Rosati purificati ana drach. iij.

Sacchari albi vnc. xv.

Ingred. ix.

Fiat secundum artem Confectio.

Hieræ descriptio à Galeno tradita lib. 2. de Comp.

*Med. secundum locos cap. 1. quæ ille ute-
batur, et nos probamus.*

Rx. Mastiches,

Afari,

Spicæ Nardi,

Cinnamomi,

Xilobalsami, in eius loco lignum Aloes,

Croci ana drach. vj.

Aloes drach. xc. i. nonaginta.

Ingr. viij.

Et quoniam, ut Galenus refert, multi drachmas centum Aloes iniiciebant, ille tantum nonaginta esse, & sufficere decreuit, cuius verba: *Visa est mihi nimia eius copia centum drachmæ esse ad proportionem reliquorum: quapropter etiam per xc. drachmas ipsam composui, & per lxxx. quin & per pauciores aliquando Crocum; propterea quod ex eius usu quidam capite ledantur; quare optimam eius esse compositionem indicans, quæ ex Aloes drachmis xl. & quinque Croci constat, hac ego utor. At Andromachus, sicut lib. 8. cap. 2. secundum loca scribitur, imponebat drachmas centum, quæ quidem*

Ii 2 Aloes,

252 De vera Meth. Pharm. par.

Aloe, ut ibi à Galeno narratur, si illota fuerit, aptior erit ad ventris subductionem.

Mastiche, Crocus, & Aloe per se comminuantur, deinde ceteris admisceantur. Si Electarium parare desiderant Pharmacopæi, cum tribus uncis pulueris pro singula libra Mellis despumati conficiatur, vase prius ab igne deposito trita paulatim iniiciendo, & accuratè permiscendo: & sic per longius tempus seruatur, ut 7. Meth. c. 2. legitur.

Hiera Picra Mesue adscripta Galeno.

R ξ . Cinnamomi,
Mastiches,
Asari, scilicet Baccharæ,
Spicæ Nardi,
Carpobalsami, Cubebæ eius loco,
Crocī,
Xilaloës, scilicet ligni Aloës,
Cassia ana par. æquales.
Aloës duplum pondus omnium. *Ingred. ix.*
Quidam addūt Schenuanthum, alii Absinthiū,
& alii alia. Quidam Melle excipiunt: alii cum aqua
Bdellii, & Tragacanthi in Trochiscos fingunt.

Hiera Hermetis cum Dracunculo, vel Serpentaria à Mesue descripta.

R ξ . Aloës unc. j.
Trochisc. Alhandal, nō cognouit Hermes hos
Tro-

Trochiscos, sed Colocynt. tantum Aur. viij.

Turpethi,

Agarici,

Luf vtriusque sicci, f. maioris, & minoris, idest

Dracunculi, vel Serpentaria à Dioscor. Arum.

Iridis,

Sagapeni,

Myrobal. Citrearum,

Cepularum, i. Chebul.

Indarum ana sesquidrach.

Zingiberis,

Cinnamomi,

Mastiches,

Bdelii,

Hellebori nigri,

Euphorbii,

Alari, f. Baccharæ,

Casæ lignæ,

Salis Indi,

Castorei,

Croci,

Sem. Appii,

Cheism, f. Ligustici,

Sem. Mazereon, i. Chameleæ,

Stecados ana drach. j.

Scillæ assatæ drach. ij. β.

Scammonij drach. ij.

Mellis q. s.

Ingred. xxix.

Curiosè omnia terantur, Gummi, & Succi Vino
odoro

254 De vera Meth. Pharm. par.

odoro dissoluatur, pulueres succo Cucumeris agrestis comprehendantur; Siccentur iterum, eodem succo, & pauco Nucum oleo excipiantur, & siccentur. Postremò Melle despumato omnia comprehendantur. Datur post sex menses. Mes. Frustrame iudice imponuntur loco Colocynthis Trochisci Alhandal; cum tali in descriptione existant Bdellium, Mastiche, & multa alia, quæ illam castigant. Attamen dictis Autoris quiescendum.

*Hiera Diacolocynthidos à Ruffo inuenta
Mesue referente.*

℞. Stæcados,
Agarici,
Chamedryos ana drach. x.
Colocynthis drach. xx.
Sagapeni,
Opoponacis ana drach. viij.
Petroselini,
Aristolochiæ rotundæ,
Piperis albi ana drach. v.
Casiæ drach. vij.
Cinnamomi,
Crocī,
Spicæ Nardi,
Myrrhæ,
Polii ana dr. iiij.
Mellis q. s.

Ingred. xvij.

Myrrham

Myrrham Vino infunde, cetera tere, & Melle despumato excipe. Mes. Vel non tantum Myrrha infundenda est, sed Sagapenu, & Opoponax, cum hæc inter Gummi collocentur, quæ maceranda veniunt, nisi admodum arida, ut ad mentem Scriptorum narrauimus. Vtitur Gal. sæpè Hiera cum Colocynthide, necnon etiam interdum Scammonio, & Epithymo, & nigro Veratro, ut i. de Comp. Medic. per loc. cap. 2. legitur. Ab Aromatis Colocynthis castigatur, & à Myrrha, ut Diosc. & ideo Trochisci Alhandal reiciendi.

Error aliquorum.

Hiera Legadij, vel Logadij ab Aetio descripta, necnon etiam ab Actuario, sed non eodem ingredientium numero.

Rx. Colocynthidis drach. xx.

Scillæ assatæ,

Agarici,

Ammoniacy,

Scammonii,

Corticum radicum Hellebori nigri,

Hyperici ana drach. j.

Epithymi,

Polypodii,

Bdellii,

Aloes,

Camædryos,

Marrubii,

Cassia ana drach. j.

Myrrhæ,

Myrrhæ,
 Piperis albi,
 nigri,
 Cinnamomi,
 Croci,
 Opoponacis,
 Sagapeni,
 Castorei,
 Petroselini,
 Aristolochiæ ana vnc. β.
 Mellis q. s. *Incred. xxv.*

Error ali-
 quorum.

Multa emendant Colocynth. & Scammonium.

Hiera Rhafis lib. 9. ad Almanforem

capite 64.

R̄. Rosarum rubearum,
 Spicæ,
 Mastiches,
 Xilobalsami, eius loco ligni Aloes,
 Carpobalsami, eius loco Cubebæ,
 Cinnamomi,
 Casiæ,
 Afari, idest Baccharæ ana drach. β.
 Aloes duplum omnium. *Incred. ix.*

Aloe per se diligenter teratur, & postea cum aliis
 trititando confundatur, quæ per pannum sericum
 subtilissimum traiciantur. Rhaf.

Hiera

Hiera Pacchij à Nicolao Alexandrino descripta.

℞. Stecados,
Marrubii,
Chamædryos,
Agarici,
Colocynthi ana drach. x.
Opoponacis,
Sagapeni,
Petroselini,
Rad. Arist. rotundæ,
Piperis albi ana drach. v.
Cinnamomi,
Spicæ Nardi,
Myrrhæ,
Folii, vt Caryoph.
Croci ana drach. iiij. *Ingred. xv.*

Mellis despumati triplum. Hæc ferè est eadem cum Hiera Diacolocynthidos Ruffi. Sint Mellis libræ ij. & vnciæ circiter octo, & non tres cum dimidia, vel quattuor, vt multi dicunt paruifacientes Autoris sententiam.

Error aliquorum.

Hiera Nicolai, quæ ut plurimum est in usu pro Clysteri, quæ à nobis laudatur.

℞. Cinnamomi,
Spicæ ana script. ij.

Kk Croci,

Croci,
 Schænuanthi,
 Afari,
 Casia lignæ,
 Xilobalsami, ligni Aloes eius loco,
 Carpobalsami, Cubebæ, vel Amomii eius loco,
 Violarum,
 Absinthij,
 Epithymi,
 Stæcados,
 Agarici,
 Rosarum,
 Turpethi,
 Colocynthidis,
 Maltiches ana script. ij.
 Aloes ad pondus omnium.
 Mellis quantitatem sufficientem, videlicet nouē
 circiter vnciarum. Ingred. xix.

*Ordo conficiendi Electaria, et Antidota Robo-
rantia, et Alterantia, necnon etiam*

Opium suscipientia.

Circa structuram Antidotorum roborantium,
 & alterantium sex memoria custodianur, quæ.

Mel in An-
 tid. despu-
 mandum.

I. Mel curiosè est despumandum, vt omnibus
 impuris partibus priuetur, hoc agendum esse decre-
 uit Gal. lib. 6. secundum locos, c. 1. vbi de Medic.
 Andromachi sic: *Hic Melle cocto adiecit, in prioribus
 autem simpliciter Mel dixit permittens nobis quo modocūque
 parare*

parare velimus; ego autē, ut dixi, Melle despumato utor.
Tale semper scilicet despumatum probat Auic. in
suo Antid. necnon etiā Serap. At non solum despu-
mato, sed etiam decocto videntur, sicut lib. I. de
Antid. cap. 15. sic: *Mellis moderatē decocti, & proculdu-
bio despumati partem, &c.* Laudat Mesue interdum in
nonnullis Electarijs, ac Confectionibus Mel crudū,
utin Diamoscho.

II. Gummi liquefiant Melle, aut Vino, sic &
succis dissoluendi, (ut Opium) & Crocus quādoque,
ut Serap. in Antid. & Auic. & Gal. lib. I. de Ant. hęc:
*Gummi, & Succus Vino dissoluantur, & macerentur, sic &
Myrrha, & Crocus, Melle liquefiant, & lenigantur quo-
que Terebinthina, Styrax, & Chalbanum, sed prius fran-
gantur.* Et Haly lib. I. cap. 6. aut Vino, aut Melle
Succos, & Gummi macerat, atque similia; quæ po-
stea colo laxo traiciantur, ne impura existant Aui-
cen. suatore: vel Gummi si exsiccata terantur dili-
genter, sic & Succis aridi.

Gummi, &
succis dissol-
uantur.

III. Cum hæc Melli admista fuerint calido, tum
vase ab igne remoto, arida iniiciantur, ut ille eo-
dem loco affirmat; facile enim, & promptē hæc cū
Melle confunduntur. At Gal. loco iam citato ubi
de Theriaca primò admiscet Mellis portioni arida
quædam, deinde illa liquefacta, postea reliquum
Pulveris, & Mellis, quod supererit. Sint arida, ut
Aromata, diligenter sicca, trita, & creta, ut Paul. ce-
terique Scriptores, immo læuigata iubente Galeno.

III. Istis Lapilli pretiosi prius parati, ac accura-
tè diminuti addantur, sic & Margaritæ, auriq. fo-

K k 2 lia,

lia, aut bracteolæ diligenter diuulsæ, & cum alijs cretis detritæ.

V. Et eodem tempore, & Moschus, & Ambra, quòd obseruauit Mesue in Electario, è granis Tinctorum, vel Alchermes; vel hæc iniiciantur post cetera trita, vt Actuarius placet lib. de Comp. Medic. quæ aut solitaria placidè læuigētur, aut cum aliqua Sacchari portione, aut diligēter tritis alijs misceantur quod melius, vel cū aliqua Syrupi portione dissoluantur, aut Mellis, quod in Electario recipitur. Dissoluit hæc Auic. Melle, qui etiam post omnia addit Opium, aut dissolutum, aut læuigatum.

VI. Sit Mellis quantitas, qua trita excipiuntur, habita consideratione ad eorum pondus, quadrupla, si nobis tamquam exemplar proponamus Confectionem de Diamoscho à Mesue descriptam, cuius verba: *Excipe Mellis crudi quadruplo*. At in confectione Alchermes hoc non seruauit, in tali enim sunt viginti drachmæ, & vna Specierum, cum scriptulo, & Sacchari libra vna cum dimidia. Sed Haly lib. 10. semper cōprehendit trita tripla Mellis quantitate. In hoc fortè vestigia sequens Damocratis, vt scribitur lib. 2. de Antid. cap. 4. sic:

Res siccas pondus Mellis ter adæquet.

At cap. 3. hæc:

Omnium pondus Mel geminet, Chiuri

Infunde Vinum, quod esse putas satis.

Hoc seruauit Auic. in Confectione sua de Hyacintho. At Galenus impulsus sententia grauium omnium Scriptorum, qui Theriacam confecerunt, imperat

Mellis quā
titas in The-
riaca.

imperat in tota illa quantitate ingredientium imponendas esse libras decem Mellis conuenienter decocti, ac despumati, cuius verba leguntur lib. ad Pisonem cap. 14. sic: *Postea cum liquidis sicca admiscueris, Mellis quantum satis esse videatur, infundes. Satis autem videntur libræ decem Mellis conuenienter decocti, sicut Auctorum litteræ præcipiunt.* Vnde si computum faciamus, adinueniemus pro singula Mellis libræ æsequatuor tritorum circiter vncias, quod summa cum ratione factum fuit; in hac enim Antidoto, quæ magna dicitur, ob mirabiles operationes, quas à se edit perpetuò, necesse erat magnam esse copiam ingredientium, vt citius, & vigorosius in corpora ageret; non enim à Melle præcipuè procedit operatio, sed ab aliis, immo ab eius improporcionata quantitate vires totius Pharmaci hebetantur, & ignauæ redduntur. Non est igitur ab Auctoribus semper determinata quantitas aut Mellis, aut Sacchari; secundum enim eorum varios fines augetur, atque minuitur illorum copia, & ideo Rhaf. lib. 9. ad Almanf. in Electario de Baccis Lauri, iubet Mellis despumati esse æquale pondus, & specierum. Attamen si nulla sit ab Autore descripta aut Sacchari, aut Mellis quantitas, pro qualibet libra Mellis, siue Sacchari dissoluti, & in compagem Mellis decocti, sumantur vnciæ tres tritorum, & interdum si admodum odorata, vncia vna cum dimidia, vt suauiores existant Confectiones.

Antidota illa, quæ Opium, aut aliud simile in sui structura admittunt, non concedantur infirmis, nisi

nisi post annum, aut sex menses, sicuti statuit Gal.
 12. Meth. c. 1. sed ad apertius lib. 2. ad Glau. cap. 6.
 cuius verba: *Uti autem oportet Philonis medicamento, om-
 nibusq. ex Opio confectis non statim, sed post tempus com-
 positionis annum, aut omnino semestre.* At Medico iu-
 bente tribuantur quocumque tempore. Subscribit
 sententiæ Galeni, Aet. Auicen. Serap. & Mes. quod
 à Seplasiarijs Venetis in Antidotis Magnis mini-
 mè seruatur.

Error Se-
 plasiar.

*Confectio Alchermes, seu ex Granis Tinctorijs,
 vel Cocco Mes. qua sit in usu.*

℞. Serici, idest Folliculi Serici compleri succo Gra-
 norum Tinct. recenter tincti lib. j.
 Succu Pomorum dulcium, ac redolentium,
 Aquæ Rosaceæ ana lib. j. β.
 Sacchari optimi lib. j. β.

Sericum vigintiquattuor horis maceretur, dein-
 de paulisper incoquatur, donec liquores isti rube-
 ant, expresso illo & abiecto, illos coque cum Saccha-
 ro ad Mellis crassitudinem, istis ab igne depositis,
 sed adhuc calentibus, misce Ambraæ crudæ minu-
 tim incisæ drach. iiij.

Qua liquata, iniice puluerem sequentem.

Ligni Aloes crudi,
 Darсени. i. Cinnamomi crassi ana drach. vj.
 Lapidis Cianeï, idest Lazuli loti, & præpara-
 ti drach. ij.

Margar.

Margar. albarum drach. ij.

Auri boni foliorum drach. j.

Moschilaudati script. j. *Ingred. xj.*

Hæc interim, vt superius dixi, diligentissimè misceantur. Non pauci, sicuti & nos, quoniam Alumen, dum tingitur Sericum, imponunt Infectores, macerare iubent illa grana trita simul cum Serico, quantitas sit trium vnciarum, alij & succo Granorum, & Saccharo parant Syrupum, vt Pharmacopæi Galli efficiunt, deinde aliquam eius portionem iniiciunt. Sint omnia accuratè læuigata maximè Ambra, & Moschus, vel cum aquæ Rosacæ aliqua portiuncula, aut Syrupi semicocti dissoluantur, aut Saccharo pauco læuigentur, vel aliis tritis diligenter admisceatur. Lapis Cianeus sit ablutus, & lotus, (Aliqui illum prius adurunt) & Margaritæ sint comminutæ pistillo in cote sæpè aqua Rosacea irroratæ. Ambra recens, & noua facilè liquefcit, dixit crudam: quia aliqui Myropolę odore decoquendo illam priuabant.

Electarium Xilaloes Mes.

℞. Ligni Aloes crudi, quia à nonnullis ad odorem, & virtutem eliciendam decoquunt, quod viruperatur.

Rolarum rubearum ana drach. viij.

Caryophylosum,

Spicæ Nardi ana drach. iiij.

Macis,

264 De vera Meth. Pharm. par.

Macis,
 Nucis moschatæ,
 Galliæ moschataæ,
 Cubebæ,
 Cardamomi vtriusque,
 Mastiches,
 Cinnamomi,
 Cyperi,
 Schænuanthus,
 Zedoariæ,
 Been albi, & rubei, Radic. vtriusque Buglos. lo
 co eorum,
 Folij, Macis eius loco,
 Serici crudi,
 Margaritarum,
 Corallij rubri,
 Succini, idest Charabæ,
 Corticum Citri, & foliorum,
 Ozimi Caryoph.
 Silymbrij aquatici,
 Menthæ siccæ,
 Piperis longi,
 Zingiberis ana drach. iiij.
 Moschi scrip. j.

Ingred. xxx.

Excipe Melle Emblicorum, & Miua aromatiza-
 ta. Quomodo conficiatur Mel Myrobalanorum in
 Com. de Syrupis legatur.

Electarium

*Electarium de Aromatibus Mesue
Galeno adscriptum.*

℞. Ligni Aloes crudi,
Rosarum ana aur. xij.
Calami Aromat. aur. iiij.
Galliæ Moschatæ,
Macis,
Doronici, Angelicæ eius loco,
Piperis longi,
Nucis moschatæ,
Mentæ siccæ,
Spicæ Nardi,
Cassæ,
Mastiches,
Cinnamomi,
Caryophyl.
Asari, Bacchara à vulgo ana aur. iij.
Croci,
Vtriusque Cardam. f. maioris, & minoris,
Trium Santalorum, f. alborum, citrinorum, &
rubeorum,
Rhabbari,
Costi, eius loco Galangæ,
Cubebarum,
Zingib.
Sem. Fœniculi,
Anisi,
Ligustici ana aur. ij.
Ll Sacchari,

266 De vera Meth. Pharm. par.

Sacchari vnc. vj.

Miuæ aromat. vnc. xij.

Mellis despumati q. s. *Ingred. xxxj.*

Confectiones hæ, vel Electaria, vt

Diambra,

Diacalamintes,

Diamargaritum,

Aromaticum Caryoph.

De Gemmis,

Diamoschum,

Dianisi,

Et similia, de quorum Speciebus Commenta-
rio proprio egimus.

Si Melle excipiantur, sint Specierum, vel trito-
rum vnciæ tres pro singula libra Mellis conuenien-
ter despumati, & moderatè decocti.

*Electarium, vel Diasatyrium è radicibus Testicu-
lorum Vulpis, et Eringij Mesue, et
parandi modus.*

℞. Secacul. i. Radicum Eryngij eius loco, in aqua

Cicerum secunda elixati lib. j.

Testiculorum Vulpis. f. Radicū Satyrij vnc. viij.

Radicum Raphani vnc. iij.

Luf plani, scilicet radicis Dracontij, vel Serpen-
tariæ vnc. ij.

Terantur, & adiectis Olei Sesamini, & Buthyri
Vaccini ana vnc. iij.

Exactè

Exactè lento igne coquantur in lactis Vaccini,
aut Ouini quantitate sufficiente, (ita vt supersit) ad
iustam crassitiem, tunc adde

Mellis despumati lib. vj.

Succi Cæpæ, idest albæ lib. j. β.

Perfectè coctum vbi erit, ab igne depositum,
adde hunc puluerem,

Caudarum, & Lumborum Scinci dr. viij.

Sem. Eruçæ,

Nasturtij,

Pastinacæ, loco Been albi, & rubei,

Napi,

Asparagi,

Zingiberis,

Cinnamomi,

Piperis longi,

Lingue Auis, seminis Fraxini loco eius a. dr. iiij.

Cum prædictis misce, postremò adde

Strobilorum, idest Pineorum depilatorum
lib. j. β.

Pistaciorum depilat. vnc. x.

Cerebrorum Passerum vnc. ij.

Misce omnia, & aromatiza

Moschi boni drach. j. *Ingred. xxiij.*

Radices iam dictæ, cū optimè decoctæ fuerint,
in mortario lapideo terantur, & per cribrum seta-
ceū transmittantur: sic & Pinei, & Pistacia, & Cere-
bella prius Cicerum liquore decocta, & fiat Electa-
rium. Breui tempore corrumpitur.

Ll 2 *Electa-*

Electarium de Hyacintho.

℞. Hyacintorum drach. j. β.

Smaragd.

Saphirorum,

Granatorum,

Topatiorum Orient.

Rubinorum,

Lapidis Bezaar,

Corallij rubei, & albi ana scrip. ij.

Margarit. præp. drach. ij.

Rasuræ Eboris drach. β.

Rosarum rubearum drach. iij. β.

Ossa de corde cerui nu. viij.

Cornu Cerui præp.

Radicum Caryophyllatæ, in eius defectu radicum Pentaphilli, aut Tormentillæ,

Corticum Citri,

Scordei Cretici,

Sem. Acetosæ,

Buglossi,

Endiuia,

Rutæ caprariæ,

Trium Santalorum ana drach. j.

Dictamni albi,

Carlinæ, s. Chameleo. albi Dioscor.

Vincetoxici,

Scorzoneræ,

Boli Armeni Orient. ana drac. j. & scrip. ij.

Terræ

Terræ sigillatæ drach. j. script. ij.

Croci gra. vj.

Ambræ gr. x.

Moschi gr. v.

Folia auri puri nu. xxx.

Ingred. xxxv.

Syrupi de acredine Citri, aut Limonum lib. j.

Syrupo adhuc calido, & ab igne remoto addatur omnia subtilissimè trita, atque creta; sed inter hæc Margaritæ, atque Lapilli pretiosi sint super cotem comminuti, ac læuigati solitarij; Moschus, & Ambra diligentissimè terantur, & ceteris misceantur, vel aliqua leui portione Syrupi dissoluantur, sic & Auri folia dilacerentur, & in dicti Syrupi aliqua parte læuigentur; hoc tempore accuratè omnia simul ligneo pistillo, aut spatula argentea misceantur.

Confectio de Hiacintho calida.

Omnibus illis iam dictis hæc addantur.

Rx. *Seminum Citri mund.*

Ligni Aloes,

Caryophyllorum,

Cardui Sancti,

Bistortæ,

Tormentillæ,

Rad. Angelicæ tenuis ana drach. j.

Croci drach. β.

Moschi,

Ambræ ana scrip. ij.

Cū Syr. de corticib. Citri fiat Elect.

Ingred. xij.

Arbi-

Error ali-
quorū Me-
dicorum.

Arbitrantur nonnulli Medicorum primum Ele-
ctarium calidum esse; cum Crocum, Moschum, &
Ambram in se recipiat, sed hi re vera decipiuntur;
si enim mentis acie considerant quantitatem, ac qua-
litatem horum in relatione aliorum, qui quantita-
te, ac qualitate procul omni dubio illa tria exce-
dunt, hæc non pronunciarent; quam enim quæso,
quantitatem Moschi, Croci, atque Ambræ una drach-
ma huius Electarij recipit? minimam reuera, quæ
corrigitur, atque castigatur ab acido Citri, Santa-
lis, Lapillis, Corallis, seminibus Endiviæ, Oxalli-
dis, & Buglossi. Quis enim ignorat Crocum, teste
Galeno 7. Simpl. secundo ordine excalefacere? &
Moschum, si Serapioni credendum autoritate va-
riorum Scriptorum impulso, secundo gradu cale-
facere, vel ad sumum tertio? quibus omnibus iam
dicta aduersantur, & potissimum Citri acidum,
quod, ut scribitur lib. 7. Simpl. tertio ordine refri-
gerat, atque exsiccat, & maximè cum tanta copia
respectu illorum existat. Præterea ignorant hi in
omnibus Pharmacis, & præcipuè in Cardiacis, quæ
terrestria recipiunt, necessaria esse quædam, quæ
existent tamquam vehicula deferentia illa ad partem
determinatam, ut ad cor, quæ procul dubio aliquo
calore, ac partium tenuitate prædita debent esse:
quapropter si ab hoc mirabili Antidoto talia aufe-
rantur, eius operatio infirma euadet, atque manca;
immò ferè proprio munere priuabitur.

Electa-

*Electarium latificans Hamech filij Zacharie
referente Mesue.*

℞. Rosarum,
Ligni Aloes ana drach. vj.
Macis,
Nucis mosch.
Galliæ moschatæ,
Cardamomi vtriusque, scilicet maioris, & mi-
noris ana drach. ij.
Cinnamomi,
Croci ana drach. ij. β.
Cyperidrach. v.
Caryoph.
Mastiches,
Spicæ Nardi,
Asari, i. Baccharæ ana drach. iij.
Excipe Melle Emblicarum, & aromatiza
Moschi gr. xv.
Mel paretur, vt sequenti Electario. *Ingred. x. vj.*

*Electarium latificans à Rhasi descriptum lib. 9.
ad Almanforem, quod est in usu.*

℞. Melissæ,
Corricum Citri,
Caryoph.
Galliæ moschatę,
Mastiches ana drach. j.
Crocī,

Croci,
 Cinnamomi,
 Nucis Miristicæ, idest Moschatæ,
 Cardamomi,
 Been albi, & rubei, i. Radic. Burag. & Buglossi
 eorum loco,
 Zedoariæ,
 Doronici, eius loco Galangæ,
 Sem. Ozimi Caryoph. i. Basilici, & maioris,
 Neheremisch, eius loco Sem. Peoniæ ana dr. j.
 Moschi gr. vj. *Incred. xvij.*

Fiat Electarium cum tripla quãtitate Mellis Myrobalanorum, (quæ pendebit uncias quinque cum dimidia circiter.) Mel sic paratur, vt ibi legitur.

℞. Myrobal. Chebul. i. Cepularum nu. xx.
 Emblic. nu. xxx. Nucleis priuentur.

Aquæ lib. iij.

Terantur crassiusculè, bulliant in dicta aqua ad exhalationem duarum partium, colentur, & colaturæ adde

Mellis lib. j.

Deinde bulliant, donec aqua illa consumpta sit, & Elect. conficiatur. Hęc Rhaf. cap. de Melanch.

*Electarium à Iustino Imperatore inuentum
 referente Nicolao.*

℞. Cinnamomi,
 Folii, eius loco Macis ana drach. j. β.

Costi,

Costi, eius loco Zedoarię,
 Nardi,
 Casiæ,
 Aristolochiæ longæ, & rotundæ,
 Hyssopi,
 Helenii, scilicet Enulæ campanæ,
 Pulegii,
 Artemisiæ,
 Rad. Penthaphylli,
 Leucopiper, s. Piperis albi,
 Orobi,
 Petroselini,
 Leuistici,
 Oluxastri, aliqui Petroselini Macedonici,
 Sem. Vrticæ,
 Granorum Solis, s. Milii Solis,
 Saxifragiæ,
 Baccarum Iuniperi,
 Asparagi,
 Sem. Sileris,
 Apii,
 Anethi,
 Pigani, scilicet Rutæ hortensis,
 Citri,
 Foeniculi,
 Anisi,
 Baccarum Lauri ana drach. j. β.
 Mellis quantitatem conuenientem. *Ingr. xxxj.*
 Fiar Electarium, vt est artis.

Mm

Electarium

*Electarium de Scoria Ferri Rhasis cap.
de Fistulis Ani.*

℞. Myrobal. Indarum,
Bellericarum,
Emblicarum ana drach. v.

Spicæ,
Schænuanthus,
Cyperi,
Zingiberis,
Piperis,
Olibani,

Ameos, eius loco Anisi ana drach. ij.
Scoriæ infusæ in Aceto per hebdomadam vnâ,
& postea torrefactæ drach. xv. *Ingred. xij.*

Conficiantur omnia cum Melle Emblicarum,
vt cap. de Melanch. Hæc Rhasis. Accuratissimè læ-
uigetur Scoria de qua sermonem habuimus capi-
te de Aduſtione.

Error mul-
torum.

A multis hoc describitur aut in numero, aut in
pondere Simplicium mancum; & à nonnullis in
his duobus excedens, quod euenit, si verum dice-
re licet, ob eorum audaciam, atque arrogantiam;
cum Autoris mentem castigare, atque corrigere ten-
tent, & audeant; meliùs me iudice esset inscribere
hoc Electarium inuentum esse ab illis, & non à Rha-
si Medico doctissimo, ac peritissimo. Aliqui Sco-
riam priùs torrefaciunt, & postea Aceto macerant.

Electa-

*Electarium Anacardinum Mesue
à Sapienſibus deſumptum.*

℞. Piperis nigri, & longi,
Myrobal. Cepularum,
Indarum,
Bellericarum,
Emblicarum,
Caſtorei ana drach. ij.
Coſti, eius loco Galangæ,
Anacardi,
Melanthij, Arabicè Burungi, à Recentioribus
Nigella,
Sacchari boni,
Baccarum Lauri ana drach. vj.
Cyperī drach. iiij. *Ingred. x. v.*

Tere Anacardos per ſe, & alia poſtquam detrita
excipe Butyro Vaccino, & Melle ſimul coctis por-
tione æquali. Datur poſt ſex menſes. Meſ. Ridicu-
lum re vera exiſtit audire aliquos affirmantes Ana-
cardos indigere priùs aliqua caſtigatone, quæ ſo-
let fieri maceratione in Aceto; cum ſatis, atque per-
fectè à Butyro corrigantur copioſo, & ideo à Me-
ſue viro in arte parandi Medicamina peritiſſimo, il-
lud prætermiſſum fuit, vtente eius loco Butyro. At
instant faciliùs ab eius copia totam Confectionem
corrumpi, facilis eſt reſponſio, ſi dicamus, vt conue-
niens eſt, paucam eius quantitatem parandam eſſe,

Error mul-
torum.

M m 2 nc

276 De vera Meth. Pharm. par.

ne tractu temporis putredine contaminetur, quæ, si
ocasio expostulabit, iterum conficienda erit.

Dialacca Magna Mesue.

Rx. Laccæ lotæ, s. Gummi, quo vtuntur Infectores,
Rauedseni, scilicet Rhabarbari ana dr. ij.

Spicæ Nardi,

Mastiches,

Schænuanthus,

Costi, eius loco Zedoariæ, aut Angelicæ,

Myrrhæ,

Croci,

Cinnamomi,

Bdellii,

Sem. Apii,

Anisi,

Ameos,

Fœniculi,

Succi Eupatorii, i. Agerati,

Sabinæ,

Afari, idest Baccharæ,

Aristolochiæ,

Gentianæ,

Hyssopi siccæ,

Amygdalarum amar.

Rubiæ ana drach. j. β.

Piperis,

Zingiberis ana drach. j.

Ingred. xxvj.

Mellis quantitatem idoneam, quæ erit vnus li-
bræ, & octo circiter vnciarum.

Teran-

Terantur omnia, vt est artis, Myrrha, & Bdelium Vino macerentur; postea Melli admisceantur, & Lacca abluatur decocto Spicæ Nardi, & Cinnamomi. Mes.

Diacurcuma Mesue.

℞. Croci,
 Afari,
 Sem. Petroselini,
 Dauci, s. Pastinacæ Siluestr.
 Anisi,
 Apii ana vnc. β.
 Rhabarb.
 Mei, vel Anethi siluestris,
 Spicæ Nardi ana drach. vj.
 Costi, eius def. Pyrethri,
 Myrrhæ,
 Casiæ,
 Schænuanthus,
 Carpobalsami, eius loco Baccarum Iuniperi,
 Rubiæ,
 Succi Absinthij,
 Eupatorii, scilicet Agerati,
 Olei Balsami, eius loco Olei Nucis Moschatæ
 ana drach. ij.
 Calami aromatici,
 Cinnamomi ana drach. j. β.
 Scordei,
 Scolopendrij, à vulgo Citrach,
 Succi Glycyrrhizæ ana drach. ij. β.
 Traga-

278 De vera Meth. Pharm. par.

Tragacanthi drach. j. *Ingr. xxv.*
Melle despumato excipiantur quadruplo.

*Electarium de Baccis Lauri Rhafis lib. 9.
ad Almanf. cap. de Colicapaſſione.*

Rx. Foliorum Rutæ siccorum drach. x.

Ameos, eius loco Anifi,

Cymini,

Nigellæ,

Keiſin, ſcilicet Liguſtici,

Origani,

Carui,

Amygdalarum amar.

Melanopiperis, ideſt nigri,

Macropiperis, ideſt longi,

Menthaſtri,

Dauci, eius loco Siler. montani,

Acori, Calami offic. eius loco,

Baccarum Lauri,

Caſtorei ana drach. ij.

Serapini drach. iiij.

Opoponacis drach. iiij.

Mellis ad pondus omnium. *Ingr. xvij.*

Gummi, vel Lacrymæ, vt Serapinum, & Opoponax Melle, aut Vino odoro liqueſcant. Fruſtra querit Rhafis Elect. hoc eſſe efficax; cum Mel tantum ad pondus omnium inſtituit eſſe; quoniam alij excipere decernunt arida tribus ferè Mellis libris, quod quidem ridiculum à me cenſetur.

Diaſul-

Error multorum.

Diasulphur Mesue.

℞. Piperis albi, & longi ana drach. vj.
 Sulphuris flauī, ignem scilicet non experti,
 Thuris,
 Mei, eius loco Imperatoriæ,
 Hyoscyami albi,
 Myrrhæ,
 Styracis,
 Cardamomi ana drach. viij.
 Rutæ,
 Costi, Zedoariæ eius loco,
 Calicæ ana drach. v.
 Opii,
 Mandragoræ ana drach. iij.
 Croci drach. ij. β.
 Melle despumato excipe. *Ingred. xvj.*

*Diaspoliticum à Galeno descriptum lib. 4.
 de Sanitate tuenda cap. 5.*

℞. Cumini,
 Piperis,
 Rutæ,
 Nitri ana partes æquales.
 Mellis quantitatem sufficientem. *Ingred. v.*

Cuminum sit Æthiopicum Aceto acri macera-
 tum, Piper vel longum, vel album, Rutæ folia mo-
 dicè

280 De vera Meth. Pharm. par.

dicè sicca, sit Mel curiosè despumatum. Id enim maximè flatum discutit. Hæc Gal.

Antidotus Philonis à Galeno descripta lib. 9. de Comp. Med. secundum locos, c. 4. quam Philonium Romanum Recentiores dicunt.

Rx. Croci drach. v.

Pyrethri,

Euphorbij,

Spicæ Nardi ana drach. j.

Piperis albi,

Sem. Hyoscyami, scilicet albi ana drach. xx.

Opij drach. x.

Mellis Attici quantitatem sufficientem, vt sunt decem circiter vnciæ. *Ingred. viij.*

Mel. loco Euphorbij imposuit Castoreum, & determinauit Mellis quantitatem sic: Mellis despumati quadruplo excipe, cui addunt aliqui, vt ipse Mesue Moschi scriptulum vnū: Nec mirum, quidam enim referente Gal. eodem loco, apponebant Florem Iunci odorati, Casiam, Cinnamomum, Amomum, & Costum; & alij Myrrham, & Castoreum admiscuerunt. Maximè probatur Philonis medicamentum, sicuti & cetera huiusmodi medicamina, si post annum à compositione sumatur, quod quidem etiam si duorum, triumve, aut quattuor annorum sit, multò sanè est melius, sed nec inutile ad decimum. At si maxima necessitas urgeat etiam ante annum eo vti possumus, vt 2. de locis affect. legitur.

Philo-

*Philonium Persicum Mes. cap. de Sanguinis
fluxu ab ore descriptum.*

℞. Piperis albi,
Sem. Hyoscyami albi ana drach. xx.
Opii,
Terræ sigillatæ ana drac. x.
Sendenegi, s. Lapidis Hematitis,
Crocī ana drach. v.
Castorei,
Spicæ,
Euphorbii,
Pyrethri,
Margaritar. non perfor.
Charabæ,
Zedoariæ,
Doronici, eius loco Caryoph.
Trochisc. Ramich ana drach. j.
Caphuræ scrip. j. *Ingred. xvij.*
Mellis Rosacei colati quantitatem idoneam.

Fiat Electarium, ut est artis. Loco Piperis albi in quibusdā exemplaribus leguntur Papaveris albi xx. drach. quod à nobis reprobatur; Piper enim habet vim multa frigida corrigendi, & ea distribuendi; & præterea in Philon. à Galeno descripto inuenitur & Piperis quantitas eadem, etiam si hoc in multis alijs ab illo valdè distet.

Nn

Requies

Requies Nicolai, quæ Magna dicitur.

℞. Rosarum,
 Violarum ana drach. iij.
 Opii,
 Sem. Hyoscyami, scilicet albi,
 Papaveris albi, & nigri,
 Corticum Mandragoræ,
 Sem. Scariolæ,
 Lactucæ,
 Portulacæ,
 Psylli,
 Nucis Moschatæ,
 Cinnamomi,
 Zingiberis,
 Sacchari ana drach. j. β.
 Santalorum Alborum,
 Citrinorum,
 Rubrorum,
 Spodii,
 Tragacanthi ana scrip. ij. & gr. v.
 Mellis despumati q. s. Ingred. xxj.
 Fiat Electarium secundum artem.

*Athanasia Magna Mes. idest Medicamentum
 immortale, quoniam à morte vin-
 dicat agrotantes.*

℞. Hepatis Lupi,
 Eupatorii, scilicet Agerati ana drach. ij.
 Croci,

Croci,
Myrrhæ,
Castorei,
Costi, Zedoariæ eius loco,
Cordumeni, i. Cardamomi,
Spicæ Nardi,
Opii,
Sem. Papaveris nigri,
Hyoscyami, scilicet albi,
Cornu dextri Capræ, vel Cerui vsti, & loti,
vel limati ana drach. ij.
Mellis despumati q. s. Ingr. xij.

Terenda terantur, & alia in Vino liquefiant, vt
Myrrha & Opium, post sex menses vttere. Hęc Mes.

*Theriaca Antidotus Diatesfaron, idest
ex quattuor rebus. Mes.*

℞. Gentianæ,
Baccarum Lauri,
Myrrhæ,
Aristolochiæ rotundæ ana vnc. j. Incred. v.

Omnia trita curiosè Melle despumato excipian-
tur. Mesue.

THERIA CÆ
ANDROMACHI
SENIORIS

LEGITIMA DESCRIPTIO

ex lib. 1. de Antid. cap. 4. desumpta,

Veraque ex Galeni sententia eodem lib. cap. 15.
ipsam conficiendi Methodus,

Nonnullis tamen ab Excellentiss. Collegio dilucidatis.

Prima Classis. 30

℞. Pastillorum Scilliticorum vnc. triginta.

II.

Orbiculorum ex Viperis,

Piperis longi,

Opī Thebaici,

15

Magmatis Hedycroi ana vnc. quindecim.

III.

Iridis Illyricæ,

Rosarum rubrarum ficcarum,

Succi Glycyrrhizæ densati,

Sem. Napi sylvestris,

Scordii Cretici,

Opobalsami, eius loco Olei Nucis Myristicæ,

Cinnamomi,

7

$\frac{1}{2}$

Agarici albissimi ana vnc. septem, & semis.

Myrrhæ

IIII.

Myrrhæ electæ,
 Costi odorati,
 Croci synceri,
 Cassiæ lignæ, scilicet Officin.
 Nardi Indicæ,
 Schænuanthus,
 Piperis nigri,
 Thuris Aglaie, idest nitidi,
 Dictamni Cretici,
 Rhapontici electi,
 Summitatum Stæcados,
 Marrubij Cretici,
 Petroselini Macedonici,
 Calaminthes montanæ Cret.
 Terebinthinæ Cypriæ,
 Zingiberis optimi, 3 $\frac{3}{4}$
 Rad. Pentaphylli ana vnc. tres, & sicilicos tres.

V.

Polii Montani,
 Chamepityos Cretici,
 Amomi racemosi,
 Nardi Celticæ,
 Styracis Calamitæ,
 Mei Athamantici,
 Chamædryos Cretici,
 Phu Pontici,
 Terræ Lemniæ,
 Folij, eius loco Macis,
 Chalcitidis tostæ,

Radicum

286 De vera Meth. Pharm. par.

Radicum Gentianæ,
 Gummi vermicularis,
 Succu Hypocistidis,
 Carpobalsami, eius loco Baccarum Iuniperi,
 Sem. Anisi,
 Seseleos Massiliensium,
 Cardamomi minoris Officin.
 Sem. Fœniculi,
 Succu Acaciæ,
 Sem. Thlaspeos Cretici,
 Summitatum Hyperici,
 Ameos Cretici,
 Lacrymarum Sagapeni ana vnc. duas, & semis. $\frac{1}{2}$

VI.

Castorei Pontici,
 Aristolochiæ longæ,
 Bituminis Iudaici,
 Sem. Dauici Cretici,
 Opoponacis,
 Summitatum Centaurij minoris, $\frac{1}{4}$
 Lacrymarū Chalbanī ana vnc. vñā, & sicilicū.
 Mellis opt. moderatè cocti, & prorsus
 despumati libras ponderales quinquaginta.
 Vini Cretici, quantum Astantibus satis esse vi-
 debitur.

Incred. lxxij.

Et hæ sunt quinque ex Andromachi Dosibus.

Arida contendantur, & læuigentur, tenuique
 incerniculo traiciantur, vt est artis, de qua cap. de
 Trituratione abundè.

Succi

Succi Sagapeni, Panacis, Opii, Acaciæ, si liquidior videatur, Hypocistidis, & Glycyrrhizæ Vino perfundantur, vt ad læuigationem fiant idonei.

Semina Thlaspeos, & Napi priuatim in mortario læuigentur; deinde vinum eis superinfundatur, & perfectè dissoluantur: misceantur inde ijs, quæ in Vino seorsum commaduerint, detritaque fuerint.

Myrrha, Gummi, & Crocus, nisi siccus sit, Vino macerentur, ac læuigentur.

Thus per se solum in mortario leuiter comminatur, & ceteris Vino maceratis inspergatur.

Quo tempore autem cuncta vniri debent, cum Mellis crudi portiuncula in duplici vase liquefiant primò sanè Resina, mox Styrax, & Chalbanum prius confRACTA, contusaque pistillo ferreo, Mellis nonnihil Resinæ liquefactæ admiscendo, donec dissoluantur, vase cooperto rursus liquari permit- tens.

Dum hæc liquefunt, immittantur arida ex Vinolæuigatis, misceanturque, donec abundè crassescant, atque ita paulò post liquefacta illa tepida affundantur, robustusque aliquis homo tunc ipsa commisceat: postquam probè coierint, & iam crassum, quod ex iis emergit, apparet, superiniijcere Mel moderatè coctum, & despumatum etiam oportet: mox contritorum partem, deinde rursus Mel, postea iam liquefacta miscere tepida, & sine aliqua intermissione omnia commiscere adiectis ex aridis, quæ supersunt, itemque Melle.

Quæ

Quæ cum Tudeculæ ductu vnita fuerint, transferantur in vas conuenientis capacitatis, misceanturq. contundendo pistillo buxæo saltem per dimidium horæ. Vas autem in se contineat ad summum Doses quinque Andromachi, vt commodè exagitari queant.

Oleo Nucis Myristicæ illiniantur pistilli, si tenacitas, & lentor medicaminis id requirat, sin minus, liquatum toti Antidoto immisceatur, hoc autem Assistentium munus erit.

Cōposita Theriaca, atque vnita secundum quatuor, aut quinque dies sub Sole contundendo misceatur; atque id ex interuallo iterum, atque iterum dierum sex, aut septem vsque ad duos menses, vel saltem ad quadraginta dies facere oportet per curriculum vnus horæ; quod tamen pro Astantiū arbitrio variari poterit secundum intensiōem, aut remissionem caloris Solaris.

Vini quantitas tanta sit, quanta sufficiens Assistentibus esse videbitur pro perfecta iam dictorum dissolutione, & maceratione, quod minimè, vt vsus obtinuerat, igne absumendum erit. Insuper ea Vini portio, qua quidem vti est opus ad vasa mūdanda illa, in quibus iam dissoluta, macerata, & liquefacta fuerint prædicta: vt quidquid illis adhæserit, eius ope detergatur, quantulacumque erit, toti compositioni iniiciatur.

Modus scribitur c. de Aduisione ad eius mentem.

Chalcitis eo modo fundatur, & paretur, quem Galenus instituit, ita vt ex quadraginta drachmis quattuor solum seligantur; vt portio illa, quæ leuissima

lima existit, & spumosa pro hac Antidoto tantum usurpetur, quæ sic parata tritrandis admisceatur, hoc autem agendum Medicis etiam nostris deputatis præsentibus.

Vasa ærea, in quibus confunduntur, & in vnum coguntur ingredientia Theriacam, & Mithridatiū, sint purissimo, quoad fieri potest, stanno obducta; ne metalli talis prava qualitas contamineat dictas Antidotos.

Hæc omnia cum necessaria sint ad Theriacæ compositionem, atque structuram, à Pharmacopœis perpetuò, & inuiolabiliter seruanda veniunt: ut facultas tam nobilis Antidoti præstantior, & excellentior in apertum profiliat: Cuius usus ante sex menses à die ultimæ permissionis non permittatur. Hæc Collegium.

Nonnulli impulsī Epitheto illo Aglaia, aut nitore Thuris, pro firmo statuunt, fortè ut demonstrent nobilitatem, & aciem proprii ingenij, Piper album compositioni addendum esse, cui sententiæ aduersatur omnino Galenus, lingue Græcæ peritissimus, & ratione, & illius Epitheti significatione, cuius verba in translatione Andernachi sunt: *Iam verò cum Andromachus scribit, Thus miscebis, & Aglaiam, quod est Pulchrum statues, Aglaiam non disquirendum est ceu alterius medicamenti nomen; nam in compositione Antidoti pedestri oratione ab Andromacho Iuniore scripta, & ea Traditione, quæ hucusque ad nos peruenit, neque medicamenti alicuius nomen Aglaia est: & medicamentum præterquam in pondere quarundam medicinarum, omnino concordī sen-*

Marinel-
lus.

O o rentia

290 De vera Meth. Pharm. par.

tentia & Senior, & Iunior Andromachus descripsit, ac
 nihil extra illa additur, de quo Aglaia nomen dici quis puta-
 uerit; quamobrem fortè Aglaia Epithetum Thuris Autori
 Elegorum adiectum esse videtur. Possunt ne dilucidio-
 ra desiderari? & in Translatione Martiani Rotæ
 tandem hæc: Quare Thure, & Pipere excepto, cum
 nihil supersit, de quo quis Nitore appellacionem
 dictam putet, censendum est An-
 dromachum versus
 conscri-
 bentem in Nitore vocabulum
 Thuri Epithetum fe-
 cisse.

MITHRIDATI DAMOCRATIS

*Ex Galeno lib. 2. de Antidotis legitima
Descriptio.*

Prima Classis.

℞. Myrrhæ Arabicę Troglodyticę,
Crocī,
Agarici,
Zingiberis,
Cinnamomi,
Spicæ Nardi odoratæ,
Granorum Olibani, 8 $\frac{3}{4}$
Sem. Thlaspi ana vnc. octo, & sicilicos tres.

II.

Seseleos Massiliensium,
Succi Balsami, eius loco Olei Nucis Myristicæ,
Iunci odorati,
Stæcados Arabicæ,
Costi odorati,
Lacrymarum Chalbani sincerī,
Terebinthinæ Cypriæ,
Piperis longi,
Castorii optimi,
Succi Hypocystidis,
Styracis Calamitæ,
Opoponacis,
Folij Malabat. recēt. eius loco Macis a. vn. septē.
Oo 2 Casia

III.

Cassia nigræ, f. Officinarum,
 Polij Montani,
 Piperis albi,
 Scordij Cretici,
 Sem. Dauci Cretici,
 Fruct. Balsami, eius defectu Baccarum Iuni-
 peri,
 Cypheos, $\frac{1}{8}$
 Bdellij optimi ana vnc. sex, & semisicilicum.

IIII.

Nardi Celticæ,
 Gummi splendidi,
 Sem. Petroselini Macedonici,
 Opii,
 Cardamomi, eius loco Cardamomi Officina-
 rum,
 Sem. Feniculi Cretici,
 Radicum Gentianæ,
 Rosarum Rubear. $\frac{3}{8}$
 Dictani Cret. an. vnc. quattuor, sicilicū, & semis.

V.

Sem. Dauci,
 Rad. Asari,
 Acori veri,
 Rad. Valerianæ, $\frac{1}{2}$
 Sagapeni sinceri a. vn. duas, & semis, & semisic.

VI.

Mei Arhamantici,
 Succu Spinæ nigræ, f. Acaciæ,

Scinco-

Scincorum Nili, 2 $\frac{3}{16}$
 Sem. Hyperici a. vnc. duas, & sicilici quartas tres.
 Mellis opt. moderatè
 cocti, & prorsus de- 46 8
 spumati libras quadraginta sex, & vnc. octo.
 Vini Cretici optimi, quantum Astantibus sa-
 tis esse videbitur. *Ingred. xlix.*
 Et hæ sunt septem ex Damocratis Dosibus.

Paretur eadem Methodo, & ordine, quo The-
 riaca, cuius vsus ante duos menses à die vltimæ com-
 misionis non permittatur, vt decretum fuit ab
 Excellentissimo Collegio.

DE ROTVLAS,
VEL TABELLAS
CONFICIENDI RATIONE,
& præterea Conseruas,
COMMENTARIVM VI.

ROTVLAS, vel Tabellas, vel, vt aliquibus placet, Trageas, vocant omnes, Confectiones illas, quæ ex purissimo Saccharo, atque trituras, sicuti Speciebus componuntur; etiamsi idem nomen quoque teneant, si Succis, Decoctis, Aquis, Infusis, & Olei nonnullis guttulis, & Saccharo parentur, dummodo, vt dicitur, ad formam talem solidam perueniant. Sit pro qualibet libra Sacchari puri, & albi Specierum vncia vna, dissoluatur prius illud aquæ tribus vncijs, vel ad summum quattuor, & decoquatur ad aquæ exhalationem semper despumando, postea remoueatur ab igne, & Species spatula agitando addantur. Vt

Rx. Sacchari albi lib. j.
Specierum Diambrae vnc. j.
Aquæ Rosaceæ, vel è floribus Citri vnc. iij.
vel ad summum iiij. *Ingred. iij.*
Saccha-

Saccharum optimum, ac electum cum aqua Rosata igni liquecat, & decoquatur ad perfectam aquæ consumptionem, despumando semper, si occasio postulabit; deinde remoueat ab igne, & Species iniiciantur diligentissimè miscendo, & fiant Rotulæ.

In hoc exemplo habemus quãtitatem aquæ, qua liquefacere debent Seplasiarij Sacchari libram, quæ est trium vnciarum, vel ad summum quattuor, quãtitatem Specierum, quæ est vnius vnciæ pro singula Sacchari libra. At pauci exstant, qui hanc Specierum copiam imponant; plurimi enim ne dicam omnes, drachmas sex Specierum pro singula libra Sacchari iam liquari iniiciunt; immò, si veritatem proferre licet, solum duas drachmas Specierum illarum, quæ Moschum, & Ambram, & Gemmas recipiunt. Dicto iam modo Tabellæ cuiuscumque generis conficiuntur, imponendo vnciam vnã Specierum, vel saltem sex drachmas pro quacumque Sacchari albi, & electi libra diligenter decocti, ne illæ temporis tractu humescant, & insuaues reddantur, quod sæpe, atque sæpe accidere videmus ob Seplasiarum sordidam auaritiam, qui ex Saccharo impuro, & incocto has parant.

Error & auaritia aliorum.

Non rarò fiunt Rotulæ ex Succis, vel Infusis, vel Decoctis, in quibus tanta sit quantitas succorum, quanta Sacchari. Vt

Rx. Succu Absinthij Pontici depurati lib. j.
Sacchari elect. lib. j.

Ingred. ij.
Depu-

296 De vera Meth. Pharm. par.

Depuratus Succus, & Saccharum liqueſcāt, & coquantur, ſpumam auferendo ad exhalationem ſucci, & fiant Rotulæ. At ſi Medici vigorofiore ſuam hanc ſolidam Confectionem cupiant, ſit ſucci libra una cum dimidia, ſi imbecilliore, ſufficit libræ dimidium.

Sic parantur ex Infuſo, exempli gratia, Oxalidis, cuius folia virentia in eadem aqua ſepties immutentur primis reiectis ſemper, & Sacchari æquali quantitate, quas ſi optas colore viridi eſſe, infuſum ebullitione non depuretur & celeri igne cum Saccharo decoquatur. At ſi Infuſa ſint purganti natura inſignita, ſufficiēs erit drachma vnus pro qualibet Sacchari vncia, vt Rhabarbari, vel Agarici, ſed hæc ad Medicos attinent. Interdum enim & ſolū grana decem Infuſi ſufficiunt, vt Hellebori, etiam ſi nō pauci ad drachmam dimidiam aſcendant: ſed hoc ad Seplaſiarios non pertinet.

Si ex Oleis, & Saccharo componuntur, vt ex oleo Corticum Citri, Aniſi, Fœniculi, Caryophyllorum, vel Cinnamomi, ſic conficiantur.

Rx. Sacchari albi, ac optimi vnc. iij.

Olei è Corticibus Citri drach. j. *Ingr. iij.*

Saccharum cum aliquo liquore, vt Cinnamomi, vel Caryophyl. aqua diſſoluatur, aut aqua ſimplici, decoquatur ad aquæ conſumptionem, dum ad huc feruet, guttulæ illæ olei iniiciantur, & ab igne ſubito remoueatur, accuratè permiscendo, & formentur Tabellæ.

Rotulæ

Rotula Imperiales à vulgo dictæ.

Rx. Cinnamomi,
 Caryophyl.
 Nucis Moschatae,
 Piperis albi,
 Zingiberis,
 Anilorum,
 Cubebarum ana drach. j. script. β.
 Sacchari optimi lib. j. *Ingred. ix.*

Incidentur crassiusculè, Saccharum Decocto corticum Citri, & Macis, aut Coriandrorum dissolvatur, & fiant Trageæ, vt est artis.

Rotulæ è Speciebus Galangæ,
 Aromatici,
 Diarhodonis,
 Trium Santalorum,
 Diamoschi,
 & similibus.

Conficiantur, vt illæ ex Speciebus Diambrae, & harum omnium descriptiones legantur Commentario de Speciebus.

De Conseruis.

Appellant Pharmacopœi, atque Medici Conseruas Pharmaca illa quæ ex Saccharo & floribus, aut
 Pp folijs

298 De vera Meth. Pharm. par.

folijs optimè in mortario lapideo contusis conficiantur. Imperat Mesue pro qualibet Sacchari lib. ponendas esse quattuor florum vncias: cuius verba leguntur in descriptione Sacchari Rosari, quod omnium aliorum est exemplar, cuius descriptio est hæc.

Saccharum Rosatum Mesue.

℞. Folior. Rosarum albarum, vel rubearum nondum perfectarum, in umbra exsiccatarum, donec earum humiditas excrementitia resoluatur vnc. iiij. Sacchari albi libra j. *Ingred. ij.*

Terantur Rosæ in vase lapideo, Saccharum addatur, reponantur in vase vitreo, aut vitrato pergamena operculato, mensibus tribus insolentur, in die sæpe agitentur, Soli auferantur, & seruentur. Hæc Mesue, qui supponit esse folia exungulata.

Aliud, quod est magis in usu.

℞. Foliorum Rosarum rubrarum, quoquomodo umbra exsiccatorum, & alba illa portiuncula priuatorum lib. j. Sacchari albi lib. iiij. *Ingred. iiij.*

Saccharum aquæ lib. j. dissoluatur, & coquatur perfectissimè ad totius aquæ consumptionem, interim frequenter manu Rosæ in mortario lapideo terantur, & illi addantur diligenter miscendo, & cum absumpta

sumpta est superflua humiditas, ab igne remouean-
tur, & vasis vitreis reponantur, antequam frigescat
Confectio; quæ, si occasio postulabit, Soli exponat̃.

Saccharum Violatum.

Fit, vt Rosatum, sed Violæ paulò diutiùs in vm-
bra siccandæ, & cum Saccharo insolandæ.

Eodem modo paratur Saccharum, aut Confer-
ua è Floribus, aut detritis, aut integris.

Boraginis,

Buglossæ,

Nenupharis,

Cicorij,

Betonicæ,

Fumariæ,

Rorismarini,

Saluiæ,

Caryophyl. nostrorum,

Sambuci,

Euphrasiæ,

Rutæ Caprariæ,

Leucoij lutei, & similia.

Aliqui ex tenellis folijs, vel summitatibus herba-
rum Saccharum parant. Vt

Oxalidis,

Cicorij,

Absinthij Pontici,

Capil. Veneris, & similia.

Pp 2 TRO.

TROCHISCORVM
PARANDORVM
METHODVS
COMMENTARIVM VII.

*Trochisci à quibus nomen sumant, quomodo
conficiantur, seruentur, ac reponantur.*

VEMADMODVM Emplastra à colore,
& non à facultate nominant quidam Medici
Melina, Candida, Fusca, & Gilua: ita Pa-
stillos Græcè Trochiscos ab efformationis figu-
ra vocant. Hæc scribuntur 5. de Comp.
Med. per genera, cap. 2. Varijs autem nominibus
decorauit illos Antiquitas; nam Damocrates, re-
ferente Gal. lib. 2. de Antid. circa finem, & Rotas,
& Orbes nuncupauit, quos interdum & Rotulas
Heraclides Tarētinus dixit. Sed nihil nostra refert,
vt 1. de Antid. c. 9. Si Pastillos Rotulas, aut Orbes appel-
les. Quorum descriptionem ante oculos nobis po-
suit Actuarius lib. de Comp. Med. sic: Pastilli appel-
lantur illa, quæ in plana fingentes, in circuli formam cogi-
mus. Hic enim Cyglisci à figura apud Græcos nomen sorti-
ti sunt.

Vt c. de Spe-
ciebus dixi.

Ratio illos parandi hæc erit: Terantur omnia
simplicia ordinatim in farinam, quæ ad compo-
sitionem

tionem apta sunt, & conuenienti humore subigantur, vt Actuar. At si in eorum descriptione inueniantur aut Gummi, aut Lacrymæ, aut Tragacanthū, aut Cydoniorum semina, vel Psyllij, aut alia in se Lentorem, aut Mucaginem continentia, macerentur talia aqua aliove liquore calido tamen, & trita Mucagine excipiantur, præceptum est Heraclidis, vt scribitur lib. 2. de Antid. etiam si multi illa potius terant, & non macerent. Ad efformandos Trochiscos cum Mucagine requiruntur eius drachmę circiter quinque pro singula tritorum vncia.

Modum omnia vniendi reliquit scriptum Haly lib. 10. sic: *Cum Trochiscos formare volueris, omnia (scilicet iam trita, & creta) in mortario impone, cui adde Aquam, aut Vinum, aut alterius rei liquorem (vel Mucaginem) & tere, & misce, donec opus compleatur, & optimè fuerint in Vinum unita.* Efformentur vt plurimum tenues imperante Galeno 1. de Antid. cap. 9. citius enim humiditate priuantur; deinde in vmbra exsiccentur, vt omnibus placet, & præcipuè Critoni referente Galeno lib. iam citato. Sic etiam Andromachus imperauit, vbi de Theriaca dicens:

*Ac minimos tandem contusa premantur in Orbes,
Quos procul à Radijs mitior vmbra tegat.*

Quapropter Galenus lib. ad Pisonem cap. 13. iubet Pastillos Hedychroi, Scillinis, & Viperinis vmbra exsicandos esse; & hos modum exsiccandi narravit 1. de Antid. cap. 8. vbi de Trochiscis de Viperis his verbis: *Sit cella, in qua Pastillos arefacies in superiori domus parte ad meridiem conuersa, vel saltem ad Septemtrio-*

ptemtrionem non respiciat, ut Solis radios tota die penè accipiat. Statim à compositione ibi collocentur, frequenter autem conuertere ipsos opus erit, ut æqualiter utraque ex parte siccescant, quod si facere quis omiserit, superior pars celementer arefcet, inferior aut humida permanebit, & periculum erit, ne marcescant: cum exsiccati fuerint, maneat adhuc aliquot diebus, & sæpè conuertantur; deinde vasis vitreis, aut argenteis, aut aureis, aut stanneis recondantur. Subinde puluisculus quidam, qui ipsis inasci consuevit, mundis manibus interdum abstergatur; is enim si diutiùs inhaereat, per stillos perforabit, vnde inutiles redduntur. Hęc omnia ille.

Error aliquorum.

Admirentur Seplasiarij negligentes sedulam diligentiam Galeni, & ipsam memoria custodiāt. Hęc in omni genere Trochiscorum seruanda veniunt, dummodo sententiæ illorum, qui Trochiscos composuerunt, non aduersentur. Vt plurimum post sex menses inutiles fiunt, ut Serap.

*De Trochiscis Viperinis à Galeno descriptis lib. i.
de Antidotis, cap. 8. et circa parandi
modum illos Exercitatio.*

℞. Carnis Viperarum diligenter decoctæ, & spinis priuatæ lib. j.

Panis ex purissima farina confecti, bene fermentati, cocti, & per aliquot dies sicco loco exsiccati vnc. iij.

Ingred. ij.

Viperarum corpus, postquàm id, quod vtrunque amputabimus, quattuor digitorum mensurâ non

non excedent, intestinis exemptis, pelleg. detracta, & pinguedine, vt ad Pisonem, aquis primò abluendum, atque in vas fictile conijciendum: deinde aqua pura superinfusa, & Anetho, quod tunc viget, ollæ prunas, vt coquatur, subijciemus, vel arida ligna, quæ fumum non emittant, vel, quod melius adhuc est, Vitium sarmenta. Salis autem, si suo tempore Viperas ceperis, tantillum immittere oportet: sin Aestate iam incipiente nihil; quas, cū coctæ fuerint ita, vt si quis ipsas comedere vellet, ab iure primum eximemus, deinde illarum carnes ita à spinis auellemus, vt spinam aliquam non accipiamus, auulsas carnes exquisitè conteremus, & panis modicum admiscebimus benè cocti, ne quid acoris imminuat medicamento. Sit panis prius tritus, & siccatus, & non quemadmodum ante nos, qui Cæsari Theriacam faciebant, Viperarū iure maceratus; citius enim siccescunt, qui siccum panem, non madidum acceperint; cum Viperas, & panem coniunxeris, diligenterq. adeo subegeris, vt nulla Viperinæ carnis particula non contusa remanserit, pastillos ex illa massa conficito. Hæc omnia Gal. I. de Antid. c. 8. At lib. ad Pisonem, cap. 13. aliquid iuris infundere iubet, quod fortè inijciendum erit, si difficulter panis tritus, & caro illa in vnum cogantur; & ideo hæc pronunciauit: *Postremò iuris quantum sufficiat infunde.* Vnde intelligere debemus infundendum esse aliquid iuris, si necessitas expostulabit, quod sufficiat ad illa accommodatè ad se vnien-
da: sed melius est cum ipso dicere lib. I. de Antid.
experien-

experientia compertum esse, iniicere panem siccū,
& sine iure illos parare; quæ cum vnita fuerint, vt
ibi legitur, Pastilli conuenientes conficiantur, quos
dum facis, manus pauco intinges Opobalsamo, (cu
ius loco vtendum oleo Nucis Myristicæ) qui tamen
sint tenues, vt citiùs siccescant, vt eod. lib. scribitur.

De Vipera-
rū delectu.

Quas Viperas seligere debemus, & quo tempore,
nos diligenter docet ille lib. citato de Antid. c. 13. &
ad Pison. sic: Sit Vipera fulua parumper, & ad mo-
tum valdè prona, quæ collum præcipuè attollat, &
oculos aliquantulum rubros habeat, atque auda-
cter, & toruè conspiciat; sit præterea capite lato, vē-
tre propenso, ac toto corpore sinuosa: meatus excre-
mentis destinatus magis ad extremam caudam ver-
gat, quàm non conuolutam, sed modicè flexam po-
tiùs esse conuenit, gressu denique incedat quieto: nā
hac in re solùm à femina mas discrepat, dentibus
caninis, quorum plures feminis, duos maribus.
Nicander his versibus ascribitur:

Sunt gemini dentes maribus sua signa, canini
Fundentes virus, habet hos; sed femina plures.

Quo tempo-
re capiendæ.

Capiantur circa Veris initia, quando non am-
pliùs in subterraneis cauernis degunt, sed inde pro-
gressæ sub aere diuersantur, nec vltteriùs tam no-
xium venenum habent; nam donec in subterra-
neis locis habitant; cum nullatenus diffentur, pe-
stilentem, noxiamq. magis intra se qualitatem col-
ligunt; quamobrem non oportet statim egressas
Viperas surripere, verùm eas aliquod tempus dimit-
tere, vt & libero fruantur aere, & cibis nutriantur
consuetis.

consuetis. Hæc ad Pisonem. Veniuntur igitur Sepia-
fiarj Viperas Vere quidem finiente, nondum ta-
men Aestate incipiente: vel si Ver quò ad magnam
suam partem Hiemale fuerit, circa principium Ae-
statis, non multò post Pleiadum ortum. Viperas
autem, quæ prægnantes sunt, reijcere oportet: alia-
rum verò caput, & caudam abscindere, quæ partes
venenatæ etiam plùs esse videntur, & duras, pau-
casq; carnes continere. Sufficiet autem in magnis
Viperis, si id, quod vtrunque amputabimus, quat-
tuor digitorum mensuram non excedat. Hæc lib.
de Antid. Præterea omnino fugere debent Pharma-
copæi illas, *quæ non longè à mari commorantur, vel
degunt in locis multam falsedinem habentibus; tales enim
carnem obtinent falsam, vt libro 2. Simplicium Me-
dic.* Viperæ sunt paulò ante captæ interficiendæ, &
non diu retinendæ; nam quæ multo detentæ sunt
tempore, magis venenosæ sunt, docente Galeno ad
Pamphilianum. Ab his omnibus habemus signa,
quibus cognoscere possumus optimas Viperas à no-
bis seligendas, quibus addit lib. ad Pisonem hoc e-
tiam inditium minimè negligendum Gal. dicens:
*Dum abscindis caput primum, & caudam, vt diligenter
inspicias moneo, numquid post abscissionem detruncatæ Vi-
peræ sine sanguine, sine motu, & prorsus sine vita statim
consistant: nam tales si inueneris, Antidoto componendæ inu-
tiles arbitrator, imbecillam enim & inualidam habere vim
dignoscuntur.* Recentiores affirmant facilè distingui
marem à femina constrictis partibus pudendis; in
mare enim genitalia foras erumpunt, & sub oculis

Qq cadunt:

Quæ reij-
ciendæ.

Quando in-
terficiendæ.

Quæ vitupe-
rentur.

Seplafiarū
nonnullorū
fraudes.

Audacia il-
lorum.

Multorum
auaritia.

Trochisco-
rum horum
durationis
tempus.

cadunt: quæ interdum à venatoribus, vt decipiant Pharmacopœos, abscinduntur: qui Pharmacopœi non rarò tentant Medicos decipere astantes, cum mares pro feminis, infirmas pro validis, palustribus locis natas pro illis, quæ commorantur apricis in collibus, & excarnes, ac graciles pro carnosis, arrogantia auaritia, atque audacia impulsu suadent illos probare. Sicuti etiam Galeni præcepta spernētes, nō quartam partem panis in Trochiscis Viperinis, vel Theriacis efformandis imponunt, sed aut tertiam, aut æqualem Viperarū carni: sed hoc non fortè esset inconueniens, si non profiterentur illius dogmata sequi; cum illo narrante lib. ad Pison. Magnus, & Damocrates, qui determinant panis portionem, admiscant æqualem carnibus panem, & sic utraque commiscant. Et nonnulli, vt legitur 1. de Antid. c. 8. in commiscendo panē Viperis hanc mensuram seruandam præcipiunt, vt panis pondus Viperinarum carniū dimidio minus sit: alij, ne tertiam partem excedat, malunt. Sed horū multi turpi auaritia ducti, Viperarū carnes per noctem in iure macerant; vt maximam panis triti recipiant copiā; vt Trochiscorum postea augeatur pondus: in quibus procul omni dubio maior est copia panis, quam Viperinæ carnis. Non longè postquam Pastilli confecti fuerint, illis vtendum erit; rectè namque à principio siccati ad tertium, quartumq. annum integri perseuerant, dummodo tamen aptè reponantur, perspicuum est autem inutiles eos tunc denique reddi cum perforati fuerint, quemadmodum antequam hoc accadat, etiamsi multum tempus intercesserit, non inutiles. Hæc eodem loco Gal.

De

*De Trochiscis è Scilla Andromachi,
et Gal. 1. de Antid. c. 9.*

Rx. Scillæ assatæ partes tres,
Farinæ Orobi candidæ partes duas. Ingr. ij.

*Simul misceantur, & Rotulæ tenues conformentur, &
sub Umbra, & non in Solis radijs collocentur. Hæc Gal.
Quæ Andromachus sic:*

*Tres Scillæ partes, Erui compone duabus,
Pistilloq. crepet concaua pila diu,
Ac minimos tandem contusa premantur in Orbes
Quos procul à radijs mitior Umbra tegat.*

A cuius verbis apertū euadit legentibus, in mor-
torio Pistillo diu Scillam, & farinam Erui terendas
esse, & commiscendas. Sint Scillæ decoctæ in cliba
no partes interiores, & tenerrimæ, vt lib. ad Piso-
nem cap. 13. Gal. scribit, qui hoc in loco decernit Fa-
rinæ, & Scillæ æquale esse pondus. Cuius verba: *Scil-
læ admisce farinæ Erui optimæ, ac recentissimæ tantumdem,
sicut Damocrates censet: nam & Magnus, qui dimidium ius-
bet, parum mihi coniungere videtur, & Andromachus, qui
duas partes præcipit, nondum satis imponere, cum æqualem
Erui portionem Scilla requirat.* In his componendis Tro-
chiscis, quisnam candida farina Erui vitur? etiam
si à Galeno damnetur illa, quæ candida non existit
1. de Antid. cap. 9. cum amarissima sit; quod etiam
comprobatur à Dioscoride lib. 2. cap. 119. attamen
multi inueniuntur, qui Eruum ruffum comendant,

Error mul-
torum.

Qq 2 atque

308 De vera Meth. Pharm. par.

atque probant Gal. frustra imperante. Scilla postquam attrita fuerit per cribrum traijciatur, & farina optimè leuigata admisceatur, & Pastilli formentur, qui tenues, & minimi existant, prius tamen illa in mortario diligenter conterantur.

*Pastilli Hedychroi à Galeno descripti
ad Pisonem cap. 13.*

℞. Corticum Radicum Aspalathi, eius defectu Viricis semina, aut Ligni Aloes,
Calami aromatici,
Florum Iunci rotundi, odorati,
Phu, scilicet Valerianæ,
Costi, in eius defectu Galangæ,
Asari, scilicet Baccharæ,
Ligni Balsami, eius loco Ligni Aloes,
Succi Balsami, eius loco Olei Nucis Myristicæ,
Cassia ana drach. vj.
Cinnamomi,
Amomi, in eius def. Baccæ Junip. ana dr. xxiiij.
Amaraci, eius loco Maioranæ drach. xx.
Nardi Indicæ drach. xvj.
Folij, eius loco Macis drach. vj.
Myrrhæ drach. xxiiij.
Mastiches drach. vj.
Crocī drach. xix.

Ingred. xviij.

Vino Falerno (postquam detrita fuerint, & creta) hæc admiscere conuenit, & in Rotulas digerere,
quas

quas dum facimus, manus, & feramenta inungemus Balsami liquore, quæ postremò in vmbra sic-
candæ erunt.

Alia descriptio Magmatis Hedychroi Andromachi, quæ tandem ad manus Galeni peruenit, ut i. de Antid. c. 10. quæ est in usu, et probatur.

℞. Aspalathi,
Rad. Afari,
Mari, Maioranæ eius loco,
Amaraci ana drach. ij.
Iunci teretis,
Calami odorati, eius loco Angelicæ,
Phu Pontici,
Costi, in eius defectu Zedoariæ,
Xilobalsami, eius loco Ligni Aloes,
Opobalsami, eius loco Olei Nucis Mosch.
Cinnamomi ana drach. iij.
Folij, vt Caryophyl. fol. aut Cinnamomi,
Myrrhæ,
Nardi Indicæ,
Casia,
Croci ana drach. vj.
Amomi, in eius def. Baccæ Iuniperi drac. xij.
Mastiches drach. j. *Ingred. xix.*

Vino Falerno, postquam detrita fuerint, & cri-
bro renui transmissa, quorum aliqua, vt est artis,
per

310 De vera Meth. Pharm. par.

per se terantur, vt Mastix, excipiantur, orbiculi fingantur, & eodem modo siccantur, & inungantur Opobalsamo, vt Theriaci, & Scillini. In aliquibus exemplaribus non est Marum.

Pastilli Cypheos Damocratis à Ruso descripti, vt lib. 2. de Antid. refert Gal. cap. 2.

℞. Pulpæ Vuæ Passæ albæ, pinguißimæ, nucleis priuata, ac præleuigatæ,
Terebinthinæ crematæ ana drach. xxiiij.
Myrrhæ,
Iunci rotundi ana drach. xij.
Cinnamomi drach. iiij.
Bdellij vnguis drach. iiij.
Aspalathi, Viticis semen eius loco, vel lignum Aloe drach. ij. β.
Spicæ Nardi,
Cassia,
Cyperi,
Baccarum Iuniperi grandium, ac pinguium ana drach. iiij.
Calami odorati, eius loco Zedoaria dr. viij.
Crocī drach. j.
Mellis modicum,
Vini paxillulum. Incred. xv.

Bdellium, & Myrrham cum Vino in mortario mittunt, & terunt, quoad Mellis crassitiem liquentis iuncta reddant, Mel postea affundunt, Vuas miscent: (prius in mortario detritas,

trititas, & per cribrum transmissas) demum cetera imponunt
contusa. Paruos inde confingunt Orbes. Hæc omnia Da-
mocrates. Possunt Pharmacopœi Bdelium, & Myr-
rham confRACTA VINO per diem macerare, vt varijs
in locis scribit Gal. etiam si multi Recentiorum fortè
irridentes tantorum virorum placita, hæc in morta-
rio sic sicca terunt, ac læuigant, & ceteris admiscēt.

Aliquorum
arrogantia.

Resina crematur, docente Dioscoride, sic: Resina
congius in duobus aquæ pluuiæ coquitur, subiectis leuibus pru-
nis, hæc assidue mouetur donec omnis odor aboleatur, & fria-
bilis, & stridula reddatur, fit hæc eximij candoris, si Resi-
na percoletur; ceterum ubi refrixerit seruetur.

Resina quò
crematur.

Trochisci Gallie Moschata Mesue.

℞. Xilaloës crudi, boni, & electi drach. v.
Ambræ drach. ij.
Moschi drach. j.
Glutinis Tragacanthi, & aquæ Rosatæ quantū
sufficit ad hæc comprehendenda. *Ingred. v.*

Fiant Trochisci figura folij Myrtei, & sigillati va-
se vitreo seruentur. Mesue. Aliqui addunt Caphuræ
drachmas duas, vel tres, quod aduersatur omnib.
Mes. exemplaribus, vt omnes oculis proprijs vide-
re possunt.

Error ali-
quorum.

Lignum Aloës per se teratur, & tenui cribro tra-
ijciatur; Ambra, & Moschus solitaria, vel cum li-
gno Aloës iam trito, Tragacanthum in aqua Ro-
sacea maceretur, ita vt gluten euadat, quo illa opti-
me

312 De vera Meth. Pharm. par:

mè permista excipiantur, & Trochisci parentur exiles, vt experientia demonstrat. Quantitas Tragacanthi sit duarum circiter drachmarum.

*Trochisci Gallie Sebelline Mesue, et parandi
Exercitatio circa ipsos.*

℞. Foliorum Rosarum recentium, humidarum
seaperire incipientium vnc. j. β.

Aloes boni, idest Ligni Aloes,

Caryophyl.

Gummi,

Spicæ Nardi ana dr. j. β.

Sandali Citrini drach. ij.

Ramich, scilicet Trochiscorum Ramich dr. iij.

Rosę in mortario lapideo curiosissimè terantur, quibus postea cetera minutissimè trita admisceantur, quæ contere diem vnum cum Rosis, aliquoties affundendo aquam Rosatam infusionis Gummi Arabici, scilicet iam macerati in aqua Rosacea dicta. Postremo aromatiza

Moschi scrip. j.

Ambrae, & Caphurae aur. β.

Et fiant Trochisci, & sigillentur. Hæc Mes.

*Trochisci Gallie Aromaticæ, vel Alefanginae
Mesue, et Exercitatio.*

℞. Myrobal. Emblicarum exossatarum, & parum tritarum vnc. iij.

Aquæ

Aquæ Rosatæ, cui prius Rosæ siccæ, & cortices
Citrorum sint infusi, & immersi lib. β.

Myrobalani triduo in vase vitreo probè opercu-
lato macerentur dicta aqua. Deinde aquæ Rosæ præ
dictæ infusionis vnc. iiij. Præterea immitte, & po-
stridie tantumdem donec Emblicarum virtus aquis
sit impressa, tunc accipe

Ligni Aloes drach. viij.

Ramich, scilicet Trochisci vnc. j. β.

Caryophyl.

Rosarum ana drach. x.

Spicæ Indæ drach. iiij.

Santali flauī drach. iiij.

Gummi Arabi drach. vj.

Tere omnia tenuissimè, & cum prædicta In-
fusione Emblicarum paulatim adiecta misce, a-
romatiza

Caphuræ,

Moschi ana drach. j.

Ambra drach. ij.

Ingred. xiiij.

Finge Trochiscos, sigilla, & vitreo vase serua.
Hæc Mesue. Tota aqua Rosata erit ponderis vncia-
rum quattuordecim circiter.

*Trochisci Alipta Moschatæ Nicolai,
et Exercitatio eius.*

Rx. Ladani puri vnc. iiij.

Styracis Calamitæ vnc. j. β.

Rr

Styracis

314 De vera Meth. Pharm. par.

Styracis rub. i. flauę vnc. j.

Ligni Aloes drach. ij.

Ambraę drach. j.

Caphuraę scrip. j. β.

Moschi scrip. β.

Incred. viij.

In diebus canicularibus pone Styracem calami-
tam, Styracem rubeam, & Ladanum in catino ad
Solem cum panno subtilissimo cooperto, ne puluis
in illa decidat, prius tamen hæc confRACTA, & disru-
pta sint, & cum mollia fuerint, ponantur in mor-
tario æreo ad Solem calefacto, & pistillo ferreo simi-
liter calido simul terantur, donec ad nigrum perue-
niant colorem; postea adde puluerem Ligni Aloes,
& Caphuraę, & simul contere; deinde dissolue Mo-
schum in tribus vnciis aquæ Rosatæ, & de hac aqua
aliquantulum madefac marmor prius benè lotum,
& calefactum ad Solē, & accipe drachmam vnā,
alii vnciam j. scilicet compositionis, & cum tabula
planissima super marmor diu agretur, donec ad
subtilitatem lunci perueniat, & cum reposueris, su-
perasperge de illa aqua. Hęc Nicol.

Trochisci Ramich Mesue.

℞. Succi Oxalidis, idest Acerosæ vnc. xvj.

Rosarum vnc. j.

Baccarum Myrti vnc. ij.

Semel hæc feruefiant, & cola, his misce

Gallarum recentium curiosè tritarum, vel sicca-
rum

rum dicto liquore per diem maceratarum vn-
cias iij.

Coque iterum, deinde adde

Foliorum Rosarum vnc. j.

Santali Citrei vnc. j. & quartam partem.

Gummi Arabici vnc. j. β.

Carnium Rhois,

Spodii ana drach. viij.

Omphacii drach. vij.

Succi Baccarum Myrti tritarum vnc. iiij.

Ligni Aloes,

Caryophyl.

Macis,

Nucis Moschatæ ana drach. iiij. *Incred. xvij.*

Terenda terantur, & misce omnia simul, & exten-
de in scutella lapidea vsque dum siccentur, post te-
re minutim, & cum Caphuræ aureo vno, & aqua
Rosarum fac Trochiscos paruos, & sicca in vmbra.
Aliqui loco succi Oxalidis sumunt Cydoniorum
succum. *Hæc Mes.*

Trochisci Diarhodon Mesue.

℞. Foliorum Rosarum rubrarum aur. vj.

Spicæ aromat.

Ligni Aloes ana aur. ij.

Glycyrrhizæ aur. iij.

Spodii, scilicet ex Ebore aur. j.

Croci aur. β.

Mastiches drach. ij.

Rr 2

Cum

316 De vera Meth. Pharm. par.

Cum Vino albo fiant Trochisci pondere vnus
drachmæ.

Ingred. viij.

Trochisci è Caphura Mesue.

℞. Rosarum drach. iij.

Spodii,

Glycyrrhizæ ana drach. ij.

Santal. flauorum drach. ij. β.

Croci,

Sem. Melonum,

Citrulli, f. Anguriæ hoc loco,

Cucumeris,

Cucurbitæ,

Tragacanthi,

Gummi,

Spicæ ana drach. j.

Ligni Aloes,

Cardamomi,

Amyli,

Caphuræ ana drac. j. & scrip. ij.

Sacchari albi,

Mannæ ana drach. iij.

Ingred. xviiiij.

Cum Mucagine seminum Psyllii, & aqua Rosata
fiant Trochisci. Saccharum, & Manna, aut Mucag-
ine Psyllii dissoluantur, aut aqua Rosata, quibus
omnibus cetera trita, & creta excipiantur. Semina
Psyllii aqua Rosata macerentur, & per cribrum tra-
iiciatur eius Mucago, vt cortices auferantur.

Hoc

Hoc in loco semina Citrulli sunt Anguriæ semina, cū in descriptione hac & Cucumeris semina adinueniantur; quod seruandum venit etiam in aliis compositionibus, quibus & Citrulli, & Cucumeris adinueniuntur semina.

Semina Citrulli, i. Anguriæ.

Trochisci de Rosis Mesue.

Rx. Rosarum drach. iiij.
Ligni Aloes drach. ij.
Mastiches drach. j. β.
Absinthii Romani, f. communis,
Cinnamomi,
Spicæ Nardi,
Cassie lignæ,
Schænuanthus ana drach. j. *Incred. x.*

Cum Vino antiquo, & Decocto quinque Radicum fac Trochiscos drachmarum duarum. Sunt quinque Radices communes hæ, scilicet Brusci, Asparagi, Apii, Petroselini, & Feniculi.

Quinque radices quæ.

Trochisci de Spodio Mesue cum semine Oxalidis.

Rx. Rosarum rubearum drach. xij.
Spodij, scilicet ex Ebore dr. x.
Sem. Oxalidis, scilicet Acetosæ dr. vj.
Sem. Portulacæ,
Sem. Coriand. Aceto maceratorum, & torrefactorum ana drach. ij. β.

Pulpe

318 De vera Meth. Pharm. par.

Pulpæ Rhois, s. Suinach drach. ij. β.
 Amyli assi, i. perfectè exsiccati,
 Balauftiorum,
 Baccarum Oxyacanthæ, s. Berberorū ana dr. ij.
 Gummi Arabi assi drach. j. β.
 Terantur, vt est artis, & comprehendantur Om-
 phacio, scilicet succo Acrestæ. *Incred. xj.*

Trochisci Terra Sigillata Mesue.

℞. Sanguinis Draconis, scilicet Gummi, quod sic
 vocatur,
 Gummi Arabi assi,
 Fumariæ, i. Sedenegi Arabicæ, & nō Hæmatitis,
 Trochif. Ramich,
 Foliorum Rosarum,
 Seminum earumdem,
 Succini, idest Charabæ,
 Amyli assi,
 Spodii,
 Acaciæ,
 Hypocistidos,
 Lapidis Hæmatitæ,
 Balauſti,
 Boli Armenicæ,
 Terræ Sigillatæ,
 Corallii ana drach. ij.
 Margaritarum,
 Tragacanthi,
 Sem. Papaueris nigri ana drach. j. β.

Sem.

Sem. Portulacæ assæ,

Cornu Cerui vsti,

Thuris masculi,

Croci ana drach. ij.

Ingr. xxiiij.

Cum aqua Plantaginis fac Trochiscos. Cogimur interdum his addere Opij drachmas duas. Sint Spodium, Corallia, Lapis Hæmati, Margaritæ, & Cornu Cerui secundum artē parata, ac diligenter super cotem læuigata. Ridiculum est audire aliquos fumentes loco Sedenegi Lapidem Hæmatit. cum in ipsa descriptione adinueniatur.

Error aliquorum.

Trochisci Electri, seu Charabe Mesue.

℞. Succini, scilicet Charabe aur. vj.

Cornu Cerui vsti,

Gummi vsti,

Corallii vsti,

Tragacanthi,

Acacię,

Hypocistidos,

Balausti,

Mastiches,

Cancami, scilicet Laccæ,

Sem. Papauer. nigri assæ ana aur. ij.

Thuris,

Croci,

Opii ana aur. j. β.

Ingr. xv.

Fac Trochiscos cum Mucagine Semin. Psyllii, drach. vnus aquæ feruenti macerati.

Trochisci

Trochisci Rhabarbari Mesue.

℞. Rhabarbari boni drach. x.

Succi Eupatorii, idest Agerati densati,

Amygdalarum amararum ana dr. iiij.

Rosarum drach. iiij.

Spicæ,

Anisi,

Rubiæ, f. Erythrodani Dioscor.

Absinthii,

Asari, scilicet Baccharæ,

Sem. Apii ana drach. j.

Ingred. x.

Fac Trochiscos pondere vnus aurei. At quoniā
Mesue prætermisit liquorem, quo excipi debent,
succo Cicorii conficiantur, cui succus Eupatorii
admisceatur.

Trochisci Absinthij Mesue.

℞. Rosarum,

Absinthii,

Anisi ana drach. ij.

Rhabarbari,

Succi Eupatorii, f. Agerati densati,

Asari, scilicet Baccharæ,

Apii,

Amygdalarum amararum,

Spicæ ana drach. j.

Masti-

Mastiches,
Folij, vt Caryoph. ana drach. j.
Cum succo Intybi, scilicet Endiuia, fac, vt est ar-
tis, Trochiscos. *Ingred. xij.*

Trochisci Eupatorii Mesue.

Rx. Mannæ,
Succi Eupatorii, f. Agerati ana vnc. j.
Rosarum vnc. β.
Spice drach. iij.
Rhabbarbari,
Asari, idest Baccharæ,
Anisi ana drach. ij.
Spodii drach. iij. β. *Ingred. ix.*
Cum herbarū succis forma Trochiscos, vt mul-
tis placet & nobis, scilicet Eupatorii, & Absinthii,
quibus Manna dissoluatur.

Trochisci Cancami, seu Lacce Mesue.

Rx. Cancami mundi, f. Lacce,
Succi Glycyrrhizæ,
Absinthii,
Oxiacanthæ, f. Berberis,
Succi Eupatorii, f. Agerati,
Rhabbarbari,
Aristolochiæ longæ,
Costi, eius loco Zedoariæ,
Asari ana drach. j.

ss Amyg-

322 De vera Meth. Pharm. par.

Amygdalarum amararum,
 Rubiæ, scilicet Erythrodani Diosc.
 Anisi,
 Apii,
 Schœnuanthus ana drach. j. Ingr. xv.

Fac Trochiscos ex arte. Vt Vino odorato, aut
 Absinthii succo, cum Mesue prætermiserit liquo-
 rem, quo excipi debent.

Trochisci Capparum Mesue.

Rx. Corticum radicum Capparis,
 Sem. Agnicasti, i. Viticis, vel Ligosana dr. vj.
 Melanthii, f. Nigellæ,
 Calaminthes,
 Acori, eius loco Calami aromat.
 Amygdalarum amararum,
 Nasturtii,
 Ammoniæ,
 Foliorum Rutæ,
 Aristolochiæ rotundæ,
 Succu Eupatorii, f. Agerati Diosc. ana drach. ij.
 Cyperi,
 Scolopédrii, loco eius Citrach an. dr. j. Ingr. xiiij.

*Ammoniacum Aceto dissoluatur, quo fingantur Trochi-
 sci, & seruentur. Sunt qui valentiùs hos efficiunt dupli-
 cato Ammoniaco. Mes.*

Trochisci

*Trochisci Hamech, seu de Violis Mesue,
qui sint in usu.*

℞. Foliorum Violarum inter humiditatem, & siccitatem mediorum aur. xij.

Turpethi albi, & gummosi aur. vj.

Succi Glycyrrhizæ aur. iij.

Mannæ drach. iij.

Ingred. iij.

Fac Trochiscos, quibus interdum addimus Scāmonii drachmas duas. Terantur Violæ recentes in mortario lapideo, quibus addatur Manna, & Glycyrrhizæ succus minutim incisus, quæ simul diligenter tundantur, & misceantur, & postremò Turpethum tritum, & cretum addatur.

Alia descriptio.

℞. Foliorum Violarum,

Mannæ ana drach. iij.

Succi Glycyrrhizæ drach. iij.

Ingred. iij.

Misce conterendo accuratè, & finge Trochiscos.

Succus Glycyrrhizæ si necessitas expostulabit, succo Violarum solvatur.

*Trochisci Agarici Mesue cap. de Agarico,
qui à nobis laudantur.*

℞. Agarici drach. iij.

Salis gemmæ drach. j.

Mannæ quantitatem idoneam ad illa excipienda.

Ingred. iij.

℥ 2

Agari-

324 De vera Meth. Pharm. par.

Agaricus per se fricando super cribrum setaceū
læuigetur, Sal gemmæ in mortario placidè commi-
nuatur, Mannę misceantur, & fiant Trochisci.

Alia descriptio Galeni referente Mesue.

℞. Agarici subtiliter triti vnc. ij.

Maceretur in Vino, cui infusa fuerit Zingiberis
drachma vna, & dimidia, & cogatur in Trochi-
scos.

Ingred. iij.

*Alia descriptio à multis Mesue attributa, Sepla-
sarijs utilis, sed infirmis incommoda,
quæ vituperatur à nobis.*

℞. Agarici elect. vnc. j. β.

Zingiber. drach. j. & scrip. j.

Salis gemmæ vnc. β. vel quod melius dr. ij.

Oximellis quantitatē idoneam. *Ingred. iij.*

Seplaf. aua-
ritia.

Seplasiarii tali descriptione ferè omnes vtuntur
maximo cum detrimento ægrotantis: si enim Me-
dicus cupit exhibere infirmis drach. Agarici duas,
nec vnam exhibet; pro qualibet enim vncia Agari-
ci saltem Oxymelitis altera ad optimè omnia vnien-
dum desideratur.

Trochisci Colocynthidos Mesue.

℞. Pulpæ Colocynthidos albæ, leuis, & à seminib.
purgatæ drach. x.

Olei

Olei Rosati vnc. j.

Tragacanthi,

Bdellii,

Gummi ana drach. vj.

Ingred. v.

Colocynthis forficibus incidatur, & fricetur cū Oleo Rosato; Tragacanthū, Bdellium, & Gummi aqua Rosarum dies quattuor macerentur, siccentur in ymbra, curiosè terantur, & eadem Mucagineforma rursus Trochiscos, & vtere. Hi iniiciantur in Hieram Hermetis, & compositiones alias loco Colocynthidos. Hæc Mes. Scilicet in illas, in quarum structura non ingrediuntur Bdellium, Tragacanthum, Gummi, Mastix, vel Ladanum; ab his enim Colocynthis optimè castigatur, vt cap. de Colocynthide legitur. Non negamus autē & his esse vtendū, etiamsi iam dicta corrigentia recipiantur, si in aliqua descriptione reperiantur. Interdum enim Auctores placidè humores purgare cupiunt, & sine ventriculi noxa. Sed hoc ad Seplasiarium non attinet.

Trochisci ex Arsenico Mesue.

℞. Arsenici citrini vnc. j.

Calcis non extinctæ drach. xij.

Acaciæ,

Chartarum adustarum,

Fœcis Aceti adusti,

Aluminis, communis eius loco,

Balaustii ana drach. ij.

Colco-

Colcotar, f. Nitri, aut Salis vsti eius loco,

Floris Aeris ana drach. v.

Incred. xj.

Terantur cum Aceto, & stent in Sole per dies decem, fac Trochiscos, reponantur in vase vitreo, cuius os stringatur, quod vas ponatur in vase, in quo fuerit Acetum, & quando expostulat necessitas, ponunt in eis Opii drachmas quattuor. Mes.

Trochisci Alchechengi, seu Halicacabi Mes.

Rx. Baccarum Halicacabi, f. Alchechengi, vel Solani vesicarii drach. iij.

Sem. Citrulli, f. Cucumeris,

Melonis Indi, Arabicè Albathecæ, f. Anguriæ,

Cucurbitæ ana drach. iij. β.

Boli Armenicæ,

Gummi Arabi,

Thuris,

Sanguinis Draconis,

Sem. Papaveris albi,

Amygdalarum amararum,

Succi Glycyrrhizæ,

Tragacanthi,

Amyli,

Nucleorum Pincarum ana drach. vj.

Sem. Apii,

Succini, f. Charabe,

Terræ Sigillatæ,

Sem. Hyosciami,

Opii ana drach. ij.

Incred. xx.

Cum

Cum Iulep fiant Trochisci, aut Hydromelite.
Multa horum per se terantur, Opium Hydromelite
maceretur, & dissoluatur.

Trochisci Viticis, vel Agnicasti Rhasis.

℞. Seminum Viticis, s. Agnicasti,
Tamaricis ana drach. v.
Sem. Endiuia,
Portulacæ ana drach. ij. *Ingred. v.*
Formentur Troch. aqua, aut Decocto Scolopêdr.

Trochisci Myrrhæ Rhasis 9. ad Almanfor.

℞. Myrrhæ drach. iij.
Lupinorum drach. v.
Foliorum Rutæ,
Mentastri,
Pulegii,
Cumini,
Rubia, s. Erythrodani Dioscor.
Assæ fetidæ,
Sagapeni,
Opoponacis ana drach. ij. *Ingred. x.*
Gummi Aceto dissoluantur, quo cetera trita ex-
cipiantur.

Trochisci Hellebori Amic. lib. 4. Pract.

℞. Hellebori albi aur. iij.

Nitri,

328 De vera Meth. Pharm. par. &c.

Nitri, eius loco cōmunis, aut Salis vlti aur. xvj.

Croci aur. iij. *Ingrēd. iij.*

Formentur cum Aceto Trochisci, vt est artis.

Trochisci Bdellij Auic. in Pract.

Rx. Rosarum rubearum drach. x.

Spice aromaticæ drach. ij.

Myrrhæ drach. j.

Costi, Galangæ eius loco drach. j. β.

Mastiches drach. j.

Amygdalarum amar. drach. j. β.

Bdellii drach. iij.

Ingrēd. viij.

Bdellium Vino maceretur, quo cetera excipiantur, prius tamen colo raro traiectum sit.

Trochisci è Minio Ioannis à Vigo.

Rx. Medullæ panis nō cocti, benè fermentati vnc. β.

Sublimati electi drach. j.

Minii drach. β.

Aquæ Rosatæ q. s.

Ingr. iij.

Formentur Trochisci, qui clibano subito siccentur.

DE PILVLAS
CONFICIENDI
RATIONE
COMMENTARIUM VIII.

PILVLAE, seu Catapotia illa dicuntur Pharmaca, quæ in unum coadunata in exiles Orbiculos, vel Globulos digeruntur, vt Actuario placet lib. de Comp. Medic. Hac methodo parentur.

Omnia, si ex siccis conſtantur, eo modo, ac ordine tritanda erunt, quæ patefecimus Comm. de Pulueribus, quæ cribro tenui excutiantur, vel per pannum ſubtilem, imperante Haly.

Purgantia ſolitaria cõminuantur, ne longo tempore detrita euaneſcant: etiamſi Colocynthis longam ferat triturationem, teſte Meſ.

Lapides accuratè abluendi, & ſuper cotem leuigandi, vt Cianeus, & Armenus, docente Meſ.

Gummi, & Succu denſati per diem, & noctem macerentur aliquo liquore, qui ſit Aqua Caulis, aut Porri, iubente Auicenn. lib. 5. Hæc diſſoluenda eſſe reliquerunt ſcriptũ Meſ. Serap. & Haly, qui ferè omnia aqua calida macerabāt, & excipiebant. Nos autem aut Decocto, aut Succo, aut Aqua alicuius Simplicis, quod ingrediaſtur compositionem, iube-

T r mus

mus illa dissoluere, & omnia in vnum cogere, dum modo à Scriptore non sit aliud determinatum. Serapio in Antid. c. 17. utebatur aquis stillatitijs pro diuersitate aut morborum, aut affectionum.

Seplasiario
rū auaritia
& error.

Sit Aqua, aut Succus, aut Liqueor tanta quantitate, quanta sit sufficiens ad omnia simul vnienda, quæ quidem etiam si sit æqualis ponderi Specierum non raro; attamen tractu temporis tota euanescit, quod ut videantur euitare Seplasiarij aliqui nostræ ætatis, auaritia tamen impulsī, ut sui est moris, excipiunt omnes ferè Pilulas Melle Rosaceo maxima cum perniciē ægrotantis, & Medicorum infamia; nam isti cum pro rato, ac firmo habeant exhibere ægrotantibus drachmam vnā Pilularum Cochiarum, dimidiam circiter illis tribuunt. Satis enim omnibus est ad aptum ad vnciam vnā Specierū, vel tritorum vniendam, dummodo copiosa non sit Aloe, requiri tantumdem Mellis Rosati, aut Serapij, vel paulò minus, ut drachmæ sunt sex; at Aquæ, aut Succī solūm drach. duæ, vel tres expostulantur. Quapropter non sit illa humorum euacuatio, quæ à Medico anxie expectatur, & ab ægro desideratur: præterea nonne sententię Scriptorum aduersantur, & maximè Mes. cum pro succo Caulium Syr. succo Caulium confectum sumere decernant? Quid irrationabilius, quàm audire Seplasiarium corrigentem, ac castigantem omnino præter rationē, quod cachinno est dignum, grauium Scriptorum præcepta, atque mandata? Sed forè dicent illi non paruum imminere periculum, ne tractu temporis are-
scant,

fcant, & quoquomodo in lapidem verrantur: parent isti, si hoc timent, paucam quantitatem Confectionis, qua Pilulæ conficiuntur, & sic euitabunt hanc futuram, vt dicunt, ficcitatem, quam tamen vt videre licet, contemnunt in Confectione Pilularum Alefanginarum, quæ breui tempore sicca euadit, & sine aliquo detrimento liquore inieccto in Pilulas efformatur.

Cum omnia vnita fuerint, vigorosè terantur, vt quælibet particula integrè inalteretur à calore pistilorum suscitato, & commisceatur, Haly mandarū, dum de Trochiscorum Confectione agit, quæ vnita si cupis exficcare, sub ymbra collocentur, vt ille posteritati scriptum reliquit.

Diu perdurant, damnantur tamen exueto earum vernaculo humore, quod à longitudine temporis euenire solet. Hæc Actuar. lib. de Comp. Med. Serapio Pilulas à duobus mensibus ad sex optimas esse decreuit.

Catapotia Aromatica, seu Pilulæ Alefanginæ Mesue, et modus eas parandi.

℞. Cinnamomi,
Cubebe,
Ligni Aloes,
Calami aromar.
Macis,
Nucis Moschatae,
Cardamomi,
Caryophyll. ana vnc. j.

Tt 2 Afari,

332 De vera Meth. Pharm. par:

Afari, f. Baccharæ,
Mastiches,
Schænuanthus,
Spicæ,
Carpobalsami, Cubebæ eius loco ana vnc. j.
Absinthii sicci, f. communis,
Rosarum ana drach. v.
Aquæ lib. xij.

Parum terantur, & fundatur super ea aqua, & coquantur ad consumptionem octo librarum, fricentur tunc manibus, colentur, & exprimantur. Accipe Aloes bonæ, sæpe ablutę, vt ter in scutella lapidea vitreata cum aqua pluuiæ lib. j.

Siccetur, cui affunde Decocti prædicti lib. ij. circiter, tere in Sole, deinde dictæ Aloe misce

Myrrhæ,
Mastiches ana drach. v.

Croci drach. iij. Incred. xx.

Tere hæc curiosè, & reliquum Decocti ipsis affunde terendo, (potiùs miscendo) donec siccescant, fac Carapotia Ciceris magnitudine.

Error Se-
plaf.

Decoctum seruetur Oleo superinfuso, vt capite de Decoctis abundè narrauimus. Quis terit in Sole dictam massam, vt iubet Mesue?

Pilule Stomaticæ, vel Stomachicæ Mes.

Rx. Hieræ Picrę, f. Mesue drach. vij.
Trium Myrobalan. scilicet Chebul. Citrin. &
Indarum ana dr. iij.

Agarici

Agarici drach. ij.

Turpethi boni drach. x.

Epithymi Cretici,

Anisi ana drach. ij. β.

Salis Indi drach. ij.

Abfinthii,

Scammonii ana drach. iij. *Ingred. xij.*

Cum Penidiorum drachmis tribus, & succo Cichorii fac Catapotia. Penidia in succo dissoluantur, cui cetera prius trita secundum artem addantur; inter quæ Scammonium castigatione non indiget, cum Myrobalani, Abfinthium, & Hiera existant, & à Mesue non exprimatur; cum enim hoc desiderat, adaperitè scribit, ut in Pilulis Aggregatiuis videre licet.

Error multorum.

Catapotia Euphorbij Mesue.

℞. Euphorbij,

Colocynthidos,

Agarici,

Bdellii,

Sagapeni ana drach. ij.

Aloes drach. v.

Ingred. vij.

Finge cum aqua Porri Mes. Ferè semper ab Arabis usurpatur aqua pro succo, in quo Gummi dissoluantur; Bdellium Colocynthidem castigar. Et ideo Trochisci Alhandal fugiendi.

Error aliquorum.

Catapo-

Catapotia Aggregativa, sive Polycresla Mes.

℞. Myrobalan. Citrin.
 Rhabarbari ana drach. iiij.
 Succī Eupatorii, f. Agerati,
 Succī Absinthii densatorum ana dr. ij.
 Scammonij Antiocheni in Pomo cocti dr. v.
 Myr. Cepularum,
 Chebularum,
 Indarum,
 Agarici,
 Colocynth.
 Polypodii ana drach. ij.
 Turpethi,
 Aloes ana drach. vj.
 Mastiches,
 Rosarum,
 Salis Gemmæ,
 Epythimi,
 Anisi,
 Zingiberis ana drach. j.

Ingred. xx.

Electarij Rosarū quantū sufficit ad comprehensionē Mes.
 Si fumantur Succī densati, erunt efficaciores, hi
 aut paucissima aqua Absinthii dissoluantur, aut
 vnā cum Electario accuratē commisceantur. Cor-
 rigit Mes. Pomo Cydonio Scammonium etiam si
 multa extent illud castigantia; quod seruandum
 venit. Ignoratur enim à Seplasiariis Autoris finis.

Pilule

Pilula è Rhabarbaro Mesue.

R̄. Rhabarbari drach. iij.
 Succu Glycyrrhizæ,
 Succu Absinthii, f. densati,
 Mastiches ana drach. j.
 Myrobal. Citrin. drach. iij. β.
 Sem. Apii,
 Fœniculi ana drach. β.
 Trochiscorum Diarhodon drach. iij. β.
 Hierę Picræ, f. Mesues drac. x. *Ingred. x.*

Aqua Fœniculi excipiantur, & non Melle Rosa-
 ro, vel Syrup. è succo Fœniculi, vt multi dicunt, cū
 Mes. iam talem aquam præfixit, quæ quidem à suc-
 co Absinthii, & Glycyrrhizæ acquirit aliquem len-
 torem, qui est in causa, ne tam citò arefcant. Dissol-
 uantur aqua illa Fœniculi succi, scilicet Absinthii,
 & Glycyrrhizæ.

Error mul-
 torum.

Catapotia Sagapeni Mesue.

R̄. Sagapeni,
 Ammoniacy,
 Bdellii,
 Opoponacis,
 Aloes,
 Castorei,
 Sem. Harmel, f. Rutæ agrestis ana drach. ij.
 Colocynthidos drach. iij. *Ingred. ix.*
 Fac

Error mul-
torum.

Fac massam cum aqua Porri, Mes. in qua dissol-
uantur Gummi, quę Colocynthidem corrigunt; &
ideo dānandi sunt, qui Trochisc. Alhandal vtūtur.

Pilula Inde Haly referente Mesue.

Rx. Myrobalan. nigrarum,
Hellebori nigri,
Polypodii ana drach.v.
Epirhymi,
Stæcados ana drach.vj.
Agarici,
Lapid. Cyanei, f. Lazuliloti,
Colocynthidis,
Salis Indi ana drach.iiij.
Succi Eupatorii, f. Agerati densati,
Spicæ ana drach.ij.
Caryophyl. drach.j.
Hieræ Picræ Mesue drach.x. *Ingr. xiiij.*
Fiat massa cum succo Apii, in quo soluatür suc-
cus densatus.

Pilula ex Sarcocolla Mesue.

Rx. Sarcocollæ drach.iiij.
Turpethi drach.iiij.
Colocynth. drach. j. β.
Zingiberis drach.j. β.
Salis gemmæ drach.j. *Ingr. vj.*
Dissolue Sarcocollam in aqua Rosata, & omnia
in vnum coge. Mes.

Catapotia

Catapotia Fœtida maiora Mesue.

Rx. Sagapeni,
 Ammoniacy,
 Opoponacis,
 Bdellii,
 Colocynthis,
 Sem. Rutæ agrestis, Harmel Arabicæ,
 Aloes,
 Epithymi ana drach. v.
 Hermodactylorum,
 Alſcebran, i. Efulæ ana drach. ij.
 Scammonii drach. iij.
 Cinnamomi,
 Spicæ,
 Croci,
 Caſtorei ana drach. j.
 Turpethi drach. iij.
 Zingiberis drach. j. β.
 Euphorbii ſcript. ij.

Inged. xix.

Diffolue lacrymas aqua Porri, & finge maſſam.
 Meſue. Nec Colocynthis, nec Scammonium aliqua
 correctione indigent, cum tot Gummi, & Aro- Error ali-
 mata in ſe recipiant. Multa horum per ſe terantur. quorum.
 Gummi poſtquam diſſoluta per cribrum ſetaceum
 traiciantur.

Vu

Cata-

*Catapotia ex Thimelea Mesue,
sive Mezereon.*

R $\acute{x}$. Foliorum Mezereon, i. Thimelex Dioscor. in
Aceto infusorum, & exsiccatorem drach. v.
Myrobalanorum Citr. drach. iiii.
Cepularum, i. Chebul. drach. iij. *Ingred. vj.*

Forma cum Manna, & Tamarindis, aqua Inty-
bi, scilicet Endiuia solutis, Mes. Pulpa Tamarindo-
rum per cribrum traiecta sit.

*Pilula Lucis, seu Optica Maiores Mes.
qua sunt in usu.*

R $\acute{x}$. Rosarum,
Violarum,
Absinthii,
Colocynthis,
Turpethi,
Cubebæ,
Nucis Moschatæ,
Calami aromatici,
Spicæ,
Epithymi,
Carpobalsami, Baccarum Iuniperi eius loco,
Xilobalsami, Ligni Aloes eius loco,
Seseleos, Sileris Montani eius loco,
Sem. Rutæ ana drach. ij.

Schæ-

Schænuanthus,
 Afari, scilicet Baccharę,
 Mastiches,
 Caryophyllorum,
 Cinnamomi,
 Anisi,
 Fœniculi,
 Apii,
 Casiæ,
 Croci,
 Macis ana drach. ij.
 Myrob. Citrinarum,
 Cepularum,
 Indarum,
 Bellericarum,
 Emblicarum,
 Rhabbarbari ana drach. iiij.
 Agarici,
 Senæ ana drach. v.
 Euphragiæ drach. vj.
 Aloes pondus omnium. *Ingred. xxx-vj.*

Comprehende succo Fœniculi, Mes. Colocynthis
 non tantum à quinque Myrobalanis corrigitur, sed
 ab innumeris Aromatibus.

Pilulæ ex Agarico Mesue.

Rx. Agarici drach. iiij.
 Radicis Ireos,
 Prasij ana drach. j.
 Vu 2 Turpe-

340 De vera Meth. Pharm. par.

Turpethi drach. v.

Hieræ Picræ, scilicet Mesues dr. iij.

Colocynthis,

Sarcocolle ana drach. ij.

Myrrhæ drach. ij.

Ingred. ix.

Confice cum Robub, idest Sapa. Mes. Castigatur
Colocynthis à Sarcocolla, & Hiera, & Myrrha.

Pilula ex Hermodactylis Maiores Mesue.

Rx. Hermodactylorum,

Aloes,

Myrobalan. Citrin.

Turpethi,

Colocynthis,

Bdellii,

Sagapeni ana drach. vj.

Castorei,

Sarcocollæ,

Euphorbij,

Opoponacis,

Sem. Harmel, idest Rutæ agrestis,

Apii ana drach. iij.

Croci drach. j. β.

Ingred. xvj.

Forma cum succo Caulium ut Mes. in quo Gum-
mi dissoluantur. Colocynthis castigatur à Gum-
mis, balbutiant quidquid somniant nonnulli; ad
quid enim tot genera Gummi? nisi ut corrigant il-
lam,

Error ali-
quorum.

lam, & etiam coadiuuent ipsam ad operationem;
sed hæc ad Seplasiarios non attinent.

Pilula Sebellia Mesue.

℞. Spicæ Indæ drach.v.
Spicæ Romanæ, idest Celticæ dr.ij.
Rhabbarbari,
Agarici,
Epithymi ana dr.iiij.
Costi, Galangæ eius loco,
Mastiches,
Camedryos, à vulgo Calamandrinæ,
Amomi, in eius defectu Cubebe ana dr.iiij.
Crocī drach. ij.
Myrrhæ,
Cinnamomi,
Caryophyllorum,
Schænuanthus ana drach.j.
Aloes drach. x. *Ingred. xvij.*
Cum Vino albo fiat Massa.

Pilule ex Lapide Lazuli Mesue.

℞. Lapidis Cyaneiloti, s. Lazuli drac. vj.
Epithymi,
Polypodii ana drac. viij.
Scammonii,
Corticum radic. Hellebori nigri,
Salis Indi ana drach. ij. β.
Agarici

342 De vera Meth. Pharm. par.

Agarici drach. viij.
Caryophyllorum,
Anisi ana drach. iiij.
Hieræ Picræ, scilicet Mes. drach. xv. *Ingred. xj.*
Vniantur cum succo Intybi, i. Endiuia.

Catapotia Fumariæ Auicennæ Fen. 3. cap. 7.

℞. Myrob. Citrinarum,
Cepularum, i. Chebul.
Indarum ana drach. v.
Aloes Succotrinæ drach. vij.
Scammonii drach. β. *Ingred. vj.*

Excipiantur aqua Fumariæ, & exsiccentur, quod
teragendū venit, deinde reponantur. Scammoniū
à Myrobalanis castigatur, & ideo non parandum.

Pilule Arabicæ Nicolai.

℞. Aloes vnc. iiij.
Brioniæ, f. Vitis albę Dios. ab Arabis Alfescera,
Myrob. Citrinarum,
Bellericarum,
Indarum,
Cepularum,
Emblicarum,
Mastiches,
Dachrydii,
Asari, idest Baccharæ ana vnc. j.

Rosa.

Error mul-
torum.

Rosarum vnc. j.

Castorei drach. iij.

Croci drach. j.

Ingr. xiiij.

Excipiantur Fœniculi, aut Absinthii succo. Frustra me iudice imponitur Dachrydium, cum tot sint Scammonium præparantia, sed omnino acquiescendum venit Autoris mandatis.

Error multorum.

Pilula de Tribus cum Rhabarb. quæ sunt in usu.

℞. Rhabarbari elect.

Agarici optimi,

Aloes Succotrinæ ana vnc. j.

Mellis Rosati, & Vini aromat. ana q. s. *Ingr. v.*

Per se omnia comminuantur, & Mellis Rosati, & Vini æquali portione excipiantur.

Pilula Aurea Nicolai.

℞. Aloes,

Dachrydii ana drach. v.

Rosarum,

Sem. Apii ana dr. ij. β.

Anisi,

Fœniculi ana drach. j. β.

Croci,

Mastiches,

Colocynthis ana drach. j.

Ingr. x.

Cum Tragacanthi mucagine fiat massa. Colocynthis præter rationem castigatur; cū Mastichen,

Error aliquorum.

&

344 De vera Meth. Pharm. par.

Error alio-
rum.

& Tragacanthum compositio recipiat. Sed aliqui repugnantes Nicolai dictis, loco Tragacanthi Mel Rosaceum ponunt, quod quidem omnino est præter rationem, vt iam diximus.

Pilula Cochiae Rhafis lib. 9. ad Almanf.

℞. Hieræ Picræ Rhaf. de qua, vbi de Hieris dr. x.
Colocynthis drach. iij. & scrip. j.
Scammonii drach. ij.
Turpethi,
Stæcados ana drach. v. Ingred. v.

Fiat massa. Cum nullus sit liquor, excipiantur aqua Betonicæ, quibus, si Medici desiderant, hæc addantur

Pilula Cochiae cum Helleboro.

℞. Corticum radicum Hellebori nigri drach. ij.
Dauci,
Origani ana drach. β.
Iam dictis illis tritis hæc comminuta admisceantur, & vt diximus, aqua Betonicæ oīa excipiantur.

Pilula Arthritica Nicolai.

℞. Hermodactylorum,
Turpethi,
Agarici ana drach. iiij. Cassia

Casia,
 Spica,
 Caryophyllorum,
 Xilobalsami, eius defectu Ligni Aloes,
 Carpobalsami, Cubebe eius defectu,
 Macis,
 Galangæ,
 Zingiberis,
 Mastiches,
 Asari, idest Baccharæ,
 Saxifragiæ,
 Sem. Anisi,
 Fœniculi,
 Asparagi,
 Rusci, i. siluestris Mirri, vt Dioscor.
 Milii Solis,
 Rosarum,
 Salis gemmæ ana drach. β.
 Aloes ad pondus omnium. *Ingr. xxij.*
 Cum succo Fœniculi, aut Iuæ fiat massa.

Pilule Assaiareth Gentilis.

℞. Hieræ simplicis, idest Galeni vnc. j.
 Mastiches,
 Myrob. Citrinarum ana dr. iiij.
 Aloes vnc. ij. *Ingr. v.*
 Cum Syropo de Stæcade fiat massa.

X x

Pilule

*Pilula de Hiera cum Agarico, quæ magis sunt
in usu, et à nobis probantur.*

Rx. Hieræ Simplicis Galeni vnc. ij.

Agarici elect. dr. v.

Mellis Rosacei q. s.

Ingred. iij.

Sed melius Vini Aromatici.

Error ali-
quorum.

Quo cetera excipiantur. Nonnulli loco Simplicis Agarici per se super cribrum comminuti, imponunt Trochiscatum, sed augment eius quantitatem ad drachmas sex.

*Catapotia Hieræ Simplicis Galeni,
quæ sunt in usu.*

Rx. Hieræ Simplicis Galeni vnc. j. β.

Mellis Rosacei quantitatem idoneam. *Ingr. ij.*

Fiat Massa. Melius erit excipere Hieram aqua Be-
tonicæ; possunt enim quolibet tempore parari.

Pilula Mastichine Conciliatoris.

Rx. Mastiches drach. iij.

Aloes drach. x.

Agarici drach. iij.

Ingred. iij.

Error ali-
quorum.

Excipiantur succo Altiliæ, i. Artemisiæ, vel deco-
cto Stæcados; at non eius Serapio, ut iam demon-
strauimus. Et omnia per se terantur.

Pilula

Pilula sine Quibus esse nolo Nicolai.

℞. Aloes lotæ drach. xiiij.
 Myrob. Citrinarum,
 Indarum,
 Emblicarum,
 Bellericarum,
 Cepularum, idest Chebul.
 Rhabarbari,
 Mastiches,
 Absinthii,
 Rosarum,
 Violarum,
 Senæ,
 Agarici,
 Cassutę, idest Cuscutæ ana dr. j.
 Scammonii drach. vij. β. *Incred. x. vj.*

Cum sufficienti quātitate succi Fœniculi, in quo sint triti, ac læuigati Scammonii drachmæ illæ septem cū dimidia, fiat massa inunctis manibus Oleo Violaceo. Semper pōdus Myrobal. intelligatur esse illarum, quæ nucleis prius sint priuatæ.

Pōdus Myrobal. quō sumēdum.

Pilula è Nitro Alexandri Tralliani.

℞. Aloes,
 Colocynthis,
 Scammonii ana drach. j.
 X x 2 Bdel.

348 De vera Meth. Pharm. par.

Bdellii,
Hellebori nigri,
Gummi ana drach. j.
Euphorbii,
Nitri, f. communis in def. vel Salis adusti a. dr. β.
Excipiantur succo Caulium, in quo Bdellium, &
Gummi macerentur. *Ingred. ix.*

Pilula de Cinoglossa Nicolai Prapofiti.

Rx. Cynoglossi, i. Linguae Canis,
Opium,
Sem. Hyoscyami, f. albi ana drach. iiij.
Myrrhæ drach. vj.
Thuris drach. v.
Caryophyllorum,
Cinnamomi,
Styracis calamitæ ana drach. ij. *Ingred. ix.*

Excipiantur aqua Rosacea, in qua, si occasio postulabit, Opium, & quædam alia dissoluantur, ac læuigentur.

Pilula de Arnoglossa, seu Plantagine.

Rx. Thuris,
Myrrhæ,
Succi Glycyrrhizæ ana drach. ij. *Ingred. iiij.*
Cum succo Plantaginis fiat Massa.

Pilula

*Pilulæ è Cinoglossa Mes. quæ à nobis
commendantur.*

℞. Myrrhæ drach. vj.
Thuris drach. v.
Opīi,
Sem. Hyoscyami, scilicet albi ana dr. iiij.
Crocī drach. j. β.
Radicū Linguæ Canis, quæ dicitur Cyno-
glossa drach. iiij. β. *Ingr. vj.*
Forma massam aut cum Decocto illarum radi-
cum, aut cum succo herbæ.

*Pilulæ ex Aloe abluta, aut inalterata, seu nutrita,
ut Recentiores dicunt.*

Fiunt Pilulæ non rarò ex simplici Aloe, quæ in-
terdum abluitur, ut abiiciat acrem, atque morda-
cem eius qualitatem; sit aqua pluuiæ, aut Endiuivæ, aut
Buglossi, in qua postquam detrita fuerit, agiterur,
& misceatur diligenter, & postea sic relinquatur, do-
nec resideat, aqua illa reiiciatur; quod ter, aut qua-
ter iterandum venit, deinde exsicceatur, & reconda-
tur. Interdum non abluitur, sed aliquo succo im-
buitur, atque nutritur; non enim abiicitur exem-
pli gratia succus Rosarum, sed sub Sole sæpè agitan-
do vnà cum Aloe, exsicceatur; hoc reiteretur quin-
quies, vel etiam decies, si vigorosiorem esse Aloem
desideras, sit tanta quantitate, ut Aloe subsideat,
&

350 De vera Meth. Pharm. par.

Error mul-
torum.

& succus superet, & operiat illam. Imbuitur variis succis etiam, vt Cicorij, Violarum, Fumariæ, Buglossi, & similibus, non raro Decoctis, & Infusis, vt Rhabarbari, & Rosarum recentium diligenter expressis, vel Myrobalanorum, vel Sauinæ, ægre enim ab ipsa elicitur succus, nisi prius maceretur eius decocto, vel saltem irroretur, & prælo exprimatur. In vsu sunt Pilulæ illæ, quæ ex Aloe succo Rosarum nutrita parantur: sed pauci extant Pharmacopolæ, à quibus nouies, aut decies succus ille Aloe superinfundatur, quod odore cognoscitur.

Pilula è Colocynthide Galeni lib. i. de Comp. Medic. secundum locos c. i. vel de Quattuor rebus, à vulgo Sanctæ dictæ.

R̄. Colocynthidis vnc. j. vel partem vnā.
Aloes,
Scammonii ana vnc. ij. vel partes duas.
Succi Absinthii partem vnā. Ingr. iij.

Error mul-
torum Me-
dicorum &
Seplaf.

Fiat massa. Antea verò & Mastichen Chiam, & Bdellium adieci; hoc enim modo Quintus utebatur. Verum propter quid illa reiecerim, alio sermone explicabitur. Hæc Gal. Omnia illa per se terantur, & succi Absinthii conuenienti quantitate excipiantur; vel succo Brasicæ in vnum cogantur, vt cap. 9. Ab his patet non necessarium esse semper castigatum esse Scammonium, & Colocynthidem lentis, & viscidis, vt sunt Mastix,

Mastix, & Bdellium, sed satis esse illis permistum esse aliquid ventriculum roborans, vt Absinthii succus. Discant Medici Recentiores admodum timidi vt huiusmodi medicamentis, si cupiunt chronicos, & rebelles debellare morbos, quod etiam patrefecit lib. 5. Meth. cap. 14. dicens: *Pilulae, quae ex Scammonio, Colocynthide, Agarico, Bdellio, & Gummi Arabico conficiuntur.* Sanè satisfaciunt ad vsum, quæ sine Gummi componuntur.

Error Medicorum.

Pilulae ex Colocynthide Mesue.

℞. Colocynthidos drach. vj.
Myrobalan. Nigrarum,
Citrinarum,
Sagapeni,
Bdellii,
Sarcocollæ ana drach. v.
Aloes drach. vij.
Nigellæ, idest Melanthij,
Cumini,
Origani,
Nasturtii,
Salis gemmæ,
Absinthii Romani, i. communis ana drach. j.

Ingred. xiiij.

Infunde Lacrymas in aqua Porri, & finge massam. Mes. Ridiculum esset pro Colocynthide ab aliquo usurpari Trochiscos Alhandal, cum Myrobalani, Sagapenum, Bdellium, Sarcocolla, & ferè cetera

Error multorum.

352 De vera Meth. Pharm. par. &c.

cetera alia illam corrigant, & quædam horum ad-
iuuent illam.

Pilula Bechica Rhasis.

℞. Succi Glycyrrhizæ,

Amyli,

Tragacanthi,

Gummi,

Amygdal. dulcium mundatarum ana vnc. j.

Sacchari albi vnc. iij.

Ingred. vñj.

Cum mucagine seminum Cydoniorum, cum
per se trita omnia fuerint, excipiantur.

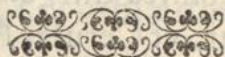

DE COLLYRIA

PARANDI VIA,

Quæ Sief ab Arabibus appellantur,

COMMENTARIUM IX.

OLLYRIA, quæ ab Arabibus Sief dicuntur, sunt medicamenta oculis apta, forinsecus admota, ut scribitur 13. Meth. cap. 22. quæ in globulos effinguntur narrante Haly ubi de Sief; quod ante ipsum decrevit Galenus lib. 2. per genera c. 19. dicens: *Inde Pastilli fingantur, & Collyria tum longitudine, tum crassitie inæqualia, & refrigerata reponantur.* Attamen ab Arabibus interdum Collyria, seu Sief vocantur liquida quædam medicamenta oculis imponenda. Galenus quandoque fortè respiciens figuram dixit etiam Collyria illa medicamenta, quæ naribus imponuntur, quoniam Collyriorum figuram servant, quæ oculis aptari solent; quod legitur 3. per loca, cap. 3. sic: *Inde Collyriorum formas effinge, quæ congruam ad ægri nares proportionem habeant.*

Illæ, quibus constant hæc, ad unguem læviganda veniunt, ita ut nihil in se asperi, aut sabulosi contineant, sicuti 12. Meth. c. 2. Pistillis terantur in core docente Hip. 4. de victus ratione, textu 123. quod confirmat Gal. 4. de Comp. per loc. c. 4. dum

Parandi
ratio.

Y y

com-

354 De vera Meth. Pharm. par.

comminuuntur, aqua irrorentur, teste Actuar. lib. de Comp. Medic. ita: *Collyria ad coteri terimus quibusdam humoribus profluente latice*. Sint lapides, quibus læuigantur, durissimi, ne illis aliqua eorum portio admisceatur, quæ postea iubente Haly subtili sunt traijcienda panno.

Sint omnia Metallica diligentissimè abluta, vt lib. Simpl. narratur, vt Cerusa, Plumbum, & similia: sic & Margaritæ, & Cancri, vt Haly.

In fine, si ingrediuntur, addatur Moschus, & Caphura, sicuti Serapio lib. de Anrid. c. 33.

Gummi dissoluantur aliquo liquore, & quæcumque lenta existunt, macerentur, & his in vnum cogantur; sic & Opium dissoluatur, & post alia addatur, vt Mes. cap. de Ophthal.

Humor sit aqua pluuiæ imperante Paulo lib. 7. cui sententiæ ferè in omnibus subscribit Orib. 3. Synop. & Gal. 4. de Comp. per loca, & Antiquiores aqua pluuiæ excipiebant. Deinde in globulos formentur, qui sub vmbra exsiccentur, vt Paul. & vasis vitreis reponantur, sicuti Serap. Loco aquæ pluuiæ ad ipsa dissoluenda multi aqua Fœniculi, Euphragiæ, Chelidoniæ, Rosarum, aut Lacte, aut Vino vtuntur; at hoc est Medicorum imperantiũ munus, & non Pharmacopæorum, vt illi, qui omnino ignorât & naturas Simplicium, & varias morborum differentias, earumq. tempora, quibus hæc probantur.

Colly-

*Collyrium album Galeni lib. 4. de Comp. secundum
locos, c. 7. quod à nobis laudatur; et Exer-
citatio circa parandi illud viam.*

℞. Cerusę lotę drach. viij.

Cadmię lotę, i. Tuthię drach. xvj.

Amyli,

Gummi,

Tragacanthi ana drach. iiij.

Opij drach. ij.

Ingred. vj.

*Excipiantur aqua pluuię. Hęc Gal. Cerusa, & Cad-
mia accuratę sint abluta, vt cap. de Ablut. diximus.
Postea diligentissimę detrita, & in cote læuigata, &
subtili panno transmissa. Sic Amylum, Tragacan-
thum, & Gummi, cuius aliqua portio aqua pluuię,
qua excipere trita Sepiasarii debent, maceretur, &
coletur, Opiũ aqua pluuię dissoluatur, quod post-
quam omnia fuere cum sedulitate permista, adda-
tur, & commisceatur. Efformentur Collyria parua
la, sub vmbra exsiccętur, & vase vitreo recõdantur.*

*Sies album Rhasis 9. ad Almanfor. cap. de
Ophthalmia, quod est in vsu.*

℞. Cerusę ablutę drach. x.

Sarcocollę drach. iiij.

Tragacanthi drach. j.

Opii drach. β.

Ingred. iiij.

Globuli fiāt ex his formę Lenti similes, vt est artis

Y y 2

Colly-

*Collyrium ex Thure Galeni libro supra
citato desumptum.*

℞. Cadmiæ, i. Tuthiæ lotæ drach. x.
Thuris drach. xx.
Cerusæ lotæ drach. xxxx.
Opī
Gummi ana drach. vj.
Aqua pluuiali excipito. *Ingred. vj.*

Sief de Plumbo Mes. et Rhasis.

℞. Plumbi adusti,
Antimonij,
Cadmiæ ablutæ, i. Tuthiæ,
Viridis Aris adusti,
Gummi,
Tragacanthi ana drach. viij.
Opī drach. β. *Ingred. viij.*

Excipiantur aqua pluuiæ, sed prius terantur, &
cum panno sericino, qui sit subtilissimus, transmi-
rantur; iam diximus Metallica omnia accuratè esse
abluenda.

Sief è Fellibus Rhasis.

℞. Fellis Gr uis,
Hirci ana drach. j. β. *Fellis*

Fellis Accipitris,

Aquilæ,

Perdicis,

Lupi fluuiatilis à vulgo Lucij ana dr. j. β.

Euphorbii,

Colocynthid.

Serapini ana drach. j.

Ingr. x.

Succo Fœniculi excipiantur. At si omnia hæc Fel-
lium genera non inueniantur, fumatur eadem
quantitas illorum, quæ inueniuntur. Aliqui vitupe-
rant Euphorbium, vt medicamentum admodum
mordax.

Collyrium è Rosis Mesue in Practica.

℞. Foliorum Rosarum drach. xv.

Croci,

Gummi Arabici ana dr. viij.

Spicæ Indæ,

Opii ana drach. ij.

Ingr. vj.

Aqua pluuiæ excipiantur. Ferè est illa descriptio
Collyrii Diarhodon Galeni lib. 5. de Comp. secun-
dum loc. cap. 1. quæ est

℞. Rosarum drach. iiij.

Croci drach. ij.

Acaciæ drach. j.

Opii,

Nardi Indicæ ana scrup. j.

Gummi Arabi drach. iij. β.

Vnian-

Vniantur aqua pluuiali, in qua dissoluantur Aca-
cia, Opium, & aliqua portio Gummi.

Collyrium è Cornu Ceruino à Galeno descriptum
4. per loc. cap. 6.

℞. Cornu Ceruini vsti, & loti drach. iiii.

Plumbi vsti, & loti,

Thuris ana drach. iiii.

Squamæ eris lotæ dr. ij.

Opii drach. j.

Gummi drach. iiii.

Excipe aqua pluuiali.

Incred. rviij.

Collyrium Aromaticum Croceum ex Hæmatite
Heraclide, referente Gal. lib. 4. per loc. c. 7.

Aliqui Rubrum dicunt, quod lau-
datur à nobis.

℞. Aëris vsti, & loti dr. xlviii.

Cadmia, i. Tuthia,

Croci,

Lapidis Hæmatitis ana dr. xxiii.

Opii,

Myrrhæ,

Piperis albi ana dr. xij.

Gummi drach. xxiii.

Ingr. ix.

Vino Falerno excipito.

Colly-

Collyrium Viride Mesue in Practica.

R ξ . Æruginis æris drach. iij.
 Chalcanti vsti, i. Vitrioli loco eius dr. vj.
 Auripigmenti,
 Spumæ Nitri loco eius vulgaris,
 Spumæ Maris ana drach. j.
 Ammoniacy drach. j. β .
 Salis Ammoniacy drach. β .

Ammoniacum maceretur in aqua Rutæ, qua a-
 lia excipiantur.

DE PARANDI OLEA
VERA METHODO

COMMENTARIUM X.

NTEQVAM ad Oleorum confectio-
nem, atque structuram deueniamus:
Primò quot dotes optimi existent Olei
proponendæ veniunt: Postea de co-
rum differentijs agendum; & denique
quo pacto conficiantur Oleorum varia genera, per-
tractandum.

*Quid Oleum, et quale sit seligendum, eius
differentia, et quomodo purgandum.*

Cap. I.

Oleum qua-
le eligendū.

Oleum re vera dicitur illud, quod ex Oliuis fit,
alia per translationem, & abusum vocantur; fru-
ctus enim ex quo fit, Oliua, & Arbor Olea appella-
tur: hæc litteris tradidit Galenus 2. Simpl. c. 7. Olea
omnia Theophrastus lib. 1. de historia Plant. c. 19.
inter Succos enumerauit: *Optimum est illud, quod dul-
cissimum, purum, quod tenue, quod intuenti translucidum,
cuius modicum latissimè per cutem extensum maneat sibi con-
tinuum, & celeriter ab ipsa combibatur. Omphacinum, quod
Omotrides nuncupant, est adstringens, cognoscitur gustu,
quod quantum habet adstrictionis, tantum habet frigidi-
tatis.*

tatis. Oleum autem vetus calidius. Hæc 6. Simpl. facult. c. de Oleo. At Oleum non quocumque tempore optimum existit; cum enim omnibus in succis geminum insit excrementum, alterum crassius, & alterum tenuius, quæ ad concoctionem, & separationem tempus expostulant; id quod crassius, & residet in Oleo, dicitur Amurca; alterum verò est tenuius, & rufi coloris: ubi autem hoc excrementum separatum fuerit, candidius, & calidius efficitur, & minimè mordax. Separatur autem multis modis. Aut enim in Sole feruenti lati oris vasculo Olei pleno deposito, Chonchis in altum sublati: subinde id cum strepitu desuper conturbant: aut calidos vasculis Oleum continentibus cineres subiiciunt, Solarem quàm fieri possit maximè calorem imitari: & nos quidem per sepe Oleum huiusmodi bibendum nonnullis exhibuimus, & nos sumpsimus; prorsum nullam intestinis mordacitatem attulit gutturi minimè, nec oculis infusum. Hæc 2. de facult. Simpl. cap. 17. & 18.

Olei, ut iam diximus, duplex est species; vnum, quod ab Oliuis maturis exprimitur, à Mesue Cõpletum dictum; alterum, quod ab acerbis, & immaturis, quod Omphacinum à Recentioribus nuncupatur.

Sunt præterea alia Oleorû genera, quæ per translationem, & abusum Olea dicuntur, quorum meminit Gal. 6. Simpl. ubi de Oleo. Talia exstant Oleum Cicinum, quod ex fructu Ricini, Raphaninum, Sesaminum, Amygdalinum, Sinapinum, Lentscinum, Laurinum, Melanthinum, Terebinthinum, Mastichinum, Myrrinum, Balaninum, Hyoscyaminum, & alia ex fructibus expressa.

Servantur Olea usquequo rancida euadant, si

Z z

Sera-

Serapionem sequi volumus, aut vsquequo odorem amittant proprium.

*De varijs conficiendi Olea generibus à Mesue
Distinctione duodecima propositis.*

Cap. II.

Instituit Mesue ille Pharmacopæorum sedulus Pater multiformes Oleum faciendi, ac parandi modos, dicens: *Oleum multis fit modis, aut Expressione, aut Impressione, aut Resolutione.* De his omnibus à nobis diligenter tanti viri vestigia hoc ordine seruato sequentes sermonem habebimus.

*De Oleis, quæ Expressione fiunt, et primum de
Amygdalino, cuius exemplo cetera talia
parantur. Cap. III.*

Oleum ab omnibus illis, quæ pinguem naturam in se continent, exprimi potest, siue sint Semina, siue Fructus, in quo eliciendo hic seruandus est ordo ab Olei Amygdalini conficiendi exemplo desumptus, duce tamen Mesue.

Si magna sint Semina, vel Fructus, aut Baccæ, vt Amygdalæ à cortice lignoso, & à cute mudentur, & purgentur, dummodo inuolucra illa tenuissima admodum non existant, hoc assequitur, aut cultro, aut feruentissima aqua superinfusa.

Deinde plurimum in vase lapideo terantur, & in Offas cogantur, & horis circiter quinque loco calido

do contineantur, vel vase duplici hora vna coquantur, aut sub calente arena, aut cinere sacco inuolutæ.

Postea rursus terantur, & torculari exprimantur sacco conclusæ. Vel tritæ Amygdalæ in vase quo modo Maza, idest Panis ex farina subigatur in aere calido, pauca calida identidem affusa. Hæc Mesue. Dioscorides lib. 1. c. 39. vltimum modum probat.

Si verò parua sunt Semina, & exigua, & cortice euidenti priuata fuerint, terantur in vase lapideo, & cetera in conficiendo Oleo seruentur, quæ iam diximus, excepto tamen Sefami semine, quod prius modicè assandum, & excoriandum, vt facilius Oleum eliciatur.

Oleum ex
Sefami se-
mine.

Bacæ verò, vt Lauri, primò teruntur, & in aqua coquantur; si quidem ex obducto cortice quandam pinguedinem reddunt, quæ manibus expressa concha excipitur, & deinde seruatur. Hæc Dioscor.

E Baccis.

*Oleum Amygdalarum Amararum Dioscoridis
cap. 39. et Exercitatio.*

Rx. Amygdalarum amararum quantitatem, quam desideras.

Repurgentur, & siccentur, & in pila ligneo pistillo leniter tundantur, in Offas cogantur, quibus aqua, quæ ferbuerit, adiiciatur, & ubi dimidia hora humorem hauserit, vehementius quàm antea tundantur, mox tabellis premantur, & quod digitis hæsit, concha excipitur. Vel alijs modis paretur, quibus Oleum dulcium Amygdalarum,

Zz 2 vt

364 De vera Meth. Pharm. par.

vt Mesue, & hic modus à Dioscoride narratus à me
mirum in modum probatur.

His modis paratur Oleum

E Nucibus,
Auellanis,
Chrysomelis, i. Armeniacis,
Persici Nucleis,
Balaninum, i. ex Behen,
Ricininum, i. è Cherua,
De Cnico, i. è Carthamo,
De Nuce Indica,
De Cerafis,
Ex Seminibus Citri,
De Fisticis, seu Pistacijs,
De Pineorum Nucleis,
De Sem. Papaueris,
Lactuca,
Cucurbita,
Cucumeris,
Melonis,
Citireoli,
Et similia.

*Oleum Laurinum, vt Mes. et Dioscorides,
sic conficitur.*

*Baccæ Lauri maturæ, & recentes terantur in pila, ex
aqua in lebetè coquantur, post torculari plano, non cauo ex-
primantur in vas subiectum, in quo Oleum aqua supernatans
colligi-*

colligitur. Affusa calente aqua iterum terantur, & exprimantur torculari cauato, Zaynari Arabicè dicto, colligatur Oleum, & reponatur. Mesue.

*Oleum è Baccis Lentisci, vel Scinci
fit vt Laurinum.*

Oleum Sesaminum Mesue.

Semen ab excrementis purgatum aqua parùm salsa irrigatur, manibus fricetur: iterum irrigetur, donec madescat, siccetur, modicè assetur, sacculo aspero multum, diuq. confricando excorticetur, corticibus expurgetur, molatur in farinam, Oleum exprimatur, vt ex Amygdalis. Ex eodem semine non excorticato, sed assato, & mollito in farinam, Oleum quoque extrahitur. Hæc Mesue.

Oleum è semine Lini eodem paratur modo, sed non excoriantur semina, nec assantur.

Oleum de Vitellis Ouorum, Mesue.

Rx. Vitellos Ouorum elixando duratorum nu. xxx.

Manibus disrumpantur, & confricentur, in sartagine terrea vitreata frigrantur igni mediocri, mouendo cochleari ligneo, aut terreo, donec rubescant, & Oleum ab his resoluatur, quod pressi cochleari largius remittent. Vel ydem Vitelli elixando indurati mola frangantur, deinde in Offas tundantur, & torculari exprimantur, quod in Oleo Amygdalino
explicui-

366 De vera Meth. Pharm. par.

Error multorum.

explicuimus. Mes. Quinam sunt Seplasiarij, qui sartagine terrea Ouorum Vitellos frigrant? re vera nemo: immo omnes ferrea sartagine hoc opus perficere tentant, ignique æstuant, atque ardenti: quapropter Vitelli non friguntur, sed aduruntur humido proprio absumpto, & Oleum incommodum redditur, & colore obscurum.

Oleum de Frumento Mes. et de Sinapi.

Pone Frumentum super laminam ferream, & super ipsum aliam laminam ignitam non multum, & comprime, & manabit Oleum.

Oleum è Nuce Myristica, idest Moschata.

Rx. Nucum Myristicarum contusarum, & tritarum diligenter, & Vino Aromatico irroratarum lib. iiij.

Incalescant vase aqua calida detento, deinde prelo fortiter exprimantur.

De Oleis, quæ per impressionem conficiuntur. Cap. IIII.

Per impressionem Olea parantur, cum materiæ in ipso maceratæ, & incoctæ qualitatem suam, & vires in ipso relinquunt, si credendum est Mes. quæ quidem vires, ac facultates vi caloris in actum erumpunt, & in Oleum diffunduntur, quod est tamquàm materia

materia accommodata ad ipsas suscipiendas: Pro cuiuscumque enim iniectionum natura Oleum variari contingit, teste Galeno 6. Simpl. cap. de Oleo. Quæ quidem interdum soli Oleo iniiciuntur; interdum sociam habent aut Aquam, aut Vinum, aut Succum, aut Decoctum, aut Infusum, aut aliud simile fluidum tamen, ac liquidum.

Quæ soli Oleo imponuntur, ac decoquuntur, prius in illo macerentur, vt 4. de sanit. tuenda c. 8. scribitur, si Flores sint vnciæ quattuor, & Olei decem, si exemplum sumere volumus ab Oleo Ciprino à Mesue descripto, in Florum autē penuria, ipso iubente, Folia cum modico Vino bis mutata coqui possunt in eadem Olei mensura. *Quod si perfectius ipsum reddere optas, prioribus siue Floribus, siue Folijs reiectis noua iniiciantur; mox iterum exacto triduo alia mergantur, & ter hoc opus obeundum, deinde colentur, & exprimantur.* Hæc Actuar. lib. de Comp. Med. sic & Diosc. Prius tamen Flores, siue Folia confrangantur, vt ille: vel ab ipsis, Rhasi imperante in Antid. succus exprimitur. At si Semina, contundantur, vt Gal. 4. de sanit. tuenda.

Si socium aliquem liquorem habeat Oleum, & alia Simplicia, siue sit Vinum, siue Aqua, siue Decoctum, siue Infusum, Simplicia illa contusa, diuulsa, & dilacerata in talibus liquoribus macerentur per diem, & noctem, vt Haly, quia plurimum talia arida existunt, deinde coquantur, veluti Paul. lib. 7. sit quantitas liquoris, quanta omnia operire potest, iubente Haly lib. 10. cap. 3. At si liquor tantum,

aut

aut succus ingrediatur, Mesue, vt plurimum æqualem quantitatem liquoris, & Olei imponit, vt in Oleo de Cucumere siluestri, de Pomis Mandragoræ, & Costino, non rarò maiorem, vel minorem pro diuersitate naturæ Simplicium, quæ Olea recipiunt. Dura enim, vt Radices, maiorem copiam liquoris expostulant, quàm Folia, & Folia quàm Flores, vt plurimum loquor. Gal. lib. 4. de san. tuen. c. 8. dum de Oleis, quibus Semina, aut Flores macerantur, hæc: *Nonnulli diu macerari tum Flores, tum Semina non ferentes: partim ea percoquere in Oleo coguntur; partim Aquam iniungere, vt qui cautiores sunt, ne torréantur iniecta, & hi qui curiosi, duplici vase coquunt. Porro sufficit tantulum Aquæ, aut Vini admiscere, quantum coquendo totum euanescat. Modus erit si quadruplum, aut quintuplum Oleum sit.* Sed Gal. hoc in loco, nec de Radicibus, nec Lignis, nec Fructibus, quæ omnia maiori coctura indigent, verba fecit: nisi dicamus longam macerationem supplere defectum coctionis, quod rationi est consonum. Quot exstant Seplasiarij, qui sine aliqua maceratione, sineq. aliquo liquore Flores in Oleum iniiciunt? vel Herbæ, & omnia ardenti igni coquunt, vel potiùs, vt dixit Gal. adurunt? quapropter Olea imperfecta, inualida, & manca cum ægro tantum perniciæ redduntur. Si igitur aliqua in Olei compositione quantitas liquoris non sit à Medico præfixa, sit tanta, quanta ea operire possit, vel vt Mes. cap. de Oleo Costino, quanta sufficit ad infundendum Simplicia, quæ in illa confusa, dilacerata, & fracta macerentur per diem, & noctem. Postea
bulliant

Error multorum.

bulliant lento igne, vase vitreato, aut stanno illito, vel duplici vase, quod melius erit, si diligenter Pharmacopæi parare student, ut Gal. vsquequo liquor omnino fuerit consumptus; hic enim est terminus ab omnibus Scriptoribus institutus: deinde colentur, & exprimantur imperante Dioscor. & Galen. 4. de sanit. tuen. à quorum sententia non discedunt Auic. Haly, Serap. & Actuar.

Cui expresso, si à Medico sit decretum, addatur Ladani, Vini liquatum, docente Serap. in Antid. & diligenter misceatur; quod intelligendum venit de alijs, ut Moscho, & similibus, ut de Euphorbio, quod optimè tritum post omnia addit Mesue in Oleo de Euphorbio.

Multa autem Oleorum genera ignis calore, non decoquuntur, sed Soli exposita parantur, ut illa, quæ ex Floribus, aut Herbis nullo liquore addito conficiuntur. Ut plurimum hæc per curriculum quadraginta dierum Soli exponuntur, ut Auic. lib. 5. Mes. & Paul. Galenus autem 4. de sanit. tuen. c. 8. hæc: *Nos autem per tres, quattuor, pluresve menses macerare permisimus, & postea linteo percolauimus. Et subdit: Si Florē contritum in Oleum injicias, & quotidie medicamentum dimouebis, idque potissimum, cum Sol serbuerit, & in domo calida reponas, celerius facultas in Oleum migrabit. Post binos ternosve menses Florē expresso Oleum habere potes. Vas sit vitreum linteolo coopertum, dum est sub Sole, ut Actuar. sit simplex, & rarum, ut transpiret, sicuti Paul. lib. 7. c. 20. At pauci Pharmacopæi hæc à Scriptoribus instituta agunt.*

Aaa

Olei

Mobus a
blancus
de Actuar

Enon, ten
poris, se
placitior
quarta.

Enon, ten
poris, se
placitior

Olei Rosati Completi descriptio à Mesue tradita.

Modus a-
bluendi ubi
de Ablut.

Rx. Foliorum Rosarum recentium, & completarum, scilicet apertarum, quantitatem sufficientem, Oleo ex Oliuis, vel Sesamino recenti, & aqua fontana aliquoties loto, & macera in vase vitreo, diebus septem insola: coque tribus horis in vase duplici. Expressis folijs, & abiectis noua impone: insola iterum dies septem: coque, ut prius: tertio idem fiat. Deinde aque Infusionis Rosarum dictæ in Syrupis quantum est Oleum, misce; opercula, insola dies quadraginta; post excola, & iterum diu insola. Mes.

Error, seu
potius Se-
plasiariorum
auaritia.

Sint folia pro qualibet libra Olei ad pondus sex vnciarum, vel quinque saltem: At Dioscoridis tempore in lib. Olei j. β . librari mediam Rosarum imponebant. Sint folia exungulata iubente Dioscoride; fit enim Oleum validius: portio enim illa alba incocta existit, & vim adstrictoriam in se continet. Sed dicant mihi quæso Seplasiæ, quisnam est illorum, qui hæc omnia agat? quis enim Oleum abluit? quis ter Rosas immutat? quis decoquit illas diplomate? quis Infusionem addit? Dij immortales, quid impius, & iniquius quam ægrotantium afflictorum, & dolore acerrimo, ac ardenti inflammatione excruciatorum sanitatem impedire; immo & sæpe affectus illos augere? ab acri enim Oleo minimè abluto, & à pauca Rosarum quantitate, quæ semel immergunt, & in ipso macerant, Oleum imperfectum euadit: at si forte fortuna ter Rosas no-
uas

uas in Oleum inijciunt, Completum vocant: si vni-
ca vice, Simplex dicunt, spernentes Mes. decreta. Ar-
bitror tamen aliquem probum virum adinueniri
illius mandata seruantem.

*Oleum Rosatum Omphacinum, quod Rude
à Mesue dicitur.*

Hoc ex Oleo Oliuarum immaturarum, & folijs Rosarum
nondum apertarum conficitur. Hæc Mes. Arbitror ego
à paucissimis componi hoc Olei genus ad autoris
mentē. Pro immaturo enim ignauia potius, quàm
auaritia ducti maturum sumunt Oleum.

Error ali-
quorum.

Oleum Chamæmalinum.

Anethinum.

Sambucinum.

Leucoij Lutei, scilicet Keirinum.

Liliorum, sed Croceum abiciatur.

De Meliloto.

Violatum.

De Papaueris capitibus, & foliis, & floribus.

De folijs Lactucæ.

De floribus Nimpheæ, s. Nenupharis.

Hæc omnia parantur, teste Mesue, vt Rosatum,
quod tamen à nullo Seplassario seruatur, sed fa-
tis est illis aut Flores, aut Simplicium folia in Oleū
inijcere, & nulla facta illorum noua mutatione per
spatium dierum quadraginta, quod tamen raro e-

Error, vel
auaritia Se-
plasiar.

A a a 2 uenit,

Error fecū
dus.Error ter-
tius.

uenit, insolare; deinde exprimere illa, at non con-
festim post insolationem, sed quotiescumque ap-
petitus illos excitabit; quapropter non raro maxi-
mum detrimentum patiuntur, potissimum si Sim-
plicium humiditas à Sole exquisitè non fuerit con-
sumpta; saepe enim in imo vasis aquositas aliqua
mañet: & ideo Galenus 4. de sanit. tuen. c. 1. impe-
rat quotidie Oleum misceri, cum Sol ferbuerit, vt
talis humor absumatur, quod à Pharmacopæis mi-
nimè in vsu habetur.

Hoc pacto etiam parantur quæcumque Olea, &
Herbarum, & Florum, vt

Florum Hyperici.

Comarum Absinthij.

Iasminum, quod à multis Sambucinum.

Menthæ.

Portulacæ.

Momordicæ, à vulgo Caranzæ.

Nerei, à vulgo Leandri.

Et similia.

Sic ex Formicis alatis.

*Oleum Liliorum compositum Mes. et Exercitatio
circa ipsum parandum.*

Rx. Foliorum Lilij, scilicet albi, abiecta parte cro-
cea vnc. viij.

Mastiches,

Calami Aromat. ana vnc. j. β.

Costi

Costi,
Carpobalsami, Cubebe eius loco an. vnc. j. s.
Croci drach. iij.
Aqua q. s.

Omnia præter Liliorum folia aqua sufficienti viginti quattuor horis macerentur, semel, aut bis ferueant, tunc adde.

Olei dulcis, aut Sesamini lib. iij. *Ingr. viij.*
Additis Lilij floribus, in vase vitreo in sola dies quadraginta, coletur postea, & seruetur.

Oleum Irinum, vel è floribus Ireos, Mes.

Rx. Radicum Ireos lib. j.
Florum eiusdem lib. ij.
Aqua, cui incocta sunt alia Ireos Radices, quantitate sufficientem, vt sunt lib. vij.
Olei Sesamini, vel dulcis q. s. scilicet octo lib.

In vase duplici coque, & Radices, & Folia noua immitte prioribus expressis, & abiectis, vt in Oleo Rosato Mesue. *Ingr. v.*

Oleum Melinum, seu de Cydonijs Mesue, et circa ipsum Exercitatio.

Rx. Carnium Cydoniorum, non perfectè maturorum cum cortice tritorum,
Succi eorum ana portiones æquales.
Olei Omphacini sufficientē quantitātē. *Ingr. iij.*
Vase

Errot ali
phorum

Errot ali
phorum

Vase vitreo diebus quindecim insolentur, deinde horis quattuor coquantur duplici vase, caro Cydoniorum, & succus mutetur, (eadem scilicet quantitate) rursum insolentur, & coquantur, ut diximus bis, aut ter, postremò colata reconde. Mesue.

Error aliquorum.

Cydonia à lanugine illa diligenter detergantur, & seminibus purgètur, ut Paul. aliqua quorum portio trituretur, & ab alia succus eliciatur. Sint succi libræ exempli gratia quattuor, & Olei sex; si vigorosius desideras equalem portionem Succi, & Olei impone. etià si Mes. bis, aut ter, & Succum, & Carnem immutet. A paucis Pharmacopæis sic paratur ob eorum & ignauiam, & auaritiam.

Oleum Myrtinum Mesue fit ut Melinum, et Emulatum, et Rutaceum, ut Myrtinum.

Oleum Myrtinum, quod est in usu.

℞. Baccarum Myrtilib. j.

Olei lib. iiij.

Vinilib. ij.

Ingred. iij.

Error multorum.

Bulliant duplici vase ad Vini consumptione, in quo recentes Baccæ prius contusæ per diem, & noctem macerentur. Quot sunt, qui vase duplici hoc non coquunt?

Oleum è Pomis Mandragoræ Mesue.

℞. Succu Pomorum Mandragoræ maturorum, Olei Sefamini ana lib. ij.

Ingred. ij.

Coquan-

Coquantur duplici vase ad Succii consumptionem, quod ter faciendum, & reconde. Mes.

Oleum de Spica Mes. quod est nobis frequens.

Rx. Spicæ Nardi vnc. iij.

Vini,

Aquæ ana vnc. ij. β.

Olei Sesamini lib. β.

Ingred. iij.

Coquantur in vase duplici lento igne, horis circiter quattuor semper mouendo. Mes. Supponit me iudice Spicam in Vino, & Aqua fuisse per diem maceratam.

Oleum Mastichinum Mesue.

Rx. Mastiches vnc. iij.

Olei Sesamini Kist. j. scilicet vnc. xvij. secundū

Serap. at si est Sextarium vnc. vxj. β. Ingr. ij.

Coque in vase duplici, Mastiche confecta.

Aliud, quod est magis in usu.

Rx. Mastiches vnc. iij.

Vini vnc. viij.

Olei Rosati lib. j.

Ingred. iij.

Duplici coquantur vase ad Vini consumptionē. Mes. Nonnulli, vt semper Mes. carpant, affirmant melius

Error aliquorum.

376 De vera Meth. Pharm. par.

Error mul-
torum.

melius fecisse, si pro Oleo Sesamino Omphacinum
admiscuisset: ignorant hi, vel non legerunt, Oleum
Mastichinum tumores duros lenire, ipsum affir-
masse. At hoc non est Sepiasarij munus: at benè
est eorum onus Oleo Sesamino vti ad multa Olea
conficienda, quod ab ipsis non feruatur.

Oleum de Styrace Mesue.

Rx. Styracis vnc. iij. vel iiij. si valentius.

Olei Sesamini lib. j.

Ingred. ij.

Diplomate, scilicet duplici vase coquantur, & co-
lentur. Mesue.

Oleum Costinum Mesue.

Rx. Costi amari, in eius def. Pyrethri vnc. ij.

Cassia vnc. j.

Summitatum Sampsuchi, i. Maioranae vñ. viij.

Vini odori quantitatem idoneam.

Olei Sesamini lib. iij.

Ingred. v.

Infundantur biduo illa in Vino, deinde cum O-
leo sex horis coquantur duplici in vase, vt Nardi-
num. Mesue.

Oleum Cyprinum, vel de Alchanna Mesue.

Rx. Florum Cyperi, multi dicunt Ligustri vnc. iij.

Olei veteris vnc. x.

Ingred. ij.

Fir

Fit vt Rosatum, in florum penuria folia cum modico Vino bis mutata coqui possunt in dicta Olei mensura. Mes.

Oleum Sampsuchinum fit vt Myrtinum Mes.

Oleum ex Thymelea, vel Mezereon Mes.

Rx. Foliorum Mezereon vnc.iiij.

Lactis recentis, & dulcis vnc. vj.

Olei Sefamini vnc.viiij.

Aquæ lib.j.

Ingred.iiij.

Folia vigintiquattuor horis aqua macerentur; postea coquantur in Oleo, & Lacte, ad Aquæ, & Lactis consumptionem. Mes.

Oleum de Cucumere agresti, siue Sycionion Mes.

Rx. Olei Sefamini,

Succi Cucumeris agrestis ana lib. j. Ingred.ij.

Coquantur ad succi consumptionem. Quis Sefaminum Oleum imponit? dicat mihi quæso.

Error multorum.

Oleum Croci Mesue.

Rx. Croci vnc.j.

Myrrhæ puræ vnc.β.

Cordumeni, idest Cardamomi, aliqui Carui filuestris vnc. ix.

B b b

Olei

378 De vera Meth. Pharm. par.

Olei lib. j. β.

Aceti quantum sufficit, vel Vini. *Ingred. vj.*

Infundantur, atque macerentur quinque diebus
Crocus, & Myrrha in Aceto; die sexto toto Carda-
momum simul macera; septimo cum Oleo coquan-
tur igni lento ad consumptionem Aceti. Mes.

Oleum ex Piperibus Mesue.

℞. Trium Piperum ana vnc. iij.

Myrobal. Cepularum, idest Cheb,

Bellericarum,

Emblicarum,

Indarum ana drach. v.

Radicum Apii,

Fœniculi ana drach. iij. β.

Sagapeni,

Opoponacis,

Hyoscyami albi, aliqui Ammoniacy, quod me-
lius, ana drach. ij. β.

Turpeti boni, & albi drach. xij.

Zingiberis drach. iij.

Summitatum Thymi recentis, aliqui Hyssopi,

Foliorum Rutæ virentium ana M. j.

Aquæ lib. xxiiij.

Olei Cicini, idest de Cherua heminas ij. f. vn. xy.

Omnia parùm trita in aqua coquantur ad tertiã
partem, colentur, & cum Oleo bulliant ad aquæ e-
uaporationem. Addunt aliqui

Ireos

Ireos drach. vj.
 Thapsiæ drach. ij.
 Anisi,
 Cardamomi ana drach. j. β.
 Calami Aromatici drach. ij. β.
 Spicæ Nardi drach. j.
 Expressiōis Hyssopi, vel Thymi sextar. tres,
 scilicet lib. iiii. β. *Ingr. xxv.*

Potest poni loco Olei Cicini, Oleum Irinum, vel
 Leucoii lutei, vel Amygdalarum amararum. Mes.
 Recentiores ipsum parantes non Piperū trium vnc.
 tres ponunt, sed drachmas tres, Turpethi non duo-
 decim drachmas, sed duas, & expressiōis tertiam
 partem vnius sextarii, quæ aduersantur Scriptoris
 placitis.

Errores
 multorū.

Oleum ex Euphorbio Mesue quod est in usu.

℞. Euphorbii vnc. ʒ.
 Olei Leucoii lutei,
 Vini odorati ana vnc. v. *Ingr. iij.*
 Coquantur ad Vini consumptionem.

Oleum idem vigorosius Mesue; et parandi modus.

℞. Staphidos Agriæ,
 Struthii, scilicet Condisi ana vnc. β.
 Pyrethri drach. vj.
 Succu Calaminthes montanæ, s. Nepitæ vnc. j. β.

Bbb 2 Costi

380 De vera Meth. Pharm. par.

Costi, Gentianæ eius loco, drach. x.

Castorei drach. v.

Vini odori lib. iij. β .

Euphorbii drach. iij.

Olei Leucii lutei, vel Sesamini lib. j. β . Ingr. ix.

Trita triduo macerentur in Vino, coquantur ad dimidium, deinde frica multum, & diu manibus & cola, cū Oleo percoque ad Vini reliqui consumptionem, tunc insperge Euphorbium recens, & album tenuissimè tritum, & miscendo coque. Mes. Possunt ne Pharmacopei diligentiores modum tale Oleum parandi desiderare? qui ut ingredientium sinceriores substantiam, atque tenuiorem in Oleū migret, multum, & diu, ea fricare manibus iubet, antequam decoctum Oleo admisceatur.

Oleum Vulpinum Mesue.

Rx. Vulpem vnā exenteratā tantum,

Aquæ Fontanæ,

Marinæ ana sext. j. idest vnc. xvij. dr. ij.

script. ij.

Olei antiqui, & clari sext. ij. β . idest vnc. xlj. β .

drach. j. script. j.

Salis vnc. iij.

Ingr. vij.

Coquantur hæc omnia simul ad aquæ consumptionem, & Vulpis artuum dissolutionem; postea aquam dulcem, cui Hyssopi, & Anethi Herbarum
ana

ana M.j. incoctus fuerit, affunde vasi, & cum dictarum Herbarum libra vna, recoque ad huius aquæ consumptionem. Mes. Sit Vulpes boni habitus, etæris mediæ, & vuis optimè nutrita, cuius ossa frangantur, ac disrumpantur.

Oleum ex Viperis.

Rx. Viperarum nigrarum, integrarum lib. ij.
Olei Sesamini sext. j. β. f. vnc. xxv. circ. Ingr. ij.

Coquantur lento igni in vase terreo vitreato, angustis oris, exactè obturato, ne illius noxio vapore offendaris, deinde vitreo vase recondatur. Mes. Nō pauci aduersantes autoris placitis, imperant caput, & caudam abscindenda esse; at ille integras assunere iubet.

Error aliorum.

Oleum ex Scorpionibus Mesue, quod Simplex dicitur.

Rx. Scorpiones xx.
Olei Amygdalarum amararum lib. ij.
Insolentur mense vno in vase vitreo probè obstrueto. Ingr. ij.

Oleum ex Scorpionibus efficacius Mes. quod Compositum vocatur, quod sit in usu.

Rx. Aristolochiæ rotundæ vnc. j. Gentia-

382 De vera Meth. Pharm. par.

Gentianæ,
Cyperi,
Corticum radicum Capparis ana vnc. j.
Olei Amygdal. amararum sext. j. idest vnc. xvj.
drach. j. script. j. *Incred. vj.*

Diebus viginti insolentur in vase vitreo, operculato, deinde Scorpiones à decem ad viginti Oleo iniice, obtura, insola iterum mense vno. Mes.

Oleum è Scorpionibus Matheoli, quod aliqui putant adinuentum fuisse à Gregorio Caranita eius praeceptore.

I.

Rx. Olei antiquissimi, vt centum annorum, sin minus vetustissimi lib. iij.

Foliorum Hyperici recentis M. iij.

Oleum ponatur in vitreo vase, cui iniiciantur Hyperici folia contusa crassiusculè, macerentur decem, aut duodecim diebus sub Sole, quo tempore in subtilissima arena sit vas semisepultum, & obturatum, tali loco, vt tota die insolari possit; deinde in balneo Mariæ roto vno die collocetur, & exprimatur.

II.

Postea addatur Hyperici,
Chamedrii,
Calaminthes,
Cardui Sancti ana M. j.

Hæc

Hæc terantur, & macerentur dicto iam Oleo tri-
duò, in balneo vase existente, postea exprimantur,
& colentur.

III.

Cui adde florum Hyperici à foliis, & fustibus
purgati M.ijj.

Tribus diebus in balneo macerentur, postea ex-
primantur, & colentur, quod ter reiterandum ve-
nit, vsquequo Oleum sanguinis purpurei referat co-
lorem; deinde infundantur dicto Oleo.

IIII.

Summitatum Hyperici recentis seminibus præ-
diti contusarû, & Vino albo irroratarû M.ijj.

Et insolentur octo diebus, vt iam diximus, &
per tres dies balneo detineantur, exprimantur, &
per colum traiciantur, quod ter, aut quater agen-
dum venit. His actis adde

V.

Scordei recentis,

Calaminthes,

Centaurii minoris,

Cardui Sancti,

Berbenæ, vel Herbæ Sacræ, aut Verbenacæ,

Dictamni Cretici ana M.ß.

Quæ omnia sint trita, duobus diebus continuis
in balneo locentur, deinde exprimantur, & colen-
tur; cui iniiciantur hæc trita.

VI.

Zedoariæ,

Rad. Dictamni albi ana drach.ijj.

Gen-

384 De vera Meth. Pharm. par.

Gentianæ
Aristolochiæ rotundæ,
Tormentillæ ana drach. iij.
Scordei recentis M. j.
Tribus diebus balneo vas detineatur, colentur,
& exprimantur. Colato adduntur detrita hæc

VII.

Styracis Calamitæ,
Laserpitii à Recentioribus Benzoini ana dr. vj.
Baccarum Iuniperi drach. iij.
Melanthii, f. Nigellæ drach. iij.
Cassia odoræ drach. viij.
Santalorum alb. drach. iij.
Schœnuanthus,
Cyperiana dr. j. β.
In balneo triduo seruentur, postquam detrita e-
rūt illa, colentur & exprimantur; deinde sumantur

VIII.

Scorpionis diebus Canicularibus adinuenti nu-
mero tercentum.
Qui vitreo vase satis capaci ponantur, quod su-
per calentes cineres detineatur, donec illi sudore ma-
deant, & huc, atque illuc moveantur à calore exa-
sperati, tunc super illos Oleum prædictum iniicia-
tur calidum, & operculetur, quod in balneo per tres
dies seruetur, colentur, & exprimantur, & Scorpio-
nes iam cocti reiiciantur; in Expresso infundantur

IX.

Rhabarbari electi,
Myrrhæ ana drach. iij.
Aloes

Aloes Hepaticæ drach. iij.

Spice Nardi drac. ij.

Croci drach. j.

Theriacæ,

Mithridatii ana drach. iij. *Ingr. xxxvij.*

Comminuantur arida, & omnia simul misceantur, & in balneo tribus diebus feruentur; & sic Oleum nec colatum, nec expressum recondatur.

Oleum ex Ranis Mesue.

℞. Caput Ranarum antiquarum lib. β.

Olei Sesamini sext. β. f. vn. viij. circiter. *Ingr. ij.*

In vase vitreo benè obturato coquantur ad capitum dissolutionem, deinde reponatur. Mes.

Oleum è Lumbricis terrestribus, quod est in usu.

℞. Vermium terrestrium Vino nigro, & vigoroso ablutorum lib. β.

Olei communis lib. ij.

Vini lib. β. *Ingr. iij.*

Bulliant duplici vase, coletur & seruetur.

Oleum de Castoreo, quod est in usu.

℞. Castorei,

Calbani,

Opoponacis,

Euphorbii ana drach. ii. β.

Ccc Styra-

386 De vera Meth. Pharm. par.

Styracis Calamitæ,

Costi, eius loco Zedoariæ,

Calicæ,

Croci,

Carpobalsami, Cubebe eius loco,

Spicæ Nardi,

Cyperis,

Schænuanthus,

Piperis Longi,

Nigri,

Sabinæ,

Pyretri ana drach. ij. β.

Olei lib. iiij.

Vini optimi lib. ij.

Incred. x. viij.

Terantur terenda, & omnia simul macerentur.
per diem in Vino, coquantur diplomate ad Vini
consumptionem, colentur, & exprimantur.

*Oleum è Succis Herbarum, quod à vulgo
Zanetinum vocatur.*

℞. Foliorum Apii
Rorismarini,
Marrubii, aliqui eius loco herbam Sicilianam,
Millefolii,
Plantaginis,
Absinthii ana M. ij.
Celidoniæ,
Lanceolæ ana M. iiij.

Saluiæ,

Saluiæ,

Florum Verbasci ana M.iiij.

Florum Calend.

Consolidæ medię, à vulgo Laurentianę a. M. vj.

Succi Rutæ vnc. iij.

Olei communis lib. vj.

Terebinthinæ,

Resinæ ana lib. iij.

Chalbani vnc. iij.

Viridis Æris vnc. iiij. *Ingred. x-vij.*

Ab Herbis succus extrahatur, & à Floribus qui cum succo Rutæ, & Oleo bulliat ad exhalationem; deinde adde Terebinthinam, & Resinam, & postea Chalkanum dissolutum vase remoto ab igne, & denique florem Æris.

Oleum Hyperici Ioannis à Vigo.

℞. Olei Omphacini vnc. vj.

Mastichini vnc. j.

De Terebinthina drach. vj.

Rosati completi,

Terebinthinæ opt. ana vnc. ij.

Mastichēs,

Thuris ana drach. ij.

Myrrhæ,

Aloes Hepaticæ ana drac. iij.

Gummi Elemi,

Colophonix, i. Picis Græcæ ana dr. ij. β.

Ccc 2 Succi

388 De vera Meth. Pharm. par.

Succi Hyperici,

Centauri,

Plantaginis,

Caudę Equinę ana vnc. j.

Millefolii vnc. ij.

Rad. Tormentillę,

Dictamni,

Cardui Sancti ana drach. j.

Rubeę Tinctorum,

Granę opt. ana drach. iij. β.

Croci drach. β.

Vermium terrestrium ablutorum Vino odoro vnc. ij.

Foliorum Fraxini,

Radicum eiusdem ana M. β.

Vini odorati lib. ij.

Incred. xxvj.

Terantur crassiusculè terenda, & bulliant ad Vini consumptionem, vigorosè exprimantur, vase vitreo ponatur colatum, cui iniiciantur flores, & Semina Hyperici, & aliquantulum Roris marini florum, insolentur per curriculum quindecim dierū, immutando iam dicta singula hebdomada.

Aliud, quod est magis in usu, et dicitur Simplex.

℞. Summitatum Hyperici contusarum vnc. iij.

Macerentur triduo Vini idonea quantitate, bulliant duplici vase, colentur, & exprimantur, quod iterum

iterum agatur, & colato addantur

Terebinthinæ vnc. iij.

Olei antiqui vnc. vj.

Croci triti script. j. *Ingr. v.*

Coquantur duplici vase ad Vini exhalationem, deinde colentur. Censeo ego paucos adinueniri Sepiasarios, qui hæc duo genera Oleorum coficiant, sed horum loco fortè vti Oleo Hyperici, quod Simplex vocatur per insolationem tantum paratum.

Error aliquorum.

Aliud Oleum Hyperici, quod à vulgo Oleum mulieris Hispanæ vocatur.

Rx. Hyperici recentis cum semin. lib. j. & vnc. iij.

Radicum Phu, à vulgo Valerianæ,

Foliorum Cardui Sancti ana vnc. viij.

Tritici recentis lib. ij.

Vini albi generosi q. s.

Macerentur omnia in Vino per decem dies, deinde bulliant ad dimidiū. Exprimantur, colentur, & addē.

Olei Veteris lib. vj.

Bulliant ad Vini exhalationem, & in fine inciantur

Olei Abietini lib. iij.

Thuris diligenter laugati vnc. vj. *Ingr. viij.*

Misce.

Oleum

Oleum è Semperuino.

Rx. Olei Amygd. dulc. aut communis decies aqua tepida diligenter abluti,

Succi Semperuuiilana lib. j. *Ingr. ij.*

Succus à foliis exprimatur, colo conuenienti trahi iiciatur, ita vt depuretur, cum Oleo decoquatur diplomate ad exhalationem.

Sic paratur è foliis Solani

Papaueris,

Hyofcyami,

Lactuca,

Cucurbita,

Et similia.

Oleum è corticibus Citrij, vel Mali

Medici.

Rx. Olei Amygdalarum dulcium recentis lib. j.

Corticum extremorum Citrij vnc. iij.

Vini Aromatici q. s.

Ingr. iij.

Cortices dilacerati in Vino calido per duos dies macerentur, leuiter bulliant, & exprimantur, quod ter agendum erit; postea cum Oleo bulliat expressum duplici vase ad eius exhalationem.

Hoc

Hoc modo paratur Oleum
 E Caryophyllis,
 Nuce Myristica,
 Maci,
 Cinnamomo,
 Et similibus.

Non vniæ tres horum pro singula Olei libra imponuntur, sed duæ tantum, at si vigorosum exoptas & tres, & quattuor. Aliqui hæc solitaria diligenter terunt, quæ postea cum Amygdalis in mortario lapideo comminuunt Vino odore itrorantes, & prælo Oleum eliciunt.

De Oleis, quæ fiunt per Resolutionem.

Cap. V.

Fiunt Resolutione Olea, cum materie varij generis in corpore conclusæ, & veluti concretæ vi caloris separantur, opera præcipuè Chymistarum, de quo opere quantum liceat agemus: plura autem si audire cupis, Chymistas præceptores tibi adhibe, & cum illis versare. Hæc Mes. Duplex autem reperitur modus apud Chymicam artem calentes Oleum vi ignis eliciendi; interdum enim per Capitellum sursum tollitur, & hic destillandi modus dicitur per Ascensum, vel Ascensorium: interdum Oleum foras à mixtis ignis violentia educitur, & in vas subiectum defluit, & hic appellatur destillandi modus per Descensum, vel Descensorium. Mesue nonnulla proponit Oleorum genera, quæ ultimo hoc modo conficiuntur; etiam si sparsim quoque de

de illis agat, quæ per Ascensum parantur, de quibus nos Commentario duodecimo agemus.

Oleum Iuniperi Mesue.

Sarmentis Iuniperi tenuibus vas vitreatum oris angusti reple, laminam ferri tenuem foraminibus multis in cribri triticei modum pertusam ori toti applica, luta ita, vt nulla fiat euaporatio, eandem cum ore tum dicti vasis, tum alterius minoris etiã vitreati Oleum cadens à maiori excepturi, quod terræ vbi infoderis, igni luculento maius Iuniperi frutula capiens circumda horis duabus, sic Oleum in vas minus destillabit. Hæc Mes.

Eodem modo paratur Oleum

Fraxinum

Ex Gagatæ,

Ex Ligno Hederæ,

Ex Ligno Indo, Guaiaco dicto,

Ex Genista

Ex Pincis,

Et denique ex omnibus lignis pinguedine aliqua insignitis; sic quoque potest confici ex Baccis quarundam Plantarum.

Inter hæc Olea enumeratur & Oleum è Lateribus, etiam si sub illis, quæ sublimatione fiunt, continetur; quod Philosophorum, Benedictum, Sanctum, & Diuinum quidam vocarunt, quod arte sic paratur.

Oleum

Oleum de Lateribus, seu Philosophorum.

Accende Lateres ex terra rubente multum antiquatos in frusta comminutos carbonibus non fumantibus, donec igniti rubeant: tunc concha Oleo Roris marini, vel antiquo claro plena exingue, & quoad fieri potest Oleo imbue: Sicca per se in casulis, post minutissimè tere, & vasi per sublimationem destillandum trade, luto Chymistarum capitulo committe, carbonibus in fornace accensis coque, donec Oleum destillet in Phialam vitream nasi imo capitelli agglutinatum, quam exactè obstructam reconde, & serua: quanto enim antiquius, tanto valentius. Hæc Mes.

Semper ego sumerem antiquatos Lateres, vt auctor imperat, & non, sicuti Albuc. nouos; hi enim exsiccandi facultatem summam possident, quæ in antiquis destruitur, aut saltem multum minuitur: vnde facilius ad intima permeare potest. Quodlibet frustulum pendeat ad summum vnciam vnâ iubente Albucasi. Reperitur naturale, quod Petroleum vocatur, & ab Antiquis Oleum de Naphtha.

Ddd DE

DE VNGVENTA, CERATA, ET EMPLASTRA PRAEPARANDI RECTA RATIONE, COMMENTARIUM XI.

*Quid Ceratum, Vnguentum, et Emplastrum
existat. Cap. I.*

ERATVM à Cera nomen desumere ad-
apertè pronunciauit Gal. lib. 10. Me-
tho. c. 9. his verbis: *Cum uti voles, O-
leum Rosaceum & Cera liquentur mista in
vasè duplici, factoque humido Cerato, huius-
modi erit, quod triplum, aut quadruplum ad Ceram Rosaceam
habet.* Attamen Ceram non solum in se continent Ce-
rata, sed etiam Vnguenta, & Emplastra, & si non
omnia; quapropter affirmandum erit hæc tria tan-
tùm inter se differre secundùm maiorem, aut mi-
norem Ceræ quantitatem, quæ habemus lib. 3. de
Comp. Med. per genera, cap. 4. sic: *Sit in Ceratis mi-
nor copia Ceræ Hieme, quàm Aestate: At si Vnguenta pro-
ponis efficere, Oleum Ceræ quadruplum miscebis: At si in
modum Emplastri, Oleum mensura pari Ceræ miscebis.* Et
Paul. Aegin. lib. 7. cap. 17. *Si Vnguina, quæ à Græcis à
levanda lassitudine Acopa appellantur, conficere constitueris,*
Oleum

Ceratum
quid.

Discrimen
inter Cera-
ta, Vng. &
Emplait.

Oleum Cerae quadruplum immittes, si medicamentum quod Emplastri figuram efficere cogitauerimus, portionem Cerae aequalem, si Aer frigidus, Oleum copiosius, si calidus, minus. Et ideo Orib. 3. Synop. omnia hæc tria sub vnico nomine comprehendit: nam in hoc sequutus est Galeni vestigia, qui 7. per genera, c. 11. decreuit Emplastrum, & Vnguentum consistentia solum inter se differre. & subdit: Quare nonnulli Medicorum nomina à sola consistentia desumpta Ceratomalagmata nuncuparunt: quæ non equidem humida, duritiem verò tantam, nec consecuta, quantam Emplastrum possident. Quali duritie, & consistentia donarum sit Emplastrum patefit 5. per loc. cap. 7. his verbis: Quandoquidem multi Pharmacorum, quæ illinuntur, compositiones recusant, amantq. magis Emplastrum, utpote, quæ neque sudoribus abortis desuant, neque resiccata cutem circumtendant. Ab his omnibus patet Vnguenta quamdam Cerae portionem continere, Cerata maiorem, & Emplastrum plurimam, atque multam, vel aliud loco Cerae, quod maximè adhaereat, ne diffuant: At multi antiquorum Vnguenta etiam illa medicamenta appellabant, quæ foris admota ex Aromatis, & Oleo cōfecta tantum erant, nulla existente Cera, sicuti Diosc. reliquit scriptum dicens: Vnguenta medicamentis mista, aut corpori perfusa, quæ odorata existunt. Sic & Cornel. Celsus qui Malagmata illa dixit. Etiam si teste Galeno lib. 7. per genera, c. 1. Malagmata Medici appellent illa, quæ partes præter naturam induratas emolliunt, non tamen exsiccet. Quod attamen à Verustioribus non fuit obseruatum; nam, vt narratur lib. 8. per loc. c. 5. Asclepiades,

Vnguenta
sine Cera
quæ.

Malagma-
ta quæ.

Ddd 2 des,

Nomē Ce-
rati, Vnguē
ti, & Em-
plastri, con-
funditur à
Mefue.

des, & Archigenes omnia pharmaca, quæ foris imponuntur, siue adstringendo densent, Emplastra, siue Malagmata appellabunt. Non fuit igitur perpetuò rectus nominum priorum vsus apud Medicos seruatus, & maximè apud Mes. qui non rarò omnibus iam dictis neglectis hæc tria confundit in vnum, ita vt, Emplastra Cerata vocet, Cerata Vnguenta, & Vnguenta Emplastra dicat, sicut legentibus hoc euadet manifestum. Sic & Gal. vt 2. ad Glaucon. legitur, Emplastra appellat quædam, quæ partibus minimè adhærent, immo leuissima de causa decidunt, sicut illud quod ex Semperuiuo, corticibus Malorū Punicorum, & similium conficitur, quæ nec Ceram, nec aliud simile recipiunt. Hæc respicientes Recentiores, Emplastra tantum vocant, quæ ex Herbis decoctis, contusis, Radicibus, Cæpis, Farinis, & Oleis componuntur, vel quæ ex Tritis, Sapa, Vino, Oxy-melite, & Lixiuio, aliove liquore.

Multa Cerata, aut Emplastra, sed non hæc vltima, ad annum valida conseruantur, vt Serapio.

Multa Præcepta vniuersalia proponuntur ad viâ Cerata, Vnguenta, et Emplastra parandi attentionia, et præterea aliqua eorum differentia, vt faciliori modo Pharmacopai illa conficere non ignorent. Cap. II.

Etiamsi multa existant genera Vnguentorum, Ceratorum, & Emplastrorum maximè inter sedstantia,

stantia, non solum quod ad varietatem componen-
tium, sed etiam quod ad talem ordinem ea parandi:
attamen hæc omnia multis conueniunt, quæ arbi-
tror esse numero saltem vndecim.

I. Si Trita in structura istorum recipiantur, sint
hæc in subtilissimum puluerem comminuta, & per
tenue incerniculum traiecta, Galeni non tantum
præceptum lib. 10. de comp. Med. per loc. cap. 3. qui
in Malagmate Podagricis vtili, arida tusa per an-
gustissimum cribrum trajcere iubet: quod & lib. 2.
de comp. Medic. per genera, cap. 19. confirmat, &
curiosè, & optimè alijs in locis, sed etiam Damo-
cratis, qui præterea tempus hæc iniijciendi præfi-
xit, vt 7. per genera, circa finem, sic:

Ab igne tollito, leuigatam tunc quoque

Aristolochiam insperge, &c.

II. Deposito igitur ab igne vase, vt Actuar. pla-
cet, & Paulo, & Mes. pluribus in locis, ita vt quo-
quomodo tepescant in ipso contenta, vt sunt Olea,
Pinguia, Cera, & similia imperante Gal. lib. 8. per
genera, c. 1. paulatim Trita inspergantur, suafore
Haly lib. 10. Pract. dummodo hæc Metallica non
existant, quæ talia statutis temporibus Oleo, & alijs
miscenda sunt, & maximè Lythargiri puluis, quæ
semper, si leuissima eius non sit quantitas, inchoan-
te structura, & coctione Emplastri cum Oleo poni-
tur, & confunditur. Sed post omnia Trita, Crocus,
Moschus, Gallia, Ambra, & Caphura solitariè detri-
ta addantur, aut aliquo liquore, vel Olei portiu cu-
la dissoluantur in mortario, quod Oleum efficacius,

si ca-

Trita quan-
do poneda,
& quomo-
do.

Lythargi-
rium si mul-
tū inchoate
coctura.

Caphura,
Moschus,
& Ambra
quando.

398 De vera Meth. Pharm. par.

si calidum. Sint Tritorū tres, aut quattuor ad summum vnciæ pro singula libra aliorum: etiamsi Mesue in Cerato Santalino imponat dr. xlvij. Tritorum in vna Olei libra, & interdum minorem quantitatem.

Mucagines
quando.

III. Mucagines post Lytargirum addantur, etiā si hoc ab omnibus non seruetur, sed vt plurimum ante cetera Trita, quæ prius sint colo raro traiectæ, & leuiter decoctæ.

Opium, &
Ladanum
quando.

III. Ladanum, & Opium post omnia; Gal. enim lib. 4. per genera, Ladanum ex Vino dissolutum addit; non eget enim aliqua coctione. Sic & Opium Paulo iubente.

Ceræ quan-
titas.

V. Ceræ pro qualibet Olei libra sint vnciæ tres, aut quattuor, si tempus Æstium, at interdum & sex, & octo, si Ceratum solidum, & duritie prædium conficere studemus; immo, & aliquando æqualem Olei, & Ceræ portionem assumere decernunt, præcipuè si ex Succis tantum, & Oleis componentur; at minorem, si etiā ex Tritis. Horum quædam habemus lib. 3. per genera, c. 4. ita: *Sit in Ceratis minor copia Cere Hieme, quàm Aestate: & si Vnguenta efficere proponis, Oleum Cere quadruplum immiscebis: at si in modum Emplastri Oleum mensura pari Cere miscebis. Quæ etiam sæpe à Mesue, Paulo, & Orib. probantur.*

Cera quan-
do.

Cera, cum alijs immiscetur, in minutissima frustra scindatur, vt Damocrates referente Gal. 7. per genera, c. 16. Sic & Pix, & Resina, sicuti 1. per genera, c. 22. Tempus hæc iniiciendi, vt plurimum est in principio coctionis, etiamsi alijs temporibus quoque imponantur, de quibus diligenter infra.

Omnia

VI. Omnia Pinguia, narrante Paulo, iuxta mediam coctionem adiungere debemus: etiamsi aliquando & incipiente illa.

Pingua
quando.

VII. Gummi, & similia post Ceram, & Resinā ceteris paulatim immisceantur vase ab igne remoto, quæ prius Aceto macerentur, & repida cribro, aut panno laxo trajciantur: sunt talia Sagapenum, à vulgo Serapinum dictum, Chalbanum, Ammoniacum, & Bdellium. Mesue interdum & Myrrhā Aceto dissoluebat, qui quandoque hanc, & Sagapenum Oleo, & Succis admiscere iubet, & decoquere ad succorum consumptionem, ut in Vnguento de Arthanita, quæ omnia, ut experientia demonstrat, optimè uniuntur; at non solum Aceto Gummi, & quosdā Succos concretos dissoluunt autores, sed etiam Decoctis, alijsve liquoribus, immo interdum & Oleo, ut Euphorbium, quod imperante Galeno, pistillo læuigetur, quæ omnia à Pharmacopæis seruentur.

Gummi
quando.

VIII. Sit Ignis, quo hæc decoquuntur non admodum vehemens, nec adurens; sed potius lenis, lentus, perpetuus tamen, quod cecinit Damocrates narrante Gal. 7. per genera his dictis:

Ignis qualis.

Igni non acri, sed assiduo coque.

Cuius sententiæ subscribit Mes. pluribus in locis.

IX. Coquantur vase stanno illito, ut Mes. ubi de Vnguento Palmeo, vel vase fictili, aut olla, ut Damocrati placet, relatore Gal. 7. per genera, aut duplici vase; sic enim solebant omnes Vnguenta parare, ut scribitur 3. per genera, cap. 8.

Vasa quæ.

Dum

X. Dum hæc aguntur, perpetuò, & diligenti manu Spatha, aut Rudicula agitur, & subigantur, ut in vnum coeant, & crassescant, mandatum est Gal. lib. 1. per genera, c. 2. qui hæc: *Spatha ex Thedarum ligno assiduè agitentur, ne subsideant, & ne comburantur.* Et Damocrates, ut Gal. 5. per genera, c. 5.

Spatha atque Medicamentum agitando sedulo.

Quantitas.

XI. Mediocri componantur quantitate, sed potius pauca præsertim Hieme, ne arescant, & lapidea fiant, ut 4. per genera, cap. 5.

Illa, quæ substantia sunt crassa, & ita cocta, ut manus non inquinent, in mortarium, aut vas Aqua semiplenum versentur, ut Orib. 3. Synop. vel Vino, sicut Gal. 2. per genera, qui multa immergit, immo interdum in mortario hæc tundere iubet, ut in illis legitur libris: postea in Lobulos formentur, vel manibus Oleo inunctis, ut 5. de comp. per genera, quod seruetur ab Act. Ser. xv. sæpe dicens: Manibus subactum in massam redigatur.

Differetia
varia Vng.
& Emplast.

Cum multiformia, & varia describantur à Maioribus nostris Vnguenta, Cerata, & Emplastra, quorum compositiones impossibile est sub vnica methodo præparandi contineri, arbitratus sum hæc distinguere in quinque genera.

I. Horum quædam ex Cera, Oleo, & Tritis non raro aliquo liquore socio, & pinguedine componuntur.

II. Quædam ex Cera, Oleo, Gummi, Pinguedine, Resina, & Tritis, in quibus non raro Resina, & similia locum Cerae tenent.

Aliqua

III. Aliqua ex Cera, vel alio vicem eius subeunte, Oleo, Pinguedine, Mucagine, Succis, aut Decocto, Gummi, & Tritis.

III. Nonnulla ex Cera, Mucagine, Oleo, Metallicis, Pinguedine, Gummi, & Tritis parantur.

V. Et denique inueniuntur aliqua, quæ nomine Vnguenti, & Emplastri decorantur, quæ nullam Ceram recipiunt, immò horum quædam nec Oleum, nec Mucaginem, nec Gummi recipiunt: sed aut Mel, aut Sapam, aut Acetum, aut Miuam, aut Lixiuum in sui structura admittunt; de quibus omnibus sermonem satis longum habebimus.

PRIMUM GENVS EST

De Emplastris, aut Vnguentis, aut Ceratis, quæ in eorum compositione Ceram, Oleum, interdum aliquem liquorem, Pinguedinem, necnon etiam Resinam, et similia, et tandem Trita admittunt. Cap. III.

Primum genus illorum, quæ foris admouentur, loquor de illis, quæ aliqua crassitie donata sunt, quæ Ceram, Oleum, Trita, & interdum Resinam, & Pinguedinem, & similia recipiunt, hoc modo pareretur.

Cera in minimas partes dissecta, & Oleum simul liquecant semper agitando.

Remoueantur ab igne, & trita diligenter & creta paulatim inspergantur.

Ecc At

At si aliquod pingue compositio recipiat, cum Oleo, & Cera liqueſcat, ſic & Pix, & Reſina, & Terbinthina.

Si Succum, aut Vinum, aut Decoctum, bulliant hæc cum Oleo tantum ad eorum exhalationem, cui poſtea Cera addatur, & reliqua ſimilia, & denique Trita perpetuò miſcēdo, ne in vnum cogantur, ne adhæreant vaſi, ne reſideant, aut ne adurantur.

Si inter Trita ſit Caphura, aut Moſchus, aut Crocus, optimè per ſe læuigata poſt omnia inijcian-
tur, aut ceteris tritis immiſceantur.

Hæc omnia hac methodo inſtituta fuerunt à gra-
uioribus Medicis; nam Ceram, & Oleum ſimul li-
quefacienda eſſe decreuerunt Meſ. Auic. lib. 5. c. 12.
Celfus, & alij Scriptores. Cera multa in fruſtula mi-
nutiſſimè incidatur, vt Damocrates Gal. referente
lib. 7. cap. 17. per genera. Poſtea depoſito ab igne
vaſe, vt Paulo, Actuar. & Meſ. placet, ita vt in ipſo
contenta quoquomodo frigefcant, ſicuti legitur
8. per loc. c. 1. Cetera Trita lubrili incerniculo tra-
iecta, & læuigata illis admiſceantur, quæ paulatim
inſpergenda veniunt, & forti brachio miſcenda,
donec vniantur, Haly documentum lib. 10. Practi-
cæ. Si Liquores, aut Decocta, aut Succos in ſui ſtru-
ctura recipiant, bulliant cum Oleo ad eorum con-
ſumptionem, vt Paul. cap. 19. quod litteris tradidit
non raro Meſ. deinde Cera addatur, antequam e-
tiam Butyrum, & Pinguedines Oleo inijcian-
tur, vt Serap. lib. de Antid. & 2. per genera, cap. 17. vnà
cum Cera adiungere poſſumus Reſinā, ſicuti 1. per
genera,

genera, cap. 17. & Picem 2. per genera, cap. 18. & Te-
rebinthinam & Seuum, vt 7. per genera, cap. 12. cui
opinionem assentiunt Actuar. & Paul. lib. 7. Denique
Pulueres cum Farinis, si mandata Orib. 3. Synop.
Ser. lib. de Antid. Act. & Actuar. sequi volumus.

*Ceratum Santalinum Mes. et Exercitatio, quod
aliqui Vnguentum dicunt.*

Rx. Rosarum, i. Rubearum drach. xij.
Santalorum Rub. drach. x.
Santali Albi,
Citricini ana drach. vj.
Boli Armeni drach. vij.
Spodij ex Ebore vltro parato drach. iij.
Caphuræ drach. ij.
Ceræ albæ drach. xxx.
Olei Rosati lib. j.

Ingréd. ix.

Quæ duo si lauentur, fiet præstantius. Mes. Cē-
ra minutim dissecta, & Oleum simul liquecant;
deinde remoueantur ab igne, & addantur omnia
trita subtilissimè, atque creta, inter quæ Caphura
solitaria læuiget, & post omnia addatur, aut
cum alijs tritis accuratè permisceatur, paulatim
hæc in liquata proijcianur perpetuò pistillo agi-
tando, donec in vnum frigesacta coeant.

*Ceratum Oesypatum Gal. referente Mesue
et Exercitatio.*

Rx. Ceræ flauæ vnc. iij.

Ecc 2 Olei

404 De vera Meth. Pharm. par.

Olei Chamæmel.

Iriani ana vnc. vj.

Mastiches vnc. j.

Spicæ Nardi drach. ij. β.

Croci drach. j. β.

Terebinthinæ vnc. j.

Resinæ vnc. β.

Oesyphi drach. lxxx.

Incred. ix.

Olea, Terebinthina, Resina, Cera, & Oesyphus fr-
mulliquanda, & si impura colo traijcienda, quibus
Mastiche, Spica, & Crocus per se trita, & simul con-
fusa addantur, vt superius diximus.

Ceratum Galeni Stomachicum

relatore Mesue.

℞. Rosarum,

Mastiches ana drach. xx.

Foliorum siccorum Absinthij drac. xv.

Spicæ Nardi drach. x.

Ceræ vnc. iij.

Olei Rosati lib. j. β.

Incred. vij.

Cera, & Oleum liquentur, & Aqua Rosarum diu
lauentur, iterum liquentur, & lauentur Vino vete-
ri, & austero, succo Cydoniorum, & Aceto pauco,
postea misceantur reliqua tenuissimè trita, et fiat
Ceratum. Mesue. Pauci sunt, qui hæc omnia ser-
uent.

Vnguen-

*Vnguentum ad Scabiem expertum Mesue,
et eius Exercitatio.*

℞. Axungia, scilicet Porcinæ vnc. v.
Olei Laurini,
Argenti Viui, i. Hydrargiri,
Cera puræ,
Mastiches,
Thuris albi ana vnc. ij.
Salis communis vnc. viij.
Succi Fumariæ,
Plantaginis ana q. s. vt lib. β. *Ingr. ix.*

Ceram, Axungiam membranulis purgatam, et
Oleum Laurinum cum Succis coque simul in vase
stannato; tunc adde puluerem Salis, Mastiches, et
Thuris, cum percoctum erit, et ab igne ablatum,
adde Argentum Viuum Salina extinctum, et pau-
co Olei Laurini, spata diu misce. *Mel.*

Vnguentum Basilicon Maius Mesue.

℞. Cera albæ,
Resinæ Pini,
Seui Vaccini,
Picis Glutin. i. Picis Naualis,
Thuris,
Myrrhæ partes æquales.
Olei quantitatem idoneam. *Ingr. viij.*
Quæ

406 De vera Meth. Pharm. par.

Quæ procul omni dubio sumenda venit à quantitate Cerae, vt si vnciæ tres, vna sit Olei libra, componatur, vt est artis.

*Aliud Magnum Basilicon Mesue,
quod est in usu.*

Rx. Cerae vnc. vj.
Picis vnc. iij.
Resinæ Pini,
Seui vaccini,
Thuris,
Myrrhæ ana vnc. j. β.
Oleum q. s. videlicet lib. ij. Ingr. viij.

Fiat Vng. Nescio, cur dicatur Vnguentum, & non Ceratum, cum Ceram in se recipiat, & copiosam; & cur non dicatur Emplastrum, cum in sui compositione existant Resina, Pix Naualis, & Thus, quæ sunt in causa, vt hoc genus Pharmaci partibus adhæreat: sed vt dixi, à Mes. hoc non seruatur.

Basilicon Minus Mesue.

Rx. Resinæ,
Picis,
Cerae ana partes æquales.
Olei quantitatem idoneam. Ingr. iij.

Galenus etiam descripsit hoc Vnguentum lib. 2.
Facul.

Facul. Simpl. vbi de Pinguedine sub nomine Tetra-
pharmaci, sic:

Rx. Cerae,
Resine,
Picis,
Adipis Vaccini ana vnc. ij. *Ingr. iij.*
Fiat, vt est artis, Vnguentū, vel potiūs Emplastrū.

*Ceratum refrigerans Galeni, quod describitur
lib. 10. Meth. cap. 9.*

Rx. Cerae albæ vnc. iij.
Olei Rosati Omphacini vnc. ix. vel xij. *Ingr. iij.*

Liquentur duplici vase, quod postquam fuerit
refrigeratum, misceatur ei tantum aque, quantum
in se, dum cum ea mollitur, accipere possit, quæ
quidem aqua sit frigidissima, abundè autem Cera-
tum refrigerabis, si totum vas, in quo contine-
tur, in aquam frigidissimam dimittas, quod si A-
ceti quoque admodum tenuis, ac clari paululum a-
dijcere velis, ytiq̃e magis adhuc refrigerans, &
humectans medicamentum efficies. Hæc Galen.
Mesue Ceratum hoc lauandum diu, ac subigen-
dum Aqua decreuit, sic & Aceto. Rarò repèri-
tur apud Sepiasarios perfectum, cum pauci eo-
rum Oleum Rosatum Omphacinum conficiant,
nec duplici vase illud liquent, nec exquisitè refri-
gerent.

Seplasiario
rū aliquorū
errores.

Vnguen-

*Unguentum ex Alabaſtro, quod eſt in uſu, raro
enim illud, quod deſcribitur à Nicolao
Mirepſio à Medicis imperatur.*

℞. Alabaſtri ſubtiliter triti lib. j.
Comarum Feniculi recentis cū ſeminib. vn. iij.
Florum Chamæmeli recent. vnc. viij.
Rutæ virentis vnc. ij.
Summitates recentes Rubi tenellas nu. lxxx.
Olei Roſati lib. iij.
Ceræ albæ vnc. viij.
Vini albi lib. circiter ij. *Incred. ix.*

Herbæ omnes contundantur diligenter, quibus
Cera, Oleum, Alabaſtrum, & Vinum admiſcean-
tur, & bulliant ad humoris conſumptionem, colen-
tur, & exprimantur, expreſſo adde tria Oui albumi
na curioſè agitata, & diligenter miſceantur.

Unguentum Comitiffæ Varignana.

℞. Corticum mediarum Glandium,
Corticum mediarum Caſtanearum,
Corticum mediarum arboris Quercus,
Baccarum Myrti,
Caudæ Equinæ,
Gallarum,
Corticum Fabarum internarum,
Accinorum Vuarum ana vnc. j. β.
Calycum

Calycum Glandium,
 Sorborum immaturorum exsiccatorum,
 Mespilorum acerborum siccorum,
 Foliorum Capparis,
 Foliorum Prunioli siluestris,
 Radicum Chelidonii ana vnc.j.β.
 Decocti Plantaginis q. s. vtlb.ix.

Contundantur crassiuscule, & decoquantur in
 sufficiente quantitate Decocti Plantaginis ad dimi-
 dij consumptionē, cola, & in dicta colatura abluan-
 tur nouem vicibus, Decoctum semper innouando;
 deinde addantur

Olei Myrtini lib.j. & vnc. iij.
 Cerae vnc.vij. β.
 Postea simul liquecant cū Olei Mastichini non
 abluti lib.j. & vnc. iij.
 Quibus admisceantur diligenter trita, atque cre-
 ta hæc, scilicet
 Corticum med. Glandium,
 Cort. med. Castanearum,
 Cort. med. Quercus arboris ana par. vnam, sci-
 licet vnc.j.
 Gallarum,
 Succi Hypocistidis,
 Cineris ossium cruris Bubuli,
 Baccarum Myrti,
 Acini Vuarum,
 Sorborum siccorum ana par.β. scilicet vnc.β.
 Trochiscorum Succini, idest de Charabe par.j.
 scilicet vnc.j.

Ingr. xxvij.

Fff

Et

410 De vera Meth. Pharm. par.

Et fiat Vnguentum, quod potius Ceratum vocandum venit.

Unguentum Defensuum Magistrale.

Rx. Boli Armeni,
Sang. Draconis,
Terræ Sigillatæ ana vnc. j.
Olei Rosati vnc. vj.
Cera vnc. j. β.
Aceti drach. vj. *Ingr. vj.*

Cœquantur Oleum, Cera, & Acetum ad eius consumptionem, postea cetera lauigata addantur.

Unguentum de Minio, seu Sandice.

Rx. Olei Rosati lib. ij.
Seui Hircini vnc. ij.
Cera albæ vnc. vj.
Minii vnc. ix. *Ingr. iij.*

Fiat Vnguentum, vt est artis. Si cupis esse Caphuratum adde Caphuræ drach. tres Oleo dissolutæ.

Unguentum de Cerusa ad mentem Rhasis.

Rx. Cerusæ, scilicet lotæ lib. β.
Caphuræ drach. ij.
Olei Rosati lib. j.
Cera vnc. iij. *Ingr. v.*
Confi-

Conficiatur Vnguentum secundum artem, cui admisceantur Oui albumina tria accuratè agitando, cum frigidum fuerit.

Vnguentum de Calce Simplex, quod est in usu.

Rx. Olei Rosati Omphacinilib. j.

Calcis nouies lotæ,

Ceræ albæ ana vnc. iij.

Incred. iij.

Fiat Vnguentum.

Vnguentum è Resina, quod à multis Citrinum appellatur, et Rasinum.

Rx. Olei optimi lib. j. & vnc. iij.

Resinæ Pini,

Ceræ citrinæ,

Terebinthinæ ana lib. j.

Incred. iij.

Omnia simul liquefcant, & colentur.

*Vnguentum Viride Andromachi referente Gal.
lib. 2. per genera, cap. 2.*

Rx. Resinæ Pini lib. ij.

Ceræ lib. j.

Olei communis cyathos binos, scilicet vt Paul.
vnc. iij. quod pender vnc. ij. & dimidiam.

Æruginis Æris vnc. iij. alii duas. *Incred. iij.*

Paretur liquefactis, quæ liquari possunt: deinde

Fff 2 Ærugo

Ærugo inspergatur : quidam vbi refrigerauerint ,
mox raserint , in mortario misturam moliuntur .
Hæc Galen.

*Vnguentum Viride , quod est in usu ,
appellatum Damascenum.*

℞. Vnguenti , è Resina lib. ij.
Viridis Æris vnc. j. *Ingred. ij.*

Liquefacere oportet Vnguentū continuò permi-
scendo, cui liquido, & ab igne remoto Viride Æris
admisceatur diligenter.

*Vnguentum Citrinum Nicolai Mirepsij ,
vel de Pomo Citri.*

℞. Boracis mineralis vnc. ij.
Corallii albi vnc. ℞.
Amianti, scilicet Aluminis è Pluma, vel Alumi-
nis Scissilis,
Vmbelici Marini, loco eius Alba Conchyliæ,
Tragacanthæ,
Amyli,
Enthalii, loco eius Purpura Marina,
Denthalii, loco eius Buccinulæ albæ, à vulgo
Porcelletæ,
Thuris,
Nitri, scilicet cōmunis, aut Salis vsti ana dr. iij.
Marmoris albi, loco eius Alabastri drach. ij.
Caphuræ

Caphuræ drach. j.

Gerfæ Serpentarię vnc. j.

Cerufæ drach. vj.

Axungia Porcinæ recentis q. s. vt lib. j. circiter.
Omnia diligentissimè trita secundum artem Axungia admisceantur in mortario agitando curiosè, quæ postea in Citris medulla interna priuatis decoquantur, ab ipsis extrahatur, & seruetur Vnguentum. His addit Nicolaus Salernitanus

Seui Caprini vnc. j. β.

Adipis Gallinacei vnc. j.

Incred. x. vij.

Quæ cum Axungia liquefcant. Gerfa Serpentaria sicparetur. Sumantur Serpentariæ radices vere, in frustula scindantur, & exsiccentur, & in puluerē redigantur, ex quo Pastilli aqua Rosacea fingantur, postea macerentur illi iam exsiccati aqua Rosacea, quod vigesies reiteretur: & postremò exsiccentur. Ni fallor paucissimos arbitror adinueniri Seplasiarios, qui hæc agant.

Gerfa Serpētaria quo modo fiat.

Error Seplasiar.

Vnguentum Agrippæ Regis, Nicolai Salernitani.

℞. Radicum Brionia lib. ij.

Radicum Cucum. siluest. lib. j.

Scillæ lib. β.

Ireos vnc. iij.

Radicum Filicis,

Radicum Ebuli,

Tribulorum aquatici ana vnc. ij.

Olei

414 De vera Meth. Pharm. par.

Olei puri candidi lib. iiij.

Ceræ albæ lib. j.

Incred. ix.

Radices omnes recentes incidantur, & contundantur, sic & cetera, & per dies octo in dicto Oleo macerentur, colentur, & exprimantur, expresso consumpto addatur Cera minutim incisa, & simul liquefiant.

Unguentum Pectora leniens, seu Pectorale.

Rx. Iridis drach. ij.

Croci drach. β.

Olei Amigdal. dulc. vnc. v.

Violari,

Chamæmelini ana vnc. iiij.

Adipis Gallinæ recentis vnc. ij.

Ceræ albæ vnc. iiij.

Incred. viij.

Cera, Adeps, & Olea in vnum liquefiant, postea in vase aliquo septies abluantur aqua Hordei, aut Maluæ, quibus adde Iridem, & Crocum subtiliter solitariè tritum.

*Unguentum Aragon Nicolai Salernitani,
vel Præpositi.*

Rx. Rorismarini,

Maioranæ,

Radici Ari, idest Serpentariæ,

Serpilli ana vnc. iiij. β.

Rutæ,

Rutæ,

Radicum Cucum. agreſtis ana vnc.iiij.ß.

Foliorum Lauri,

Saluiæ,

Sabinæ ana vnc. iij.

Pulicariæ maioris, i. Conyza, & minoris ana vnc.iiij.

Radicum Bryoniæ,

Laureolæ, i. Daphnoides Dioſc.vnc.ix.

Foliorum Cucumeris ſilueſt.

Nepitæ, vel Calaminthes ſilueſtris ana vnc.vj.

Maſticheſ,

Thuris ana drach.vij.

Piperis,

Euphorbii,

Pyrethri,

Zingiberis ana vnc.j.alii drach.j.

Adipis Vrfini,

Olei Laurini ana vnc.iiij.

Olei Moſchelini, eius loco de Spica Nardi vn.ß.

Petrolei, ideſt de Naphtha Dioſc.vnc.j.

Butyri vnc. iiij.

Olei communis lib.v.

Ceræ lib.j. & vnc. iij.

Inged. xxvij.

Radices, & Herbæ recenter collectæ in Oleo macerentur ſeptem diebus, coquantur ad humoris conſumptionem, per colum traſſiantur, Cera addatur, Butyrum, Adeps, Oleaq. & tandem cetera alia curioſè detrita: prius tamen Simplicia illa recentia dilacerentur, & piſtillo buxæo terantur.

Vnguen-

Unguentum Martiatum Nicolai Salernitani.

R $\acute{x$. Cerae albæ lib. ij.
 Olei lib. viij.
 Rorismarini, vel Libanotis,
 Foliorum Lauri ana vnc. viij.
 Rutæ vnc. vij.
 Tamarisci vnc. vj.
 Ebuli,
 Sabinæ,
 Saluæ, Lisfagi Arabicè,
 Balsamitæ, Momordicæ, vel Caranzæ,
 Ocymi Basilic.
 Polii,
 Calaminthes,
 Arthemisiæ,
 Enulæ,
 Betonicæ,
 Brancæ Vrsinæ,
 Spargulæ, idest Rubec minoris,
 Herbæ Venti, idest Parietariæ,
 Pimpinellæ,
 Agrimonii,
 Absinthij,
 Herbæ Paralysis, Verbasci species,
 Herbæ Sanctæ Mariæ, i. Persicariæ,
 Cymarum Sambuchi,
 Herbæ Crassulæ, i. Fabæ crassæ, vel Telephii,
 Millefolii ana vnc. iiij. β .

Semper-

Semperuiuæ,
 Plantaginis maioris,
 Chamædryos,
 Centaureæ,
 Centumneruiæ,
 Fragulæ, i. Fragariæ,
 Terrahit, idest Herbe Iudaicæ, aut Orobi, vel
 Virgæ Aureæ,
 Quinque folii ana vnc. iiii. β.
 Radicum Altheæ,
 Cimini,
 Myrti ana vnc. iiii.
 Fænugræci vnc. j. β.
 Fol. Vrticæ,
 Violarum,
 Papaueris albi,
 Menthe Saracene,
 Mentæ Crispæ,
 Lapathioli,
 Polytrici,
 Cardōcelli, à Græcis Erigerō, à Lat. Seneciū,
 Matrisilue,
 Maturellæ, idest Valerianæ.
 Herbæ Moschata, idest Rostri Ciconiæ,
 Alleluiæ, idest Trifolii acidi,
 Linguae Ceruinæ, i. Phyllitidis,
 Crispulæ, idest Oculi Bouis,
 Camphoratæ, idest Abrotani,
 Styracis Calamitæ,
 Medullæ Ceruinæ ana vnc. β.

G g g

Butyri

Butyri vnc. j. β.

Adipis Vrsini,

Gallinacei,

Mastiches,

Thuris ana vnc. j.

Olei Nardini vnc. ij.

Vini albi odorati, quantitatē idoneā. *Ingr. lxiij.*

Omnes Herbae, & Radices mense Maio colligantur tertia hora diei, contundantur, incidantur, & dilacerentur, Vino odoro per septem dies macerentur vnā cum Fænugræco; deinde bulliant, & cum incipit Vinum absumi, Oleum addatur, & coquantur ad consumptionem Vini, colentur, & exprimantur, & Herbae proiciantur; colato adde Styracem, dum ebullit, Axungiam, Thus, Adipes, Mastichē, Oleum Nardinum, & Ceram continuò spatha miscendo; remoueatur ab igne, & seruetur. Nicol. Alii remouent ab igne liquata omnia vnā cum Cera, & addunt Mastichem tritam, atque Thus, & Styracem cum aliqua Olei portione calidi, in mortario dissoluunt. Melius fortè esset, dico fortè, ne repugnem Autoris dictis, expressum Oleo admiscere Herbis reiectis, ne maximā partem Olei absorbeāt.

Martiatum Minus.

℞. Foliorum Lauri lib. iij.

Rutæ lib. ij. β.

Amaraci, idest Maioranæ lib. ij.

Rorif-

Roris marini lib. j. β.

Foliorum Myrti lib. j.

Ebuli,

Balsamitæ,

Basilici, f. Ocymiana vnc. vj.

Styracis vnc. iij.

Mastiches vnc. iij.

Thuris vnc. ij. β.

Butyri vnc. v.

Medullæ Ceruinæ,

Adipis Ursini,

Gallinacei ana vnc. iij.

Olei Nardini vnc. iij.

Olei communis lib. vj.

Cere flauæ lib. j. vnc. viij.

Vini albi odor. q. s.

Incred. xviij.

Paretur, vt superius. Quidam repugnantes Scri-
ptoris placitis nulla necessitate ducti augent Olei
quantitatem ad lib. viij. & in primo ad x.

Error ali-
quorum.

*Emplastrum de Euphorbio Galeni lib. 6. Methodi
cap. 2. et modus parandi ipsum.*

℞. Cere partem vnam,

Terebinthinæ,

Picis ana partem dimidiam,

Euphorbii duodecimam partem vnus par-

tis.

Incred. iij.

Ggg

2

Eu-

Euphorbiū
cū Oleo pi
stillo lique
scit.

*Euphorbium cum Oleo pauco contundens, ac ad sordium
spissitudinem redigens, mox reliquis post liquationem refri-
geratis terens misceo. Gal.*

*Emplastrum Diabotantum, idest ex Herbis,
Critonis, referente Gal. lib. 6. per
genera, cap. 2.*

℞. Anagallidis ceruleum florem habentis, idest
Paparinæ à vulgo,
Papaueris Ceratidis, idest Erratici,
Alterci foliorum tenerorum, idest Hyoscyami
ana den. lvj. idest drach. vi Gal.
Hæc in pilam, seu mortarium coniecta, terun-
tur, quousque confusa sint, ac dissoluta duntaxat,
ne eorum succus absumatur. In alio autem morta-
rio habentur

Squammæ Aris rubri den. xxv.
Mannæ, scilicet Thuris den. lvij.
Resinæ ficcæ den. xvj.
Aloes den. xvj.
Aluminis Scissilis, & Rotundi ana den. iiij.

Hæc in Sole læuigantur cum Aceto, vt sordium
crassitudinem habeant. Deinde Herbæ mistæ, do-
nec probè cocant, teruntur. Postea Ceratū facito ex
Cera Chiæ den. c.

Olei veteris hemi. ij. idest vnc. xv.
Hæc Galenus. *Ingræd. xij.*

Procul dubio prius Cera, & Oleum liquanda si-
mul veniunt, & cetera addenda illis, & cum Herbæ
detritæ,

detritæ, & contusæ in hoc Emplaſtro recipiantur, non erit fortè absurdum ſuccum ab ipſis elicere, & cum Oleo ipſum decoquere, uſquequo abſumatur; mox Ceram addere, & cetera alia, & Emplaſtrum parare.

Ceratum è Ceruſa.

R̄. Ceruſæ tritæ, & læuigatę lib. ij.
Olei Roſati lib. j.
Caphuræ drach. ij.
Ceræ vnc. iij. *Incred. iij.*

Fiat Ceratum, vt eſt artis; poſt omnia adde Caphuram tritam, vel Oleo diſſoluatur.

Ceratum Capitale, quod de Betonica dicunt aliqui.

R̄. Betonicæ,
Matrisſilue, ideſt Periclymeni Dioſc.
Saluie ana vnc. j.
Ariſtolochiæ vnc. β.
Ceræ flauæ,
Reſinæ Pini ana vnc. vj.
Terebinthinæ vnc. iij.
Olei Abietini vnc. ij.
Gummi Elemi vnc. j.
Vini albi q. s. *Incred. x.*
Herbæ, & Radix macerentur Vino; deinde cetera addantur. Gummi diſſoluatur aliqua Terebinthinæ

422 De vera Meth. Pharm. par.

thinæ portiuncula. Vino absumpto colentur, & exprimantur, & fiat Ceratum, quod potius Emplastrum dicendum erit.

Vnguentum digerens, vel Digestivum dictum.

Rx. Olei Rosati,
Terebinthinæ ana lib.j.
Cerae albæ vnc. iij.

Ingred. iij.

Liquefcant simul, & abluantur aqua Hordei, aut Plantaginis; si vigorosius, succo Absinthii.

Aliud.

Rx. Terebinthinæ vnc. iij.
Vitell. Otorum nu. ij.
Farinæ Hordei vnc. j.
Crocii script. ij. Misce.

Emplastrum Diaphænicon Mesue.

Rx. Dactylos ficos n. xl.
Panis biscocti drach. v.
Carnis Cydoniorum Vino coctorum vnc. j.
Cerati ex Cerae vnc. ij.
Olei Rosati, & Nardini facti ana vnc. iij.
Mastiches,
Thuris,
Absinthii Romani sicci, i. communis a. dr. ij. β.
Aloes,

Aloes,
 Macis,
 Calami Aromatici,
 Spice Nardi,
 Myrrhē,
 Acaciæ,
 Galliæ, idest Moschatae,
 Ramich, i. Trochiscorum Ramich ana dr. j.
 Ladani drach. ij. *Incred. xvij.*

Dactyli, & Panis biduo Vino odoro maceretur,
 post cum carne Cydoniorum multum terantur, de-
 inde cerato misceantur tundendo in mortario, de-
 nique cetera trita, verum tundendo illis addantur,
 perfectèq. misceantur. Satius erit Mastichen, & La-
 danum Ceræ, & Oleo miscere, (quibus aliquid a-
 quæ addatur) vtendi tempore suffiatur Xiloaloe.
Mesue. Dactili, vt iam diximus, vbi de Fructibus,
 prius nucleis priuentur, & membranulis, & cum
 Pane, & Cydoniorum carne per cribrum transmit-
 tantur. Ladanum Vino dissoluatur.

SECVNDVM GENVS EST

*De illis, quæ Ceram, Oleum, Pinguedinem, nec-
 non etiam interdum Resinam, et similia,
 Gummiq. recipiunt. Cap. III.*

Ordine seruato præcedenti cap. tertio instituto,
 post Ceram, Adipem, & Resinam vase ab igne re-
 moto, & modicè refrigerato, Vnguento Gummi
 iniician-

424 De vera Meth. Pharm. par.

iniiciantur disrupta, & Aceto, aut alio liquore dissoluta, & per rarum cribrum traiecta: Hęc aut nullam, aut paucam ferunt ebullitionem; vt plurimum enim in vnum coguntur, & vniuntur: sed potius indigent longa agitatione, vt alijs misceantur. Et hęc sunt agenda, quotiescumque non repugnetur placitis Antiquorum Scriptorum; Mef. enim in Vnguento Ciclamini, i. de Arthanita imperat Sagapenum, & Myrrham dissoluta tamen in Decocto cum Oleo ebullire, & tandem Ceram addi. Pręterea Gal. 2. per genera, cap. 9. Ammoniacum, & Chalbanum iubet lentę coquenda esse. Et Mef. in Vng. Cerafcos, hęc: *Misce Ammoniacum, & Bdellium Aceto soluta redde igni, & coque ad iustam crassitiem.* Sed decoquebat fortę, non ebulliendo, sed euaporando. Post Ceram, & Resinam imponit Gummi, vt 2. per gen. cap. 18. scribitur, Gal. prius Aceto dissoluta, cuius verba: *Post Ceram, & Resinam, Chalbanum, & Opoponacem ex Aceto.* Et Damocrates, sicuti 7. per genera circa finem hęc:

Cera, & Pitymia, quibus liquatur Ollula

Ab igni feruens tollitur, tunc protinus

Ammoniacum, &c. Et cap. 12. Chalbanum.

Sed non omnia eodem tēpore alijs admiscenda veniunt: nam Ammoniacum circa mediam coctionem iniicitur, Opoponax multo post Ammoniacum, Chalbanum post omnia; neutiquam enim coctionem tolerat, & Sagapenum immiscetur alijs, cum ab igne vas sublatum. Hęc Paul. Dissoluenda esse semper Gummi decreuit Orib. 3. Syn. Serap. lib. de Antid. Paul. & Gal. 3. per genera, sic:

Ex

Gūmi dissoluantur
Aceto.

Ex Aceto, & citra ignem liquefacere iubet Ammoniacum, Sagapeniliquorem, Opoponacem, Chalbani, sic & Thus, vt 2. per genera. ita & Bdelliū Mes. per diem, & noctem. At non tantū hęc dissoluebat Gal. sed omnia, quę liquari, ac macerari possunt, vt Aloe, & non semper Aceto, sed etiam alio liquore, quę paulatim addantur diligentissimē miscendo.

Emplastrum de Meliloto Mes. quod est in usu.

R̄. Florum Meliloti vnc.vj.
 Florum Chamæmeli,
 Comarum Absinthii,
 Sampsuchi, i. Maioranæ,
 Fēnugræci,
 Baccarum Lauri,
 Radicum Altheæ ana drach. iij.
 Sem. Apii,
 Ameos, in eius def. Ciminum,
 Cardamomi,
 Ireos,
 Cyperi,
 Spicæ Nardi,
 Casię ana dr. ij. β.
 Ammoniacy drach. x.
 Styracis,
 Bdellii ana drach. v.
 Terebinthinæ vnc. j. β.
 Ceræ vnc. vj.

H h h Ficus

Ficus pingues xij.
 Seui Caprilli,
 Resinæ ana vnc. ij. β .
 Olei Sampsuchini, i. de Maiorana,
 Olei de Spica ana q.s. vt lib. j. alij vn. v. *Ingr. xxxv.*

Aquæ, cui incocta fuere Fenugræcum, Chamæ-
 melum, & Melilotus, quantum erit satis aliorum in-
 fusioni. Mes. Trita reddantur omnia, Gummi in
 Decocto infundantur, & macerentur, Olea, Cera,
 Seuum, Terebinthina, & Resina in vnum liquefcât,
 quibus dissoluta illa addantur semper miscendo,
 deinde Ficus tritæ, & per cribrum traictæ, & pulue-
 res. Hoc me iudice, si propriè loquendum venit,
 Emplastrum non est dicendum, cum minimè par-
 tibus adhæreat; sed pauco tempore friabile factum
 decidat.

*Emplastrum, seu Malagma Andromachi ex
 Meliloto à Gal. lib. 8. secundum loc.
 descriptum. Cap. V.*

$\mathcal{R}$. Nardi Celticæ drach. viij.

Cyperī,

Iridis Illyricæ,

Myrrhæ ana drach. viij.

Croci drach. iij.

Meliloti, i. florum eius drac. xxv.

Ammoniæ Thymiamatis drac. l.

Terebinthinæ drach. l.

Ceræ

Ceræ drach. c.

Olei Cyprini, eius loco de Spica dimidium he-
minæ, scilicet vnc. iij. β. d. ij.

Aceti quod satis est ad Gummi dissoluendum.

Fiat, vt est artis, Emplastrum. *Ingr. xj.*

Vnguentum de Bdellio Mesue.

℞. Bdellii drach. vj.

Euphorbii,

Sagapeni ana drach. iij.

Castorei drach. iij.

Ceræ drach. xv.

Olei Iasmini, aut Leucoij lutei, f. Keiri drach. x.

alij legunt vnc. x. quod melius. *Ingr. vij.*

*Bdellium, & Sagapenum aqua Rutæ agrestis dissoluan-
tur. Et fiat Vng. quod potius Emplastrum vocarē.*

*Vnguentum ex Matresilua Carpi,
sive Periclymeno.*

℞. Terebinthinæ,

Resinæ Pini,

Ceræ flauæ ana vnc. iij.

Olei Rosati vnc. viij.

Gummi Elemi vnc. ij.

Betonicæ,

Matrisilux, i. Periclymeni Diosc. ana vnc. iij.

Bulliant omnia simul, & Gummi Oleo dissolua-

H h 2 tur,

428 De vera Meth. Pharm. par.

tur, sed prius Betonica, & Materfilux Vini conuenienti quantitate per diem macerentur, ad Vini consumptionem; deinde colentur, & exprimantur, iterum liquefiant, cui Gummi admisceatur, quibus adde

Mastiches,

Thuris ana vnc. j.

Ingred. x.

Quæ per se læuigentur.

Ceratum Oxicroceum Nicolai Præpositi.

℞. Croci,

Picis Naualis,

Colophonix, i. Picis Græcæ,

Ceræ ana vnc. iiij.

Terebinthinæ,

Chalbani,

Ammoniaci,

Myrrhæ,

Thuris,

Mastiches ana vnc. j. β.

Aceti parum.

Ingred. xj.

Macerentur Chalbani, & Ammoniacum acerrimo Aceto, & feruenti, postea liquentur, & colentur, & leuiter coquantur, vt superflua humiditas Aceti quoquomodo absumatur, quibus adde Picem Colophoniam, Ceram, & Terebinthinam semper agitando, quibus inspergatur tenuissimus puluis Mastiches, & aliorum, coctum in aquam frigidam

gidam immergatur, & manibus agitetur, & commoveatur diligenter immiscendo illi Crocum accuratè læuigatum. Nicol. Nonnulli, quod quidem ridiculum existit, Crocum in structura huius Emplastri non ponunt; sed tantum partem externam leuissima Croci portione flauam reddunt.

Error aliquorum, & auaritia.

Vnguentum Viperinum Minus.

℞. Olei Viperini lib. j.

Ammoniacy,

Chalbani ana drach. iij.

Olei è Ligno Sancto dr. ij.

Ceræ vnc. iij.

Incred. vij.

Gummi Aceto dissoluantur, Oleo, & Ceræ simul liquatis admisceantur, & tandem Oleum Ligni Sancti addatur, ab igne vase prius remoto: si tenacius desideretur, sint Ceræ vnciæ septem, aut octo.

Vnguentum Viperinum Maius.

℞. Olei Viperini lib. j.

Radicum Cucum. agrestis subtr. pul. vnc. j. β.

Chalbani,

Ammoniacy ana dr. iij.

Pingued. Viperæ,

Oleum de Ligno Sancto ana dr. ij.

Terebinthinæ vnc. j.

Ceræ vnc. iij.

Incred. viij.

Misce, vt est artis.

Vnguentum

Vnguentum Philagrios à Mef. descriptum.

℞. Ceræ vnc. iij.

Oesyti,

Succi Rutę agrestis ana vnc. ij.

Euphorbij,

Piperis,

Ammoniacy,

Crocij,

Thuris,

Castorei,

Glutinis Alimbac, idest Terebinthinæ,

Opoponacis ana dr. ij.

Sigia, idest Styracis liquidi, vel puræ Myrrhæ
drach. ij. β.

Olei q. s.

Ingred. xij.

Confice, vt est artis.

*Ceratum Oesyti ex Philagrio Mef. relatore,
quod est in vsu.*

℞. Croci drach. v.

Bdellij,

Mastiches,

Ammoniacy,

Aloes,

Styracis liquidi ana drac. vij.

Cere flauæ lib. j.

Terebinthinæ vnc. j. β.

Medullæ

Medullæ cruris Vaccini,
Adipis Anserini ana drac. xv.
Oesypil. j. β.
Olei Nardini q. s. *Ingred. xiiij.*

Bdellium, Aloe, & Ammoniacum dissoluantur
in decocto Fenugræci, & Chamæmeli, & cum alijs
misceantur in Vnguentum.

*Unguentum Cyclaminis Magnum, vel de
Arthanita relatum ad Alexandrum,
à Mesue descriptum.*

℞. Succu Cyclaminis, scilicet Panis Porcini à vul-
go lib. iij.

Succi Cucumeris agrestis lib. j.

Olei Irini lib. ij.

Butyri Vaccini lib. j.

Pulpe Colocynthidos vnc. iij.

Polypodii vnc. vj.

Euphorbii vnc. β.

Hæc tria sicca tere, & macera dies octo Succis,
& Oleis in vase vitreo, angustis oris benè obstructo:
postea semel feruefac, & cola: deinde adde

Sagapeni,

Myrrhæ ana aur. ij.

Prius tamen hæc duo Aceto dissoluantur, quan-
to est opus, coque mouendo ad Succorum propè
consumptionem: tunc adde

Ceræ vnc. v.

Fellis

432 De vera Meth. Pharm. par.

Fellis Vaccini aur. v.

Feruefac simul, donec Cera liqueatur, tunc paulatim insperge puluerem hunc

Scammonii,

Aloes,

Mezerei, idest Chamelex,

Colocynthidos,

Turpethi ana aur. v.

Euphorbii aur. ij.

Salis Gemmæ aur. iij.

Piperis longi,

Zingiberis,

Chamæmeli ana aur. ij.

Incred. xxj.

Error aliquorum.

Misce diligenter. Sint tamen hæc accuratè trita, & vt plurimum solitaria. Viderur nonnullis Mes. circa tempus Gummi decoquendi, erratum commisisse, cum in Succis, atque Oleis illa ebullire decernat; nam manifestum est Oleis non admisceri synceris; quod quidem ridiculum, sicut ab experientia patet, existit: cum illis superinfundatur Cera, quæ in causa est, vt omnia in vnum cogantur, si sedulo agentur; etiam si faciliùs, si post Ceram Gummi addantur, vt omnes decernunt. At Mes. doctissimus Medicus, & peritissimus Pharmacopæus magis hoc in Emplastro respexit nobilitatem actionis medicamenti, quàm faciliorem modum vniendi Simplicia; qualitates enim, ac vires Gummi Succis illis diffusæ vigorosiùs Oleo communicantur, quàm si post Ceram illa admiscerentur. Quoniam vtitur

tur Mes. Aurei pondere, non est ignorandum aureum pendere drachmam vnam, & grana sex, aut octo.

TERTIVM GENVS EST

De illis, quæ Mucagines, Gummi, Ceram, Oleum, interdum Resinam, et Trita recipiunt. Cap. V.

Mucagines diligenter parentur maceratis aqua calida tempore conuenienti Simplicibus, & adhuc calidæ colo laxo traiciantur; deinde bulliant solitaria ad debitam cocturam, sed melius erit hoc evaporando agere; cum Oleo ferueant, vsquequo bullulæ ex maioribus parua, & crebra fiant; Gummi dissoluta addantur post Ceram, Resinam, Seuû, & similia, & postremò ab igne vase ablato Trita diligenter creta illis admisceantur. Semper autem si Litar gyrum Vnguentum recipiat, cum Oleo ante alia ad crassitiem coquatur, nisi pauca admodum fuerit eius quantitas.

*Emplastrum ex Pelle Arietina ad Rupturam
Arnoldi Villano. quod pro Crepatis dicunt.*

℞. Lapidis Hæmatitis,
Lithargyri,
Sanguinis Draconis,
Boli Armeni ana drach. β.

Iii Masti-

434 De vera Meth. Pharm. par.

Mastiches,
 Ammoniacy,
 Mumia,
 Chalbani,
 Thuris,
 Costi,
 Lumbricorum ana drach. β.
 Picis Nigræ,
 Græcæ, idest Colophonix,
 Cera Albæ,
 Rubræ ana vnc. j.
 Gallarum,
 Ballaustiorum,
 Aristolochia rotundæ,
 Pallarum marinarum vstarum ana dr. vj.
 Radicum Consolida Maioris,
 Minoris,
 Medicæ,
 Rosarum Rubrarum,
 Myrrhæ,
 Aloes ana drach. iij.
 Visci Quercini,
 Terebinthinæ ana vnc. ij.
 Sanguinis humani, optimi, & hominis ruffi
 vnc. ix.
 Pellem Arietina, aut Hedinam nu. j.
 Aquæ quantita tem sufficientem. *Incred. xxxi.*

Pellem illam integram vnâ cum pilis coquere o-
 portet, donec omnino decocta in lentorem abeat,
 Deco-

Decoctum feruens coletur, cuius Decocti libra vna sumatur, cui adde Viscum, bulliant simul agitando, adde Ceram, Pices, Vermes, Mastichem, & Myrrham, necnon etiam Chalbanum, & Ammoniacum Aceto macerata, & denique cetera curiosè trita. Hæc Arnol. Aliqui primò liquant liquabilia, quibus addunt Gummi Aceto dissoluta, & Viscū, & vnà cum Tritis paulatim Decoctum viscidum pellis iniijciendo ad iustā crassitiē ebullire omnia faciunt.

Vnguentum de Althea Nicolai Mirepsij.

℞. Radicum Altheæ lib. iij.

Sem. Lini,

Fenugræci ana lib. ij.

Scillæ lib. j.

Aquæ lib. xiiij.

Incidentur Radices, & contundantur, sic & Semina, & Folia Scillæ frangantur, & macerentur per tres dies in aqua illa feruenti, deinde bulliant vique quo crassescat aqua, quæ colo raro, dum adhuc calida existit, traiciatur; huius recipe lib. iij. aut iij.

Olei communis lib. viij.

Coquantur ad crassitiem, his admisceantur

Ceræ flauæ,

Resinæ Pini,

Colophonjæ, i. Picis Græcæ ana lib. j.

Terebinthinæ,

Chalbani,

Gummi Hederæ ana vnc. iij.

Ingred. xij.

lii 2

Chal-

436 De vera Meth. Pharm. par.

Chalbanum aut Vino, aut Decocto illo dissoluatur, Gummi Hederæ tritetur, quæ postremò ab igne vase sublato ceteris addantur.

Vnguentum Pectorale cum Mucagine.

Rx. Olei Violacei vnc. vj.

Amygdal. dul. vnc. iiij.

Butyri Vaccini recentis vnc. v.

Olei Chamæmel.

Liliorum alb. ana vnc. iiij.

Ceræ albæ vnc. iiij.

Mucaginis Sem. Cydoniorum aqua Violarum paratæ,

Fenugræci,

Tragacanthi ana vnc. ij.

Ireos triti vnc. j.

Croci drach. j.

Fiat Vnguentum, vt est artis.

Ingred. xj.

QVARTVM GENVS EST

De illis, quæ Cera, Oleo, Mucagine, Lithargyro, alijs Metallicis, Gummi, et Tritis conficiuntur, at non semper his omnibus simul. Cap. VI.

Oleum, & Lithargyrum (prius in mortario pistillo agitata interdum) placidè bulliant, donec crassescant, semper spatha agitando, ne ima vasis Lithargy-

thargyrum, vel aliud simile petat; Lithargyro, & Oleo aliqua portio aquæ addatur; vt facilius liqueſcat, & album fiat Vnguentum. Ab igne vas remoueatur, & Mucagines affundantur per ſe prius euaporando parùm coctæ bulliant ad iuſtam craſſitiē. Vel, quod tamen non eſt in vſu, Mucagines cum Oleo coquantur ad debitam humiditatis exhalationem, quibus Lithargyrum paulatim inſpergatur. At ſi præter hæc Gummi recipiat, illa macerata addantur poſt Ceram, Seuum, Terebinthinam, Reſinam; & denique trita, & tenui incerniculo tranſmiſſa, inter quæ Farinæ etiam locantur. At ſi fortè fortuna, quod ſæpe contingit, ex varijs Metallicis Emplaſtrum componatur, in illis iniiciendis ille ſeruetur ordo, quem infra ante oculos ponemus impulſi tamen à placitis, & Galeni, & Pauli; horum enim quædam inchoante ſtructure ponuntur: quædam medio tempore: & nonnulla cum ad vltimam coctionem deueniunt pro diuerſitate colorum vt plurimum aſſequenda, necnon etiam interdum facultatis. Lithargyrum ebullire cum Oleo decreuit Orib. 3. Synop. ſic: *Prius Oleum caleſcere oportet, deinde Lithargyrum illi commiſcere, & etiam aquam ſimul lento igne, ſedulo agitando rudicula, vt 2. per genera, cap. 9. Cum aqua enim citius liqueſcit, ſicuti per genera 1. cap. 18. & albefeit. Sic & Celf. Bulliant donec in vnum coeant imperante Galeno pluribus in locis, & Crito ipſo referente lib. 4. per genera, cap. 6. hæc: Spumam Argenti, & Oleum coquito, donec aliquatenus coierint, vel ſatis durum euadat Emplaſtrum, vt Damocra-*

mocrates 6. per genera, cap. 12. vel vsquequo crassescat, sicuti Mes. Tépore, quo decoquitur Lithargyrum, & Oleum, imponantur & Squamma Æris, & Cerusa, vt 1. per genera, c. 13. Sic & Colchotar, sicuti Mes. Post quæ Mucagines adhuc calentes color transmissæ, & parùm coctæ affundantur, permisceantur, & igni coquantur ad iustam crassitiem. Hæc Mes. Prius tamen ablato igne frigescant; quæ Mucagines paulatim iniiciantur, & placidè bulliât iubente Oribas. Hunc modum seruauit etiam Auienna lib. 5. Ser. 1. Tr. 2. At Paul. lib. 7. cap. 17. hæc: *Althea, Lini semen, & Fenugræci decoquantur, postea Succus (idest Mucagines) exprimantur, deinde Oleo immisceantur, & coquantur, post hæc Argenti spuma in tenuissimum pollinem detrita inspergitur; quod fortè didicit à Democrate lib. 2. per genera, c. 10. qui sic cecinit:*

Habeto succum, expresserisq. linteo

Oleo immiscens totum coque carbonibus,

Cum verò tenues bullulæ ex maioribus

Crebræ contentis cacabo prodiuerint

Lithargyrum leuem protinus aspergito.

Sed ab experientia patet facilius primo modo hæc genera Pharmacorum parari; Lithargyrum enim cum Oleo expeditiùs decoquitur, & crassescit; Postea si Gummi, Ceram, & Trita recipiat, agantur illa, quæ superiori capite narrauimus. Sed quoniam non rarò vnum, & idem medicamentum multa Metallica, & Lapides, & Conchylia exquirat, narrandum est tempus, quo vnumquodque eorum iniicere in illa Seplasiarius debeat, etiamsi, vt litteris

ris

ris tradidit Gal. 4. per genera, c. 6. Hæc omnia longa coctione indigeant, ut eorum acrimonia obtundatur, cuius verba: *Ærugo, Chalcitis, Squamma, & huiusmodi coctione obtundi desiderant.* Attramen non raro ob colorem, qui in tali Cerato desideratur; postremò alijs aliqua eorum immiscentur; aliqua incipiente coctione; & aliqua media coctione: etiam si arbitrandum est pro varietate talium tēporum Decoctionis diuersas quoque Pharmacum sortiri operationes. Ordo à Paulo Ægineta lib. 7. cap. 6. describitur, & ab Oribasio lib. 2. Synop. ex Antylo his verbis:

Lithargyrum cum Oleo decoquatur, modus decoctionis cum à tumore subsidet, & manus non inquinat. Cerusa, si Emplastrum nigrum in principio. Ærugo in aliquibus in principio. Ita etiam hæc decreuit Gal. 1. per genera, c. 4. & 18. At si colorem albū desideras, Cerusam in fine.

Atramentum Sutorium in media coctione, ut Emplastrū nigrum efficiat, sic & Plumbumustum, sic Ærugo in Melinis Emplastris. Alumen secundum coctionem additur. Sal, & Nitrum sic, sicut etiam Sori, & Diphryges, & Æs crematum, & Æris flos, & Chalcitis. Hoc pacto etiam Gal. admiscet, ut 4. per genera, & 1. per genera, 18.

Mysi postremò additur, sic Auripigmentum, & Sandaraca. Cerusa in alba Emplastra, sic enim colorem seruat. Sic Ærugo post coctionem in viridibus, Minium, Cadmia, & Pompholix in fine, sic & Sulphur, Emplastra nigrefacit. Terram omnem, & Lapides plerumque ad coctionis finem, itē Pumicem, & Conchyliā inijcimus. Quæ Galenus nos docuit 1. per genera, cap. 18. & 22. & Salem, & Nitrum,

trum, vt eodem lib. scribitur, tali tempore addere statuit.

*Emplastrum Diachylon Magnum Mesue,
et Exercitatio circa ipsum, quod
laudatur à nobis.*

℞. Lithargyri triti, & creti lib. j.
Olei Irini,
Chamæmelini,
Anethini ana vnc. viij.
Mucaginis Ficuum pinguium,
Vuarum passarum,
Sem. Lini,
Fenugræci,
Glutinis Alzanach, idest Visci, vel
Gummi Hederæ,
Succi Ireos,
Scillæ,
Oesypi ana drac. xij. β.
Terebinthinę vnc. iij.
Resinæ Pini,
Ceræ flauæ ana vnc. ij. *Ingr. xv.*

Lithargyrum, & Olea diu, & multum in mortario lapideo pistillo ferreo subigantur, & misceantur, post igni lento coque spatha semper agitando, donec liquetur Lithargyrum, & crassescat, exime igni, paulatim frigescat, postea his Succos (.i. Mucagines) per se parum coctos affunde, permisce, & recoque,

recoque, & denique adde Cetam, Terebinthinam,
& Resinam. Mes. Arbitror ego Oesipum cum his ad
miscendam esse. At si Gummi addenda veniunt, vt
Bdellium, Ammoniacum, & Serapinum, Aceto
prius macerentur, sit vniuscuiusque vncia vna, vt
Recentioribus placet, admisceatur ceteris parū post
Terebinthinam, & Ceram sedulò agitando. Non
pauci Mes. tamen impulsore, vt in prima descriptio
ne scribitur, post omnia vnciam vnā Ireos subti-
lissimè triti pro qualibet Cerati libra imponunt.
Quis Seplasiarum ante coctionem Lithargyrum,
& Olea diu, & multum in mortario exagitat? Alza-
nach cum illis, quibus sit Mucago, imponatur.

Error Se-
plasiar.

Emplastrum Diachylon Mesue.

℞. Mucaginis Sem. Fēnugræci,

Sem. Lini,

Rad. Altheæ ana lib. j.

Lithargyri Plumbo, & Scoria purgati, & tenuis-
simè triti lib. j. β.

Olei antiqui, clari lib. iij. *Ingred. v.*

Fiat Emplastrum, vt diximus, præstantius erit, si loco
Olei communis Irinum, & Chamæmelinum acceperis. Mes.
Expurgatur Lithargyrum Plumbo, & Scoria ablu-
tione.

Lithargyrū
expurgatur
plumbo, &
Scoria ablu-
tione.

Emplastrum Diachylon Paruum Mes.

℞. Litargyri vnc. vj.

K k k

Olei

442 De vera Meth. Pharm. par.

Olei veteris, clari lib. j.
 Mucaginis Psyllii vnc. iiii.
 Mucag. Sem. Hyoscyami vnc. β.
 Mucag. Sem. Lini, & Radicis Maluæ ana vncias ij. *Ingred. xvj.*
 Conficiatur, vt est artis.

*Emplastrum ex Dictamno, quod Sacrum dicunt.
 Gal. lib. 5. per genera, cap. 7. ex Hera, et
 modus parandi diligentissimus.*

℞ Olei veteris heminas duas, s. vnc. xv.
 Argenti spumæ, i. Lithargyri Argen. drach. c.
 Æruginis Æris drach. viij.
 Squamæ Æris drach. vj.
 Colophonix liquidæ, i. Picis drach. l.
 Mannæ, s. Thuris drach. xij.
 Guttæ Ammoniæ drach. xvj.
 Æris combusti drach. viij.
 Diphrygis, loco eius Marchesitæ vstæ,
 Gentianæ ana drach. vj.
 Aloes drach. viij.
 Chalbani drach. xij.
 Aristolochiæ,
 Dictamni ana drac. xx.
 Propolis, eius loco Ladani drach. viij.
 Ceræ drach. xxv.
 Aceti q. s. *Ingred. xvij.*
 Argenti spumam, & Oleum in olla magna supra prunas incoquito, vt ferè non inquinet; deinde
 caca-

cacabum deponens Æruginem indito, Squamamq. & coquito ne inficiat; postea rursus auferens Resinam, & Ammoniacū iniice cribrata, (Aceto prius dissoluta) mouens donec feruere desinat: Mox cum reposueris, paululumq. dimiseris, tollito, atque Æs, Diphrygemq. inspergito; rursus coquens quoad nō inquinat; interdum enim iis iniectis remittitur: Postea deponens, Ceram addito; iterum coquito, vsque dum non polluat, quod celeriter accidit. Deinde cum deposueris, Propolim immittes, ac reponens denuò paulisperq. fines, cum depones, addes Aloen, Mannam, Dictamnū, Aristolochiam, & Gentianam, his abundè refrigeratis, singula læuissima insperges mouens, si non inficiat, tolles, si minus leni igne coques. Hæc Gal. in parandis Medicamentis peritissimus. Quis enim potest maiori sedulitate hoc Emplastrum conficere? Hæc omnia etiam cecinit accuratè Damocrates. Propolis est Cerosa quædam natura, Mastiches more ductilis, quæ in Alueariū foribus teste Dioscoride inuenitur. Quis Seplasia hanc imponit? & quis hoc modo cōponit?

Propolis
quid.

Error mul-
torū ne di-
cā omniū.

*Ceratum Isis, siue Epigoni ab Hera descriptum
relatore Galeno lib. 5. per genera, c. 2.
et ab ipso auctum.*

℞. Cerae drach. c.
Terebinthinæ drach. cc.
Squamæ Æris rubri,
Æruginis Æris ana drac. viij.

K k k 2 Ari-

Aristolochiæ rotundæ,
 Dracunculi, idest Serpentariæ,
 Thuris,
 Salis Ammoniaci,
 Guttæ Ammoniaci,
 Aris vsti ana drach. viij.
 Aluminis combusti drach. vi.
 Myrrhæ,
 Aloes,
 Chalbani ana drach. xij.
 Olei veteris heminam j. s. vnc. viij. β.
 Aceti acris hemin. ij. s. vnc. xvj. β. *Ingrēd. xvj.*

Quæ liquari possunt, siccis in mortarium super-
 infundantur: Chalbani Aceto cum aliis in pila
 elaborans, atque ita admiscens ea liquabilibus, de-
 inde medicamentum manibus plurimum emollic-
 bat attingens Acetum quam acerrimum, postea in
 vase cereo reponebat. Hæc Gal. Quis hanc metho-
 dum seruat? nemo reuera.

*Emplastrum Barbarum Magnum à Galeno
 descriptum 2. Med. per genera, c. 22.*

℞. Picis lib. viij.
 Cera lib. vj. & vnc. viij.
 Resinæ Pini lib. v. & vnc. iiij.
 Bituminis, vel Asphalti Officinarum lib. iiij.
 Olei lib. j. & vnc. vj.
 Argenti spumæ, i. Lithargyri Argētei dr. xxiiij.
 Cerusæ,

Error mul-
 torum.

Cerusæ,

Æruginis Æris ana dr. xxiiij.

Thuris lib. β.

Aluminis Liquidī, eius loco Rochæ drac. xij.

Sciſſilis vnc. iiij.

Opoſonacis,

Chalbani,

Squamæ Æris ana dr. xij.

Aloes,

Opīi,

Myrrhæ ana drach. iiij.

Terebinthinæ vnc. xxiiij.

Succi Mandragoræ drach. vj.

Aceti heminas vj. ſ. lib. iiij. vnc. j. β. *Ingr. xx.*

Quæ liquari poſſunt, ac diſſolui ſiccis in mortario Aceto acri leuigatis affundantur. Hęc Gal. Priùs vt Heras, incoquantur Cera, Pix, Bitumen, Refina, & Oleum, donec liqueſcant: deinde reliqua ex Aceto trita admiſceantur, & his ablatis ab igne (ſ. cum cocta fuerint) & refrigeratis, parum Aceti inſtillatur. Vel Oleum, & Lithargyrum bulliant ad lentorem, quibus, vt eſt artis, cetera addantur.

Emplaſtrum Barbarum Paruum Galeni
eodem loco.

℞. Picis,

Cera,

Refinæ ana lib. j.

Refinæ

Resinæ coctæ,
 Bituminis, idest Asphalti ana lib. j.
 Argenti spumæ, idest Lithargyri Argenti dr. x.
 Cerusæ,
 Æruginis Æris ana drach. v.
 Opoponacis drach. iij.
 Olei Hieme vnc. ix. Æstate vj.
 Aceti q. s. *Ingr. xj.*
 Conficiatur modo supradicto. Hęc Gal.

*Vnguentum Magnum Cerasæos Mesue,
 et parandi modus.*

R. Ammoniacy vnc. j.
 Bdellij
 Thuris masculi,
 Aristolochiæ,
 Sarcacollæ ana dr. v.
 Myrrhæ,
 Chalbani ana vnc. β.
 Lithargyri drach. xv.
 Aloes,
 Opoponacis ana drach. ij. β.
 Æruginis drach. iij.
 Resinæ drach. xiiij.
 Cera albæ vnc. ij.
 Olei q. s. *Ingr. xiiij.*

Lithargyros terenda, & cum Oleo coquenda, do
 nec crasseſcat, tunc depone ab igne, & dum mo-
 dicè

dicè refrixerit misce Ammoniacum, & Bdellium Aceto dissoluta, redde igni, coque ad crassitiem, tunc reliqua adde. Mes.

Unguentum Diapompholygos, seu de Thutia Nicolai Alexandrini.

Rx. Olei Rosati vnc. x.
Cerae albæ vnc. v.
Cerusæ lotæ vnc. iiij.
Plumbi adusti, & loti,
Thutia præparata, loco Cadmiæ ana vnc. ij.
Thuris vnc. j.
Succi Solani vnc. viij. *Incred. vij.*

Fiat Vnguentum, vt est artis. Plumbum ponatur in media coctione.

Vnguentum de Calce Ioannis à Vigo, quod à nobis laudatur.

Rx. Calcis nouies ablutæ, & læuigatæ vnc. ij.
Lithargyri Aurei, seu Argentei ana vnc. iiij.
Cerusæ vnc. ij.
Thutia drach. ij.
Seui Virulini vnc. vj.
Olei Rosati Compl. lib. j. β.
Omphacini lib. β.
Succi Plantaginis vnc. iiij.

Succi

448. De vera Meth. Pharm. par.

Succi Solani,
Lactucę ana vnc. iiij.
Succi, Olea, & Seuum bulliant ad Succorum ex-
halationem, colentur, & adde
Ceraę albę vnc. vj.
Vnguenti Rosati vnc. iiij. *Ingred. xij.*

Iterum bulliant vnica ebullitione, ab igne remo-
ueantur, & Trita curiosè addantur. Lithargyrum
potest admisceri Succis, Oleis, & Seuo.

Ceratum de Plumbo.

Rx. Plumbi adusti, & loti,
Lithargyri ana vnc. j.
Antimonii, s. Stibii à Gręcis dicti,
Ceraę ana vnc. β.
Olei Rosati vnc. iiij.
Ceraę albę,
Terebinthinę ana vnc. j. *Ingred. vj.*
Fiat Ceratum, vt est artis.

Ceratum de Sandice, seu Minio Ioannis à Vigo.

Rx. Olei Rosati Completi lib. j. β.
Olei Myrtini,
Vnguenti Populeonis ana vnc. iiij.
Axungię Gallinę vnc. ij.
Seui Vaccini,
Hircini ana lib. β.
Axungię

Axungie Porcinę vnc.vij.

Lithargyri Argentei, & Aurei ana vnc.iiij.β.

Cerufæ vnc.iiij.

Terebinthinæ vnc.vj.

Minii vnc.iiij.

Ceræ q. s.

Incred. xiiij.

Olea bulliant cum Lithargyro ad crassitiem; addantur postea pinguis, atque Cera; remoueantur ab igne, & Cerusa, & Minium iis diligenter admisceantur.

Unguentum Emolliens, vel Mollitium, quod etiam Vnguentum de Mucagine dicitur, et Exercitatio.

Rx. Mucaginis Althææ,

Fenugræci,

Sem. Lini ana vnc.vj.

Lithargyri lib.ij.

Terebinthinæ,

Medullæ Vaccinæ ana vnc.iiij.

Ceræ vnc.vj.

Olei Nucum lib.ij.β.

Ireoslæuigati vnc. iiij.

Incred. ix.

Oleum & Lithargyrum simul bulliant ad quandam lentorem cum Medulla; postea addantur Mucagines, & semper leuiter permiscendo coquantur; deinde illis admisceantur Terebinthina, & Ce

Lll ra,

450 De vera Meth. Pharm. par.

ra, & tandem Ireos. Hoc euadet Ceratum, si Lithargyrum diu coquatur, aut maior copia Cerae addatur.

*Ceratum, quod Sparadrapum dicitur à
Ioanne à Vigo lib. 5.*

℞. Vnguenti Populeonis lib. β.

Vnguenti Rosati vnc. iij.

Olei Rosati lib. j. β.

Pinguedinis Vitulinæ vnc. viij.

Porcinæ vnc. ij. β.

Succi Plantaginis

Solani ana vnc. iij.

Bulliant omnia ad Succorum consumptionem,
colentur; colato adde

Cerula lotæ vnc. vj.

Lithargyri Aurei, & Argentei ana vnc. ij.

Minii, idest Sandicis,

Terræ Sigillatæ ana drach. x.

Iterum bulliant baculo agitando, donec nigrescat; quo facto addatur Cera quantitas sufficiens,
vt sunt vnciæ quinque, &

Caphuræ læuigatæ drach. j. *Ingrid. xiiij.*

Fiat Sparadrapum, vel Caphura Oleo dissoluatur. Multi neglecta Autoris descriptione variè hoc parant, eius nomine tamen decoratum.

Aliud

*Aliud Sparadrapum Ioannis à Vigo, quod
magis à nobis probatur.*

Rx. Olei Myrtini,

Rosati Omphacini ana vnc. ij.

Vnguenti Populei vnc. ij. β.

Pinguedinis Vitulinæ,

Vaccine ana lib. β.

Axungię Porcinæ vnc. ij.

Foliorum Solani, idest Solatri,

Plantaginis,

Matrisfiluæ, i. Periclimeni ana M. ij.

Succi Granatorum vnc. viij.

Herbæ terantur, & aliis immisceantur, & mace-
rentur horis vigintiquattuor; bulliant postea ad
Succi exhalationem, colentur, & exprimantur; co-
lato adde

Lithargyri Aurei,

Argentei ana vnc. iiij.

Minii drach. x.

Boli Armeni,

Terræ Sigillatæ ana drach. vj.

Terebinthinæ vnc. iiij.

Ceræ q. s.

Caphuræ drach. ij.

Misce, & coque, vt est artis: & fiat Ceratum.
Possumus primò addere Lithargyrum, deinde Mi-
nium, & tandem Caphuram aliqua Olei Rosati por-
tione leuigatam, aut solitariè tritam.

Lll 2

Vnguen-

*Vnguentum Apostolicum, quod appellatur de
Venere, descriptum ab Auicen. lib. 5.*

Ser. 1. Tract. 40.

℞. Terebinthinæ,
Ceræ albæ,
Resinæ ana drach. xiiij.
Opoponacis,
Floris Æris ana drach. ij.
Ammoniacy drach. xiiij.
Aristolochiæ longæ,
Thuris masculinæ ana drach. vj.
Myrrhæ,
Chalbani ana drach. iij.
Bdellii drach. vj.
Lithargyri drach. ix.
Olei communis lib. ij. Hieme verò lib. iij.
Aceti q. s. ad infundendum Gummi. *Ingr. xiiij.*

Error ali-
quorum.

Fiat Vnguentum. Aliqui præter rationem loco
floris Æris, viride Æris imponunt, ignorantes quod-
nam discrimen inter hæc adinueniatur, aut arbitra-
res idem esse viride cum flore, qua in re omnino de-
cipiuntur, ut apud omnes Scriptores celebres vide-
re licet.

Ceratum, quod dicitur à vulgo Gratia Dei.

℞. Ammoniacy vnc. ij. & drach. ij.

Chal-

Chalbani,
 Bdellii,
 Opoponacis,
 Myrrhæ,
 Thuris,
 Mastiches,
 Aristolochiæ longæ,
 Viridis Æris ana vnc. j.
 Magnetis, idest Calamitæ,
 Lap. Hemathytis ana drac. iiij.
 Lithargyri,
 Olei communis ana lib. j. β.
 Cera flauæ vnc. vj.
 Terebinthinæ vnc. vj.
 Olei Abietini drach. iiij.

Ingred. x-vij.

In puluerem redigantur arida; Gummi maceren-
 tur aceto; Lithargyrum, & Oleum simul bulliant
 ad crassitiem Vnguenti; Cera, Terebinthina, &
 Oleum Abietinum illis misceantur, bulliant semper
 agitando; deinde addantur viride Æris, Ari-
 stolochia, & Lapides, vase prius ab igne
 sublato: & tandem Mastiche,
 Myrrha, & Thus. Si
 liquidum de-
 fide-
 ratur, minùs bulliat Lithar-
 gyrum cum O-
 leo.

QVIN-

QVINTVM GENVS EST

De Illis, quæ nec Ceram, nec Resinam, nec similia, sed aut Mel, aut Sapam, aut Acetum, aut Lixiuum, aut Miuiam, aut Decoctũ, aut Oleum, vel Pingue, et Trita, inter quæ interdũ et Metallica existunt, in eorum structura, et unione admittunt. Cap. VII.

Solent Recentiores illa, quæ Ceram non recipiunt, nec simile aliquod, Emplastra vocare, maximè si Herbas decoctas, Radices, aut Cæpas contusas, & Farinas recipiant, aut alia Simplicia omnino detrita, & subtilem in puluerem deducta, quæ Vino, aut Lixiuo, aut Decocto, aut Axungia, & Oleo vt plurimum excipiuntur, etiam si interdum, aut Succis, aliove Liquore.

Vt plurimum imponunt Tritorum vncias tres, aut quattuor pro singula Liquoris, aut Olei libra, quod non fuit à Melue seruatum, qui ferè semper neglecto Liquoris, aut Olei pondere, conficit illa quantitate sufficienti ad Trita excipienda: horum enim aliqua magnam humoris copiam absorbent, & aliqua minimam.

Sint Simplicia, quibus conficiuntur, si viridia diligenter cocta, & curiosè contusa, & per cribrum rarum traiecta; si arida diligentissimè trita, & subtili incerniculo transmissa, quæ omnia accuratè misceantur Liquore, aut Oleo calido existente.

Empla-

Emplastrum de Baccis Lauri Mes.

R^x. Thuris,
 Mastiches,
 Myrrhæ ana vnc. j.
 Baccarum Lauri sine cortice vnc. ij.
 Cyperi,
 Costi ana vnc. β. *Ingred. viij.*
 Mellis colati quantum ad ea vnienda sufficit.

Emplastrum è Crusta Panis Montagnana.

R^x. Mastiches,
 Menthæ,
 Spodij,
 Coralli Rubri,
 Santal. Rubr.
 Alborum,
 Flauorum ana drac. j.
 Crustæ Panis torrefactæ, & albo Aceto per horę
 dimidium maceratę vnc. ij.
 Olei Mastichini,
 Olei de Cydonio ana vnc. j. *Ingred. xij.*

Farinę Hordei q. s. vt vnc. j. ad illa excipienda sine igne.

Primò teratur in mortario crusta Panis, cui Olea admisceantur; deinde Pulueres, & Farina. Paretur, cum occasio postulabit; paucò enim tempore incontaminatum seruatur.

Empla.

Emplastrum è Gallia Mesue, et parandi modus.

℞. Gallix Moschatæ,
 Schænuanthus ana dr. j. β.
 Ramich, i. Trochisci Ramich,
 Sumach,
 Acaciae,
 Hypocystidos,
 Ladani,
 Gallarum non perforatarum,
 Calami Aromat. in eius def. Angelicæ,
 Rosarum,
 Sem. carum,
 Santal. Alborum,
 Rubrorum,
 Mastiches,
 Xyloaloes,
 Caryophyl.
 Spicæ Nardi,
 Thuris,
 Costi, eius loco Zedoariæ,
 Myrrhæ,
 Cyperi,
 Absinthij ana drach. ij.
 Terantur accuratè omnia; deinde adde
 Panis biscocti drach. iij.
 Dactylos siccos nu. xij.
 Vigintiquattuor horis macerentur in Succo
 Folio-

Foliorum Myrti,

Lauri,

Aquæ Rosarum,

Vini austeri ana vnc. j. β.

Ingr. xxx.

Hęc læuiga, & excipe Miux Aromatizata vnciis tribus, vel quattuor, & additis drach. septem Gummi Arabici coquantur igni lento ad Mellis crassitudinem, quibus in mortario diu permisce puluerem, donec torum fiat viscosum. Tempore vtendi suffitur ligno Aloes panno illitum. Mes. Hoc solùm recipit Gummi inter hæc.

Emplastrum Sinapinum, vel Sinapismum, vt aliqui, Democriti à Mes. descriptum.

℞. Sinapi,

Ficuum pinguium ana partes æquales. *Ingr. iiij.*

Sinapi tritum Aceto diu miscendum cum Ficuum illa quantitate Aqua calida vigintiquattuor horis maceratarum, & postea expressarum, vt nihil in eis humiditatis aquæ sit reliquum. Si valentiùs vis, duplum Sinapi misceto. Mes.

Unguentum è Semperuino.

℞. Olei Violacei,

Rosacei ana vnc. ij.

Pinguedinis Anserini drach. xij.

Succi Semperuiui vnc. vj.

Croci script. ij.

Ingr. vj.

M m m

Bul-

458 De vera Meth. Pharm. par.

Bulliant ad Succī exhalationem, remoueat̃ ab igne, & Crocus læuigatus addatur.

Unguentum ex Cerusa Mesue.

R̃x. Cerusæ,
Merdasengi, i. Lithargyri ana vnc. vj.
Plumbi vlti,
Scoriæ Argenti ana drach. iij.
Mastiches,
Thuris ana drach. ij. β.
Olei Rosati,
Aceti albi ana quantum sufficit. *Ingr. viij.*

Tritis omnibus in mortario affunde paulatim nunc Oleum, nunc Acetum, semper mouendo, donec pinguescant, vt nutrita. *Mel.* Sint Metallica prius diligenter abluta, quod à Seplasiarijs non seruatur.

Error mul-
torum.

*Unguentum è Cerusa Simplex appellatum,
quod à nobis laudatur.*

R̃x. Cerusæ lotę vnc. iij.
Olei Rosati q. s. *Ingr. ij.*

Agitentur simul ad crassitiem. Vel eorum portiones æquales coquantur ad consistentiam Mellis. Aliqui hæc mortario Plumbo exagitant, sæpe irrorantes Aqua Rosacea, aut Solani succo, quod nos etiam laudamus, & sic conficiatur in futurum.

Unguen-

Vnguentum Aegyptiacum Magnum Mes.

Rx. Floris Aëris aur. v.
Mellis aur. xiiij.
Aceri acerrimi aur. vij. *Ingred. iij.*

Coque igni ad iustam crassitiem. Aliqui spernentes Mes. mandatum non florem Aëris, sed Viride imponunt, quod aduersatur Scriptoris dictis. Est aureus drachma, & grana circiter sex.

Error multorum.

*Vnguentum Aegyptiacum Ioannis à Vigo,
quod parandum venit.*

Rx. Floris Aëris,
Aluminis,
Mellis,
Aceri ana vnc. ij.
Arsenici triti drach. ij.
Sublimati drach. j. *Ingred. vj.*

Bulliant omnia, quæ tritanda veniunt, ad Vnguenti crassitiem; remoueatur ab igne, & Sublimatum addatur; coctione enim euaporat, cum ex Hydrargyro conficiatur.

*Vnguentum Tripharmacum Mes. à Gal. medic.
ex Oxeleo, et Argenti spuma dictum, i. de
comp. per genera, c. 7. hoc est in usu.*

Rx. Lithargyri triti, vt Alcohol par. j.
M m m 2 Olei

460 De vera Meth. Pharm. par.

Olei,

Aceti ana quantitatem idoneam. *Ingred. iij.*

Lithargyros Oleo vicissim, & Aceto paulatim affusis in mortario mouetur ad iustam crassitiem. At Gal. hæc: *Sit Olei, & Aceti duplo maior portio, quam Argenti spumæ, & diu coquantur.*

Tripharmacum, quod ex spuma Argenti, et Aqua, et Oleo conficitur, vel Hydroleo, à Gal. eodem loco descriptum.

Rx. Aquæ lib. ij.

Olei,

Lithargyri ana lib. j. β.

Ingred. iij.

Coquantur ex arte.

Tripharmacum Gal. quod ex Argenti spuma, et Vino, et Oleo paratur, quod Oeneleum dicitur.

Rx. Lithargyri,

Vini albi, odori,

Olei clari ana partes æquales.

Ingred. iij.

Conficiatur, vt primum.

Vnguentum vel Emplastrum ex Chalcitide confectum, quod Palmeum vocatur, à Galeno descriptum lib. 1. per genera, cap. 4. et modus parandi.

Rx. Axungia vetustæ pondo ij. scilicet lib. ij.

Olei

Olei veteris pon. iij. scilicet lib. iij.

Argenti spumæ, f. Lithargyri pon. iij. scil. lib. iij.

Chalcitidis, in eius def. Vitrioli virid. p. vnc. iij.

Palmæ ligni q. s. vel eius loco Salicis. Incred. v.

alij ponunt
Vitriolum
Albun.

Hæc ita coquere oportet. Adipis membranulæ omnes eximuntur, reliquum contunditur, ut liquari facile possit; mox ad ignem liquefiat; deinde per colum destillatur, ut purum fiat; (Custodite memoria Galeni diligentiā) cum omnia simul in mortario coicrint, coniunguntur in cacabum, ac rudicula palmæ mouentur, sufficit autem tibi ramus maiusculus (virens tamen) ut solida ligni parte mouendo utaris in modum spathe, tenelli quoque ramusculi contusi cortice prius exuto Pharmacum injiciendi, cum Medicamentum Cera to similem consistentiam habuerit; nam si à principio immitas, succus eorum, quem manere volumus, ex Decoctione consumetur. Inspergatur spathe, qua medicamentum initio mouetur, pars in cacabo intincta, postquam inaruerit, ut proprium succum non amplius seruet, amputatam reijce, reliqua utere, & sic seruato. Coquatur donec non inquinet. Gal. At Mes. Liquatis in vase stannato Oleo, & Axūgia, Chalcitidim, & Lithargyrum paulatim inspergere iubet. Sepiasarij multi, ut sui est moris, loco Chalcitidis Vitriolum imponunt auaritia ducti; quapropter rarò Chirurghi in curatione vlcerym optatum finem assequuntur. Loco ramorum Palmæ probat Mes. in secundo vnguento Cannæ radices, at aliqui Salicis ramos. Pulchrius euadet, & perfectius si aquæ communis libræ duæ in principio addantur.

Error multorum.

Vnguen-

Vnguentum Rosatum Mes. et parandi via.

Rx. Axungia nouies aqua calente, & nouies frigida ablute,

Rosarum rubrarum recentiu ana par. æquales.

Succi Rosarum recentium dimidiam.

Olei Amygdal. dulc. sextam partem. *Incred. iij.*

Axungia cum Rosis teratur, quæ marcescant cum ea dies septem, funde igni lento, cola: rursus tantumdem Rosarum recentium cum ea tere, quæ dies etiam septem cum ea marcescant: funde ut prius, cola; tunc affunde Succum Rosarum, & Oleum Amygd. Coque igni lento ad Succi consumptionem, & repone. Quis est inter Seplasiarios, qui æqualem Rosarum portionem bis sumat? quis Succi Rosarum dimidium? nemo reuera, aut inter innumeros pauci, ut ipsi ore proprio pronunciant; & quis nouies aqua calida, & nouies frigida abluat Axungia?

Omniū ferè
re Sepl. erro-
res mul-
ti.

Vnguentum Populeon Nicolai Salernitani.

Rx. Gemmarum, seu Oculorum Populi arboris recentium lib. j. β.

Axungia Porcinæ mundæ lib. iij.

Foliorum Papaueris agrestis, idest nigri,

Foliorum Mandragoræ,

Summitatum tenellarum Rubi,

Foliorum Hyoscyami, s. Albi,

Solani, i. Solarri,

Lactucæ,

Violarum ana vnc. iij.

Folio-

Foliorum Umbilici Veneris,

Semperuiuæ Maioris, & Minoris,

Lappæ, idest Personatæ ana vnc. iij.

Vini Albi q. s.

Incred. xiiij.

Gemmæ Populi contundantur, Axungia misceantur, & vnâ macerentur per septem, aut quattuordecim dies; postea alię Herbæ contundantur, & illis immisceantur; rarò enim euenit, vt ceteræ Herbæ tempore Populi Oculorum sint natę; addatur omnibus idonea Vini quantitas, & simul bulliant ad humiditatis exhalationem, colentur, & exprimantur.

Unguentum è Mercurio, seu Hydrargyro.

℞. Axungia Porcinæ vnc. viij.

Olei Chamæmel. vnc. ij.

Lithargyri vnc. iij. β.

Salis albi vnc. j.

Theriaca drach. vij.

Argenti viui vnc. iij.

Croci drach. j.

Vini albi, odori vnc. iij.

Incred. viij.

Axungia, Oleum, & Vinum igni incalescât, quibus Lithargyrû adde agitando semper, donec quomodo crassescant, postea Sal tritus, & Theriaca; ab igne remoueantur, & Crocus læuigatus inspergatur, & denique Argentum viuum salua extinctum, aut Oleo Laurino: aliqui aliqua Terebinthinę portiuncula hoc agunt.

Unguen-

464 De vera Meth. Pharm. par.

*Vnguentum ad Vermes necandos, quod è
Colocinthide appellatur.*

R $\acute{x$. Succ $\bar{i}$ Absinthii,
Fellis Taurini,
Succ $\bar{i}$ Persicariæ, idest Hydropiperis Dioscor.
ana vnc. iij.
Colocynth. minutim incisæ vnc. j.
Aloes drach. iij.
Farinæ Lupinorum vnc. j.
Mellis lib. β. *Ingr $\bar{e}$ d. vñ.*

Mel, Succ $\bar{i}$, Fel, & Colocynthidos, postquam
macerata simul fuerint, bulliant ad consumptionē
Succorum, coletur, & addantur pulueres: vel loco
Mellis ponatur Oleum Absinthii, & aliquid Cerae.

Vnguenta Vlcera sanans antiqua Mesue.

R $\acute{x$. Aloes,
Myrrhæ ana partes æquales.
Tere cum Succo Absinthii, Chelidonii, & Plan-
taginis ad Mellis consistentiam; administretur Co-
to, aut panno subtili. Mes. *Ingr $\bar{e}$ d. v.*

Empl. ex Fermento Mes. inuentore Democrito.

R $\acute{x$. Fermenti,
Mellis,
Olei,
Lactis Muliebris,
Vitelli Ouorum ana æquales portiones. *Ingr $\bar{e}$ d. v.*
Misc.

Misce. His si Bdelliū, & Hordei farina miscetur, spinas extrahit: idq. valentiùs, si his dissoluta Chalbani pars dimidia iungatur. Fermentum quo est vetustius, eo præstantius, & est multorū Emplastrorū, & aliorum insignium remediorū materia. Mes. hæc.

*Emplastrum Andromachi Cautelicum Mesue
relatore, quod Ruptorium dicunt.*

Rx. Aquæ ardentis, s. aquæ Saponis lib. iiij.
Sem. Orizæ, scilicet Risi,
Frumenti excortic. ana vnc. viij. *Ingred. iij.*

Macera in vase vitreo benè obstrueto, donec granis dissolutis totum fiat mucosum, serua; sed singulis diebus ligneo baculo moue, & obtura vas exceptum Cera pertusa, quod parti admotum tribus horis, aut eo plus cauterii vice vlcerat. Mes.

*De Plumbi lentore, seu succo à Gal. descripto
lib. 9. Simpl. qui naturam Vnguenti tenet.*

Præparato mortario, simulq. pistillo, vtrisque ex Plumbo, infunde quemlibet liquorem, itaque terito, vt & pistillus, & plumbeum mortarium succum quendā reddat: id quòd ex vtroque constabit, multò erit frigidius, quàm liquor ipse fuerat, licet autè & Vinum, & Aquam iniicere; at si etiam plus succum voles efficere refrigeratorium, Oleum sit Omphacinum, aut Rosaceum: quod si celeriter multū

N n n succum

466 De vera Meth. Pharm. par.

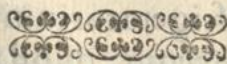
succum Plumbi voles colligere, conare in Sole tere-
re, aut quocumque certè modo aere calefacto: mul-
tò autem vtilissimum habebis Medicamentum, si
aduso refrigerantium succorū quopiam teras, ceu
Semperuiui, Intybi, Lactucæ, Chondryles, Psilij,
Omphacij, & Portulacæ. Porrò si qua non facilè in
succum soluantur, vt Portulaca, misceto aliorum
succorum quempiam, veluti Omphacij, qui & ip-
se per se prædicto mortario inditus Medicamen-
tum efficit refrigeratorium longè pulcherrimum.
Galen. hæc.

Emplastrum Vesicatorium dictum.

R̄. Fermenti optimi vnc. j.
Cantharid. præpar. drach. iij.
Sinapis drach. β.
Oxymelitis Scillini q. s. *Ingr. iij.*
Misce, vt est artis. Si vigorosius, addatur Euphor-
bij scriptulum vnum.

Linimentum Simplex.

R̄. Vng. de Solano,
Infrigid. Galeni,
De Cerusa Caphorati ana lib. β. *Ingr. iij.*
Agitentur tribus horis vase Plumbeo.

DE

DE SALIBVS

CONFICIENDIS,

Et de illis, quæ Destillatione parantur,

COMMENTARIVM XII.

SALES, qui arte conficiuntur ex variis adustis Simplicibus, atque cōpositis Pharmacis non solum apud Antiquos Medicos vsu venerunt; sed à Recentioribus, & potissimum à Chymistis probantur, & celebrantur: qui quidem arte illa admirabili nō tantum à Plantis, ac eius partibus Salem eliciunt; sed etiam à Lapidibus, & Metallicis: nec mirum, cum Oleum ab his ita aridis, atque duris extrahere audeant.

Sal facilius ab omnibus educitur, si illa igni ardentiori adurantur, & in cinerem redigantur, ex quo Lixiuum paretur, cuius pars syncerior, & purior reiectis crassioribus in vase aliquo vitreo, aut vitreato ponatur, & diplomate, aut super calidos cineres, exsicceetur, tale autem exsiccatum erit Sal. Cognouit hunc modum ipsum conficiendi Auicenna lib. 1. Fen. 1. Doct. iiij. ita: *Et est etiam, cum Sal fit artificialiter ex Cinere, & Alkali, & Calce, & ex alijs, cum in aqua coquantur, & colantur; & coquitur illa aqua, donec in Salem coaguletur; aut ita dimittitur, donec per se coaguletur.*

Nnn 2 Salem

Salem Alkali faciendi modus.

Paretur fouea, vel vas aliquod, cui transversim imponantur ligna, vel craticula lignis fabrefacta contegatur, cui superponatur magna copia herbæ Cali, quæ admodum salsa sapore existit, ignis accendatur, stillabit ab ipsa liquor, qui in Salem concrefcet.

Sal Theriacus à Galeno descriptus lib. de Theriaca ad Pisonem cap. 19. et parandi Ratio.

Rx. Viperas viuas non plùs duobus diebus asseruatas, sed meliores, si eodem die, quo captæ fuerunt, nu. iiij.

Salis Ammoniæ, sin minus communis acri parumper expositi modium vnum Italicum, qui vt plurimum pendet lib. xx.

Gentianæ Cretensis,

Aristolochiæ rotundæ ana lib. j. β.

Summitatum Centaurii minoris lib. ij.

Cardamomi,

Marrubii ana lib. β.

Scordei Montani,

Chamedryos Creticæ,

Sem. Rutæ domesticæ ana lib. j.

Mellis Attici q. s. ad commiscendum omnia.

Harum rerum mediam portionem in ollam nouam ex argilla confectam conice: postea Viperas quattuor

quattuor viuas superimmitte, & cū eis Scillas quinque recentes, & nuper euulsas, atque in frusta concisas: inde reliquum aliarum rerum dimidium: postremò lutum ollæ diligenter inducito, vbi prius operculum imposueris: quod foraminibus quattuor aperies, vt per ea vapor egrediens assationis mensuram significet: Nam fumus, qui primū exhibit, obscurus admodum, & valdè turbidus denotabit ignem ad Viperas peruenisse; quo tempore diligenter aduertas moneo, vt respirando aerem non attrahas hoc fumo infectum, qui à Viperis exhalat. His peractis, cum fumus desistat, & tenuem quandam flammam è foraminibus ascendere videbis, tunc optimè testa cuncta iudicato: itaque transfer ollam ab igne in locum, vbi per integrum diem, & noctē frigescat: Inde vase adaperto combustas res exime, quibus confusis, atque cribratis hæc adiunge

Sem. Rutæ siluestris,

Hyssopti Creticæ ana vnc. ix.

Feniculi siluestris,

Nardi Gallicæ,

Sthachyos Scythicæ, eius loco Marrubii, vel

Melissæ ana vnc. vj.

Petroselini Macedonici vnc. iiij.

Racemorum Amomi vnc. iij.

Capitulorum Origani Heracleotici vnc. ix.

Sem. Hormini torrefacti, à nonnullis Sclareæ vnc. iij.

Summitatum Thymi Attici vnc. ix.

Fol. Malabathri Indi, eius loco Macis vnc. iiij.

Carnium

470 De vera Meth. Pharm. par.

Carnium Baccarum Iuniperi lib. ij.
 Sem. Coriandri domestici lib. β.
 Piperis Albi, & Nigri ana lib. ij.
 Radicum Silphij, idest Laserpitij vnc. x.
 Zingiberis non perforati lib. ij.
 Radicum Satyrij lib. β.
 Pulegij Montani lib. β.
 Semin. Seseleos Massiliensis,
 Semin. Tordili Montani, eius loco Sileris
 Montani,
 Mentæ ana vnc. vj.
 Casia optimæ vnc. ij.
 Cinnamomi vnc. j. *Incred. xxx. vj.*

Hæc vbi semel contudi, & excussi, denuò & con-
 contundere, & excutere molior, quo sæpenumero
 cribrata in tenuissimum puluerem redigantur: quæ
 in vitreis vasis positum non statim, sed a quadrage-
 simo die vtendum trado. Ceterum ipse hunc Salem
 etiam non inustis Viperis conficio, verum pastil-
 los, ex eis quorum compositionem in Theriaca do-
 cui, reliquis quæ cum Viperis vruntur, admisceo,
 ipsosque comburo, vt quam in se habent amaritu-
 dinem, incendio deponant. Tantam verò Pastillo-
 rum mensuram impono, quantam habere quat-
 tuor Viperas coniicio, ac re vera Sal quam optimus
 euadit, vt qui propter vstionem, neque cineru-
 lentum quippiam gustatus præ se ferat, neque con-
 spectus nigredinem, verum & iucundissimus acci-
 pientibus euadat, & virtutem, ad quæ dixi ipsum
 propriè

propriè valere, præstantiorem euadat. Hæc omnia Gal. Non idem est rerum aridarum pondus, et si Modij vna & eadem mensura existat, nec Salis; aliquis enim grauior procul omni dubio aliquo alio exstat, & ideo difficile ab omnibus reputatur tale præfigere pondus. Decreuit Aet. lib. 13. cap. de Sale Theriaco Modium viginti esse libras: ad mentem Pauli autem Aegin. vbi de Aridis, esse octo Chénices, quæ erant libræ decem; nos autem Actij sententiam sequi statuimus.

Modij pondus
varius.

De illis, quæ Destillatoria arte parantur.

Varij procul omni dubio liquores, & mirum in modum præstantes, atque efficaces destillatione illa parantur, qua vi caloris partes illorum, quæ in vitro vase continentur, synceriores, & vt ita dicam, à rudi materia seiunctæ in sublime efferuntur, quæ destillationis species à Chymistis per ascensum appellatur. Id quod emanat, interdum Aqua, & interdum Oleum existit, quæ aqua non rarò inchoante destillatione lactea conspicitur, deinde flauescens, & tandem rubra; vel rubra quandoque, & postea flaua apparet, & occurrit intuentibus: quæ eueniunt & pro diuersitate eorum, quæ destillantur, & pro caloris intensione, aut pro longitudine temporis, quo talis celebratur actio; primò enim illud, quod magis aqueum foris elabitur, & tandem quod terreum, atque crassius, maximè si intendatur caloris gradus. Eliciuntur aquæ, ceterique liquores ab illis,

quæ

quæ cucurbita vitrea detinentur semper calore, qui aliquando aquea substantia residet, vt cum destillantur aliqua Balneo Mariæ; interdum subiecto sicco, atque arido, vt cum cineribus hoc agitur, & non rarò vi solùm ipsius caloris nullo corpore intermedio. Primo modo placidè Aquæ educuntur ab Herbis contusis, vel Floribus, duobus diebus, aut saltè vno proprio humido maceratis, sic & à Decoctis, & alijs aquosis. Vigorosè secundo modo eliciuntur à Seminibus, & Radicibus, & Baccis aliquo humore irroratis: Violenter tertio modo extrahuntur Olea à Gummi, quod etiam assequitur feruentissima arena, aut ferri limatura candenti; difficile enim Oleaginosa portio, quæ in Gummi continetur, ad sublimia se extollit vi caloris liquata, & per capitelli rostrum foras elabitur; sed de his incidenter satis, & crassa Minerva sit dictum. Cognouit hæc destillationis genera Mes. immo multa Olea, vt de Vitellis Ouorum hac arte confecit, cuius verba: *Ipsi Vitelli corpulento Vasi imponantur, Oleumq. in Capitellum ignis violentia tollatur.* Sic de Frumento; multaq. alia hoc modo paratur scilicet sublimationis vase.

Aqua Theriacalis.

Rx. Theriacæ vnc. iiij.
Mithridatij vnc. ij.
Confectionis de Hyacintho vnc. j.
Dictamni albi,
Rad. Tormentillæ ana vnc. ij. β.

Rad. An-

Rad. Angelicæ,
 Scurzuneræ, Tragopogani species, vt
 aliqui,
 Valerianæ,
 Gentianæ;
 Aristolochiæ rotundæ,
 Pentaphylli,
 Vincetoxici ana vnc. ij. β.
 Fol. Melissæ,
 Calaminthes, eius loco Mentastris,
 Caryophyllatæ,
 Ocimi, scilicet Basilic.
 Rutæ Caprariæ, siue Galagæ,
 Scordei,
 Cardui Sancti ana vnc. j. β.
 Corticum Citri vnc. j.
 Croci,
 Corallij rubri præpar.
 Terræ Lemniæ,
 Cornu Cerui præpar. ana vnc. j. β.
 Flor. Citri,
 Violarum,
 Buglossi,
 Borraginis,
 Rosarum rub. ana pug. j.
 Sem. Oxalydis,
 Thlaspi ana vnc. ij.
 Vini albi, & odori lib. x.
 Aquæ Rutæ Caprariæ,
 Cardui Sancti ana lib. v.
 Ooo Tritu-

474 De vera Meth. Pharm. par.

Trituranda terantur crassiusculè, & omnia curiosè confundantur simul, & vase vitreo, aut vitreato diebus viginti insolentur, postea Balneo Mariæ destillentur, cui aquæ adde

Specierum Diambæ,

Lætificantis,

Diamoschi,

De Gemmis ana script. j.

Xiloaloes,

Caryophyllorum,

Santalorum flauorum ana drach. j. *Ingr. xlj.*

Crassum in puluerem arida minuantur, sindoneque illigata, seu nodulo filo appenso dictum in liquorem immergantur.

Alia aqua Theriacæ.

Rx. Theriacæ lib. β.

Croci vnc. ij.

Corticum flauarum Citri vnc. viiij.

Succi Rutæ,

Saluiæ,

Betonicæ,

Vini albi vigorosi ana lib. j. *Ingr. viij.*

Macerentur quattuor diebus, & destillentur.

*Stillatitium Cardiacum Febribus aduersans
Malignis.*

Rx. Foliorum tenellorum Citri recentium M. j.

Fol.

Fol. Boraginis,

Pimpinellæ,

Scordei ana M. j.

Flor. Boraginis,

Buglossi,

Citri ana vnc. iij.

Sem. Oxalidis,

Rutæ Caprariæ ana vnc. j. β.

Fructus Citri integros, odoros, & recentes nu-

mero iij.

Ligni Santalorum Rubeorum,

Flauorum,

Alborum ana vnc. j. script. j.

Rad. Vincetoxici,

Scurzunera,

Tormentillæ,

Pentaphylli,

Caryophyllatæ ana vnc. j.

Succi Rutæ Caprariæ,

Citri acidi ana lib. vj.

Folia disrumpantur, Semina crassiusculè teran-
tur, Ligna læuigentur, Fructus triturentur, quilibet
quorum non excedat libras duas, Radices incidan-
tur, & contundantur: omnia infundantur per diē,
& noctem in dictis Succis calidis; deinde destillen-
tur, cui stillatio adde

Aquæ è Floribus Citri,

Scurzunera,

Rosacæ ana lib. j.

Margaritarum præpar. vnc. ij. β.

O o o 2 Lapi-

476 De vera Meth. Pharm. par.

Lapidis Bezaar drach. iij.

Terræ Sigillatæ vnc. j.

Auri purissimi bracteolas nu. xxx. *Ingr. xxviij.*

Margaritæ, Lapis Bezaar, & Terra Sigillata diligenter læuigentur, & folia Auri dilacerentur subtilissimè, quæ omnia saltem per decem horas in quinque vnciis succi Citri calidi optimè depurati mace-
rentur, sæpe ea exagitando. Vigorosius erit si in di-
cto Stillatitio virga Auri purissimi candens vicies
extinguatur. Dosis sit vncia vna longè quattuor ho-
ris à cibo desumpta.

Aqua, seu Stillatitium Cinnamomi.

℞. Cinnamomi electilib. ij.

Aquæ, vel Vini Aromatici lib. xij.

Cinnamomum crassiusculè contundatur, & in-
fundatur in Vino feruenti per diem, & duplici vase
destilletur ad dimidium, reliquum enim ferè inuti-
le erit. Suauior Aqua erit, si Moschi grana x. addan-
tur, & Sacchari vnciæ duæ.

Hoc modo paratur Aqua, seu Stillatitium

Caryophilorum,

Ligni Aloes,

Macis,

Nucis Myristicæ,

Angelicæ,

Galangæ,

Zedoariæ,

Et similia.

Elixir

Elixir Vita suavisimum.

℞. Fol. Auranciorum tenellulorum M.ij.
 Melissæ,
 Menthæ,
 Caryophylatę ana M.j.
 Santalorum flauorum ꝑnc.ij.
 Florum Citri lib.j. β.
 Rorismarini lib.β.
 Cinnamomilib.j.
 Sacchari albi lib.v.
 Xiloaloes drach. iij.
 Vini Cretici dulcis, & moschati lib.xv.
 Ambræ,
 Moschi ana drach. β. *Ingred. xiiij.*

Folia, & Flores frangantur; Cinnamomum, & Xiloaloes crassiusculè terantur, omnia hæc simul in botia decem diebus macerentur Vino prima die calido; postea destillentur, destillato adde Saccharum diligenter tritum, cum cuius aliqua portione Moschus & Ambræ læuigentur. In his semper vasa stannata, plumbea, & ærea fugienda.

Elixir Vigorofus.

℞. Nucis Myristicæ, s. Moschatæ,
 Macis,
 Cinnamomi ana drach. iij.

Caryo-

Caryophyl.

Cubebæ,

Cardamomi,

Gentianæ,

Zingiberis,

Angelicę,

Zedoariæ,

Xiloaloes, idest Ligni Aloes,

Piperis albi, & nigri ana drach. iij.

Baccarum Iuniperi,

Lauri,

Corticum Citri,

Aurancii ana drach. ij.

Rosarum Rubearum,

Saluiæ,

Rorismarini,

Calaminthes,

Pulegii,

Menthe,

Maioranæ,

Betonicæ florum,

Spicæ Nardi,

Calami Aromatici ana drach. j. β.

Moschi drach. j.

Mellis lib. j.

Sacchari albi lib. iiij.

Vini Cretici vigorosi lib. viij.

Ingred. xxx.

Fiat, vt primum.

Balsa

Balsamum Mes. Petro Aponensi attributum.

℞. Myrrhæ elect.
 Aloes Hepat.
 Spicæ Nardi,
 Sang. Draconis,
 Thuris,
 Mumix,
 Opoponacis,
 Bdellii,
 Ammoniaci,
 Serapini,
 Carpobalsami, eius loco Amomi, vel Iuni-
 peri Baccarum,
 Croci,
 Mastiches,
 Gummi Arabi,
 Styracis liq. ana drach. ij.
 Ladani drach. ij. β.
 Moschi drach. β.
 Terebinthinæ ad pondus omnium. *Ingr. xvij.*
 Trituranda terantur, simul misceantur, & destil-
 lentur cinerū calore. Aqua, quæ ab illis egredietur,
 aqua Balsami dicitur, sicuti & Oleum, quod postre-
 mō ad aucto calore emanat, Balsamum vocatur.

Aliud.

℞. Terebinthinæ vnc. iij.

Thuris

Thuris,
 Mumia vnc. β.
 Mastiches,
 Myrrha ana drach. iij.
 Caryophyl.
 Cinnamomi,
 Macis,
 Styracis ana drach. ij.
 Destillentur, vt est artis.

Ingred. viij.

Aliud.

R $\mathfrak{x}$. Terebinthinę Cyprię lib. β.
 Olei Nucis Moschata vnc. iij.
 Olei Veteris vnc. v.
 Styracis,
 Chalbani,
 Euphorbij,
 Baccarum Iuniperi,
 Ligni Aloes,
 Ligni Indi,
 Calami Aromatici,
 Iuę Artericę ana drach. ij.
 Benzoini, s. Laserpitij Diosc. vnc. ij.
 Vini Cretici q. s. ad irroranda trita, & dissol-
 uenda Gummi.

Ingred. xiiij.

Arida comminuantur, Gummi Vino dissoluan-
 tur, Styrax, Terebinthina simul misceantur, & ci-
 neribus calidis destillentur: & Aqua ab Oleo sepa-
 retur.

Oleum

Oleum ex Fœniculis, aut Anisis, aut Cumino.

℞. Anisorum, aut Fœniculorum lib. iij.

Aquę fontanę lib. xxx. *Ingr. ij.*

Tribus diebus, vel saltem duobus detrita Semina aqua calida macerentur; deinde aut Balneo Marię, aut cineribus calidis destillentur: quod quidem erit vigorosius, si potenti Vino, atque Aromatico irrorentur Semina.

Aliqua describuntur, quę proprijs locis fuerunt prætermissa.

Diacydonium Mesue.

℞. Succi Cydoniorum,

Mellis despumati ana lib. iij.

Aceti boni, & puri lib. ij.

Coque igni lento semper despumando ad Mellis crassitudinem, tunc insperge

Piperis longi,

Zingiberis,

Cinnamomi ana vnc. j.

Caryophyl.

Ligni Aloes ana vnc. β.

Moschi script. j.

Ingred. ix.

Fit interdum etiam cum alijs Aromatibus, interdum sine Aromatibus: fit etiam cum Saccharo. Mesue.

Ppp

Diacy-

*Diacydonium Gal. lib. 6. de sanit. tuenda
descriptum cap. 15.*

℞. Succī Cydoniorum, quæ dulciora, maioraque,
& minus acerba sint, Sext. Rom. ij. scilicet
vnc. xlvj. β. drach. j. β. script. ij.

Mellis optimi Sext. ij. scilicet vnc. lj. dr. vj. gr. x.

Aceti Sext. j. β. scilicet vnc. xxviij. drach. β.

Hæc cum super prunas modicè coxeris, & spu-
mam detraxeris, immittes

Zingiberis vnc. iij.

Piperis albi vnc. ij.

Incred. v.

Deinde rursus igni recoques, donec Mellis cras-
situdine existat. At quibus frigiditas temperiẽm vi-
riat, iis Zingiberis quattuor, Piperis tres, aut duas,
& semis vncias iniicias, dandum tribus horis, aut
duabus ante cibum. Hæc Gal.

*Pilule contra Pestem Rhasis, quæ Communes,
et de Tribus dicuntur.*

℞. Aloes drach. iij.

Myrrhæ,

Crociana drach. ij.

Vino Aromatico excipiantur.

Incred. iij.

Pomum Odoratum Frigidum.

℞. Rosarum drach. j.

Santa-

Santalorum Citrin.

Alborum,

Rubcorum,

Angelicæ tenuis ana drach.j.

Caphurę gr.xij.

Ceræ aqua Rosacea ablutæ q. s. *Ingred. viij.*

Vniantur pistillo calido in mortario, vigoroſe te-
rendo.

Aliud Calidum ex Ladano.

Rx. Ligni Aloes,

Caryophyl. ana drach.ij.

Macis,

Cinnamomi ana drach.ij.β.

Moschi script.j.

Ladani puri,

Styracis electi, vel Benzoini ana dr. iiij.

Ceræ q. s.

Ingred. ix.

Fiat, vt supra, addendo aliquid vini Aromatici.

Syrupus de Althea Fernelij.

Rx. Radicum Altheæ vnc.ij.

Cicerum rubrorum vnc.j.

Rad. Graminis,

Asparagi,

Glycyrrhizę,

Passularum mundat. ana vnc.β.

Comarum Altheę,

Malug ana M.j.

Ppp

2

Hell-

484 De vera Meth. Pharm. par.

Helsine,
Pimpinellæ,
Plantaginis,
Adianti vtriusque ana M.j.
Sem. quattuor frigid. maiorum ana drac. iij.
Aquæ lib. vj.
Sacchari lib. iij. β. *Ingr. xviii.*

Fiat Syrupus, vt est artis; quattuor semina frigida terantur, & cum aliqua porriuncula Decocti fiat emulsio, quæ Syrupo, dum decoquitur, paulatim addatur.

Mel Vuarum Passarum.

℞. Vuarum Passarum pinguiū Damascenarū lib. j.
Aquæ communis lib. iij. β. *Ingr. ij.*

Vuæ Passæ acinis priuentur, & cū aqua bulliant prius per diem maceratæ ad eius lentorē, colentur, & exprimantur, & iterum bulliant ad Mellis compagem: possumus etiā expresso addere Mellis optimi vncias duas, vel tres.

Vnguentum Maluinum.

℞. Decocti foliorum Maluæ, ter mutatorum lib. j.
Vnguenti Rosati Mef. lib. j.
Ceræ albæ vnc. iij. *Ingr. iij.*

Bulliant omnia simul ad Decocti exhalationem. Efficacius erit, si decocto radicū Maluæ, & Hordei triti pareretur, aut eius succo.

Hæc

Hæc sunt Medicamenta, quæ Collegium hoc præstantissimum apud Pharmacopæos à Medicis imperantibus adinueniri cupit, si non omnia, saltem eorum maiorem partem: nonnulla enim describuntur hac in Pharmacopæa ab usu quotidiano intermissa, quæ, cum occasio postulabit, possunt in dies, vel in horas ab ipsis confici, atque parari.

*De vasis, atque loco, quibus necessarium est omnia
Pharmaca seruari, atque locari, ne in fu-
turum contaminentur putredine.*

At quoniam satis non est præscripta iam Metho-
do omnia Medicamenta confecisse, atque parasse:
nec perfecta, ac vigorosa ad ea componenda sele-
gisse Simplicia: quod maximi re vera est momenti;
cum vnum illorum imperfectum rotam Antidotū
mancam, & contaminatam reddat, si rationi est
acquiescendum, dictisq. Gal. lib. 1. de Antid. & 1.
ad Pisonem c. 14. Sed toto etiam pectore incumbē-
dum est, vt in tempus futurum, quo ad fieri potest,
incontaminata seruentur: hoc autem facile asse-
quuntur Pharmacopæi, (loquor pro Medicaminis
conditione) si vase conuenienti, & loco idoneo lo-
centur; & præterea si interdum diligenti oculo in-
tueantur, vt si quid detrimenti passa sint, ab ipso
vindicerentur.

Vasa nullam, si possibile est, retineant qualitatem,
quæ aduersetur Antidoti facultatibus, quod respi-
ciens Damocrates hæc pronunciauit, referente Ga-
leno 1. de Antid. cap. 16. varia proponens vasorum
genera, quæ:

*Repone, & serua vasculis non ligneis,
Sed vitreis, argenteisque, & corneis,
Et stanneis, & testaceis, densis tamen.*

Et Gal. vbi de Theriaca ad Pamphil. hæc: *Vase argen-
teo, aut stanneo repone.* & lib. 1. de Antid. cap. 8. sic vbi
de

de Viperarum Trochiscis: Vase stanneo, aut vitreo, aut etiam aureo; vitro si quidem, nec auro nihil fraudulenter admisceri potest: stannum autem plumbo adulteratur, quod scilicet plumbum vitare conueniet non solum in hac Antidoto, sed etiam quibusdam alijs Medicinis: quemadmodum et argentum, si purum non fuerit; vasa namque ex eo fabricata rubiginem contrahunt. Hæc ille. Vitrea igitur, vel vitreata, aut argentea, vel stannea, sed plumbo quo ad fieri potest priuata, vasa, quibus seruandæ sunt Confectiones, eligantur. Quæ ad summum non repleantur, sed spatium aliquod relinquendū in nonnullis Compositionibus liquidis, vel humidis, quo respirare possint, immo frequenter operculum dimouere conuenit, vt Antidotus magis diffilari possit, quæ nobis reliquit scripta Gal. ad Pis. c. 14. Vapores. n. foras egrediuntur, & sedatur ebullitio, vt Haly lib. 10. pra. interdū vitur Gal. vasis æreis ad seruanda Medicamenta oculorū, vt 4. de cōp. per loca.

Quo ad locum, Vitabis cellas subterraneas, nec ullum Medicamentum in ipsas repones, præsertim verò in humidis, in quibus recondita celeriter contaminata redduntur, vt legitur 1. de Antid. c. 2.

At non pauci Seplasiarij subterraneas cellas exoptant, vt in ipsis Cassiam fistulam seruare possint iam exsiccatā; ab humiditate enim ita imbuitur, vt non solum siccitatem illam excedentem amittat, sed disrupta in morbidum succum transacta foris erumpat: vnde tormina alui, ventriculi angores, & anxietates excitat maxima cum infamia Medicorum, & infirmorum detrimento.

Hæc

Error multorum.

Hæc omnia à nobis narrata circa Medicamenta parandi rationem firmissimam fidem legentibus facient, ac demonstrabunt; nec Recentiores Medicos, nec Pharmaceos aliquid noui adinuenisse, sed singula ab Antiquis Medicis illis, de quibus mentione fecimus, surripuisse; etiam si multi eorum circa Medicamentorum Descriptiones Antiquorum Præcepta, Observationes, Animaduersiones, Castigationes, & Lectiones posteritati reliquerunt, in quibus, si verum dicere licet, aut nihil eorum, quæ ad rationem præparandi Pharmaca attinent, reperitur, aut illud solùm, quod iam dictum fuit ab inuentore Medicamenti, inuenitur. Sileant igitur non pauci Sepiasarij nostræ ætatis, pertinaci ignorantia ducti, dum Galenum, Mes. ceterosq. seniores Medicos petulanti lingua corrigere audent: qui nō ignorant, si mente constant, homines indociles, imperitos, pertinaces, maledicos, & omni litterarum studio priuatos ab ingenuis viris semper irrisos, & contemptos fuisse: quod idem affirmarent & Gal. & Mes. doctissimi, & huius artis peritissimi viri, si nostro tempore hac aura vitali fruerentur. Legant isti, legant dico, illorum libros, si hanc veritatem cognoscere cupiunt, dummodo illis aliqua sit aptitudo eorum scripta intelligendi; sin minus humili vultu, atque demisso iam dictis acquiescant.

F I N I S.